

STÁTNÍ ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2002

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV – ÚSTŘEDNÍ PRACOVIŠTĚ
Praha 2003

© Národní památkový ústav – ústřední pracoviště, 2003

ISBN 80-86234-30-4

Úvod	4	
1 Vědecká rada ředitele a další poradní orgány Státního ústavu památkové péče	5	1
2 Organizace a řízení Státního ústavu památkové péče	8	2
3 Hlavní činnosti Státního ústavu památkové péče	13	3
4 Rozbor hospodaření Státního ústavu památkové péče	14	4
5 Plnění hlavních úkolů Státního ústavu památkové péče	19	5
6 Přehled výstupů z ukončených výzkumných a vývojových úkolů včetně dokumentace v roce 2002	47	6
7 Odborná péče o národní kulturní památky	49	7
8 Mezinárodní spolupráce a činnost sekce CULTURE 2000	71	8
9 Celoživotní vzdělávání pracovníků památkové péče	78	9
10 Spolupráce na výstavách, expozicích a instalacích	82	10
11 Pedagogická a přednášková činnost pracovníků	85	11
12 Bibliografie pracovníků	90	12
13 Obnova a provoz areálu Palácových zahrad pod Pražským hradem . .	94	13
14 Zkratky	95	14

Rok 2002 byl posledním rokem existence Státního ústavu památkové péče (dále SÚPP) v podobě, jakou dostal roku 1958, respektive jakou měl od odpojení oboru ochrany přírody v roce 1991. Od roku 2003 dojde ke splnutí SÚPP, devíti regionálních ústavů a dvou správ státních hradů a zámků v jednotný Národní památkový ústav. Tímto krokem zásadního významu pro celý obor státní památkové péče reagovalo ministerstvo kultury na zcela novou situaci ve státní správě a územní samosprávě. V roce 2002 skončily svou činnost okresní úřady a jejich funkce byly přeneseny částečně na krajské úřady a z větší části na pověřené obce. Tato zásadní změna přináší vedle nesporných pozitiv pro osudy památek i určitá rizika. Rok 2002 byl proto rokem intenzivních příprav na splnění tak, aby tato reforma nepřinesla nežádoucí otřes, ztrátu kontinuity a celkové oslabení výkonu odborných poradenských služeb, které stát vlastníkům památek poskytuje.

Další závažnou událostí roku 2002 byly srpnové katastrofální povodně. Postihly jihočeský, západočeský, středočeský i severočeský region a velmi těžce i hlavní město Prahu. Povodně poškodily a svými následky ohrozily celou řadu památek, včetně celých historických jader měst (Český Krumlov, České Budějovice, Plzeň, Praha, Terezín, Ústí nad Labem a řada dalších). Staly se zatěžkávací zkouškou pro všechna dotčená odborná památková pracoviště včetně Státního ústavu památkové péče. Povodní byl přímo zasažen archiv plánů SÚRPMO, deponovaný v depozitáři Archivu hlavního města Prahy v Praze-Holešovicích.

Obě výše popsané události se pochopitelně nemohly nepromítnout do řešení jmenovitých úkolů a do činnosti Státního ústavu památkové péče.

Vědeckovýzkumná činnost ústavu v roce 2002 byla již tradičně ve značné šíři i intenzitě řešena v jedenácti účelově a šestnácti institucionálně podporovaných úkolech. Ústav se však zúčastnil i na plnění pěti úkolů financovaných z grantů jiných subjektů.

V rámci plnění hlavních a mimořádných úkolů zadaných zřizovatelem ústavu mimo jiné zpracoval plán zásad památkové ochrany pro dílčí část Pražské památkové rezervace, pro lokalitu Petřská.

Značnou pozornost a zájem byl o „odborné dílny“ uspořádané k obnově hradu Švihov, konzervaci fasády zámku v Českém Krumlově vápennou vodou a k instalaci interiérů na zámku v Litomyšli.

Pro označení nemovitých kulturních památek byly podle pokynů MK ČR vyrobeny a na jednotlivé státní památkové ústavy distribuovány tabulky se státním znakem a nápisem kulturní památka. Se zahájením vlastního označování objektů je počítáno v roce 2003.

O vysoké úrovni výuky svědčí značný zájem o dvouleté studium památkové péče. V roce 2002 probíhal již devátý studijní běh se sedmdesáti šesti posluchači. Proběhl i první zkušební ročník jednoletého studia památkové péče pro vysokoškoláky, který dokončilo třicet dva posluchačů.

Formou tištěné publikace byl vydán pátý díl *Katalogu od-cizených a nezvěstných uměleckých děl*.

Především těm, kteří spravují hrady a zámky a pečují o movité předměty v nich uložené, je určena vydaná rozsáhlá metodika *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené*.

Ústav je odborným garantem péče o národní kulturní památky v České republice. Z akcí probíhajících či ukončených v roce 2002 je nezbytné připomenout zejména znovuzpřístupnění skleníku zámku v Lednici. Investorem této mimořádné akce byl SPÚ v Brně.

Jednou z nejrozsáhlejších probíhajících akcí je přebudování objektů Kapitulního děkanství v Olomouci na diecézní muzeum. Zmínit je třeba i dokončení opravy střechy chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře a práce na hradě Karlštejn, u ostatních NKP akce na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou, v Horšovském Týně, ve Zlaté Koruně, v Českém Krumlově či na Pernštejně. Značnou pozornost i sdělovacích prostředků, přinesla odborná diskuse o potřebném rozsahu prací na plánované opravě Karlova mostu v Praze.

Připomenout je však třeba i velký nárůst žádostí o odborná vyjádření ústavu k odvolacím řízením proti rozhodnutím prvoinstančních orgánů státní památkové péče, jimiž byly Magistrát hl. města Prahy a okresní úřady.

Na závěr úvodní úvahy k poslednímu roku činnosti samostatného SÚPP, který je zároveň posledním rokem mé působnosti jako ředitele této organizace, bych rád poděkoval všem svým spolupracovníkům. V ústavu jsem poznal řadu skvělých lidí. K mnohým se dodnes s vděčností hlásím jako ke svým učitelům. Bez obětavé, láskou ke svému oboru hluboce motivované spolupráce řady dalších spolupracovníků bych nemohl svou náročnou funkci vykonávat.

Věřím, že jejich schopnosti a láska k památkám najdou stejné uplatnění i v nově vytvářeném Národním památkovém ústavu.

Švihov, strážnice v podkapli. (Foto Jaromír Novotný)

Vědecká rada Státního ústavu památkové péče je poradním orgánem ředitele ústavu, ustanoveným v roce 1993. Podle svého statutu se vědecká rada vyjadřuje k zásadním problémům a dokumentům jednotlivých oborových úseků památkové péče a otázkám spojených s hlavními úkoly SÚPP. Zaujímá i stanoviska ke koncepčním problémům teorie a praxe památkové péče v České republice.

Členy vědecké rady v roce 2002 byli významní odborníci: doc. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc., PhDr. Eliška Fučíková, CSc., doc. Ing. arch. akad. arch. Václav Girsá, prof. Ing. arch. Emil Hlaváček, DrSc., prof. PhDr. Ivo Hlobil, CSc., prof. PhDr. Jaromír Homolka, DrSc., prof. PhDr. Mojmír Horyna, prof. Ing. arch. Karel Kibic, DrSc., Ing. Petr Kotlík, Ing. arch. Aleš Krejčů, doc. PhDr. Jiří Kropáček, CSc., doc. JUDr. PhDr. Dobroslav Líbal, DrSc. (+), prof. Ing. arch. Milan Pavlík, CSc., doc. PhDr. Miroslav Richter, DrSc., prof. PhDr. Miloš Stehlík, prof. Ing. arch. Vladimír Šlapeta, DrSc., prof. PhDr. Milan Togner. Předsedou vědecké rady byl ředitel Státního ústavu památkové péče PhDr. Josef Štulc, funkce odborné tajemnice plnila Ing. arch. Věra Kučová.

V roce 2002 se konalo šest zasedání vědecké rady ředitele SÚPP. Ze všech jednání jsou pořizovány obsáhlé zápisy, které jsou uloženy v SÚPP. Pro tuto výroční zprávu přinášíme stručný přehled hlavních řešených akcí.

31. zasedání dne 29. ledna 2002.

Rada posuzovala projekt na dostavbu pohledově exponované proluky na náměstí Svobody v Brně – v centru městské památkové rezervace. Bylo konstatováno, že koncepce nového objektu vychází i z nesprávně formulovaných regulativů. Rovněž celkový program akce počítající s vysokým procentem zastavěnosti pozemku a zvýšení hmoty za uliční čarou by nepříjemně ovlivnilo dosavadní měřítko staveb v MPR. Bylo doporučeno použít jiné materiálové řešení. (Předložena byla podoba domu s celoskleněnou hladkou fasádou do hlavního prostoru náměstí.)

Dalším posuzovaným projektem byl návrh úprav hotelu Zvon na náměstí v Českých Budějovicích (centrum MPR). Projekt, který opět přinesl stavební námět nad rámec možností daného pozemku, nebyl doporučen k dalšímu dopracování. Byl vznesen požadavek prohloubení SHP pro dvorní trakty, které projekt de facto obětuje nové části hotelu.

Členové vědecké rady byli zároveň podrobně informováni o aktuálních pracích v areálu hradu Karlštejn, zejména o navrženém postupu obnovy Velké věže.

32. zasedání dne 7. března 2002.

Hlavním bodem zasedání bylo posouzení projektu restaurování a úprav v areálu Kolovratského a tzv. Malého Fürstenberského paláce v Praze na Malé Straně, který je v současnosti využíván Senátem Parlamentu ČR, jehož budovy postupně procházejí obnovou pro potřeby této instituce.

Projekt jako celek byl označen jako přípustný, včetně zapuštění technického zázemí pod dvůr s tím, že se uvolní historický suterén Kolovratského paláce. Naopak byl odmítnut záměr vybudovat vícepodlažní plně automatizované podzemní garáže pod částí areálu – zejména z důvodu vážného nebezpečí narušení stability nejen obnovovaných staveb, ale i z důvodu složité geologické situace v daném místě situace.

33. zasedání dne 13. března (na zámku Jezeří).

Před vlastním jednáním proběhla zevrubná prohlídka zámecké budovy a probíhajících stavebních prací.

Při jednání byla připomenuta poměrně pohnutá historie zámku v posledním půlstoletí, kdy již byly zahájeny i dílčí práce související zejména se statickým zabezpečením památky.

Jezeří, exteriér zámku. (Foto Věra Kučová)

V závěrech bylo konstatováno, že ačkoliv některé betonové konstrukce v úrovni stropů pod krovy si vyžádaly zbytečné odstranění starších konstrukcí, není v současné době aktuální tyto konstrukce měnit. Bude proto dokončeno podvěšení stropů v duchu původního projektu. Nadále však bude u autentických konstrukcí nutno postupovat šetrněji a vyvarovat se dalších ztrát původní substance. Bylo doporučeno zpracovat podrobný elaborát stanovující priority oprav. Celoplošná jednorázová obnova pláště není s ohledem na rozsah areálu reálná – přednostně musí být zámek zabezpečen před povětrností a zastavena vnitřní eroze. Výsledné pojetí obnovy fasád včetně barevnosti proběhne po sumarizaci nálezů, které budou provedeny v průběhu základní stabilizační konzervace obvodového pláště. S ohledem na to, že v zámku nebylo původní vybavení, lze zvážit i základní prezentaci již stabilizovaných a uklizených částí zámku bez vnitřního vybavení, podle základní studie provozu přihlížející k nezbytnosti paralelního pokračování stavebních prací.

Při zasedání byla posouzena i studie přístavby zámku v Teplicích pro zvětšení kapacity Regionálního muzea. Členové jednoznačně doporučili studii odmítnout z hlediska nevhodného zásahu do areálu zámeckého parku. Byla schválena možnost dále jednat s MÚ v Teplicích o umístění přístavby na jiném místě (mimo zámecký areál); na řešení budovy vypsát architektonickou soutěž.

34. zasedání dne 2. května 2002.

Na tomto zasedání byl posuzován návrh víceúčelového pavilonu na náplavce při Janáčkově nábřeží v Praze. Studie byla odmítnuta s tím, že pozemek je součástí historické navigace nábřeží, navržená hmota zcela vyplňuje pozemek a studie neřeší širší souvislosti. Současný stav pozemku je skutečně nevhodný. Jeho úpravy by se měly zapojit do celkové koncepce regenerace veřejné zeleně a pěších tras podél řeky.

V rámci zasedání byly konzultovány aktuální otázky spojené s přípravou větší obnovy Karlova mostu. Vědecká rada zdůraznila nezbytnost respektovat most v jeho celistvosti, protože součástí historické podstaty není pouze kamenná podpůrná konstrukce a plášť, ale i historická kamenná rovnina nad oblouky, násypové vrstvy. Z tohoto pohledu je třeba navrhovat technické postupy oprav a obnovy. Bylo též doporučeno, aby při celkové obnově mostu byly opět rozlišeny chodníky a střední vozovka. Jako pochozí vrstvu zvolit místo současných žulových kostek větší ručně štípané písčinkové desky, čímž by se snížil počet spár a průsaku vody do spodních vrstev.

Návrh Magistrátního úřadu v Liberci na zařazení hotelu a vysílače na Ještědu do indikativního seznamu památek pro další nominace na Seznam světového dědictví nebyl podpořen. Bylo doporučeno nejprve zvážit zařazení památky mezi NKP a souběžně připravit a základní srovnání s obdobnými stavbami v zahraničí. V souvislosti s tímto tématem bylo SÚPP navrženo usilovat o brzké obnovení nominace hradu Karlštejna (oproti předběžnému plánu MK ČR předložit tuto památku v roce 2012).

35. zasedání dne 16. září 2002.

Na zasedání byl projednán záměr obnovy a částečné dostavby bývalého kláštera minoritů ve Stříbře. Město Stříbro chce do přístavby umístit provozy, které by jinak byly těžko slučitelné s povahou historického areálu (nové schodiště, sociální zázemí, muzea). V současnosti město ale zakoupilo sousedící objekt, kam by rovněž bylo možné část stavebního záměru situovat.

Ačkoliv obecně nejsou nové stavby v památkových areálech odmítány, v tomto případě nebyl návrh rozšíření křídla schválen. Byla doporučena citlivá oprava a částečná rehabilitace nynějšího průčelí do náměstí.

Součástí zasedání bylo posouzení probíhající obnovy vnějšího pláště kostela sv. Mikuláše v Praze na Malé Straně. V 90. letech 20. století proběhla obnova zvonice, v roce 2001 bylo dokončeno západní průčelí, v roce 2002 zahájena oprava pláště tamburu kupole.

Bylo konstatováno, že při obnově povrchů se setkaly dvě koncepce a nebude možno dosáhnout úplné homogenity výrazu objektu.

Současně realizovaný plášť tamburu je poněkud světlejší, byla schválena koncepce jemného lazurního tónového odlišení některých architektonických článků (po konzultaci návrhu takového řešení).

V závěru zasedání proběhla i diskuse k aktuální situaci po ničivé povodni, která v srpnu zasáhla velké části republiky a k mediální kampani, snažící se svalovat odpovědnost oboru památkové péče za zaplavení pražské Kampy. Dr. Štulc shrnul výsledky posledních jednání s vedením povodí Vltavy. Vědecká rada se shodla na nebezpečnosti situace pro budoucnost oboru a SÚPP bylo navrženo okamžitě vydat k tématu sdělení prostřednictvím ústavních internetových stránek.

36. zasedání dne 22. listopadu 2002 (na zámku Litomyšl).

V areálu zámku bylo posuzováno několik probíhajících stavebních akcí.

V části bývalého pivovaru je připravována restaurátorská dílna pro blízký Institut restaurování a konzervačních technik. Hlavní diskuse proběhla k návrhu nových vrat, jimiž by byl z provozních důvodů rozšířen otvor v západní průčelí, které je koncepcí architekta F. M. Kaňky. Projektant připravil návrh nových vrat v moderním pojetí a pro názornost byla zhotovena maketa v měřítku 1:1, která byla do niky osazena pro možnost posouzení záměru. V průběhu přípravy dokumentace však byl nalezen barokní kříž, který podle archivních pramenů byl v nice průčelí osazen v 18. století. Vědecká rada nedoporučila pokračovat v realizaci nových vrat, ale směřovat naopak k rekonstrukci barokního průčelí z 1. poloviny 18. století.

Dalším tématem byl námět obnovy lunetové římsy na severním průčelí zámku, která by napomohla řešení technického zabezpečení sgrafitového průčelí před srážkovou vodou. Lunetová římsa, byla při západním průčelí obnovena v 70. letech 20. století z oceli a betonu. Byly probírány varianty konstrukce i dekorace povrchu případně realizované římsy.

Přestože byla rekonstrukce římsy shledána za metodicky přípustnou i vhodnou z hlediska technického zlepšení podmínek pro uchovávání omítek zámeckého průčelí, nebyla realizace římsy doporučena, zejména s přihlédnutím na obecný nedostatek finančních prostředků na konzervaci dalších památek ve správě regionálního památkového ústavu.

Na zasedání byl projednán záměr na zastřešení tzv. Templářského paláce na hradě Bezděz. Palác patří k historicky nejvýznamnějším a pohledově nejexponovanějším částem hradu, dlouhodobě však chýtrá v důsledku zatékání vody do kleneb, jejich zakrytí je nezbytné, aby nedocházelo k další destrukci objektu. Vědecká rada podpořila záměr vytvořit nad Templářským palácem klasickou sedlovou střechu, jejíž detaily budou projednány po předložení projektu.

Šest zasedání v roce 2002 bylo nadprůměrným počtem jednání v jednom roce, což svědčí o trvale vysokém počtu závažných otázek k řešení v oblasti památkové péče, vyžadujících široký odborný konsensus.

Další poradní orgány a komise Státního ústavu památkové péče

1. Poradní komise k problematice státních hradů a zámků při SÚPP

Předseda: Ing. Aleš Krejčů, ředitel SPÚ v Českých Budějovicích.

Tajemník: PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D., SÚPP, Praha

Poradní komise k problematice státních hradů a zámků při SÚPP zasedala 7. listopadu 2002. Předseda komise vyjádřil naději, že poradní komise bude platným orgánem i v nově strukturované instituci.

Značnou pozornost komise věnovala problematice restitucí objektů a fondů. Problematika si vyžádá profesionální systémové řešení restitučních kauz na ústředním pracovišti v rámci nové organizační struktury NPÚ a vytvoření funkční vazby s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových při Ministerstvu financí ČR.

Komise navrhla, aby způsoby pojišťování nemovitostí i movitostí byly jednotně koordinovány ústředním pracovištěm. Nutnost pojišťování prokázaly zvláště nedávné přírodní katastrofy.

Komise zdůraznila nutnost reidentifikace movitých památek, zcelování fondů historických kmenových a svozových mobiliářů (např. včetně fondů muzejních), resp. účelnost uchování mobiliárních fondů ve státní památkové správě před převáděním majetku do kompetence krajské správy. Zdůraznila i nezbytnost podávání dodatečných návrhů na prohlášení některých nových zisků za kulturní památky.

2. Rada specialistů SÚPP pro památkově chráněné zahrady a parky

Tajemník rady: Ing. Božena Pacáková, SÚPP, Praha
V roce 2002 zasedala tato rada specialistů 2x:

1. na jaře 2002 v Náměšti na Hané posoudila studii obnovy zámecké zahrady,
2. na podzim 2002 se v Praze zabývala obnovou a údržbou památkově chráněných zahrad a parků a obnovou a využíváním Valdštejské zahrady v Praze.

3. Koncepční tým

Vedoucí: Ing. arch. Dagmar Sedláková, SÚPP, Praha

Koncepční tým v roce 2002 nadále koordinoval plnění hlavních úkolů zadaných jednotlivým státním památkovým ústavům. Koncepční tým se sešel na několika pracovních poradách. Nejprve k vydání čistopisu prováděcího plánu odborně-metodického řízení organizací státní památkové péče do roku 2005 a ke stanovení hlavních úkolů, které podle tohoto plánu zadal Státní ústav památkové péče regionálním státním památkovým ústavům. Plán byl vydán v čistopise v dubnu 2002. Koncepční tým se v červnu sešel k průběžné kontrole a koncem roku k závěrečnému hodnocení zadaných úkolů. Závěry tohoto hodnocení byly pak podkladem pro přijetí dalších opatření pro další roky plnění plánu. Koncepční tým se také zabýval otázkami změny organizace státní památkové péče, vyvolané transformací veřejné správy. V rámci přístupných informací byly klasifikovány okruhy hlavních problému organizačně-právních, ekonomických, tech-

nicko-realizačních a odborných, byly pro ně vytvořeny pracovní komise a skupiny. V otázkách spadajících do kompetence Koncepčního týmu byly navrženy některé kroky k přípravě např. nového pokynu k vedení Ústředního seznamu kulturních památek ČR, ke sjednocení vedení elektronické pošty, spisové služby, internetové prezentaci, k postupnému budování integrovaného informačního systému památkové péče, k rozdělení odborných kompetencí uvnitř nové odborné organizace apod.

Odborná metodická pomoc

Rekonstrukce betlémů

Zajistili: PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D., PhDr. Libuše Ruizová, SÚPP, Praha

Ikonografický koncept projektu rekonstrukce betlémů vánočního cyklu, betlémů velikonočního cyklu a betlémů svatodušního cyklu uměleckého souboru LUDUS MUSICUS reprezentujícího středočeský region.

Presepiologické koncepty cyklů, kompozic (např. betlému adventního, pastýřského, tříkrálového a hromničního ve vánočním cyklu), jednotlivostí (terénu, architektury, figur) jsou podkladem pro výtvarnou realizaci betlémů. Projekt sleduje nejen estetický, ale i edukační cíl; liturgická a profánní vánoční, velikonoční a svatodušní hudba bude provozována při betlémech ve výtvarné realizaci.

První hudební produkce při betlémech vánočního cyklu byly prezentovány v nově otevřené pražské staroměstské Jindřišské věži.

Odborné zpracování vybraných fondů

Zajistila: PhDr. Libuše Ruizová, SÚPP, Praha

Odborné zpracování dokumentace zámeckých fondů se zaměřením na jednotlivé exempláře i soubory reálií vztahujících se k oblasti stravy, hygieny, svícení. Digitalizace a tabulace vybraných fondů.

Profesní životopis ředitele Státního ústavu památkové péče

PhDr. Josef Štulc. (Foto MF Dnes)

PhDr. Josef Štulc se narodil 4. března 1944 v Praze. Vysokoškolská studia zahájil na Fakultě architektury ČVUT v letech 1961–1962, odkud přešel na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy – obor dějiny umění. Zde se postupně specializoval na českou středověkou architekturu. Studium ukončil v roce 1968 předepsanými státními zkouškami. Po dvou letech v roce 1970 obhájil disertační práci věnovanou stavebnímu vývoji města Chebu a získal doktorát filozofie v oborech dějiny umění a klasická archeologie. V letech 1973–1976 absolvoval aspirantské minimum externí vědecké aspirantury v Ústavu teorie a dějin umění ČSAV.

Od roku 1969 začal pracovat v tehdejší Státní ústavu památkové péče a ochrany přírody. Zpočátku jako asistent, od roku 1973 jako odborný pracovník v oblasti historických průzkumů a vyhodnocování architektonických památek i celých historických jader měst. V roce 1976 se stal vedoucím oddělení péče o architektonické památky a historická města. Byl spoluautorem výnosů o prohlášení městských památkových rezervací Olomouc a Prachatic a měl podíl na komplexní obnově řady národních kulturních památek (tzv. Přemyslovský palác v Olomouci, zámek v Litomyšli, zámek Trója, Anežský klášter, Národní divadlo aj.) V březnu 1990 byl jmenován ředitelem Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody, od něhož se krátce poté odpojil a osamostatnil obor ochrany přírody. V této funkci působil až do konce roku 2002.

PhDr. Josef Štulc je od osmdesátých let členem Klubu za starou Prahu, Společnosti přátel starožitností českých, Společnosti přátel Národního muzea a Hornolůžické společnosti věd ve Zhořelci, od roku 1990 je členem Uměleckohistorické společnosti v Českých zemích a mezinárodní organizace ICOMOS. V roce 1993 byl zvolen viceprezidentem a v roce 2001 prezidentem Českého národního komitétu ICOMOS. V roce 2000 se stal členem CIIC – vědeckého komitétu ICOMOS pro historické trasy a stezky a v roce 2001 nahradil zesnulé

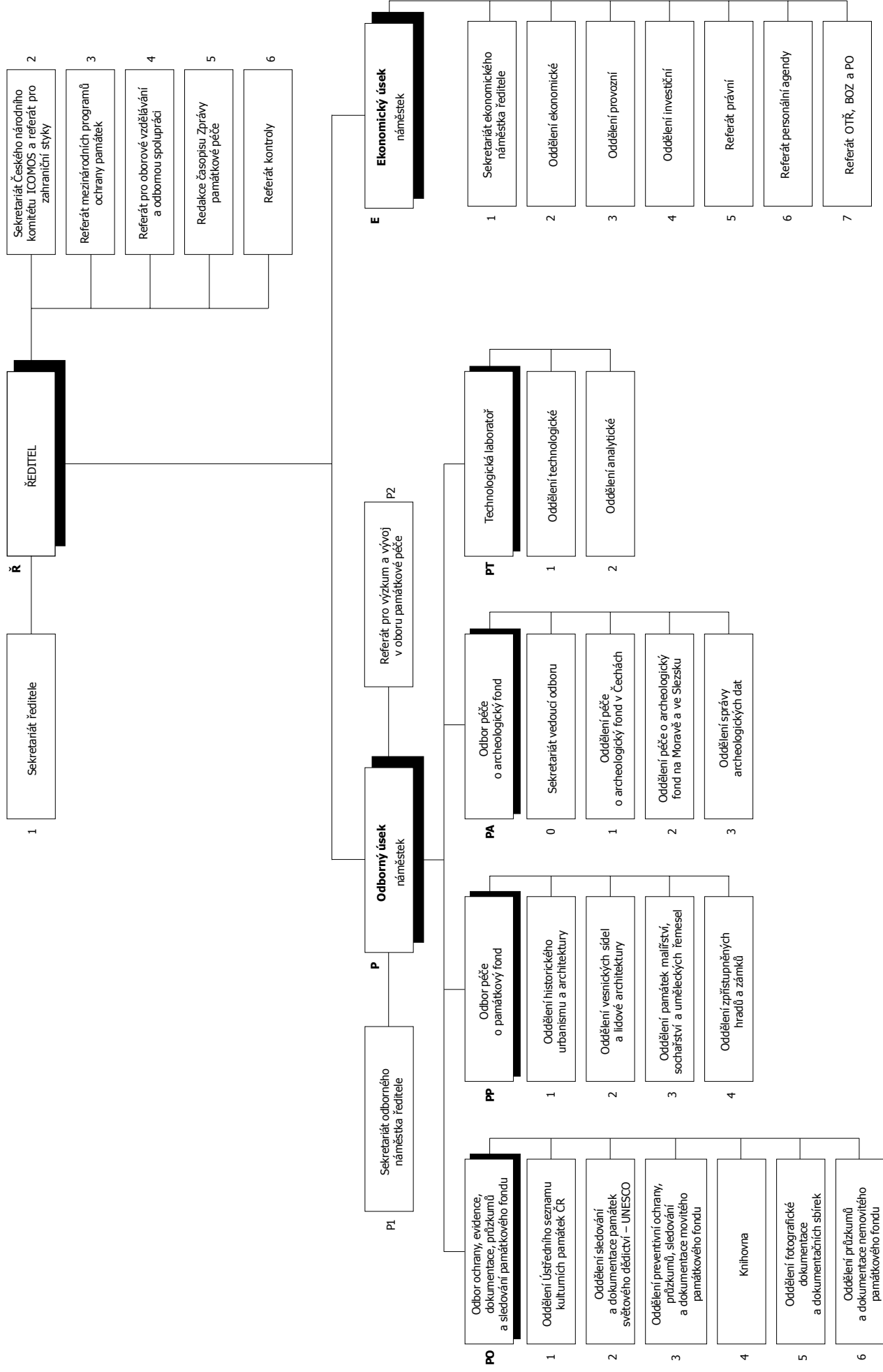
ho Ing. arch. Aleše Vošahlíka jako člen CIVIHI – vědeckého komitétu ICOMOS pro historická města. V roce 1999 se stal členem České komise pro UNESCO. Zasedá ve vědecké radě ředitelů Státního památkového ústavu v Brně a v Olomouci, je předsedou redakční rady časopisu Zprávy památkové péče a členem redakční rady Castellologica Bohemica a organizačního výboru iniciativy Modrý štít. Od roku 2001 je čestným členem správní rady Nadace Karlův most.

Od roku 1992 se ústav zčásti vlastními silami, zčásti širokou kooperací s externími badateli znovu podílí na vědecko-výzkumných úkolech, jejichž počet se každoročně zvyšuje podle aktuálních potřeb výzkumu v praxi. PhDr. J. Štulc koncipoval program a ponechává si osobní gesci za tvorbu oborových metodik k jednotlivým speciálním úsekům péče o památky, vydávaných od roku 1997.

PhDr. J. Štulc jako ředitel SÚPP i jako viceprezident Českého národního komitétu ICOMOS rozvíjí v posledních letech významnou mezinárodní spolupráci. Účastnil se celé řady mezinárodních porad, konferencí, symposií a je členem řady pracovních týmů. Je autorem již více než stovky odborných článků, komentářů, recenzí či publikovaných přednášek. Pravidelně přednáší od roku 1990 na mezinárodním postgraduálním studiu památkové péče pořádaném Academia Istropolitana Nova v Bratislavě, příležitostně i na Fakultě architektury ČVUT, kde probíhá řízení jeho habilitace. Je ředitelem a přednáší ve dvouletém studiu památkové péče při SÚPP; v roce 2001 se podílel na přípravě a přednáší v jednorocním kurzu památkové péče pro vysokoškoláky.

V České republice se zúčastňuje všech aktivit Českého národního komitétu ICOMOS, ať jsou to odborné semináře k jednotlivým tematickým oborovým okruhům, či účast na Mezinárodním dnu památek a sídel v dubnu nebo European Heritage Days v září každého roku. Účastní se pravidelně jako pozorovatel zasedání Byra Mezinárodního výboru pro světové dědictví UNESCO a v některých případech i přímo zasedání Výboru (v USA 1992 a v Japonsku 1998, v Maroku 1999), kde dosud s úspěchem obhájil 10 českých nominací na zápis do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V roce 2000 byl jako mezinárodní expert ICOMOS pověřen misí do Chorvatska, k vyhodnocení návrhů na zapsání měst Varaždin a Osijek na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví. V roce 2001 uskutečnil misi do Rakouska, kde posuzoval návrh na zápis historického jádra Vídně. V témže roce se na vyzvání Evropského parlamentu zúčastnil mise na Kypr a zpracoval odborný posudek ke stížnostem Kyperské republiky ohledně nedostatečné ochrany a záměrného ničení památek řeckého etnika v severní části ostrova. V roce 2001 uskutečnil misi a na žádost Magistrátu města Vídně zasedal v roce 2001 a 2002 v mezinárodní porotě pro soutěže na urbanistické řešení okolí zámku a parku v Schönbrunnu, památce zapsané na Seznamu světového dědictví. Aktivita dr. J. Štulce, jeho odborné i jazykové znalosti a morální kredit i zkušenosti v mezinárodních jednáních přispívají ke zvyšování prestiže Státního ústavu památkové péče v Praze i celého oboru české památkové péče.

Organizační schéma Státního ústavu památkové péče v roce 2002

Pracovníci Státního ústavu památkové péče v roce 2002

Ústředna: 257010111 (aktuální telefonní seznam pracovníků SÚPP viz <http://www.supp.cz>)
 ČNK ICOMOS, icomos@supp.cz
 Kancelář pro mezinárodní spolupráci,
Culture2000heritage@supp.cz

Ř úsek ředitele

Štulc Josef, PhDr., ředitel
 I. 134, 257532340; Stulc.J@supp.cz

Ř1 sekretariát ředitele

Jurošková Stanislava – sekretářka
 I. 133, 135, fax 257531678; Juroskova.S@supp.cz

Ř2 ČNK ICOMOS a referát pro zahraniční styky

Poláková Jana – tajemnice ICOMOS
 I. 248; Polakova.J@supp.cz

Ř3 referát mezinárodních programů ochrany památek

Lukášová Eva, PhDr. – památkář historik
 I. 249, 257532309; Lukasova.E@supp.cz
 Kovaříková Lenka, Mgr. – historik umění
 I. 249, Kovarikova.L@supp.cz
 Poláková Jana – tajemnice
 I. 248; Polakova.J@supp.cz

Ř4 referát pro vzdělání a odbornou spolupráci

Němečková Hana, PhDr. – andragog, estetik
 I. 131; Nemeckova.H@supp.cz
 Řezníčková Hana, PhDr. – andragog
 I. 249; Reznickova.H@supp.cz

Ř5 redakce časopisu Zprávy památkové péče

Sommer Jan, Ing. – redaktor
 I. 144; Sommer.J@supp.cz
 Samková Hana, Ing. – redaktorka
 I. 145; Samkova.H@supp.cz
 Sládeček Martin* – správce webové stránky ZPP
 Kruis Ivan, Mgr. – redaktor
 I. 551; Kruis.I@supp.cz

Ř6 referát kontroly

Štěpánek Jaroslav, Ing. – kontrolor
 I. 206; Stepanek.J@supp.cz

P odborný úsek

Jerie Pavel – odborný náměstek ředitele
 I. 264, 257530967; Jerie.P@supp.cz

P1 sekretariát odborného náměstka

Abazidová Jana – sekretářka
 I. 264; Abazidova.J@supp.cz

P2 referát pro výzkum a vývoj v oboru památkové péče

Urban Jaroslav, Mgr. – historik
 I. 128; Urban.J@supp.cz
 Krátká Markéta – odborný referent
 I. 122; Kratka.M@supp.cz

PO odbor ochrany, evidence, dokumentace, průzkumů a sledování památkového fondu

Sedláková Dagmar, Ing. arch. – vedoucí odboru
 I. 103; Sedlakova.D@supp.cz
 Krejčová Věra – památkář – odborný referent
 I. 123; Krejцова.V@supp.cz

Kroulík Miroslav, Ing. arch. – památkář – samostatný odborný referent
 I. 624; Kroulik.M@supp.cz
 Koukal Petr, PhDr. – památkář – samostatný odborný referent – organolog
 Telč; Koukal.P@supp.cz
 Padevět Michal – památkář – samostatný odborný referent – EZS
 I. 121; Padevet.M@supp.cz
 Urbánek Ladislav, Bc. – památkář – samostatný odborný referent
 I. 123; Urbanek.L@supp.cz

PO1 oddělení Ústředního seznamu kulturních památek ČR

Lazák Martin, Ing. – vedoucí oddělení – informatik
 I. 106, 257531696; Lazak.M@supp.cz
 Hendrychová Kristina – památkář dokumentátor* (MD)
 Wiesnerová Lenka – památkář dokumentátor* (MD)
 Tichý František – památkář dokumentátor
 I. 104; Tichy.F@supp.cz
 Michl Lukáš – památkář dokumentátor*
 I. 104; Michl.L@supp.cz
 Šulcová Helena – památkář dokumentátor*
 I. 104; Sulcova.H@supp.cz
 Eismann Šimon, Mgr. – správce počítačové sítě
 I. 161; Eismann.S@supp.cz
 Mervová Jana – památkář dokumentátor*
 I. 104; Mervova.J@supp.cz
 Štoncnerová Anna – památkář dokumentátor* (MD)

PO2 oddělení sledování a dokumentace památek světového dědictví – UNESCO

Nováček Jiří, PhDr. – vedoucí oddělení – památkář historik
 I. 613; Novacek.J@supp.cz
 Steinová Iva, prom. hist. – památkář historik
 I. 611; Steinova.I@supp.cz
 Váňa Václav, PhDr. – památkář analytik a metodik
 I. 125; Vana.V@supp.cz
 Barešová Jana, Mgr. – památkář analytik
 I. 126; Baresova.J@supp.cz
 Mesická Helena, akad. arch. – památkář urbanista*
 I. 612; Mesicka.H@supp.cz
 Vacková Renata – památkář – dokumentátor* (MD)
 I. 123; Vackova.R@supp.cz

PO3 oddělení preventivní ochrany, průzkumů, sledování a dokumentace movitého památkového fondu

Dědek Karel – vedoucí oddělení – odborný pracovník ISO
 I. 246, 257531148, fax 257531641; Dedek.K@supp.cz
 Bašta Petr, Mgr. – odborný pracovník ISO
 I. 242, fax 257531641; Basta.P@supp.cz
 Chmel Radovan – odborný pracovník ISO
 I. 246; Chmel.R@supp.cz
 Ottová Michaela, PhDr., Ph.D. – odborný pracovník ISO
 I. 242; Ottova.M@supp.cz
 Kotalíková Jana, PhDr. – odborný pracovník ISO
 I. 242; Kotalikova.J@supp.cz
 Svojanovský Petr, Mgr. – odborný pracovník ISO
 I. 242; Svojanovsky.P@supp.cz
 Šmilauerová Jaromíra – odborný pracovník ISO
 I. 246; Smilauerova.J@supp.cz
 Vaňáková Klára – odborný pracovník ISO
 I. 242; Vanakova.K@supp.cz
 Záhorka Jindřich, Mgr. – odborný pracovník ISO
 I. 242; Zahorka.J@supp.cz
 Červinková Petra, Mgr. – odborný pracovník ISO
 I. 242; Cervinkova.P@supp.cz
 Radostová Šárka – odborný pracovník ISO* (po MD)
 I. 242; Radostova.S@supp.cz
 Bašťová Markéta – odborný pracovník ISO* (MD)

PO4 knihovna

Horynová Milada, Mgr. – vedoucí oddělení, bibliograf
 I. 620, 621; Horynova.M@supp.cz

Dušek Jaroslav, prom. fil. – knihovník
I. 622; Dusek.J@supp.cz
Matysová Pavla – knihovník
I. 623; Matysova.P@supp.cz
Dejmková Jiřina, PhDr. – bibliograf
I. 625; Dejmkova.J@supp.cz

PO5 oddělení fotografické dokumentace a dokumentačních sbírek

Bezděk Ladislav, Mgr. – vedoucí referent fondů dokumentace
I. 305, 306, 307; Bezdek.L@supp.cz
Binková Tat'ána – fotografa
I. 305, 307; Binkova.T@supp.cz
Hocková Monika, Mgr. – samostatná referentka sbírky fotodokumentace
I. 301, 302, 303; Hockova.M@supp.cz
Jandusová Zdenka – fotografa
I. 305, 306, 307; Jandusova.Z@supp.cz
Kočová Marie – fotografa
I. 315, 316; Kocova.M@supp.cz
Kodalíková Helena – fotografa
I. 314, 316; Kodalikova.H@supp.cz
Lebeda Jan – fotograf
I. 313, 316; Lebeda.J@supp.cz
Synecký Jakub, Mgr. – samostatný referent plánové a grafické dokumentace
I. 291; Synecky.J@supp.cz
Snopek Tomáš – pracovník archivu plánů
I. 291; Snoppek.T@supp.cz
Terifajová Eva – pracovnice archivu plánů
I. 291; Terifajova.E@supp.cz
Veselá Hana – pracovnice fotoarchivu
I. 301, 302, 303; Vesela.H@supp.cz
Tajzichová Dita – samostatný referent*
I. 291; Tajzichova.D@supp.cz
Nováček Jiří, PhDr. – zpracování dokumentace SÚRPMO
I. 613; Novacek.J@supp.cz

PO6 oddělení průzkumů a dokumentace nemovitého památkového fondu

Macek Petr, Ing. – vedoucí oddělení, památkář – stavební historik
I. 624; Macek.P@supp.cz
Beránek Jan, Ing. Mgr. – historik umění
I. 624; Beranek.J@supp.cz
Chotěborská Lucie – kreslička
I. 624; Choteborska.L@supp.cz
Petrný Michal – historik umění
I. 624; Patrny.M@supp.cz
Pospíšil Aleš – historik umění*
I. 624; Pospisil.A@supp.cz
Urban Jan, PhDr. – historik
I. 624; Urban.J@supp.cz
Zahradník Pavel, PhDr. – historik archivář
I. 109; Zahradnik.P@supp.cz

PP odbor péče o památkový fond

Rákosníková Vladimíra, Ing. arch. – vedoucí odboru
I. 262; Rakosnikova.V@supp.cz
Zachová Hana – sekretářka
I. 267; Zachova.H@supp.cz

PP1 oddělení historického urbanismu a architektury

Šefců Ondřej, Ing. arch. – vedoucí oddělení – památkář architekt
I. 233; Sefcu.O@supp.cz
Fantýš Karel, Ing. – památkář specialista na statiku staveb
I. 231; Fantys.K@supp.cz
Hančlová Jana, Ing. arch. – památkář architekt
I. 105; Hanclova.J@supp.cz
Holeček Jan, Mgr. – památkář historik umění
I. 231; Holecek.J@supp.cz
Chudárek Zdeněk, Ing. arch. – památkář architekt
I. 131; Chudarek.Z@supp.cz

Dvořáková Eva, Ing. arch. – památkář architekt specialista na technické památky
I. 256; Dvorakova.E@supp.cz
Kahancová Karin, Mgr. – památkář historik
I. 261; Kahancova.K@supp.cz
Koběrská Ludmila, Mgr. – památkář historik umění
I. 232; Koberska.L@supp.cz
Ksandr Karel, Bc. – památkář historik umění
I. 231; Ksandr.K@supp.cz
Kučová Věra, Ing. arch. – památkář architekt
I. 283; Kucova.V@supp.cz
Kunrátková Lenka, Ing. – památkář stavební specialista
I. 231; Kunratkova.L@supp.cz
Ličéníková Michaela, Mgr. – památkář historik umění
I. 231; Licenikova.M@supp.cz
Pacáková-Hošťálková Božena, Ing. – památkář specialista na historické zahrady a parky
I. 265; Pacakova.B@supp.cz
Solař Miloš, Ing. arch. – památkář architekt
I. 283; Solar.M@supp.cz
Štoncner Petr, Mgr. – památkář historik umění
I. 283; Stoncner.P@supp.cz
Radová Jarmila – památkář historik
I. 265; Radova.J@supp.cz
Vičková Jitka, Mgr. – památkář historik
I. 105; Vlickova.J@supp.cz
Hrček Vojtěch, Ing. arch. – památkář architekt*
I. 256; Hrcek.V@supp.cz
Štovičková Dagmar, Ing. arch. – památkář architekt*
I. 267; Stovickova.D@supp.cz
Truxová Ina, Ing. – památkář specialista na historické zahrady a parky*
I. 105; Truxova.I@supp.cz
Křížek Jiří, Bc. – památkář historik umění*
I. 282; Krizek.J@supp.cz

PP2 oddělení vesnických sídel a lidové architektury

Bureš Pavel, PhDr. – vedoucí oddělení, památkář etnograf a historik
I. 255; Bures.P@supp.cz
Podrazilová-Hausknechtová Svatava, Ing. – památkář architekt* (MD)
Syravá Zuzana, Ing. arch. – památkář architekt a urbanista
I. 256, 546212723; Syrova.Z@supp.cz
Hanzlíková Markéta, Mgr. – památkář etnograf
I. 256; Hanzlikova.M@supp.cz

PP3 oddělení památek malířství, sochařství, uměleckých řemesel

Nejedlý Vratislav, PhDr., CSc. – vedoucí oddělení, památkář historik umění
I. 109; Nejedly.V@supp.cz
Horynová Alena, PhDr. – památkář historik umění
I. 129; Horynova.A@supp.cz
Vítovský Jakub, PhDr. – památkář historik umění, estetik
I. 132; Vitovsky.J@supp.cz
Zahradník Pavel, PhDr. – historik archivář
I. 109; Zahradnik.P@supp.cz
Círglová Kateřina, Mgr. – památkář historik umění
I. 129; Círglova.K@supp.cz

PP4 oddělení hradů a zámků

Křížová Květa, PhDr. – vedoucí oddělení – památkář
I. 155; Krizova.K@supp.cz
Bútorová Elena, Ing. – památkář
I. 108; Butorova.E@supp.cz
Bydžovská Ilona – památkář
I. 138; Bydzovska.I@supp.cz
Kubů Naděžda, PhDr., CSc. – památkář historik
I. 151; Kubu.N@supp.cz
Lukášová Eva, PhDr. – památkář historik
I. 151; Lukasova.E@supp.cz
Mžýková Marie, Doc. PhDr., CSc. – památkář historik umění
I. 148; Mzykova.M@supp.cz
Sokol Bořivoj, Mgr. – památkář historik umění
I. 108; Sokol.B@supp.cz

Štajnochrl Vítězslav, PhDr., Ph.D. – památkář historik umění, etnolog
I. 244; Stajnochrl.V@supp.cz
Ruizova Libuše, PhDr. – historik, etnograf
I. 243; Ruizova.L@supp.cz
Novotný Jaromír, MgA. – památkář
I. 108; Novotny.J@supp.cz

PA odbor péče o archeologický fond

Krušinová Lenka, Mgr. – vedoucí odboru – archeolog – historik
I. 251, fax 257010254; Krušinova.L@supp.cz
Prachařová Lenka – sekretářka
I. 258; Pracharova.L@supp.cz

PA1 oddělení péče o archeologický fond v Čechách

Sklenářová Zuzana, Mgr. – vedoucí oddělení, archeolog – etnolog
I. 253; Sklenarova.Z@supp.cz
Kastner Jiří – asistent
379776089, Domažlice; Kastner.J@supp.cz
Mašková Pavlína, Mgr. – archeolog – historik*
I. 258; Maskova.P@supp.cz
Horák Jan – archeolog (student) *
I. 253; Horak.J@supp.cz
Nechvíle Martin – archeolog (student) *
I. 251; Nechvile.M@supp.cz
Bukovičová Olga, Mgr. – archeolog – historik*
I. 258; Bukovicova.O@supp.cz
Kolka Miroslav, Bc. – archeolog (student)*
I. 258; Kolka.M@supp.cz

PA2 oddělení péče o archeologický fond na Moravě a ve Slezsku

Knechtová Alena, Mgr. – vedoucí oddělení, historik
541241735, Brno; Knechtova.A@supp.cz
Stabrava Pavel, Mgr. – archeolog – historik
553628508, Opava; Stabrava.P@supp.cz
Vachůt Petr – archeolog (student)
541241735, Brno; Vachut.P@supp.cz
Vorlíčková Dagmar, Mgr. – archeolog – historik*
541241735, Brno; Vorlickova.D@supp.cz

PA3 oddělení správy archeologických dat

Volfík Petr, Ing. – vedoucí oddělení – informatik
379776089, Domažlice; Volfik.P@supp.cz
Ambrožová Jelena, prom. mat. – informatik
I. 252; Ambrozova.J@supp.cz
Bečvář Ladislav – informatik
I. 252; Becvar.L@supp.cz
Petříková Zuzana – operátorka
I. 252, 323665647; Petrikova.Z@supp.cz

PT odbor památkové technologie – technologická laboratoř

Kopecká Ivana, Ing. – vedoucí odboru
I. 332, 333, 257533422; Kopecka.I@supp.cz

PT1 oddělení technologické

Dvořák Martin, Ing. – památkový technolog
I. 331, 333; Dvorak.M@supp.cz
Michoinová Dagmar, Ing. – památkový technolog
I. 312, 320; Michoinova.D@supp.cz
Maxová Ivana, Ing. – památkový technolog* (MD)

PT2 oddělení analytické

Kopecká Ivana, Ing. – památkový technolog
I. 332, 333, 257533422; Kopecka.I@supp.cz
Pacáková Marie, Mgr. – památkový technolog* (MD)
Šlesinger Rudolf, Ing. – památkový technolog
I. 312, 320; Slesinger.R@supp.cz
Havlíková Alena – památkový technolog
I. 312, 320; Havlinova.A@supp.cz
Ševčíková Helena, RNDr. – analytický chemik* (MD)

E ekonomický úsek

Kalvoda Karel, Ing., ekonomický náměstek ředitele
I. 212, 257532261; Kalvoda.K@supp.cz

E1 sekretariát ekonomického náměstka

Šustrová Petronila – provozní referent
I. 211; Sustrova.P@supp.cz

E2 oddělení ekonomické

Štěpánek Jaroslav, Ing. – vedoucí oddělení
I. 206; Stepanek.J@supp.cz
Krátká Eva – pokladní
I. 201; Kratka.E@supp.cz
Lamačová Marta – referent investic a financí
I. 202; Lamacova.M@supp.cz
Matějková Elena – účetní
I. 207; Matejkova.E@supp.cz
Paganová Jiřina – účetní
I. 207; Paganova.J@supp.cz
Hošková Jana – referent investic a financí*
I. 215; Hoskova.J@supp.cz
Müllerová Jana – účetní*
I. 206; Mullerova.J@supp.cz
Líbalová Alice – PAM*
I. 137; Libalova.A@supp.cz

E3 oddělení provozní

Dvořáková Jana – vedoucí oddělení
I. 222, 257532259; Dvorakova.J@supp.cz
Buriánová Ivana – provozně-ekonomický referent
I. 221; Burianova.I@supp.cz
Veselá Danuše – provozně-ekonomický referent
I. 223; Vesela.D@supp.cz
Duchková Eva – pracovnice podatelny – spisovna
I. 101
Roubíčková Hana – pracovnice podatelny – spisovna*
I. 101
Končítíková Tatjana – pracovnice podatelny – spisovna*
I. 101, 102
Houžvic Jiří – řidič služebního vozu
I. 444
Volhejn Zbyněk – řidič služebního vozu
I. 444
Zejsa Jiří – řidič služebního vozu*
I. 444

E4 oddělení investiční

zajišťováno externě

E5 referát právní

Jurajda Štěpán, JUDr. – podnikový právník*
I. 266; Jurajda.S@supp.cz
Eibl Boris, JUDr. – podnikový právník*
I. 268; Eibl.B@supp.cz
Suchánková Věra – samostatný referent*
I. 268; Suchankova.V@supp.cz

E6 referát personální agendy

Prokopová Zdeňka – účetní, mzdová*
I. 203; Prokopova.Z@supp.cz
Ušlová Anežka – personální referent
I. 114; Uselova.A@supp.cz

E7 referát OTR, BOZ, PO

Nováček Jiří, PhDr. – referent BOZ a PO
I. 613; Novacek.J@supp.cz

* = zaměstnán v SÚPP jen část roku 2002 nebo na MD

HLAVNÍ ČINNOSTI STÁTNÍHO ÚSTAVU PAMÁTKOVÉ PÉČE

(Ř) Úsek ředitele

Úsek ředitele zajišťuje plynulý výkon agend souvisejících s řídicí funkcí ředitele, pro niž vytváří organizační a administrativní podmínky. Vedle těchto standardních funkcí jsou do úseku začleněny i některé odborné referáty profilového, či naopak specifického charakteru. Vedle sekretariátu a referátu kontroly ředitel přímo řídí referát pro zahraniční styky, kam je začleněn i sekretariát na ústavu jinak nezávislého Českého národního komitétu ICOMOS a referát mezinárodních programů ochrany památek. Od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2004 je jeho součástí i program Culture 2000 – Kultura 2000. V ředitelském úseku je dále začleněn referát pro oborové vzdělávání a odbornou spolupráci. Jeho posláním je jednak zajišťovat specializované studium památkové péče, jednak organizovat oborové i meziborové odborné semináře, sympozia a další odborná setkání, vykonávat přednáškovou a osvětovou činnost pro popularizaci a propagaci kulturních památek a ochranu a péči o ně. Do úseku ředitele je začleněna i redakce časopisu Zprávy památkové péče a dalších odborných publikací, tiskovin a propagačních materiálů SÚPP.

(P) Odborný úsek

Odborný úsek zajišťuje všechny odborné statutární činnosti SÚPP kromě agend přímo řízených ředitelem. Odborný náměstek ředitele řídí jednotlivé odborné útvary a odborné pracovní týmy a organizuje odbornou spolupráci s jinými právníky osobami. Administrativní práce související s fungováním úseku zajišťuje sekretariát náměstka. Úsek se člení na referát pro výzkum a vývoj v oboru památkové péče a čtyři odbory.

(P2) Referát pro výzkum a vývoj v oboru památkové péče

Vzhledem k mimořádnému nárůstu požadavků na koordinaci výzkumu a vývoje v SÚPP i v působnosti památkové péče bylo rozhodnutím vedení ústavu k 1. 3. 2000 zřízeno samostatné pracoviště referátu výzkumu a vývoje. Jeho úkolem je mj. zajištění tvorby databáze výzkumu a vývoje v oboru památkové péče, zajištění kontrolních dnů a oponentních řízení, zpracování koncepčních dokumentů a součinnost s MK ČR.

(PO) – odbor ochrany, evidence, dokumentace, průzkumů a sledování památkového fondu

Zajišťuje úkoly ústředního evidenčního, dokumentačního a průzkumového pracoviště, včetně některých povinností vyplývajících oboru památkové péče z mezinárodních smluvních závazků, poskytuje informace ostatním útvarům ústavu a nejširší veřejnosti. Jeho jednotlivá oddělení se podílejí na naplňování automatizovaného informačního systému oboru a poskytují součinnost Ústřednímu seznamu kulturních památek České republiky (dále jen ÚSKP). Po odborné stránce

metodicky řídí a koordinuje v rozsahu své působnosti činnosti dalších odborných pracovišť státní památkové péče, zejména regionální SPÚ. Odbor se člení na šest oddělení (viz organizační schéma).

Odbor vede agendu související se zákonem č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty a s Integrovaným systémem ochrany movitého kulturního dědictví a realizuje stavebně-historické průzkumy zejména národních kulturních památek (NKP).

(PP) Odbor péče o památkový fond

Odbor zabezpečuje poradenské, posudkové, schvalovací a hodnotící činnosti, jež souvisejí s výkonem odborné péče o movitý i nemovitý památkový fond. Podává stanoviska a zpracovává expertizy pro rozhodování výkonných orgánů památkové péče pro využití, obnovy a restaurování kulturních památek. Odbor se člení na čtyři oddělení (viz organizační schéma). Společně s ostatními odbory ústavu je hlavním gestorem odborné péče při obnově nejvýznamnějších památkových objektů v České republice – národních kulturních památek a památek UNESCO. Svou analytickou a posudkovou činností, týkající se detailní stavební problematiky, úprav krajiny, restaurátorských prací a vybavení interiérů se tvůrčím způsobem podílí na konečném stavu obnovy kulturních památek.

Odbor provádí průzkumy a hodnocení historických městských a vesnických sídel i kulturní krajiny. Zpracovává podklady pro jejich prohlášení památkovou rezervací, zónou nebo ochranným pásmem a posuzuje územně plánovací dokumentaci (dále jen ÚPD). Zpracovává koncepce a metodiky územní ochrany a obnovy specifických druhů památek, například historických zahrad a parků, lidové architektury, technických památek a děl výtvarného umění a uměleckého řemesla. Realizuje stavebně-historické terénní a archivní průzkumy včetně historického interiéru a výsledky předává k využití, též pro Ústřední seznam nemovitých památek. Poskytuje metodickou a odborně poradenskou činnost k prezentaci sbírkových mobiliárních fondů a k tvorbě interiérových instalací zpřístupněných památek, především státních hradů a zámků a zajišťuje přehled o stavu a pohybu původních mobiliárních fondů hradů a zámků.

Odbor dále vypracovává odborná stanoviska k odvoláním účastníků ve správním řízení, týkající se obnovy a využití kulturních památek a vyhodnocuje provedení akcí obnovy financovaných ze státního rozpočtu.

(PA) Odbor péče o archeologický fond

Odbor péče o archeologický fond vytváří koncepci budování dokumentační a informační základny pro výkon péče o archeologický fond, tj. archeologické nálezy a archeologická naleziště, na podkladě rozvoje a zajištění jednoty vědeckých, metodických a technických hledisek. Provádí hodnotící, schvalovací, posudkové, poradenské a koordinační činnosti související s výkonem odborné péče o archeologický fond v rámci systému státní památkové péče.

Odbor buduje otevřené informační systémy pro zhodnocení a zpřístupnění informací o archeologickém fondu. Provádí archeologické výzkumy včetně zpracování a publikace jejich výsledků. Shromažďuje a vyhodnocuje povinná hlášení organizací oprávněných k provádění archeologických výzkumů o jejich aktivitách na území, na němž uplatňuje zájem státní památková péče. Dále vytváří podklady pro odvolací řízení a pro změny právních předpisů. V návaznosti na rozhodování státní správy se vyjadřuje k činnostem na území NKP, archeologických rezervací, památkových zón a nemovitých kulturních památek. Zajišťuje podklady k návrhům na prohlášení archeologických nálezů za kulturní památky a na zvýšení stupně jejich ochrany.

(PT) Technologická laboratoř

Technologická laboratoř tvoří technologické zázemí pro SÚPP, výkonné orgány a odborné organizace památkové péče, poskytuje součinnost při plnění zákona č. 71/1997 Sb. a při zajišťování podkladů k návrhům na prohlášení věci kulturní památkou či na zrušení tohoto prohlášení. Technologické pracoviště SÚPP tvoří dvě oddělení, která provádějí průzkum a výzkum historických materiálů a příčin jejich degradace, vyhodnocují vývoj konzervačních technologií, zpracovávají návrhy těchto technologií, účastní se vybraných akcí o no-

vých konzervačních přípravicích (výrobcích), zkouší konzervační materiály.

Činnost pracoviště je rozložena jednak do oblasti správních (poradenská služba a příprava informačních a metodických materiálů pro SPÚ, podíl na průzkumu a technologický dohled u vybraných restaurátorských a konzervačních akcích, zejména u národních kulturních památek či objektů odborně problematických, zpracování technologické dokumentace) a jednak do oblasti poskytování služeb (průzkumy a analýzy pro restaurátory nebo organizace, provádějící restaurování či obnovu historických objektů). Na základě přidělených grantů řeší laboratoř i samostatné výzkumné úkoly, pracovníci laboratoře pedagogicky působí v různých formách vyššího a postgraduálního studia na různých vzdělávacích ústavech.

(E) Provozně-ekonomický úsek

Provozně-ekonomický úsek zajišťuje ekonomické podmínky pro činnost SÚPP zejména po stránce jeho financování, rozpočtnictví, správy a využití rozpočtových a hmotných prostředků investiční výstavby. Ekonomický náměstek ředitele řídí a koordinuje činnost úseku a zajišťuje spolupráci SÚPP s právníky a fyzickými osobami v rozsahu stanoveném ředitelem. Provozně-ekonomický úsek se člení na sekretariát, tři oddělení a tři referáty (viz organizační schéma).

ROZBOR HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ÚSTAVU PAMÁTKOVÉ PÉČE

1. Plnění závazných ukazatelů

V roce 2002 se Státnímu ústavu památkové péče nepodařilo udržet vyrovnaný rozpočet, tak jako tomu bylo v roce 2001, a výsledkem jeho hospodaření byla ztráta převyšující 5 mil. Kč.

Výnosy celkem	72 136 546 Kč
– v tom provozní dotace zřizovatele	67 965 231 Kč
Náklady celkem	77 654 351 Kč
Hospodářský výsledek (ztráta)	-5 517 805 Kč

Na vzniklé ztrátě se největší měrou podílel pokles vlastních výnosů, dále pak zvýšené náklady spojené s budováním Národního památkového ústavu (dále NPÚ) a vícenáklady související s odstraňováním povodňových škod.

V neposlední řadě se na výši vykázaného hospodářského výsledku projevilo nedostatečné krytí provozních potřeb organizace v oblasti spotřeby energií, služeb a údržby zřizovatelem.

2. Vyhodnocení výnosů

Ve srovnání s předchozím rokem dosáhl SÚPP v roce 2002 nižších výnosů o 1 564 tis. Kč, přičemž tento propad byl zapříčiněn především nižšími ostatními vlastními výnosy (– 1498 tis. Kč).

Příjmy z provozování Palácových zahrad pod Pražským hradem:

rok 2001	3 471 528 Kč
rok 2002	2 698 855 Kč
rozdíl	772 673 Kč

Hlavní příčinou poklesu příjmů je jednoznačně výrazně nižší počet návštěvníků v období srpen – říjen 2002, kdy část Malé Strany byla zasažena povodněmi. Počet zahraničních návštěvníků ve srovnání s rokem 2001 klesl až na 62 %.

rok 2001	120 661 platících návštěvníků
rok 2002	74 795 platících návštěvníků

3. Vyhodnocení nákladů

Náklady související s budováním NPÚ přesáhly v roce 2002 1441 tis. Kč, přičemž byly pouze z části kryty mimořádnou dotací zřizovatele. Taktéž vícenáklady související s odstraňováním škod způsobených povodněmi, v celkové výši 629 755 Kč, byly sanovány zřizovatelem pouze do výše 135 tis. Kč.

Zbylou část nepříznivého hospodářského výsledku ovlivnilo překročení plánovaných nákladů v jednotlivých rozpočtových položkách tak, jak to vyplývá z níže uvedené tabulky.

Přehled čerpání rozpočtu SÚPP v roce 2002

Ukazatel	Rozpočet		Skutečnost v Kč k 31.12.2002	plnění v %
	schválený	upravený		
Výnosy celkem	43 679 000	70 437 000	72 136 546,33	102,41
v tom: výnosy z pronájmu	411 000	411 000	381 548,10	92,83
ostatní výnosy	2 000 000	2 000 000	3 500 676,22	175,03
dotace od zřizovatele	41 268 000	68 026 000	67 965 230,86	99,91
mimorozpočtové zdroje			289 091,15	–
Náklady celkem	43 679 000	70 437 000	77 654 350,89	110,24
v tom: spotřební nákupy	1 710 000	13 659 000	15 975 656,83	116,96
Služby	10 567 000	17 396 000	23 388 259,88	134,44
z toho: opravy a údržby	600 000	900 000	3 042 015,41	338,00
nájemné	250 000	250 000	301 847,20	120,73
Osobní náklady	28 076 000	33 466 000	33 431 496,00	99,89
z toho: mzdové náklady	20 496 000	24 886 000	24 795 965,00	99,63
z toho: platy zaměstnanců	20 314 000	23 289 000	23 264 580,00	99,89
sociální pojištění	7 174 000	8 193 000	8 090 981,00	98,75
sociální náklady	406 000	387 000	544 550,00	140,71
ostatní náklady			93 410,00	–
Daně a poplatky	26 000	26 000	24 533,85	96,36
Jiné ostatní náklady	400 000	400 000	595 329,63	148,83
Odpisy	2 900 000	4 195 000	4 145 664,70	98,82
Systémová dotace	0			
Hospodářský výsledek			-5 517 804,56	

4

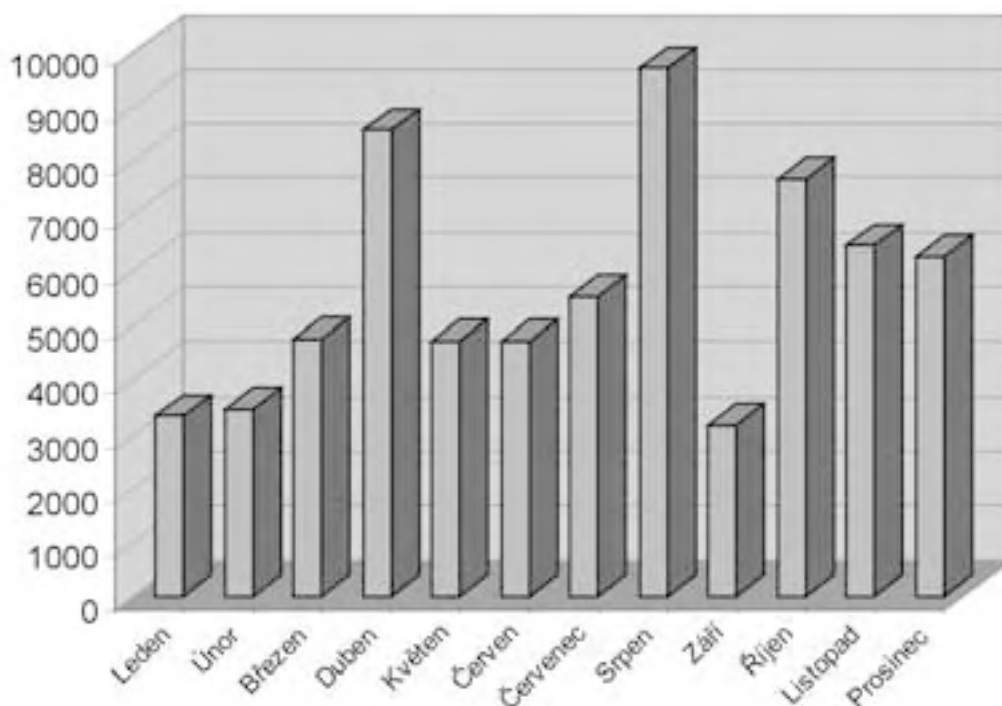
4. Rovnoměrnost čerpání rozpočtu

Finanční zdroje byly přidělovány SÚPP měsíčně ve výši 1/12 stanoveného rozpočtu na rok 2002. Rovnoměrné čerpání těchto prostředků bylo ovlivněno rozložením plnění úkolů

organizace, zabezpečováním smluvních vztahů, řešením havarijních situací apod. Průběh čerpání rozpočtu je obsahem tabulky a následného grafu.

Rozbor rovnoměrnosti výdajů na činnost v jednotlivých čtvrtletích

	Příspěvek v tis. neinvest.	Čerpání v tis. neinvest.	Plnění v %	Příspěvek v tis. invest.	Čerpání v tis. invest.	Plnění v %
Leden	3 314					
Únor	3 439					
Březen	4 734					
I. čtvrtletí	11 487	11 451	16,83	0	0	
Duben	8 550					
Květen	4 685					
Červen	4 677					
II. čtvrtletí	17 912	14 054	20,65	0	0	
Červenec	5 485					
Srpen	9 682			2 360		
Září	3 160					
III. čtvrtletí	18 327	18 887	27,76	2 360	908	28,02
Říjen	7 650			880		
Listopad	6 425					
Prosinec	6 225					
IV. čtvrtletí	20 300	33 262	48,89	880	2 332	71,97
Celkem	68 026	77 654		3 240	3 240	

Graf 1 Čerpání neinvestičního příspěvku rozpočtu v roce 2002

5. Financování programů výzkumu a vývoje

V roce 2002 řešili pracovníci SÚPP celkem 11 účelově financovaných programů výzkumu a vývoje a 16 programů financovaných institucionálně. Celkem bylo SÚPP přiděleno

18 740 tis. Kč provozních prostředků. Přehled rozdělení finančních prostředků na jednotlivé programy a jejich skutečné čerpání je předmětem následujících tabulek. Vzhledem k obsáhlým názvům jednotlivých projektů jsou pro informaci u každého úkolu uvedeni pouze hlavní řešitelé programu.

Finanční prostředky účelově přidělené organizaci ze státního rozpočtu v roce 2002 na V a V

ÚČELOVĚ FINANCOVANÉ		Přiděleno	Použito	vratka	plnění v %
9308	Dr. Nejedlý	650 000,00	650 000,00	0,00	100,00
9503	Ing. Sommer	200 000,00	200 000,00	0,00	100,00
9592	Mgr. Krušinová	4 598 000,00	4 598 000,00	0,00	100,00
9601	Dr. Bureš	700 000,00	700 000,00	0,00	100,00
9902	Ing. Dvořák	557 000,00	557 000,00	0,00	100,00
2008	Ing. arch. Sedláková	1 540 000,00	1 540 000,00	0,00	100,00
2009	Mgr. Štajnochr Ph.D.	300 000,00	300 000,00	0,00	100,00
2010	Dr. Koukal	480 000,00	480 000,00	0,00	100,00
2103	Ing. Macek	483 000,00	478 917,08	4 082,92	99,15
2104	Ing. arch. Kučová	506 000,00	505 998,30	1,70	99,99
2105	Ing. Lazák	950 000,00	950 000,00	0,00	100,00
Celkem		10 964 000,00	10 959 915,38	4 084,62	

INSTITUCIONÁLNĚ FINANCOVANÉ		Přiděleno	Použito	vratka	plnění v %
9550	Dr. Lukášová	300 000,00	300 000,00	0,00	100,00
9606	Ing. Lazák	650 000,00	650 000,00	0,00	100,00
9613	Dr. Křížová	160 000,00	160 000,00	0,00	100,00
9701	Mgr. Ottová	460 000,00	460 000,00	0,00	100,00
9702	Mgr. Urban	990 000,00	989 968,60	31,40	99,98
9703	Mgr. Bezděk	250 000,00	250 000,00	0,00	100,00
9706	Mgr. Kahancová	170 000,00	170 000,00	0,00	100,00
9813	Mgr. Urban	580 000,00	579 988,50	11,50	99,99
9906	Dr. Mžysková	180 000,00	180 000,00	0,00	100,00
9907	Dr. Štulc	370 000,00	345 200,00	24 800,00	93,29
9908	Mgr. Stabrava	370 000,00	341 000,00	29 000,00	92,16
2101	Ing. Kopecká	220 000,00	220 000,00	0,00	100,00
2102	Ing. arch. Rákosníková	1 600 000,00	1 600 000,00	0,00	100,00
2108	Mgr. Záhorka	250 000,00	250 000,00	0,00	100,00
2210	Ing. arch. Šefců	956 000,00	956 000,00	0,00	100,00
2211	Ing. Volfík	270 000,00	270 000,00	0,00	100,00
Celkem		7 776 000,00	7 722 157,10	53 842,90	

6. Investiční prostředky

Investiční prostředky byly ústavu přiděleny pouze v rámci zajištění plnění programů V a V, a to v celkové výši

3 239 806 Kč. Tyto prostředky byly použity především na nákup nového scanneru a odpovídajícího technického vybavení jednotlivých pracovišť výpočetní technikou.

Investiční prostředky přidělené organizaci ze státního rozpočtu 2002

		Přiděleno	Použito	vraceno	plnění v %
2103	Stavebně-historický průzkum	400 000,00	399 999,00	1,00	100,00
9310	Integrovaný systém ochrany	359 806,00	359 806,00	0,00	100,00
V a V institucionální		2 480 000,00	2 479 724,50	275,50	99,98
Celkem		3 239 806,00	3 239 529,50	276,50	

7. Výsledky vnějších kontrol

Dne 11. 7. 2002 nastoupila do SÚPP kontrolní skupina **Nejvyššího kontrolního úřadu** s předpokládaným programem prověření hospodaření s „Prostředky státního rozpočtu určených na realizaci programu záchrany architektonického dědictví“. Výsledky kontroly byly shrnuty v Kontrolním protokolu č. 02/27670/237 183/02-670/237, s jehož obsahem byl seznámen ředitel SÚPP dne 2. 10. 2002.

Zjištěné nedostatky nespočívaly v zásadním porušení platných předpisů. Jednalo se většinou o nedostatky vyplývající z nedůslednosti při zpracování jednotlivých agend, přehlédnutí, nebo tomu podobných drobných nedostatků v oblasti uzavírání smluv, obsahu výběrových řízení, či vedení účetní agendy. Zjištěné nedostatky byly okamžitě napraveny.

Kontrolními orgány nebyla uložena žádná finanční sankce.

Závěry a doporučení z provedené kontroly byly aplikovány do organizace hospodářské činnosti SÚPP.

Na základě nálezu Ministerstva kultury ČR, týkajícího se předpokládaného porušení rozpočtové kázně v oblasti čerpání finančních prostředků určených na pořízení investic v oblasti V a V, provedl **Finanční úřad pro Prahu 1** v SÚPP následnou kontrolu k ověření pravdivosti tohoto tvrzení, a to ve dnech 10. – 23. 5. 2002. Výsledek kontroly konstatoval věcné rozdíly v sortimentu pořizovaných investic v porovnání s uzavřenými smlouvami na řešení účelově financovaných programů V a V. Neoprávněně použité prostředky ve výši **440 355 Kč** byly vráceny do SR. Doměřené penále činilo **109 968 Kč** a bylo rovněž odvedeno do SR. Na základě rozkladu SÚPP k závěrům kontroly **byla částka 440 355 Kč opět vrácena do rozpočtu SÚPP** vzhledem k tomu, že SÚPP doložil, že s uvedenými finančními prostředky nakládal účelně a hospodárně.

Výkaz zisků a ztrát k 31. 12. 2002 (výťah z platného výkazu) v tis. Kč

VÝNOSY		ROZPOČET	SKUTEČNOST
v tom:	vlastní výnosy	2 411	4 172
	dotace od zřizovatele	41 268	67 965
		–	–
Výnosy celkem		43 679	72 137
NÁKLADY			
v tom:	věcné náklady	12 703	40 085
	z toho opravy a udržování	600	3 042
	osobní náklady (platy, OON, pojištění)	28 076	33 423
	odpisy HIM, NIM	2 900	4 146
Náklady celkem		43 679	77 654
Hospodářský výsledek		0	-5 517
Počet zaměstnanců		127	125

4

Rozvaha 2002 (výťah z platného výkazu) v tis. Kč

AKTIVA (v tis. Kč)		stav k 1. 1. 2002	stav k 31. 12. 2002
Stálá aktiva		35 773	34 907
v tom:	dlouhodobý hmotný majetek	80 523	84 497
	oprávky k HIM	-44 750	50 311
Oběžná aktiva		9 736	9 546
v tom:	pohledávky	2 135	1 141
	finanční majetek	7 100	8 001
Aktiva celkem		45 509	44 453
PASIVA (v tis. Kč)			
Vlastní zdroje		39 490	37 760
v tom:	fond sociální	17	211
	fond odměn	1	1
	rezervní fond	54	284
	fond reprodukce IM	10 316	14 474
	hospodářský výsledek	-7 842	-13 359
Cizí zdroje		6 019	6 692
v tom:	závazky obchodní	2 692	3 761
	závazky k PSSZ + VZP	999	1 431
	daňové závazky	359	-
Pasiva celkem		45 509	44 453

PLNĚNÍ HLAVNÍCH ÚKOLŮ STÁTNÍHO ÚSTAVU PAMÁTKOVÉ PÉČE

V roce 2002 řešil SÚPP 71 hlavních úkolů, nebo se podílel na jejich řešení. Šlo o úkoly v této skladbě:

I. Úkoly výzkumu a vývoje	32
z toho:	
I. A – účelově financované MK ČR	11
I. B – institucionálně financované	16
I. C – účast pracovníků SÚPP na řešení úkolů financovaných mimoresortně nebo z grantů získaných jinými subjekty	5
II. Hlavní a mimořádné úkoly zadané zřizovatelem na rok 2002	18
III. Ostatní hlavní úkoly SÚPP	21

Státní ústav památkové péče zajišťoval zejména rozsáhlou odbornou a organizační přípravu, zasedání Komise Ministerstva kultury ČR pro hodnocení výzkumných záměrů a výsledků výzkumné činnosti odborných organizací v oblasti památkové péče, která se má konat počátkem roku 2003.

V rámci činnosti Rady programu pro účelově financovaný výzkum a vývoj v oblasti památkové péče Ministerstva kultury ČR zajistil Státní ústav památkové péče průběžné resortní oponentní řízení 24 v roce 2001 ukončených programových projektů v oblasti památkové péče ve dnech 4. až 8. března 2002 a průběžné resortní oponentní řízení 23 pokračujících programových projektů v oblasti památkové péče ve dnech 11. až 14. listopadu 2002.

SOUHRNNÉ HODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍCH ÚKOLŮ

I. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE

V roce 2002 řešil SÚPP 30 výzkumných a vývojových úkolů, z toho 11 úkolů financovaných účelově, 16 úkolů financovaných institucionálně a 3 úkoly financované z jiných zdrojů. Koordinaci institucionálně i účelově financovaných úkolů pozitivně ovlivnilo jejich včasné finanční zabezpečení podle rozpočtového opatření Ministerstva kultury ČR.

I. A – Řešení 11 účelově financovaných úkolů výzkumu a vývoje bylo v roce 2002 dotováno MK ČR částkou 11 274 tis Kč. Výstupy projektů byly úspěšně obhájeny ve dnech 4., 7. a 8. března 2002 (pro 4 ukončené projekty), 11. až 14. listopadu 2002 (pro 9 pokračujících projektů) a k závěrečnému posouzení byly ve dnech 5. a 6. března 2003 připravovány výstupy pro 2 končící programové projekty.

I. B – Řešení 16 institucionálně financovaných úkolů výzkumu a vývoje v SÚPP bylo v roce 2002 dotováno MK ČR částkou 10 256 tis. Kč. K průběžnému hodnocení vlastního výzkumu a vývoje uskutečnil SÚPP sám 2 kontrolní dny a oponentní řízení soustředěné na institucionálně podporované úkoly. Hodnocení institucionálně financovaných úkolů Státního ústavu památkové péče za rok 2002 s návrhem institucionálního financování výzkumu a vývoje v roce 2003 se uskutečnilo 27. a 28. listopadu 2002.

I. C – Řešení 3 ostatních hlavních úkolů SÚPP pouze eviduje, za výstupy bezprostředně neodpovídá, dosažené výsledky sleduje s přihlédnutím k možnosti jejich využití v oboru památkové péče.

SÚPP poskytoval nadále součinnost MK ČR a vykázal tak významný podíl na koordinaci úkolů výzkumu a vývoje v oboru památkové péče, a to nejenom osobní účastí svých pracovníků v pracovních a poradních orgánech resortu kultury, ale i organizačním a technicko-administrativním zabezpečením jejich činnosti.

PLNĚNÍ JMENOVITÝCH HLAVNÍCH ÚKOLŮ

I. A ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE ÚČELOVĚ FINANCOVANÉ MK ČR

01. (93–08) **Morové sloupy v českých zemích** (1995–2010)
Zodpovědný řešitel: PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.
Spoluřešitelé: PhDr. Pavel Zahradník, Mgr. Kateřina Círglová, Miloš Suchomel, prom. hist., Jan Lebeda

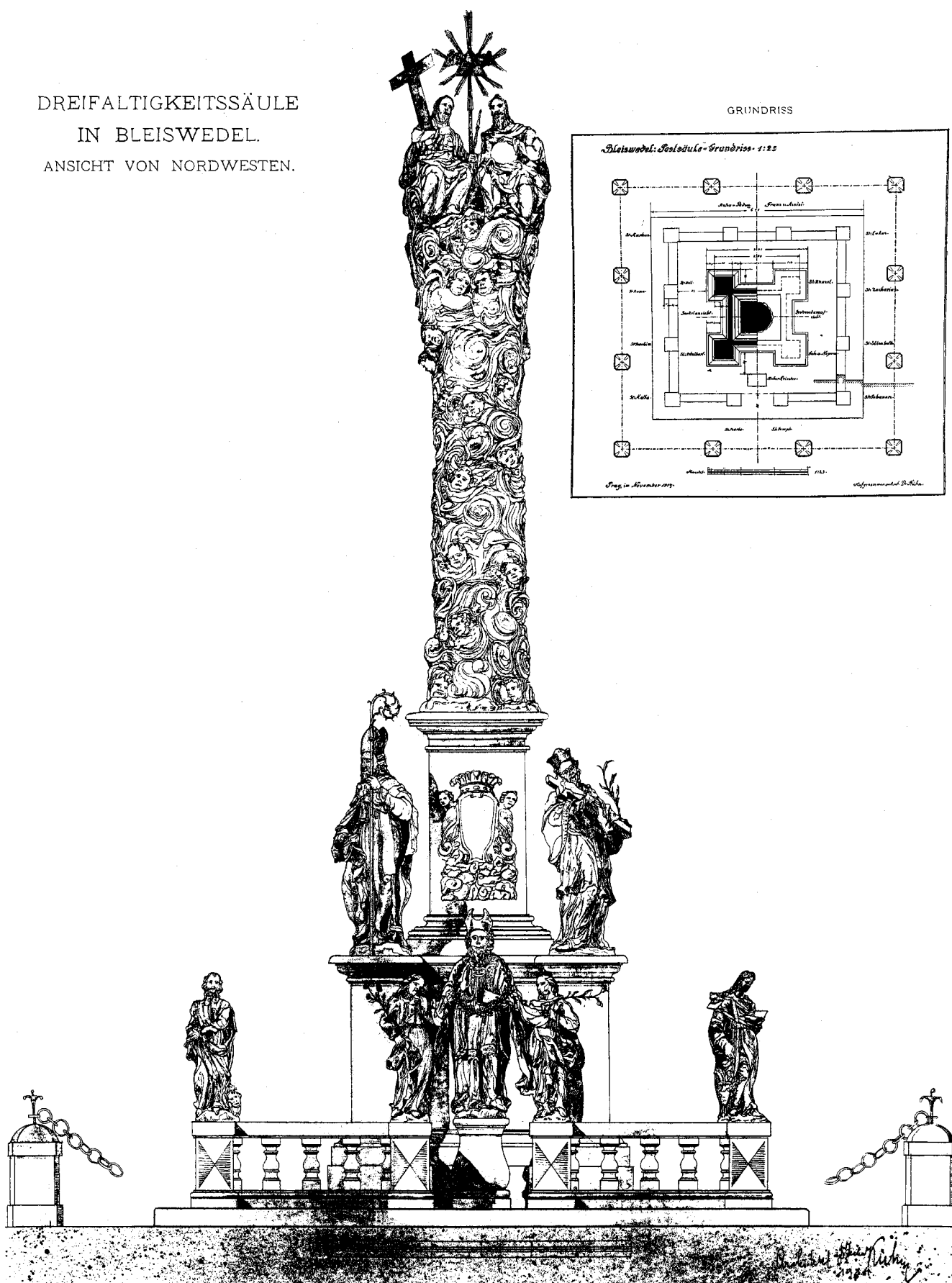
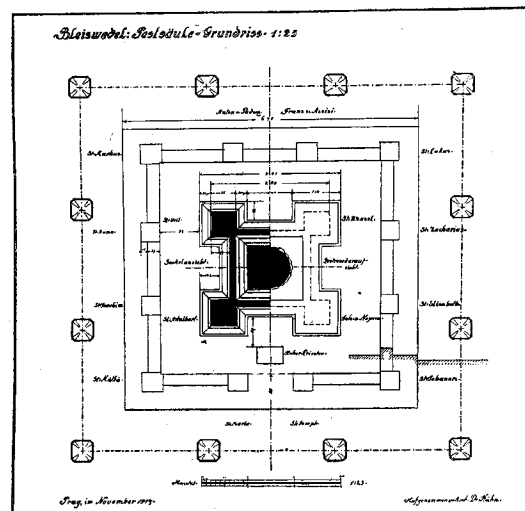
V roce 2002 byly vydány tiskem informace o souboru sloupů a pilířů v okrese Náchod. Probíhal terénní, archivní průzkum a fotodokumentace souboru sloupů a pilířů v okresech Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily. Informace o sloupech a pilířích z těchto čtyřech okresů tvořících Liberecký kraj byly připraveny v podobě rukopisu k publikování tiskem. Pokračoval terénní průzkum v okresech Litoměřice, Louny, Přerov a dalších. Časový i věcný postup prací a jejich náplň byly splněny.

02. (95–03) **Výzkum venkovských kostelů v Čechách** (1995–2004)
Zodpovědný řešitel: Ing. Jan Sommer
Spoluřešitelé: Ing. arch. Karel Kuča*

V roce 2002 bylo možné v pracích postupovat vcelku rovnoměrně, jelikož rozsah prací nebyl tak veliký, jako v předchozích letech. Pro příští roky bylo po dohodě se zadavatelem stanoveno, že finanční požadavky nebudou zvyšovány, pouze zbývající prostředky budou rozděleny do delšího období. Oproti předchozím letům, kdy probíhal intenzivní sběr materiálu v terénu, se nyní práce zaměřují především na kompletaci materiálů a na jejich doplňování v případě zjištěných nedostatků. Případně jsou v terénu ověřovány zjištěné nejistoty a doplňovány údaje o chybějících objektech. Průběžně je novými zjištěními doplňován katalog objektů, zejména údaje o zaniklých objektech, především na základě studia zpráv z archeologických výzkumů a historické ikonografie. Z historických obrazových dokumentů jsou vyjímány zákresy sakrálních objektů tak, aby bylo možné jejich typologické a slohové posouzení a srovnání s existujícími objekty.

DREIFALTIGKEITSSÄULE
IN BLEISWEDEL.
ANSICHT VON NORDWESTEN.

GRUNDRISS

DRUCK V. MAX JAFFÉ, WIEN.

VON ARCHITEKT DR. KARL KÜHN

Blíževedly, sloup se sousoším Nejsvětější Trojice. Čelní pohled a půdorys sloupu od arch. Karla Kühna, 1914. (Archiv Vratislav Nejedlý)

Lašovice, kostel Navštívení Panny Marie se hřbitovem.
(Foto Jan Sommer)

Pokračují přípravy publikací podrobných soupisů v některých oblastech k tisku. Jedná se především o území bývalých (soudních) okresů Milevsko, Stod, Město Touškov, Domažlice, Klatovy, Tachov a o širší okolí Chomutova. Práce jsou velmi rozsáhlé, takže ke konečné redakci a k publikaci bude oproti předpokladům z předchozího roku možné přikročit až v roce 2003. Publikace se budou do jisté míry navzájem odlišovat hloubkou zpracování jednotlivých slohových období. Popisy a hodnocení objektů jsou zpracovávány v návaznosti na Ústřední seznam kulturních památek ČR.

Nadále se usiluje o realizaci dokumentačních akcí zejména v souběhu s probíhajícími opravami. V žádném případě však nelze zachytit všechny probíhající opravy, případně realizovat průzkum dostatečně účinně, pokud není možné se dostavit na místo opakovaně v souladu s postupem opravných prací. Pozornost byla věnována dokumentaci objektů zasažených povodněmi.

Vlastními výzkumnými akcemi se postupně doplňuje dokumentace těch objektů, které nebylo možné zajistit u externích zpracovatelů.

Podrobné elaboráty jsou jejich autory využívány jako podklad pro přípravu monografických článků v odborných periodikách. Při dokumentaci jsou v potřebné míře užívány dříve vypracované originální dokumentační metody, které již zčásti byly publikovány tiskem a prezentovány na konferenci Dějiny staveb, jakož i na specializovaném archeodetickém semináři uspořádaném ve spolupráci se SÚPP.

O záměrech projektu a o postupu prací informuje internetová stránka <http://sweb.cz/evk/>.

03. (95–92) **Státní archeologický seznam České republiky (1995–2003)**, původně 2005

Zodpovědná řešitelka: Mgr. Lenka Krušinová
Spoluřešitelé: Jelena Ambrožová, prom. mat.*, Mgr. Zuzana Baarová*, Ladislav Bečvář, Mojmír Bém*, PhDr. Jaromír Beneš*, Mgr. Jana Benešová*, Mgr. Jan Blažek*, Bc. Petr Brestovanský*, PhDr. Pavel Břicháček*, Mgr. Zuzana Břizová*, Mgr. Hana Burdychová*, Mgr. Miroslava Cejpová*, PhDr. Miroslav Dobeš*, Bohumír Dragoun*, Mgr. Michal Dragoun, Mgr. Aleš Drechsler*, PhDr. Petr Dvořák*, Mgr. Petra Effenberková*, Zdeněk Fišera*, Mgr. Linda Foster-Ciháková*, Jiří Fröhlich*, PhDr. František Gabriel*, PhDr. Emanuel Grepl*, PhDr. Vladimír Goš, CSc.*, Mgr. Jiří Havlice*, Mgr. Miloš Hlava*, Mgr. Petr Hrubý*, Mgr. Jaroslav Hudec*, Mgr. Jindra Hůrková*, Mgr. Bogusław Chorąży*, Mgr. Ondřej Chvojka*, Mgr. Helena

Chybová*, PhDr. Vratislav Janák*, Tomáš Jirát*, Mgr. Marek Kalábek*, PhDr. Jiří Kalferst*, Mgr. Eva Kamenická*, Jiří Kastner, PhDr. Evženie Klanicová*, PhDr. Jiří Klsák*, Mgr. Alena Knechtová, Mgr. Alena Kordíková*, Mgr. Rastislav Korený*, Mgr. Petr Kos*, PhDr. Oldřich Kotyza*, doc. PhDr. Rudolf Krajč, CSc.*, PhDr. Jaroslav Kudrnáč*, Milan Kuchařík, Jaromír Macek*, Ing. Lubomír Macek*, Bc. Lenka Macháčková, Mgr. Pavlína Mašková*, Mgr. Andrea Matějčková, Mgr. Dana Menoušková*, Bc. Milan Metlička*, PhDr. Jan Michálek*, Mgr. Pavel Moš*, PhDr. Karla Motyková, DrSc.*, Mgr. Petr Obšusta*, Mgr. Helena Osvaldová*, Marek Parkman*, Mgr. Vladimír Peša*, PhDr. Jaroslav Peška*, Zuzana Petříková, Mgr. Kateřina Pochmanová*, PhDr. Lumír Poláček, CSc.*, Mgr. Pavlína Procházková*, PhDr. Jan Prostředník, Dr.*, Mgr. Pavel Rous*, Mgr. Klára Rybářová*, Milan Rychlý*, Ludmila Řehořová*, Jaroslav Sadílek*, Mgr. Zuzana Sklenářová, Mgr. Pavel Stabrava, Marcela Stará*, PhDr. Pavel Šebesta*, Zdeněk Šenk*, Petr Šída, Mgr. Radek Široký*, Jaroslav Škojec*, Mgr. Lada Šlesingerová*, Lucia Šulová, PhDr. Radka Šumberová*, Renáta Švecová*, Markéta Tomášková, Mgr. Jan Tůma*, Mgr. Radek Tvrdík*, Petr Vachůt, PhDr. Jarmila Valentová*, Jiří Valkony*, Mgr. Miroslav Vaškových*, Mgr. Pavel Vavřín*, Mgr. David Vích*, Mgr. Dagmar Víchová*, Milan Vokáč*, Ing. Petr Volfík, Mgr. Dagmar Vorlíčková, PhDr. Jiří Waldhauser, CSc.*, Mgr. Petra Wiesnerová*, Bc. Tomáš Wizovský*, Markéta Zelinková*, Michal Zezula*, Mgr. Tomáš Zeman*, Mgr. David Zimola*

Za zhoršujících se vnějších vlivů a podmínek ke spolupráci pokračovala i v roce 2002 osvědčenými způsoby spolupráce s okresními úřady a s organizacemi oprávněnými provádět archeologické výzkumy při řešení projektu SAS ČR. Smlouvu o vzájemné spolupráci při uskutečňování projektu se podařilo uzavřít s dalšími 2 okresními úřady. Celkem bylo k 30. 11. 2002 uzavřeno 53 těchto smluv. V rámci této smluvní spolupráce byla nositelem převzata digitální polohopisná data ze tří okresů. Celkem byla k 30. 11. 2002 k dispozici pro komplexní práci s daty v prostředí GIS digitální polohopisná data z území 49 okresů. Vzhledem k ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, a tím i k ukončení spolupráce s okresními úřady v rámci projektu SAS ČR dohodou, musela být veškerá takto získaná polohopisná data vrácena a vyřízeny výpovědi smluv se všemi 53 okresními úřady. Od 1. 1. 2003 nebylo tedy možné tyto soubory podrobných dat v digitální podobě užívat jak centrálním správcem, tak ani v rámci smluvních vztahů četnými regionálními správci dat projektu SAS ČR, což bylo řešeno nákupem finančně dostupných polohopisných rastrových dat 1 : 50 000 a stalo se předmětem jednání o možnosti nákupu polohopisných vektorových dat 1 : 25 000 pro celé území ČR s Českou armádou na podzim 2002. K 31. 12. 2002 tedy z celkového počtu 77 okresních úřadů, resp. 73 okresních a 4 magistrátů, nepřistoupilo ke spolupráci 20 okresních úřadů a 2 magistrátní úřady. S Magistrátem města Brna a Magistrátem města Plzně nadále probíhají jednání o spolupráci. Již od roku 2001 byla zahájena jednání se zástupci krajských úřadů o možnosti ustavení spolupráce v rámci projektu SAS ČR na této úrovni. Po vyjasnění kompetencí krajských úřadů k 1. 7. 2002 byla jednání proměněna v konkrétní návrhy smluv o poskytování dat Státního archeologického seznamu ČR a digitálního vymezení archeologických zón. Smlouvu se podařilo uzavřít nejdříve s Plzeňským krajem (12. 9.), dále s Krajem Vysočina (11. 11.), s Libereckým krajem (28. 11.), s Olomouckým krajem (6. 12.), s Jihočeským krajem (12. 12.) a Karlovarským krajem (13. 12.),

tedy se 6 krajů z celkem 14 krajů. V rámci závazků smluv s krajů byla předána nejen data SAS, ale i data digitálních archeologických zón vyhotovená pro potřeby územního plánování a Plzeňskému krajů i s aplikací Archeologie 1.1.

Tuto smluvní spolupráci s krajů považuje řešitelka za klíčový krok při řešení výzkumného úkolu, které se nepříznivými vnějšími okolnostmi (zánik okresních úřadů k 31. 12. 2002, splynutí SÚPP a SPÚ k 1. 1. 2003) dostalo do velmi komplikované situace. Smlouvy o vzájemné spolupráci mohou v rámci současných platných předpisů překlenout nynější situaci a ustavit v rámci platných právních předpisů nosnou úroveň spolupráce mezi odbornou organizací spravující data pořízená jak v rámci výzkumného úkolu, tak jako autorské zaměstnanecké dílo řešitelky (archeologické digitální zóny) a orgány veřejné správy, které od 1. 1. 2003 převzaly zřizovací funkci k organizacím oprávněným k provádění archeologických výzkumů. S částí těchto organizací je příjemce výzkumného úkolu a správce dat SAS ve smluvním vztahu, což vytváří předpoklady pro rozvoj spolupráce ve prospěch ochrany a záchrany archeologického dědictví v regionech. S dalšími 7 krajů pokračovala jednání o obsahu smlouvy, kraj Praha byl zatím neosloven.

Smlouva o šíření, využití a zpřesnění archeologických dat, která upravuje nakládání s daty i z hlediska jejich ochrany proti zneužití, byla nově v roce 2002 uzavřena se 7 archeologickými organizacemi pro území 10 okresů. Byla navázána spolupráce se Slezskou univerzitou v Opavě, resp. Ústavem historie a muzeologie – Archeologickým seminářem Filozoficko-přírodovědecké fakulty o využití průběžných výsledků výzkumných úkolů. Dvě smlouvy o regionální správě byly vypovězeny ze strany regionálních správců: Archeologického ústavu AV ČR v Praze pro okres Kutná Hora a Muzea východních Čech v Hradci Králové pro okres Chrudim. Celkem je zajištěna k 31. 12. 2002 regionální správa dat projektu SAS pro území 47 okresů na základě 46 smluv se 40 organizacemi oprávněnými provádět archeologické výzkumy. Uzavírání a naplňování smluvních vztahů ovlivňuje změna zřizovatelských funkcí k desítkám smluvních partnerů, kteří spolupracují při naplňování cílů výzkumného úkolu.

Mezi příjemcem a archeologickými pracovišti bylo sjednáno formou smluv a objednávek vyhotovení cca 50 mapových listů nebo jejich částí, z nichž kromě nově zpracovaných byly v některých odborně posouzeny, doplněny nebo aktualizovány informace z území řešeného v předchozích letech a zejména byla doplněna území s archeologickými nálezy kategorie IV. S fyzickými osobami bylo uzavřeno celkem 13 dohod o provedení práce (Čechy 10, Morava a Slezsko 3), na jejichž základě příjemce obdržel 75 mapových listů, nebo jejich částí, nově zpracovaných informací, nebo odborně posouzených a doplněných podkladů zpracovaných v předchozích letech. Formou objednávky u fyzických osob bylo pořízeno nové vypracování, odborného posouzení nebo doplnění cca 500 mapových listů, příp. jejich částí jako podkladu pro digitalizaci grafického znázornění) ÚAN včetně podkladů pro vyhotovení záznamů k ÚAN v databázi SAS ČR včetně doplnění o ÚAN IV. Na základě závazků ze smlouvy o spolupráci s SPÚ v Ostravě obdržel SÚPP do 31. 12. 2002 celkem 95 nově zpracovaných nebo aktualizovaných a doplněných mapových listů z území okresů Ostrava, Bruntál a Karviná. Vlastními kapacitami se podařilo do závěru roku zpracovat celkem 65 mapových listů nebo jejich částí z území okresu Písecký, Nový Jičín, Vsetín a Nymburk.

V databázi je naplněno k 31. 12. 2002 celkem 21 913 záznamů (ve smyslu evidenčních jednotek) o území s archeologickými nálezy ze 73 okresů. Do digitální grafické vrstvy bylo převedeno 20 158 záznamů o územích s archeologickými nálezy. Celkový počet dosud zpracovaných mapových listů je 3959 z celkového počtu 4574, tj. cca 86 %. U mapových listů předaných regionálním správcům byly údaje záznamů ZAIV posouzeny, zpřesněny a aktualizovány. V průběhu roku pokračovala distribuce aplikace SAS ČR 1.5 pro sběr a práci s daty v prostředí Windows9x (NT), s možností přístupu do databáze Přehledy výzkumů (5776 záznamů z ročníků 1956 – 2000). Aplikace je nainstalována a aktivně používána, kromě pracovišť SÚPP, celkem na 40 pracovištích spolupracujících subjektů (2x SÚAPP, 3x SPÚ, 1x ArÚ AV ČR, 32x muzea, 2x občanská sdružení) – z toho 1 nová instalace v roce 2002. Spolupracujícím subjektům je zdarma předávána uživatelská příručka k aplikaci SAS ČR verze 1.5, která obsahuje technický návod k přípravě odborných podkladů podle metodiky projektu a doplňuje úpravy dané vyvinutím a šířením aplikace SAS ČR verze 1.5. Pokračovala distribuce aplikace Archeologie 1.1 pro práci s daty projektu SAS ČR v prostředí GIS ArcView 3.x a v dostupnější jednodušší verzi v prostředí T-Map Viewer 2.x spolupracujícím okresním úřadům – do 31. 12. 2002 používána na 46 pracovištích, z toho 2 instalace proběhly v roce 2002. Kromě toho byla data projektu SAS ČR předána na 6 okresních úřadů, které je používaly ve vlastním prostředí GIS (Prachovice, Klatovy, Ústí nad Orlicí, Frýdek-Místek, Ústí nad Labem). Ze spolupracujících archeologických pracovišť se aplikace Archeologie 1.1 používá v 36 organizacích – z toho 1 instalace v roce 2002.

Na základě několik let shromažďovaných interních externích požadavků uživatelů byla v roce 2002 projednána a navržena modifikace nynější struktury databáze SAS ČR s cílem zkvalitnit soubory dosud shromážděných a nově pořizovaných souborů dat, dosáhnout větší úplnosti vyplnění položek a zajistit kvalitnější odbornou práci s daty, zejména provádění výběrů podle nových kritérií. Současný záznam byl doplněn o nově definované položky. Z důvodu odstranění zkreslujících faktorů I. a II. fáze analýzy stavu vyplnění položek provedené v předchozím roce byly stanoveny povinné a nepovinné položky. Následně byla vytvořena nová verze aplikace pro práci s daty projektu SAS ČR 2.0. Kromě doplnění nově definovaných položek databáze SAS, aktualizace a doplnění odborných heslářů a číselníků umožní tato nová verze zkvalitnit správu databáze SAS a podstatně zvýšit uživatelský komfort (např. možnost práce s daty v síti, rychlejší provádění výběrů, zavedení číselníků literatury apod.). Zavedení nové verze si vyžádalo velký objem operací na straně centrálního správce dat při převodu zpracovaných dat do nové struktury a jejich doplnění tak, aby mohla být předána jednotlivým regionálním správcům podle smluvních závazků. K aplikaci SAS ČR 2.0 byla rovněž vytvořena nová verze podpůrné aplikace Datový servis SAS pro provádění zálohy dat a zasílání aktualizovaných dat mezi centrálním správcem a regionálními správci. K oběma aplikacím byla zpracována podrobná uživatelská příručka, jejíž rukopis bude dokončen a předán k vydání nakladateli v 1. polovině roku 2003. Předpoklad dokončení a distribuce aplikace SAS ČR 2.0 s odpovídajícími daty interním a externím uživatelům se předpokládá z důvodu náročnosti úprav v nové verzi, jakož i náročnosti převedení nynější databáze do nového prostředí v období od 30. 6. do 31. 8. 2003. Změny ve struktuře databáze SAS vyvolaly nutnost vytvořit novou verzi aplikace Archeologie

určenou pro komplexní práci s daty v prostředí GIS. Zadání vývoje této aplikace včetně monitoringu zkušeností uživatelů na okresních úřadech bylo projednáno a zadáno externě společnosti T-Mapy, s r. o., Hradec Králové, která zajišťovala vývoj aplikace Archeologie 1.1. Kromě jiného tato nová verze umožní oprávněným uživatelům přístup k archeologickým a centrálním správcům dostupným polohopisným datům jak prostřednictvím lokálních stanic, tak nově prostřednictvím internetu na mapový server.

Ředitelka zorganizovala 10 pracovních schůzek s interními a 2 externími spoluřešiteli, na nichž průběžně projednávala naplnění připravené strategie řešení výzkumného úkolu tak, aby se postupně podařilo zpracovat území jednotlivých okresů podle kladu mapových listů a byly plněny stanovené úkoly. Výše uvedený nárůst počtu záznamů v databázi a roční nárůst počtu zpracovaných listů dokládá při personálním oslabení řešitelského týmu nadprůměrně produktivní a efektivní výkon.

Na základě smlouvy o užití digitálního vymezení archeologických zón pro účely výkonu státní správy v oblasti územního plánování a regionální politiky s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (dále MMR ČR) byly na ministerstvo předány aktualizované soubory dat k 2. 4. 2002. Průběžně byly shodnou metodikou vytvářeny a poskytovány soubory dat okresním úřadům a jsou poskytovány dalším subjektům (krajům, státním památkovým ústavům, obcím). V zájmu Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (dále ÚHÚL) o poskytnutí digitálních geografických dat o archeologických nalezištích a nemovitých kulturních památkách pro lesní oblasti pro potřeby zpracování oblastního plánu rozvoje lesů byla požadovaná data na základě smlouvy předána 2. 4. 2002. V roce 2002 byla využita data získaná na základě smlouvy o sdílení a předávání dat s Geofondem ČR ze dne

17. 9. 2001 k pořízení výstupů, které byly předmětem odborného posouzení spolupracujících organizací oprávněných provádět archeologické výzkumy. Výsledkem zhodnocení došlo k téměř 100% navýšení počtu ÚAN IV v databázi a k dalšímu nárůstu po automatizaci odborných podkladů získaných v roce 2002 jak při sběru dat, tak v rámci pravidelné aktualizace a doplnění dat regionálními správci.

V roce 2002 po oslovení statutárních zástupců regionálních správců ve věci odstranění nedostatků ve stavu vyplnění položek se zlepšil způsob plnění databáze a je nadále zájem o vzájemnou korektní smluvní odbornou spolupráci. Pokud setrvává důraz na zlepšení stavu vyplnění databáze v souvislosti s doplněním nově definovaných položek při nasazení verze SAS 2.0, je tím plněn základní předpoklad pro pokračování přípravy dat pro účel jejich využití pro náročnější analytické postupy jak u dosud vybraných okresů, tak i u nových, které mají předpoklady naplnit kritéria připravenosti pro analýzu, a odstraní se tak jeden ze zkrslujících faktorů výsledků analýzy stavu vyplnění položek v předchozích letech.

Nutnost vyrovnat se s reálným předpokladem, že zůstane podrobnou metodikou SAS nezpracováno cca 14 % území ČR, nadále směřuje k záměru řešit tento stav využitím analytických nástrojů a zadáním analýzy dat v prostředí GIS.

Předběžné výsledky řešení výzkumného úkolu zveřejnila řešitelka formou přednášek v ČR (viz oddíl C a D) a v zahraničí přednáškou a ukázkou výstupů projektu prezidentovi EAC A. Olivierovi při jeho návštěvě Prahy a v příspěvku „The Czech Republic“ ve 2. sborníku Evropské archeologické rady (EAC) Occasional Paper 2 – Europe's Cultural Landscape: archaeologists and the management of change v roce 2002.

Státní archeologický seznam ČR – stav zpracování mapových listů k 31. 12. 2002, spolupráce s okresními úřady a zajištění regionální správy dat

04. (99–02) **Přírodovědný průzkum soch na Karlově mostě, dlouhodobé monitorování vlivu okolí na jejich stav** (1999–2002)

Zodpovědný řešitel: Ing. Martin Dvořák

Spoluřešitelé: Ing. Ivana Kopecká, Ing. Dagmar Michoinová, Alena Havlínová, Ing. Rudolf Šlesinger

V roce 2002 pokračoval detailní průzkum jednotlivých plastik. Byl posuzován stav kamene, zjišťována přítomnost krust, výkvětů solí, dokumentováno a analyzováno mikrobiologické poškození kamene a případy mechanického poškození. V tomto roce byl projekt dokončen. První část výstupu je teoretická a shrnuje uměleckohistorické průzkumy a všechny dostupné informace o sochařské výzdobě z archivních pramenů. Druhá část shromažďuje informace přírodovědeckého charakteru jak o sochách a jejich materiálech (koroze kamene a koroze kovových atributů), tak o kvalitě prostředí, které je obklopuje (korozní vlivy vnějšího prostředí a mechanismy jejich působení). Byl vypracován i 3D počítačový model vybrané plastiky (originálu a kopie). Přednostně byly zpracovány barokní sochy; sochy z 19. století a kopie až následně. Výstup projektu je k dispozici v papírové i v digitální formě. Projekt byl úspěšně obhájen.

05. (21–04) **Koordinace přípravy a spoluúčast na zajištění dokumentace kulturních památek vybraných k nominaci do Seznamu světového dědictví** (2001–2005)

Zodpovědná řešitelka: Ing. Věra Kučová

Spoluřešitel: Mgr. Ladislav Bezděk

V lednu 2002 byla česká strana vyzvána Centrem pro světové dědictví UNESCO, aby doplnila nominační dokumentaci Třebíče (předanou v Paříži v listopadu 2001) o některé materiály. Tomuto požadavku musela být dána přednost před jinými pracemi a v prvním čtvrtletí byla připravena anglická (předána MK ČR listem č. 474/2002 z 20. února 2002) i česká verze dodatku (předána č. 2190/2002 z 24. dubna 2002).

Souběžně pokračovala příprava podrobné nominační dokumentace pro lokality:

Třeboňské rybníkářské dědictví – s ohledem na téma nominace, k němuž dosud nebyly zpracovány obsáhlejší teoretické práce, nebylo snadné nalézt vhodné zpracovatele odborných částí. Spolupráce byla navázána s odborníky z regionu, nicméně texty byly rozděleny do několika dílčích částí: popis současné podoby památek, historie oblasti

Slavonice, renesanční domy na náměstí. (Foto Věra Kučová)

a rybníkářských památek, srovnávací studie s obecnější informací o historickém vývoji umělého chovu sladkovodních ryb; paralelně řešitelka připravovala texty části o historickém jádru Třeboně, veškerou faktografií a management plan nominovaných památek. Byla pořízena základní fotografická dokumentace a objednány snímky od externích spolupracovníků. Práce byla pozastavena i obsahově ovlivněna v důsledku srpnové povodně, která celou oblast Třeboňska zasáhla a části nominovaných památek i poškodila. Této skutečnosti musel být materiál téměř před dokončením přizpůsoben.

Renesanční domy ve Slavonicích – byly vybrány vhodné snímky exteriéru i interiéru nejvýznamnějších domů, byla prohlédnuta dostupná dokumentace uložená na okresním úřadu a v regionálním státním památkovém ústavu. Pro prezentaci domů byly zajištěny výkresy půdorysů a základních průřelů dalších šesti domů. Zpracovány byly rovněž rozvinuté pohledy na fronty domů na obou náměstích.

Z archivních fondů byly vybrány vhodné historické snímky a přefotografovány i některé unikátní fotografie z archivu městského úřadu. Rozpracovány jsou i odborné popisy domů, bohužel však nebyly řešitelce úkolu před koncem roku 2002 předány k další redakční práci, jak bylo původně plánováno. Tím došlo k posunu harmonogramu prací u této dokumentace.

Historická papírna ve Velkých Losinách – v průběhu roku došlo k přípravě podkladové studie pro srovnávací analýzu historických papíren v Evropě a základní popis a historie papírny ve Velkých Losinách. Protože v této památce probíhá obnova, nebyly zatím zahájeny fotografické práce pro nominaci.

Dokončení některých faktografických údajů rovněž záviselo na novém vymezení kompetencí v rámci oboru památkové péče v souvislosti s reformou veřejné správy od ledna 2003.

Plnění grantového úkolu bylo při oponentním řízení shledáno jako plně vyhovující, přestože žádná z připravovaných památek nebyla v roce 2002 z výše uvedených důvodů vyhotovena až do podoby definitivní nominační dokumentace pro předání Centru světového dědictví UNESCO.

06. (20–09) **Evropská novověká keramika. Vybrané fondy evropské novověké keramiky v památkových objektech** (2000–2003)

Zodpovědný řešitel: PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D.

Řešitel předložil a obhájl tyto výstupy: 1. Digitalizace a tabulace obrazových a textových dat vybraných fondů keramiky (564 textových položek, 564 obrazových položek); 2. Gmundenské Godenschalen – Kmotrovské šály – rukopis studie (16 stran, 34 vyobrazení); 3. Studie o kalichu – rukopis studie (38 stran, 66 vyobrazení); 4. Svaté šály loretánské. Svatý prach a svatá voda z Loreta – rukopis studie (16 stran, 25 vyobrazení); 5. Jan Bukovský, Loretánské kaple v Čechách a na Moravě. Nakladatelství Libri, Praha 2000. Addenda – recenze (16 stran, 14 vyobrazení).

07. (20–08) **Obnova identifikace nemovitého památkového fondu v České republice** (2000–2007)

Zodpovědná řešitelka: Ing. arch. Dagmar Sedláková

Spoluřešitelé: jednotlivé SPÚ

1. Realizace úkolu v roce 2002

1.1 Státní památkový ústav v hl. m. Praze (dále jen SPÚPHA) začal vzhledem k reorganizaci ústavu spojené

s převodem zřizovatelské funkce pracovat na úkolu teprve ve druhé polovině roku 2001. SPÚPHA zpracovává katastrální území **Hradčany, Josefov, Dolní Počernice, Horní Počernice, Kunratice, Dubeč a Radotín**. Provádí kabinetní přípravu, průzkumy v terénu, zákresy do papírových map a digitální fotodokumentaci. SÚPP se nepodařilo zatím získat digitalizovaná data Prahy, která ČÚZK nemá k dispozici a je nutné dosáhnout dohody o ceně s IMIP.

Smlouva s Magistrátem hl. města Prahy není uzavřena.

Odpovědný spoluřešitel: Ing. arch. Alexandra Křížová.

1.2 Státní památkový ústav středních Čech v Praze (dále jen SPÚSČ) provádí práce v okresech **Kolín a Kladno, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-západ a Rakovník**.

Kabinetní příprava je téměř hotova, reviduje se rejstřík pro celé území. Bylo vyžádáno zkušební doměření nemovitostí, které neeviduje Katastr nemovitostí. Sběr dat byl proveden již pro 690 kulturních nemovitých památek. Smlouvy se všemi okresními úřady nejsou uzavřeny; výjimkou jsou okresy Kolín a Kutná Hora.

Odpovědný spoluřešitel: Mgr. Petr Vácha.

1.3 Státní památkový ústav v Českých Budějovicích (dále jen SPÚČB) provedl práce v okrese **Písek**, provádí práce v okresech **Tábor a České Budějovice**. Smlouvy jsou uzavřeny. V letošním roce je zpracováno celkem 400 kulturních památek. Práce se v tomto roce zkomplikovala povodněmi. Podrobnost zpracování vysoce převyšuje požadavky úkolu. Podílí se na ní celkem 18 pracovníků.

Odpovědný spoluřešitel: PhDr. Pavel Hájek.

1.4 Státní památkový ústav v Plzni (dále jen SPÚPL) pracuje v okresech **Plzeň-sever, Plzeň-město, Plzeň-jih, Rokycany a Sokolov**. Smlouvy s okresními úřady a s Magistrátem města Plzně jsou uzavřeny. Pro práci, na které se podílí vedle pracovní skupiny i terénní pracovníci, si připravil formuláře umožňující jednotný přístup k terénním hodnocením. Má k dispozici kromě centrálně pořizovaných podkladů i mapové podklady v digitalizované podobě v prostředí Arc-View od Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Odpovědný spoluřešitel: Jaroslava Frühaufová.

1.5 Státní památkový ústav v Ústí nad Labem (dále jen SPÚÚL) pracuje v okresech **Děčín, Jablonec nad Nisou, Liberec, Most, Česká Lípa, Chomutov a Louny**. Kabinetní příprava je téměř hotova. Smlouvy s okresními úřady jsou uzavřeny. Provádí se terénní průzkum a zpracování „v papírové“ podobě. V okrese Děčín je hotova identifikace u 215 kulturních památek, v okrese Most u 64, v okrese Louny u 150. Problémem je počítačové zpracování.

Odpovědný spoluřešitel: Ing. arch. Miriam Skoumalová.

1.6 Státní památkový ústav v Pardubicích (dále jen SPÚPA) zpracovává okresy **Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí, Chrudim** (smlouvy uzavřeny). Kabinetní příprava je hotová. Vedle inventarizace podkladů proběhl terénní průzkum včetně fotodokumentace. Má k dispozici digitální rastrové mapy, jejichž transformaci si zajistil dodavatelským způsobem. Evidenční karty jsou vyplňovány v systému Dědictví, předpokládá se přímé propojení s DIKAT-P. Je nejpokročilejší v PC zpracování, dořešuje proto problémy DIKAT-P s jeho autory.

Odpovědný spoluřešitel: Mgr. Oldřich Vaňura.

1.7 Státní památkový ústav v Brně (dále jen SPÚBN) zpracovává okresy **Vyškov, Břeclav, Brno-venkov, Znojmo** (smlouvy uzavřeny). Práce je prováděna v „papírové“ podobě, pracují čtyři pracovní skupiny. Je dokončena identifikace u 941 kulturních památek.

Odpovědný spoluřešitel: Mgr. Yvona Topolská.

1.8 Státní památkový ústav v Olomouci (dále jen SPÚOL) zpracovává okresy **Jeseník, Olomouc, Šumperk** (smlouvy uzavřeny). Práce se provádí ve třech fázích: věcná identifikace, odborná identifikace a automatizované zpracování. Nad rámec úkolu se provádí poznání a identifikace památkového fondu. Problémem jsou územně neidentifikované památky (archeologické, zříceniny a nemovitosti, které neeviduje katastr nemovitostí). Způsob jejich identifikace je nutné urychleně dořešit.

Odpovědný spoluřešitel: Mgr. Pavel Konečný.

1.9 Státní památkový ústav v Ostravě (dále jen SPÚOV) pracuje v okrese Opava. Musí dokončit i v PC formě okres **Karviná**. Smlouva s okresem Opava dosud nebyla uzavřena. Počítačové zpracovávání se v roce 2002 neprovádělo. Zatím bylo v okrese Opava zhodnoceno 240 objektů.

Odpovědný spoluřešitel: Ing. arch. Goryczková.

1.10.1 Státní ústav památkové péče v Praze (dále jen SÚPP) zpracovává obnovu identifikace **národních kulturních památek**. Je provedena územní identifikace v katastrálních mapách podle výnosů; nesrovnalosti se skutečností budou řešeny s MK ČR. Další práce jsou prováděny ve spolupráci s jiným úkolem institucionálního výzkumu, zahajovaném v roce 2002. SÚPP zřídil jedno pracoviště GPS, které může na základě smluv o zápůjčce zajišťovat zaměření archeologických nemovitých kulturních památek, zřícenin a nemovitostí, které neeviduje Katastr nemovitostí. SÚPP zajistí po digitálním zpracování takto získaných dat v DIKAT-P ve spolupráci s VÚGTK platnost těchto územních vymezení a zakreslení hranic v katastru nemovitostí. SÚPP zajišťuje školení v užívání DIKAT-P a SW Aplikace SÚPP 2001, pro státní památkové ústavy, okresní a krajské úřady. V červnu roku 2002 bylo provedeno školení v užívání GPS. Po vyhodnocení výsledků loňského roku byly provedeny konzultace na jednotlivých pracovištích nad konkrétními příklady. Podle výsledku letos zadané právní expertizy předpokládáme případné upřesnění používané metodiky.

1.10.2 V roce 2002 byla zakoupena digitální data od ČÚZK na základě smlouvy uzavřené mezi ním a MK ČR podle prováděcí vyhlášky k zákonu č. 120/2000 Sb., která umožňuje získat 80% slevu pro první vyžádání těchto dat pro účely zákona č. 20/1987 Sb. Data jsou zakupována postupně podle potřeby, aby byl vždy k dispozici co nejaktuálnější stav. Jde výhradně o rastrová data, která bohužel nejsou transformována; transformaci provádí pro SÚPP subdodavatelé. Automatizované zpracování mapových podkladů bude tedy v celém rozsahu umožněno až po těchto krocích.

1.11 SPÚ jsou vybaveny velkoplošnými tiskárnami, takže mapové podklady potřebné pro obnovu identifikace si tisknou samy z digitálních dat získaných výše uvedeným postupem (i netransformovaných). Využitelnost těchto dat pro jiné odborné činnosti SPÚ není omezena.

08. (20–10) **Soupis památkových varhan v České republice – revize současného stavu (2000–2002)**

Zodpovědný řešitel: PhDr. Petr Koukal

Výsledky práce tohoto výzkumného úkolu v podstatě potvrdily vstupní předpoklady o nutnosti provést revizi seznamu památkových varhan a současně zahájit reidentifikaci jejich skutečného stavu a rozsahu památkových hodnot.

Během práce na výzkumném úkolu byly splněny všechny plánované cíle. V souvislosti s revizí a s dokumentací památkového fondu varhan byly zpracovány následující výstupy: revidovaný soupis památkových varhan, tabulky stavu varhan zahrnující 720 nástrojů, nově provedená základní dokumentace varhan zahrnující 511 památkových a 202 dosud nechráněných nástrojů (rozsah rámcově 3000 stran a 700 fotografií), soupis nejohroženějších varhan, soupis varhan v zámeckých objektech, soupis varhan doporučených k prohlášení za památku a dvě ukázkové dokumentace varhan před restaurováním. V rámci dalšího úkolu byl zpracován metodický pokyn k ochraně památkových varhan.

Hlavním způsobem řešení se stala nově provedená dokumentace varhan, sestávající z tzv. základní dokumentace jednotlivých nástrojů a z rešerše odborné literatury a muzejních fondů. Revidovaný soupis zahrnuje 766 chráněných varhan. V rámci výzkumu se podařilo shromáždit informace o 720 nástrojích (94 %), z toho o 511 varhanách (67 %) formou tzv. základní dokumentace, o 200 varhanách (26 %) rešeršemi z literatury, 13 varhan (1 %) zcela zaniklo. Zbývá tak 44 nástrojů (6 %), o jejichž stavu a podobě se (s výjimkou evidenčního listu) zatím nepodařilo nic bližšího zjistit. Ze 709 dochovaných památkových varhan, o kterých máme bližší informace, se do první, organologicky nejceněnější skupiny (dochovaný celek stroje a skříň) řadí 403 nástrojů (57 %). Druhá skupina (původní skříň a menší část stroje) zahrnuje 74 nástrojů (10 %) a třetí skupinu (původní pouze skříň) tvoří 232 varhan (33 %). Uvedené údaje je třeba chápat jako souhrny současného stavu vědomostí a nástrojů, který se pochopitelně bude vyvíjet.

Výsledky výzkumu zřetelně ukazují, že varhany je třeba do budoucna chápat a chránit především jako hudební památku. Proto řešitel navrhl kritéria, kde se ústřední památkovou hodnotou stává zvuková podoba varhan. Zatím u nás ještě existuje určité množství historických, respektive památkových varhan s kvalitním zvukem, avšak jejich počet se stále snižuje. Je proto stálým úkolem památkové péče tyto nástroje soustavně sledovat a chránit.

09. (96–01) **Památková dokumentace vesnických sídel v ČR (2001–2005)**

Zodpovědný řešitel: PhDr. Pavel Bureš

Výzkumný úkol velmi úzce navazuje na předcházející projekt Památkově hodnotná vesnická sídla v ČR probíhající v letech 1996–1999. Jeho smyslem je zpracovat jednoduchou formou základní památkovou dokumentaci všech vesnických sídelních celků včetně předměstských jader historických obcí na celém území ČR. Podstatou projektu je uskutečnění aktuálního terénního průzkumu jednotlivých vesnických sídel, posouzení jejich architektonických, urbanistických a vnějších hodnot a pořízení základní fotodokumentace vizuálně charakterizující každou lokalitu. Z údajů zjištěných v terénu a rozšířených o doplňující informace z písemných pramenů a mapových podkladů vznikne jednak kratší pasport – tzv. stručná charakteris-

tika lokality a jednak tabulkový přehled, které společně představují základní památkové a stavebně-historické hodnocení každého vesnického sídla zachycující současný obraz lokality, její umístění v krajině, typ a zachovalost zástavby, stavební památky a architektonická specifika, význačné prvky sídelní struktury a numericky stanovenou klasifikaci jejího památkového potenciálu. Jednotliví členové řešitelského týmu provádějí terénní průzkum předem vymezeného území (většinou okresu nebo jeho části) a zpracované materiály průběžně předávají hlavnímu řešiteli v ŠÚPP, kde dochází k jejich adjustaci, vyhodnocení, archivaci a převedení do databáze. Vzniká tak ucelená, kompletní a jednotná památková dokumentace všech vesnických sídel v ČR.

Holasovice, náves s dřevěnou pumpou. (Foto Pavel Bureš)

Komplexní průzkum, evidence a pasportizace všech vesnických lokalit nebyly dosud u nás v této šíři a v tomto pojetí řešeny a realizovány. Existuje sice řada dílčích prací, které však zpracovávaly různé instituce a organizace rozdílnými metodickými i formálními postupy a jejichž vznik, orientace i vlastní zadání bylo vždy silně ovlivněno a určeno důvody jejich vzniku (např. záchranné, inventarizační, postihující jenom určité fenomény a aspekty apod.). Nikdy také nepokrývaly území celého státu, ale pouze určitá vymezená území.

Přínos projektu tkví v dosud ojedinělém plošném průzkumu všech vesnických sídel na území ČR, který zachycuje jejich aktuální obraz vytvořený podle jednotných kritérií kolektivem zkušených odborníků. Výchozím předpokladem je provedení terénního průzkumu všech lokalit.

Výsledky projektu představují značná množství zjištěných údajů a pořízené dokumentace v různém stupni rozpracovanosti – v 17 okresech byl průzkum dokončen (v návaznosti na práce prováděné během předchozího výzkumného úkolu), v dalších 24 probíhá nebo byl zahájen. V roce 2002 probíhal terénní průzkum přibližně v 1150 lokalitách a podílelo se na něm 25 specialistů.

V praxi jsou údaje využívány pro výkon státní správy v oblasti památkové péče, mohou sloužit jako podklad pro tvorbu ÚPD i jako opora pro argumentaci památkových orgánů či místních samospráv. Dále průzkum umožňuje podrobnější a systematictější poznání památkového fondu lidového stavitelství a díky tomu také optimální výběr hodnotných a dosud opominutých objektů k prohlášení za kulturní památky a obdobně i celých vesnických sídel vhodných k plošné památkové ochraně.

Zpracovaná dokumentace by měla mít také svůj nezanedbatelný význam pro popularizaci a propagaci kulturních hodnot a památek venkova a informovanost laické veřejnosti ve vesnicích i ve městech, což předpokládá vhodné využití těchto podkladů v regionálním tisku a různých účelových publikacích.

Zprostředkovaným výstupem by pak mohlo být lepší poznání a pochopení významu i hodnot památek venkova, které by mělo přispět ke změně názorů na ochranu a údržbu tohoto stále poněkud opomíjeného druhu kulturního dědictví, a tím i ke zlepšení obrazu vesnických sídel obecně. Doprovodný efekt lze spatřovat i ve významném příspěvku pro rozvoj turistického ruchu v dosud nepříliš využívaných místech a regionech. Nesporný je badatelský přínos získané dokumentace jako základny pro další výzkum lidového stavitelství i jedné z posledních šancí systematicky zachytit zbytky mizející tradiční vesnické stavební kultury.

10. (21–05) **Výstavba portálu památkové péče v ČR. Postupný převod informačních systémů památkové péče na platformu internetu, včetně návaznosti na portace souvisejících systémů jiných oborů ČEP** (2001–2004)

Zodpovědný řešitel: Ing. Martin Lazák

Pro realizaci úkolu byl v roce 2002 využit současný web Státního ústavu památkové péče na adrese www.supp.cz. Na těchto stránkách a na intranetu SÚPP byly v roce 2002 nadále realizovány aktivity příslušející oborovému portálu. Stejně jako v dalších oborech péče o kulturní dědictví postiženého povodněmi byl využit internet pro rychlé šíření informací. Přehled památek poškozených povodněmi je prezentován v české a anglické verzi a je doplněn vedle fotodokumentace i o předpokládané náklady na obnovu. Byly odzkoušeny i dosud neužité možnosti interaktivního využití internetu, jmenovitě hlasovací anketa. On-line formuláře byly využity k postoupení informací, zatím vyhrazených pro písemná parafovaná sdělení. Diskusní fóra na webu SÚPP jsou prostředkem neformální výměny názorů na aktuální témata. Seznam odkazů na další zdroje na www je doplňován podle podnětů od autorů stránek a zejména vlastní akvizicí. V roce 2002 byla na webu SÚPP umístěna replika lístkového katalogu knihovny SÚPP jako rychlé řešení a mezistupeň do doby než mohou být zpracovány jednotlivé údaje z desetiletí tvořených katalogů. Prohlížečem jsou zpřístupněny automaticky naskenované lístky. Byl přepracován statický „Přehled povolení k restaurování kulturních památek“ z roku 2001 na průběžně aktualizovanou aplikaci. S ohledem na budoucí potřeby celostátní odborné organizace byly přípravné práce soustředěny na tři informačně navzájem provázané moduly: adresář,

přehled památek a spisovou službu. Telefonní seznam SÚPP interaktivně udržovaný na intranetu je doplňován tak, aby jeho technologie mohla být využita pro vytvoření celooborového adresáře. Byla úplně přepracována aplikace pro zpřístupnění a průběžnou aktualizaci informací o jednotlivých památkách. Na vyhledávací aparát navazuje tabulkový přehled s možností dalšího vyhledávání a filtrování záznamů.

11. (21–03) **Stavebně-historický průzkum – metodika a její ověřování v praxi** (2001–2003)

Zodpovědný řešitel: Ing. Petr Macek

Spoluřešitelé: PhDr. Pavel Zahradník, PhDr. Jaroslav Urban, Ing. Mgr. Jan Beránek, Michael Patrný, Ing. arch. Miroslav Kroulík, Lucie Chotěborská

Záchranné práce v depozitáři archivu SÚRPMO v Praze-Holešovicích po srpnových záplavách. (Foto archiv SOS)

Činnost oddělení v roce 2002 odpovídala zpracovávání účelového grantu MK (druhý rok tříletého programu). Prováděny byly SHP, u kterých jsme se zaměřili na nové metody, případně rozšíření o spolupráci s dalšími obory (archeologie, restaurování, regionalistika apod.). Průzkumy zahrnují objekty prvořadé důležitosti (kostel sv. Bartoloměje v Kolíně), zásadní nové objevy (kostel sv. Petra a Pavla v Bílině) i běžné stavby (Kladruby – bývalá hospoda). Práce pokračují na plošném průzkumu (středověké sakrální objekty severních Čech) i na vzorovém sledování činnosti jednotlivého architekta (V. Špaček). Mimo to se pracuje na tezích pro závěrečné vyhodnocení průzkumů (prohloubení metodiky) a na rozšíření spolupráce s dalšími specializovanými pracovišti SHP v rámci památkové péče i mimo ni. Souběžně probíhala konzultační činnost, pořádání praktických pracovních setkání v terénu, účast a spolupořádání odborných setkání (Zahrádky, Nečtiny) i činnost publikační. Pracovníci oddělení se rovněž aktivně účastnili pokusu o záchranu archivu SÚRPMO i dalších aktivit spojených s povodněmi.

I. B Úkoly výzkumu a vývoje institucionálně financované

01. (97–02) **Koordinace výzkumu a vývoje a zkvalitňování odborných činností státní památkové péče (1996–2005)**

Zodpovědný řešitel: Mgr. Jaroslav Urban

Spoluřešil: PhDr. Libuše Ruizová

Tímto projektem byl naplňován hlavní úkol II.14. (97–02) „Zajištění odborné, organizační a technicko-administrativní stránky systému institucionálně i účelově financovaného výzkumu a vývoje v památkové péči, včetně zajištění činnosti obou příslušných komisí zřízených ministerstvem kultury“ zadaný zřizovatelem na rok 2002.

Těžiště prací se opíralo o samostatné pracoviště referátu výzkumu a vývoje, zřízeném již 1. března 2000. Podle zadání zřizovatele zde probíhala v roce 2002 průběžná koordinace výzkumu a vývoje v památkové péči; byly zpracovávány a OPP MK ČR předávány veškeré požadované materiály jak finančního, tak odborně-organizačního charakteru, včetně CEP 2002, RIV 2002 a CEZ 2002.

SÚPP se zvláště soustředil na aktualizaci a doplňování informací o konkrétních úkolech památkových ústavů financovaných z institucionálních prostředků s cílem prohloubit možnosti vzájemné komunikace při značné diverzifikaci HW a SW vybavení jednotlivých organizací a při striktním zadání parametrů centrálních informačních systémů. Státní ústav památkové péče se soustředil na naplňování své vlastní datové základny výzkumných a vývojových úkolů a souvisejících adresářů (nositelů, řešitelů a oponentů) s příslušnými tiskovými sestavami. Dílčím způsobem tak anticipoval probíhající přípravy „Národní databáze výzkumu a vývoje“, která má integrovat speciální databáze interaktivním přístupem k tvorbě a užití údajové základny.

V souvislosti se zpřesňováním smluvních vztahů mezi MK ČR jakožto zadavatelem účelově financovaných programových projektů výzkumu a vývoje a SÚPP jakožto nositelem 11 programových projektů připravil SÚPP podle potřeby a pokynů MK ČR individuální dodatky ke Smlouvám, popř. Rozhodnutím pokračujících programových projektů.

Aktualizaci a zejména doplňování informací o konkrétních úkolech památkových ústavů posunul Státní ústav památkové péče na vyšší úroveň tím, že již v průběhu roku 2001, s využitím údajů získaných po třech korekturách registrace výzkumných úkolů z roku 2000 (s přímou vazbou na CEP 2000 a CEZ 2000) vystavil přehled známých výzkumných a vývojových úkolů odborných organizací památkové péče na <http://mail.supp.cz/ukoly/> k další aktualizaci v odborných organizacích památkové péče a v roce 2002 v této činnosti kontinuálně pokračoval. Státním památkovým ústavům Rozpisem hlavních úkolů v roce 2002 uložil poskytnout a opravit údaje, včetně podrobnější anotace, o institucionálních výzkumných úkolech v tomto přehledu a dále pak postoupit SÚPP kopie výstupů institucionálních úkolů výzkumu a vývoje dokončených v roce 2001 a následně k jejich zpřístupnění v dokumentačním středisku.

Státní ústav památkové péče připravil závěrečné hodnocení 24 v roce 2001 ukončených programových projektů 32 oponenty ve dnech 4. až 8. března 2002 a průběžné hodnocení 23 pokračujících programových projektů 22 oponenty ve dnech 11. až 14. listopadu 2002 Radou programu pro účelově financovaný výzkum a vývoj v oblasti památkové péče Ministerstva kultury ČR.

Protože se Rada vlády ČR pro výzkum a vývoj na svém 165. zasedání dne 30. srpna 2002 usnesla prodloužit řešení výzkumných záměrů s předpokládaným ukončením k 31. prosince 2003 o jeden rok, tj. do 31. prosince 2004 s tím, že nové výzkumné záměry budou zahájeny od 1. ledna 2005 (čj. 6753/02–RVV ze dne 9. září 2002), SÚPP přikročil jednak k přípravě žádosti o prodloužení dosavadního výzkumného záměru, jednak k přípravě nového výzkumného záměru, a to se zřetelem k fúzi dosavadních deseti odborných organizací státní památkové péče do Národního památkového ústavu. V rámci této činnosti zpracoval zevrubné soupisy a analýzu úkolů a výsledků státem podporovaného výzkumu a vývoje odborných organizací státní památkové péče.

PhDr. Libuše Ruizová průběžně odborně spolupracovala při zajištění této agendy, účastnila se jako řádná členka letošního jednání Komise SÚPP pro hodnocení institucionálně financovaného výzkumu a vývoje.

02. (96–06) **Pasportizace nemovitě a movité části památkového fondu (1996–2003)**

Zodpovědný řešitel: Ing. Martin Lazák

Spoluřešitelé: František Tichý, Renata Vacková

V návaznosti na výsledky v předchozích letech pokračovaly práce na softwarových aplikacích PaspNem – pro pasportizaci nemovitých památek, PaspMov – pro pasportizaci movitých památek a PaspSou – pro pasportizaci uměleckých součástí nemovitých památek. Aplikace jsou začleněny do komplexu SW aplikací SÚPP, které jsou ověřovány v každodenním provozu v SÚPP. Inovované verze jsou poskytovány okresním úřadům, krajským úřadům, památkovým ústavům a ministerstvu kultury. V roce 2002 byly provedeny dvě distribuce na instalačních CD – verze MonumIS 2002.a a verze MonumIS 2002.b., dále byla dokončena série celkem 9 jednodenních školení (sedm v roce 2001 a dvě v roce 2002) v ad hoc vytvořené počítačové učebně zapojené do lokální sítě SÚPP, včetně připojení na internet. Školení pro státní památkové ústavy, krajské a okresní úřady se zúčastnilo celkem 109 pracovníků z 56 organizací. Na závěr se v únoru 2002 uskutečnilo školení ve dvou termínech pro zájemce z řad uživatelů SW aplikací SÚPP z Ministerstva kultury a SÚPP, kterého se zúčastnilo celkem 19 pracovníků.

Data pokrývají celou nemovitou část památkového fondu, další jsou průběžně doplňována. Základní databáze propojující jednotlivé části SW aplikací SÚPP obsahuje nyní 47 397 hlavních záznamů, z nichž je 43 821 k památkám nemovitým, v tom ke všem 39 578 v současné době chráněným, 2672 již nechráněným a 1571 navržených k ochraně. (Z ostatních 3576 záznamů se týká rozpracovaných: 2845 památek movitých a zbývající dalších staveb v památkově chráněných územích a památek s negativně zakončeným řízením.) K vytvoření a aktualizaci těchto dat je zčásti využíváno externí spolupráce.

03. (97–06) **Seznam židovských památek (1997–2004)**

Zodpovědná řešitelka: Mgr. Karin Kahancová

Spoluřešitelé: Mgr. Blanka Rozkošná*, Ing. arch. Jaroslav Klenovský*, Jiří Fiedler, prom. fil.*

V návaznosti na výsledky z předchozích let pokračovaly práce v zajištění dokumentace a všech dostupných uměleckých, historických a kartografických podkladů dochovaných židovských objektů nemovitého charakteru.

V rámci nových technických možností se přistoupilo k digitálnímu zpracování fotodokumentace s připojením textových výstupů. V průběhu shromažďování a zpracovávání podkladů se spolupracuje s pracovníky Židovské obce a Židovského muzea v Praze. V regionech konzultujeme práce s pracovníky kulturních a správních institucí.

V roce 2002 pokračoval průzkum v lokalitách bývalých okresů Praha-západ, Praha-město, Mělník, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Uherské Hradiště, Vyškov, Žďár nad Sázavou, Třebíč, Znojmo a Blansko. V 53 lokalitách bylo zpracováno 37 výstupů k sídelním židovským okrskům, 57 hřbitovům, 41 synagogám, 1 modlitebně a 1 pamětní desce.

04. (95–50) Mobiliární fondy hradů a zámků a zhodnocení jejich významu jako jednoho z hlavních pramenů k výzkumu českých dějin v rámci celoevropského kontextu (1995–2004)

Zodpovědná řešitelka: PhDr. Eva Lukášová

Úkol je dlouhodobě zaměřen na výzkum písemných pramenů a jejich aplikaci při identifikaci historických interiérů a sbírek. Práce jsou soustředěny na jednotlivé projekty vybraných zámeckých objektů. Mezi kritéria výběru patří kromě samotného záměru studia historického interiéru i aktuálnost využití zpracovaných pramenů při práci na interiérové instalaci.

V rámci úkolu pokračovalo studium historických inventářů a dokumentace. Byly vybrány další inventáře. Pro zámek Jezeří při pokračování studia pramenů období pol. 19. století byl vybrán pro transliteraci inventář zámku z roku 1846, který by měl být prvním inventářem po Crollových akvarelech, zhotoveným v rozmezí 4 let. Tento inventář se nachází v rodinném archivu roudnických Lobkowiczů, uloženém v pobočce SOA Litoměřice v Žitenicích. Pro zámek Veltrusy se výzkum soustředil na rodinný archiv Chotků a archiv velkostatku Veltrusy, uložené ve Státním oblastním archivu v Praze, na inventáře zámku z období 18. století, zejména období po rokokové úpravě interiérů. Byl prostudován inventář zámku z roku 1776 a postoupen k transliteraci. Stejným způsobem pokračovaly práce na inventářích zámku Hluboká. V rámci projektu je zhotovován přepis rozsáhlých a precizně zpracovaných druhových inventářů z doby Adolfa Josefa Schwarzenberka z roku 1889, obrazové sbírky a souboru „Nippes und Dekorationen“. Studium bylo zaměřeno též na archiválie vztahující se k zámku Vrchotovy Janovice, zejména na fond velkostatku Vrchotovy Janovice, uložený ve Státním oblastním archivu v Praze a fond SPS a SPS – dodatky, kde byla nalezena řada dokumentů z období první republiky a zejména z doby 2. světové války, kdy byl zámek v rámci zřízení zvláštního vojenského prostoru Neveklovská a Sedlčanska obsazen německou armádou a majitelka vystěhovávána. Studovány jsou i písemnosti z doby po roce 1945. Proběhla identifikace interiérů podle již zpracovaných inventářů a soupisů interiérů u zámků Jezeří a Vrchotovy Janovice, probíhá identifikace jednotlivých předmětů mobiliárních fondů. Pokračovala dokumentace zámecké knihovny Kačina a fotodokumentace sbírek.

05. (97–01) Záchrana movitého kulturního dědictví (1999–2003)

Zodpovědná řešitelka: PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.

Spoluřešitelé: Mgr. Petr Bašta, Mgr. Petra Červinková, PhDr. Jana Kotalíková, Mgr. Petr Svojanovský, Klára Vaňáková, Mgr. Jindřich Záhorka, Jaromíra Šmilauerová, Radovan Chmel, Karel Dědek

V dalším roce řešení úkolu byl připraven do tisku již pátý díl *Katalogu odcizených a nezvěstných uměleckých děl*. Katalog obsahuje monografická zpracování sakrálních předmětů z rozmezí 17. až 20. století. Součástí katalogu je například soubor odcizených a nezvěstných liturgických předmětů z oblasti severní Moravy, sakrálních památek Karlovarského kraje, nebo celá řada barokních andělů, kteří byli součástí velkých exteriérových i interiérových celků.

Pátý díl katalogu byl vytištěn v celkovém nákladu 500 kusů. Věcný i časový rozvrh plnění tohoto úkolu byl dodržen. Katalog má rozsah 127 stran, obsahuje 199 hesel. Monografická zpracování jednotlivých hesel neobsahují popis a umělecko-historické zhodnocení pouze jednoho díla, ale často mají rozsah až pěti položek jednoho celku.

06. (97–03) Vývoj a tvorba evidenčního a dokumentačního systému digitalizovaných obrazových informací pro účely památkové péče (1997–2004)

Zodpovědný řešitel: Mgr. Ladislav Bezděk

Spoluřešitelé: Mgr. Milada Horynová, Mgr. Monika Hocková, Mgr. Jakub Synecký, Jana Abazidová, Tomáš Snopek, Hana Veselá

V průběhu celého roku 2002 pokračovalo zpracování digitalizované evidence sbírkových fondů archivu plánové dokumentace. Kvůli urychlení revizí archivovaného materiálu byla zahájena rozsáhlejší spolupráce se studenty Ústavu dějin umění FF UK, která se osvědčila i v minulém roce. Revize probíhají podle již osvědčeného postupu (korektura digitální verze přírůstkové knihy ověření správnosti přepisu do počítače, věcná korektura, tj. oprava věcných chyb a revize podle konkrétního archivovaného plánu, případné zpřesnění identifikace či úplná reidentifikace objektu zobrazeného na plánu.

Pro kontrolu jednotného způsobu zápisu byla pomocí programu Visual Basic for Application vyvinuta makra do programu Word, která pomáhají hledat a v interaktivním modu opravovat chyby ve všech kolonkách do počítače přepsaných přírůstkových knih.

Ve čtvrtém čtvrtletí 2002 se podařilo uzavřít revizi fondu polních náčrtů (fond č. 995). Vzhledem k jeho značně zanedbanému stavu byla tato revize velmi obtížná a vyžadovala téměř úplnou změnu zápisu v kolonce „podrobný popis“ v rozsahu takřka celého fondu.

Zcela zpracována byla 1. část fondu matric – 1. přírůstková kniha č. 992. Dokončena byla rovněž revize 1. části fondu originálů – 1. přírůstková kniha č. 991.

Oproti ostatním fondům byly odlišným způsobem ošetřeny 1. a 2. kniha fondu „Studijní dokumentace SÚPP“. Tento archivní materiál se nachází v depozitáři v Úvalech, a není proto možné provést jeho skutečnou revizi, založenou na ověření jedné každé archiválie podle inventárních čísel. Záznamy v počítači, přepsané z přírůstkových knih fondu „Studijní dokumentace SÚPP“, proto prošly pouze jazykovou korekturou a mohly být upřesněny či opraveny jen v případech zřejmých chyb. Zároveň byla kontrolována správnost přepisu knihy do počítače.

V současné době se nachází velká část evidence plánové dokumentace již po revizi (spojené v řadě případů s reidentifikací plánů či upřesněním popisu). Jmenovitě jde o tyto fondy:

- fond č. 993 – rematrice (celý fond),
- fond č. 995 – polní náčrtů (celý fond),
- fond č. 996 – fotokopie (celý fond),
- fond č. 991 – originály (1. kniha),
- fond č. 992 – matrice (1. kniha),
- fond č. 994 – tisky (3. kniha).

Data fondu č. 992 – matrice (1. kniha) prošla příslušnou konverzí a byla předána na pracoviště ing. Lazáka k implementaci do aplikace „Dokument“ v rámci SW aplikací SÚPP. Data fondu byla dále převedena do grafické podoby kartotéčních lístků.

Po zpracování 1. a 2. knihy „Studijní dokumentace SÚPP“ byla přepsána do počítače její poslední, tj. 3. přírůstková kniha. Pokračoval rovněž postupný přepis přírůstkových knih z fotografické sbírky SÚPP. Digitální verze těchto knih budou sloužit jako základ pro vytvoření elektronické podoby evidenčních karet fotoarchivu SÚPP.

Vedle revizí fondů archivu plánů pokračovaly práce na fyzickém uspořádání fondu fotoarchivu SÚRPMO. Negativy SÚRPMO jsou postupně ukládány přesně podle zákresů, pořízených před přestěhováním fondu do budovy SÚPP. V současné době je roztríděno a uloženo přibližně 50 % fondu. Při třídění převzatých fotoarchiválií SÚRPMO byly vyčleněny neidentifikované fotokopie (cca 20 přepravek fotografií). Tyto fotokopie převzalo ke zpracování oddělení ing. Petra Macka (PO6 – Oddělení průzkumu a dokumentace nemovitého památkového fondu).

V červenci 2002 bylo vedením SÚPP potvrzeno přidělení investičních prostředků na nákup zařízení pro digitalizaci fotografických archiválií ve sbírkách SÚPP. Klíčovým článkem tohoto zařízení byl vhodný typ skeneru. Jeho volba vycházela ze základní myšlenky formulované již při zahájení úkolu 97–03, který si klade za cíl vybudovat archiv digitálních kopií originálních negativů a vzácných historických fotografických pozitivů na takové úrovni, aby tyto digitální kopie byly svojí technickou kvalitou srovnatelné s originálními fotografickými archiváliemi. Výběr zařízení navázal na práci ing. Petra Bergera „Studie a projekt k problému digitalizace fotografických archiválií – návrh soustavy přístrojů, umožňující průběžnou digitalizaci stávajících obrazových fondů“, která byla zpracována a opakována v rámci řešení výzkumného úkolu „Vývoj a tvorba evidenčního a dokumentačního systému digitalizovaných obrazových informací pro účely památkové péče“ v roce 1997.

Na základě této studie bylo v srpnu 2002 předběžně vybráno 6 možných dodavatelů, kteří byli písemně obesláni dopisem ředitele SÚPP.

Konečný výběr vycházel jak z cenových relací, tak především z požadavků na technickou úroveň pořizovaného zařízení. Jako finální dodavatel byla vybrána firma AMOS CZ, a. s.

07. (98–13) **Památky a cestovní ruch – (Cesta po hradech a zámcích ve střední Evropě) – pasportizace vybraných nevyužitých památek** (1998–2004)

Zodpovědný řešitel: Mgr. Jaroslav Urban

K hodnocení úkolu roku 2002 byl předložen výzkum – zpráva (8 s. + přílohy) a oponentní posudek. Jako podklad pro meziresortní jednání MK ČR a MMR ČR byly aktualizovány především majetkoprávní vztahy k 17 vytipovaným objektům. Intenzivní spolupráce pokračovala s resortním koordinátorem mezinárodního projektu „Cesta po hradech a zámcích ve střední Evropě“ a se starým i novým vedením Mezinárodní centrály cestovního ruchu. K 11 pasportům přibýlo v roce 2002 dalších 5, a to formou klasického i elektronického záznamu. Fotodokumentace a videodokumentace (610 min.) pokračovala i u dalších objektů. Aktuální seznam nejohroženějších a nevyužívaných nemovitých památek dosáhl objemu 665 položek. Na mapách 1 : 200 000 byly zakresleny nově prohlášené NKP, značené dálkové i regionální cyklostezky a aktuální informace o nejohroženějších a nevyužívaných památkách ve středních a jižních Čechách. Podle naléhavosti potřeby byl v těchto

mapách vyznačen i rozsah záplav v konfrontaci s památkovým fondem a připojena tabelární část uspořádaná podle současného správního členění státu, textová a obrazová dokumentace. Komise ocenila operativnost úprav zaměření úkolu jako reakci na současnou situaci vzniklou povodněmi.

08. (99–06) **Poznání interiérů a autenticita sbírek významných staveb 19. století** (1999–2003)

Zodpovědná řešitelka: Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.

Sychrov, zámecký interiér. (Foto Karel Ksandr)

Výzkum týkající se autenticity vybavení interiérů a sbírkových celků byl v roce 2002 přednostně zaměřen na zámky budované ve stylu anglické gotiky, tj. Hrádek u Nechanic, Hlubokou nad Vltavou, Lednici, dále na zámky budované v duchu francouzské gotiky – Konopiště a Sychrov. Byla pořizována obrazová pracovní dokumentace a došlo k vyhodnocování autenticity sbírek a archivních, dokumentačních a publikačních materiálů.

Vedle toho byla zaměřena pozornost na objekty dnes devastované, Loučná nad Desnou, dříve Víznberk na severní Moravě a Luka nad Jihlavou na jižní Moravě, u nichž byla mapována mimořádně rozsáhlá rozptýlenost sbírek. U hlavních majitelů zpracovávaných objektů (Auerspergové, Harrachové, Schwarzenbergové, Rohanové, Kleinové z Víznberka, Liechtensteinové, Korb-Weidenheimové, Widmannové-Sedlničtí ad.) bylo zjišťováno, kde jsou umístěny rozptýlené podobizny majitelů a členů jejich rodů.

Předmětem zpracování byl i další typ mobiliáře, vztahující se k restituovanému zámku Bezděkov, převedenému v roce 1984 na zámek Blatná a po jeho restituci po roce 1990 do centrálního depozitáře Státního ústavu památkové péče v Českých Budějovicích.

Došlo ke spolupráci se specializovanými pracovníky centrálních institucí, zejména z Národního muzea v Praze (numismatika, sfragistika aj.).

V návaznosti na francouzské a německé umění, zahrnuté v českých sbírkách, došlo ke komparaci materiálu a odborným konzultacím v Musée des Beaux-Arts v Lille, v Museum und Galerie v Düsseldorfu, v Germanisches Nationalmuseum v Norimberku, Wallraf-Richartz-Museum v Kolíně nad Rýnem.

09. (99–07) **Program a koordinace zpracování metodik** (1999–2004)

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Spoluřešitelé: zpracovatelé metodik a redakce ZPP

V roce 2002 vyšla tiskem pouze jedna metodika, která však vzhledem k šíři a závažnosti řešené problematiky nabyla více než

Ivančice, základy presbyteria bratrského kostela a studny odkryté archeologickým výzkumem. (Foto Alena Knechtová)

dvojnásobného rozsahu obvykle vydávaných metodik. Metodika s názvem *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené* byla vytvořena kolektivem autorů pod vedením Ivany Kopecké (Alena Havlíková, Zuzana Vavřková, Ludmila Ouradová, Kateřina Cichrová, Vít Honys). Na 112 stranách textu s názornými ilustracemi jsou ve čtyřech kapitolách podrobně popsány principy řádného uložení, ošetření a péče o movité památky a mobiliární fondy a ochrana a péče o nemovité památky.

V témže roce značně pokročila práce na další metodice stěžejního významu a značného rozsahu s názvem *Předprojektová a projektová příprava obnovy památek*. Aktualizace a rozšíření textu a připojení doprovodných ilustrací probíhalo i u metodiky *Péče o střechy historických budov*.

10. (99–08) **Obrazová dokumentace archeologických nalezišť** (1999–2003)

Zodpovědný řešitel: Mgr. Pavel Stabrava
Spoluřešitel: Mgr. Petr Vachůt

Jako v předcházejících letech bylo hlavní snažení řešitelů zaměřeno jednak k smluvnímu zabezpečení praktické terénní dokumentace, jednak k dořešení technických detailů souvisejících se správou a údržbou rozrůstajícího se fondu obrazových dat. V roce 2002 byla právě tomuto druhému úkolu přidělena priorita. Byla vypracována nová a dokonalejší archivační aplikace ODAN 2.0, která dokumentačnímu centru umožňuje lepší a bezpečnější manipulaci se zpracovávanými daty – zejména jejich pohodlný export, import a zálohování. S daty lze pracovat ve dvou základních režimech – v uživatelském (prostá prohlížečka) a editačním. K tomuto nástroji, který lze mimo jiné ve formě prázdné databáze poskytnout prostřednictvím e-mailu jakémukoli smluvně spolupracujícímu subjektu, byl vytvořen jednoduchý, přehledný návodný manuál, který lze po drobných úpravách rovněž distribuovat spolupracovníkům.

V rámci terénní dokumentace byla obrazová data pořizována především v okresech Břeclav, Bruntál, Opava a Vyškov. Zejména v okresech Břeclav a Opava pokročila dokumentace natolik, že ve shrnující zprávě, kterou bychom chtěli předložit příští rok při ukončení tohoto projektu, bude možno vycházet z jejich analýzy jako z oponentem požadovaných modelových území.

Z prostředků projektu byla pořízena digitální videokamera Sony DCR–TRV 740 E, jejíž dokumentační možnosti ve spojení s loni pořízenou stříhovou PC kartou Pinnacle DV 500 plus jsou v současné době testovány.

Probíhá průběžná přejímka obrazových a databázových záznamů od jednotlivých dokumentátorů, jejich kontrola, digitalizace a archivace v prostředí aplikace ODAN 2.0.

Databázová aplikace ODAN 2.0 byla v tomto roce předána pro účely projektu „Integrace archeologických dat do jednotného datového skladu a jeho využití v procesu péče o archeologický fond“ (řešitel ing. Petr Volfík, SÚPP Praha).

11. (96–13) **Historické proměny vnitřního zařízení a sbírek v památkových objektech – hrady, zámky, paláce** (2000–2005)

Zodpovědná řešitelka: PhDr. Květa Křížová
Spoluřešitelé: Ilona Bydžovská, MgA. Jaromír Novotný, Mgr. Bořivoj Sokol

Během roku 2002 pokračovala ve sbírkách památkových depozitářů identifikace historických souborů mobiliáře převážně východočeské a severočeské provenience. Vyhledány byly dobové inventáře několika zámeckých objektů (např. Náchoda, Ratibořic a dalších – SOA Zámrs, Žitenice aj.). Soustředěna byla historická dokumentace a ikonografické materiály. Výsledkem těchto aktivit byly památkové interierové instalace v několika významných zámeckých objektech (NKP zámek v Náchodě, zámek v Letohradě a zámek v Bělé pod Bezdězem).

Způsoby prezentace historických sbírek sledovaly i tématicky zaměřené studijní pracovní cesty na našem území i v zahraničí. Výsledky studia zhodnotily rovněž přednáškové cykly na ČVUT, v Muzeu hl. města Prahy, sympozia na zámku v Děčíně. Odborné práce byly zužitkovány i v publikacích (např. monografiích památkových objektů i článcích v odborném památkovém tisku).

12. (21–02) **Prostorová identifikace památkově chráněných území** (2001–2008)

Zodpovědné řešitelky: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková, Ing. arch. Zuzana Syrová
Spoluřešitelé: Ing. Michaela Glosová*, Ing. arch. Jan Pešta*, Ing. Bohuslav Prokeš*, Ing. arch. Václav Bouška*, Jaroslava Frühaufová*, Ing. arch. Mirjam Skoumalová*, Ing. Blanka Adámková*, Ing. arch. Dana Novotná*, Ing. arch. Jaroslav Novosad*, Ing. arch. Karel Biňovec*, Ing. arch. Jiří Syrový*, Hana Zachová, DIGIS Ostrava, VARS Brno, a. s., JAS AIR. CZ, s. r. o.

A) Odborná revize hranic MPR a MPZ

je popsáno v oddílu Hlavní úkoly viz 07. (02–08).

B) Prostorová identifikace – seznam analýz, dodávek a prací

Cíl: Postupné digitální zpracování legislativních map a sběr dat jako součást informačního systému památkové péče.

1. Software ArcGIS, typ ArcView 8.2.

Bylo provedeno vybavení regionálních PÚ.

2. Letecké snímkování – JAS AIR CZ, s. r. o.

Bylo dokončeno letecké snímkování památkově chráněných měst v ČR.

3. Digitální hranice chráněných území

Byl proveden rozbor již v minulosti digitálně zpracovaných dat, sumarizace závad a výhled jejich digitálního zpracování či pře-

pracování. Pro cca 20 MPP a MPZ byl proveden převod dříve digitalizovaných podkladů do souborné datové sady GIS ve formátu Arcview shapefile.

4. DICAT-P a ArcGIS – kompatibilita s Ústředním seznamem kulturních památek ČR

Nezbytnou součástí legislativních map je definování památkově chráněných objektů a jejich částí. Touto problematikou se zabývá hlavní úkol č. 13. (99–09) Reidentifikace nemovitých kulturních památek. Pro zajištění vzájemné přístupnosti dat bez nutnosti jejich dublování byl objednan samostatný úkol u firmy VARS Brno, a. s., která problematiku vyřešila koncepčně. Vzorový příklad nebyl ukončen, neboť požadované podklady úkolu 13. (99–09) neobsahovaly komplexní soubor datových vazeb a bylo třeba avizovat nezbytnost jejich úpravy či rozšíření. Ilustrace problémů byla předložena na vzorových datech z území Hradec Králové.

5. Aneкта – SW v historických městech

Byl vypracován dotazník, na jehož základě mělo být zjištěno, zda historická města mají informatiku oboru památková péče, a to z vlastních zdrojů, v jakém SW a v jakém rozsahu. Byl zpracován informativní přehled používaných SW a souhrn možných kontaktů na digitální pracoviště příslušných měst. Výsledky byly sledovány i při účasti na 3. mezinárodní konferenci „Městské informační systémy“ (3 Urban Data Management Symposium), doprovázené výstavou Město v počítači.

6. Posouzení digitálních dat – OON Ing. arch. Jiří Syrový

V minulosti zpracované digitální legislativní mapy a jiné analytické projekty (např. plány ochrany) byly většinou vytvořeny jako jednoúčelové mapy s cílem tiskového výstupu, takže neumožňují snadnou realizaci průběžných změn stavu historických měst. Obtížnost aktualizace dat ztěžuje i duplicita jejich pořizování v případě různých tematických analýz téhož sídla, k níž tento přístup vedl. Restrukturalizace do systému objektově orientovaného GIS bude třeba zajistit změnou či úplným přepracováním map. Sumarizace této problematiky v materiálech jednotlivých památkových ústavů je varovným signálem dosud bezkonceptního přístupu k řešení jednotlivých úkolů tohoto typu.

7. Školení, semináře

Semináře pro spoluřešitele proběhly ve dnech 15. 1., 11. 3., 25. 4. a 3. 9. 2002. Seminář v terénu se konal v Dobřichovicích a na Karlštejně. Jeho součástí byl rozbor makrostruktury území navržené památkové zóny a existujícího ochranného pásma.

8. CORE DATA INDEX

Byly shromážděny materiály Rady Evropy – doporučení pro koordinaci dokumentačních metod a systémů týkajících se historických staveb a památek (texty 24 stran).

Z dalších mezinárodních dokumentů jsou součástí výzkumné zprávy informace The Getty Information Institute – kooperace s Council of Europe a soubor Geographical Information '97 – Vienna, Austria, 1997. Problematika byla konzultována s ing. Pauknerovou – CAGI, která poskytla standardy ISVS a dokumenty CAGI.

9. Slovinsko – Heritage systém

Přístupy Ministerstva kultury Slovinska k dokumentaci a evidenci k Heritage systému byly prověřeny osobní konzultací na ústředí i v centrálním evidenčním pracovišti. Informace jsou

sumarizovány v materiálech Cultural Heritage Information System in the Republic of Slovenia – summary.

Informační systém Slovinska byl též předmětem workshopu ARIADNE 5. (AV ČR 2001). Z dalších k úkolu příložených materiálů citujeme:

- Geographical Information – dílčí překlad,
- Protection of cultural heritage in Slovenia – general situation (pro Radu Evropy),
- Cultural Heritage Protection Act (CHPA) – památkový zákon Slovinska.

(Podklady získány na služební cestě řešitelé.)

10. GIS chráněných území

Byla zpracována tematická vrstva přehledu chráněných území (vztaženo k lokalitám – kod_cz) s vazbou na rozpracovanou vrstvu plošné ochrany s vymezením hranic (viz bod 3).

Na příkladu MPZ Velvary byla navržena datová struktura pro účely legislativní mapy.

Tato data byla zpracována pro následnou výukovou funkci na vzorovém CD a předána spoluřešitelům jako základní metodický elaborát se souhrnem dalších možných analýz a syntéz památkových hodnot v území.

11. Obecný návrh řešení GIS

Obsahem tohoto materiálu, který zpracovala firma VARS Brno, a. s. je přehled obecných zásad a doporučení pro vybudování systému centrální správy geografických dat ve SÚPP a zajištění jejich aktualizace a distribuce koncovým uživatelům.

13. (21–08) Základní odborný soupis sepulkrálních objektů na území Čech (2001–2006)

Zodpovědný řešitel: Mgr. Jindřich Záhorka

Spoluřešitelé: Radovan Chmel, Karel Dědek, Klára Vaňáková, PhDr. Jana Kotlíková, Mgr. Markéta Bojarová*, Mgr. Hana Hermanová*, Mgr. Markéta Kvasňová*, Eliška Nejezchlebová*, Monika Sybolová*, Mgr. Zbyněk Černý*, Miroslav Urban*, Martin Adamec*

Obsahem projektu je uskutečnění základního odborného soupisu křesťanských městských, venkovských i samostatně položených hřbitovů. Inventarizace a odborná dokumentace památkově nejhodnotnějších sepulkrálních objektů (hrobů, náhrobků a hrobek) umístěných na hřbitovech nebo samostatně stojících.

Textová databáze lokalit, složená z encyklopedické literatury obsahuje v současné době 1255 položek (hřbitovy i samostatné objekty), z toho 330 lokalit bylo odborně zdokumentováno v terénu. Územně je toto množství rozděleno podle možností externích spolupracovníků a starého územně správního rozdělení Čech podle okresů. Výběr lokalit stále dává přednost zejména hřbitovům nepoužívaným nebo zaniklým. Jelikož sepulkrálních objektů je v celých Čechách prozatím nezjistitelný počet a centrální evidence s největší pravděpodobností neexistuje vycházíme z kvantitativního hlediska. To znamená v terénu zdokumentovat co největší počet lokalit zachycených v pomocné textové databázi. Kvalitativní prohloubení údajů u objektů zařazených do databáze je záležitostí dalších výzkumných úkolů. O spolupráci bylo formou dopisu požádáno 65 regionálních muzeí, odpovědělo 25 institucí, některé poskytly potřebné údaje, jiné kontakty na osoby. Pokračovala spolupráce s R. Prahlem (FF UK). Byla dokončena výsledná podoba databáze, která bude doplňována novými objekty. Ukončena byla také tvorba odborné terminologie, která bude

důležitá pro snadnější orientaci a vyhledávání v databázi. Připravuje se vytvoření informativní internetové stránky, kde budou zveřejňovány údaje nezneužitelné k případné trestné činnosti. Probíhá diskuse o postupech záchrany sepulchrálních objektů v exteriérech a připravují se podklady pro podání projektu na záchranu těchto vytipovaných děl. Dohledávají se odcizené objekty ve spolupráci s policejní databází.

14. (21–01) **Zkvalitnění průzkumu a ochrany historických materiálů** (2001–2004)

Zodpovědná řešitelka: Ing. Ivana Kopecká

Spoluřešitelé: Ing. Martin Dvořák, Alena Havlínová, Ing. Dagmar Michoinová, Ing. Rudolf Šlesinger, Tamara Joudová

Úkol navazuje na účelový projekt MK ČR (1999–2001). Jeho cílem je postupně doplnit přístrojové pracoviště tak, aby při základních materiálových analýzách bylo soběstačné a v souladu s tím vypracovat příslušné metodiky průzkumu a analýz, které by odrážely specifické požadavky analýzy degradovaných historických materiálů. Dále pak zkvalitnit preventivní ochranu a péči o mobiliární sbírky v historických objektech, zmapovat situaci stavu úložných a expozičních prostor a formulovat priority.

Koroze cínu na andálkovi z náhrobku biskupa Leopolda Egkha v Kroměříži. (Foto Dagmar Michoinová)

V tomto roce se práce v rámci úkolu dále soustředila na širší implementaci metod RTG-f analýzy. Aplikace RTG-fluorescence pokračovala na modelových vzorcích. Instrumentace pro IR reflektoskopickou analýzu byla kompletována tak, aby analogový výstup kamery byl převeden do digitální formy, aby v této podobě mohl být dále zpracován i archivován. Instrumentace je přenosná a může být použita např. pro výzkum fondů zámeckých obrazáren in situ. Byla vypracována standardní metodika pro analýzu historických silikátových materiálů a modelově odzkoušena na datovaných vzorcích historických malt několika českých hradů. Výsledkem dlouhodobé snahy o zkvalitnění preventivní ochrany a péče o mobiliární sbírky v historických objek-

tech je zpracování a publikace metodické příručky *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené*.

15. (22–10) **Pasportizace národních kulturních památek** (2002–2005)

Zodpovědný řešitel: Ing. arch. Ondřej Šefců

V rámci nového institucionálního úkolu byl proveden rozbor problému a plán jeho zpracování v dalších třech letech, byla doplněna nezbytná technická vybavenost příslušného odborného pracoviště se zaměřením na modernizaci výpočetní a digitální techniky a dále byly zpracovány metody některých postupů při pasportizaci, zejména metody zaměřené na digitalizaci dat – tj. skenování plánů, textů apod. Jako příklad souhrnné digitalizace podkladů pro národní kulturní památku slouží Karlův most. Na základě získaných podkladů a zpracovaných postupů bude v následujícím roce zahájena vlastní pasportizace směřující k maximálně přehledné a operativní databázi.

16. (22–11) **Integrace archeologických dat do jednotného datového skladu a jeho využití v procesu péče o archeologický fond** (2002–2006)

Zodpovědný řešitel: Ing. Petr Volfík

Cílem tohoto úkolu, který byl definován v roce 2001, je za pomoci dostupných moderních informačních technologií vybudovat jednotný sklad všech archeologických dat získávaných v procesu péče o archeologický fond v SÚPP, a to jako nezbytný předpoklad zajištění správy a aktualizace těchto dat a jejich efektivního využití v SÚPP, i ostatními uživateli v oblasti památkové péče, státní a veřejné správy a v neposlední řadě i při prezentaci laické veřejnosti na internetu.

Zadání úkolu vychází ze současného stavu, kdy jsou archeologické databáze vytvářeny a spravovány v jednoduše uživatelských „kancelářských“ relačních databázových systémech (Paradox, Access apod.), grafická GIS data v jednoduše uživatelském a funkčně i objemově limitovaném programu PC Arc/Info, další obrazová a textová data jsou ukládána odděleně jako samostatné soubory na jednotlivých klientských počítačích či serverech, nebo jsou zatím ponechávána pouze na vytvořených papírových formulářích. Tento přístup je velmi levný a produktivní ve fázi sběru dat, pro jejich následné využívání a generování ucelených uživatelských výstupů se však stává při stále větším objemu dat velmi neefektivním. Také správa takto odděleně shromažďovaných dat je velmi náročná jak na techniku, tak především na lidský potenciál.

Jelikož běžné provozní prostředky SÚPP neumožňují ani základní obnovu používané techniky a řešitelé jednotlivých specificky zaměřených projektů se v rámci disponibilních finančních prostředků mohou soustředit víceméně jen na vlastní sběr dat, je jedinou možností integrovat všechna data pomocí tohoto nově definovaného úkolu.

Vlastní řešení předpokládá po nezbytné analýze všech datových zdrojů a toků uložení všech archeologických dat dostupných v SÚPP (databáze, grafická GIS data, obrazová data, texty apod.) do jednoho datového úložiště v prostředí SQL serveru (Oracle, MS SQL server apod.) a vytvoření aplikací typu klient-server nad těmito integrovanými daty pro správu a využití dat v definovaných uživatelských úrovních v prostředí intranetu a internetu. Dalším úkolem pak bude provázání takto spravovaných dat na další (pro činnosti v odboru péče o archeologický fond) nezbytné informační zdroje, jako např. ÚSKP, muzejní evidence sbírek archeolo-

gických nálezů, databáze Archeologických ústavů AV ČR, informační systémy veřejné správy apod.

Na základě výše uvedeného zadání byla v roce 2002 provedena základní analýza datových zdrojů a toků, které by se měly stát základem budovaného jednotného skladu archeologických dat. Dále došlo k rozboru dostupných technologií využitelných pro vlastní realizaci datového skladu tak, aby byly v co největší míře využitelné technologie již v SÚPP používané. Navržené technologie představují moderní řešení založené na internetových technologiích s provázáním na technologie GIS, které jsou v současné době základem pro obdobná řešení realizovaná např. u orgánů státní a veřejné správy (ministerstva, okresní a krajské úřady, magistráty, obecní úřady), dalších celostátních organizací různého zaměření i obecně v různých komerčních organizacích.

I. C Spolupráce na řešení úkolů výzkumu a vývoje, které nejsou financovány prostřednictvím SÚPP

01. Centrální archiv stavebně-historických průzkumů ve Státním ústředním archivu GA103/00/1191 (2000–2002)
Zodpovědný řešitel: PhDr. Pavel Zahradník

V průběhu roku byly nadále shromažďovány stavebně-historické průzkumy jednotlivých objektů i urbanistických celků. Při archivaci byly sledovány stejné priority jako v předešlých letech: v první řadě byly tudíž archivovány jednak nově pořízené stavebně-historické průzkumy (přednost byla přitom dáвана objektům mimopražským, kde hrozí větší nebezpečí ztrát elaborátů), jednak stavebně-historické průzkumy urbanistických celků ze sklonku padesátých a šedesátých let, opírající se mnohdy o dnes ztracenou dokumentaci.

02. (20–13) Maltovinové směsi vyztužené vlákny pro obnovu a záchranu uměleckých památek, projekt MK ČR č. PK00P04OPP015 (2000–2002)
Zodpovědný řešitel: Ing. Miloš Drdáký, CSc.*
Spoluřešitelé: Ing. Martin Válek, Ph.D.*, Ing. Dagmar Michoinová

Detail malty vyztužené koňskými chlupy. Snímek SEM, zvětšení 30 : 1. (Foto Rudolf Šlesinger)

Cílem projektu je příprava vědeckých podkladů pro návrh maltovinových směsí vyztužených vlákny, určených pro restaurování a konzervaci anorganických porézních materiálů.

Dvouletý projekt se zabýval studiem vlastností historických stavebních materiálů, v daném případě vápenných malt vyztužených přírodními vlákny (kozími a koňskými chlupy, pilinami a plevami). Na základě výsledků dosažených zkoumáním struktury, chemismu a mechanických vlastností vápenných vláknových kompozitů je možné rehabilitovat použití tradičních vápenných malt s přírodními vlákny při obnově historických konstrukcí a využívat dosažené výsledky pro cílenou úpravu jejich vlastností.

03. (99–17) Litomyšlsko, Vysokomýtsko, soupis stávajících architektonických a urbanistických hodnot, veškeré dokumentace a pramenů, prezentace formou GIS, projekt MKČR č. PK99P04OPP035 (1999–2002)

Zodpovědná řešitelka: Ing. arch. Zuzana Syrová

Spoluřešitelé: Ing. arch. Jiří Syrový, doc. Ing. arch. Jiří Škabrada, CSc.

Soupisové práce se orientují především na vernakulární – tedy původní venkovskou architekturu. Probíhajícím průzkumem jsou vytipovány objekty s archaickými a historickými konstrukcemi, které jsou dendrochronologickou analýzou datovány do období před třicetiletou válkou nebo bezprostředně po ní. U nich probíhá podrobný průzkum a dokumentace. Terénní práce byly v podstatě uzavřeny během roku 2001 a v roce následujícím probíhalo počítačové zpracování získaných výsledků. V rámci projektu jsou ověřovány metody zpracování inventarizačních průzkumů a podrobných SHP formou GIS. Některé poznatky z projektu jsou prezentovány na přednáškách a dalších vhodných příležitostech odborné veřejnosti.

04. LiDo – A light dosimeter for monitoring cultural heritage: development, testing and transfer to market, 3letý mezinárodní projekt EC v rámci 5th Framework č. EVK4-CT-2000-00016 (2000–2002)

Koordinace: Fraunhofer-Institut Silicatforschung ISC, Wurtzburg, Německo

Spoluřešitelé: Centre de Recherches sur la Conservation des Documents Graphiques, Francie; Victoria and Albert Museum, Velká Británie; Instituto di Ricerca sulle Onde Elettromagnetiche „Nello Carrara“, Itálie; SÚPP, ČR; Dr. Dieter Kockott UV-Technik, Německo; Particle Technology, Velká Británie

Cílem projektu je navržení a testování aktinometrů pro snadnější kontrolu celkového osvitu v úložných prostorách pro citlivé sbírkové materiály. Na základě předchozích prací CRCDG v Paříži byly připraveny aktinometry na bázi dvou přírodních barviv, extrémně citlivých na celkovou dobu osvitu. Tyto aktinometry jsou testovány laboratorně v modelových podmínkách a současně jsou testovány v reálných výstavních prostorách. V roce 2002 byla za účelem optimalizace návrhu aktinometru shromážděna a vyhodnocena data o kvalitě prostředí úložných prostor z několika dlouhodobých expozic. Byly vyhodnoceny experimenty s různými nosiči citlivého barviva (různé polymerní báze) a s odlišnými podložkami (papír, sklo) a jejich vliv na křivku blednutí barviva.

05. (93–05) **Ochrana, evidence a dokumentace památek středověkého nástěnného malířství**

Řešitel: PhDr. Jakub Vítovský

Podstatou úkolu je usměrňování odborné metodiky péče o památky středověkého nástěnného malířství, sledování restaurátorských prací na památkách toho druhu a zajišťování odborných vyjádření pro malby v NKP. Dalším cílem je zpracování vědeckého katalogu celého středověkého fondu maleb na území ČR. V roce 2002 bylo upřesňováno uměleckohistorické vyhodnocení maleb u sv. Kříže v Jihlavě, v Mostišti, v Praze u sv. Anny, v Mínicích, Přibyslavicích, Starém Městě, Stříbře, Zahrádce, Žirovnici a jinde. Do katalogu byly zaneseny další malby a restaurátorské zásahy. Byly poskytovány konzultace atd.

II. Hlavní úkoly zadané MK ČR

01. (21–10) **Vydání plánu hlavních úkolů ředitelům územních odborných organizací státní památkové péče v České republice k zajištění koordinace veškerých odborných činností v systému státní památkové péče v roce 2002, průběžné řízení a kontrola plnění těchto úkolů; termín rozeslání plánu: 28. 2. 2002, termín podání souhrnné hodnotící zprávy ministerstvu kultury: 15. 1. 2003**

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Spoluřešitelé: Ing. arch. Dagmar Sedláková, Ing. arch. Vladimíra Rákosníková, Ing. Ivana Kopecká, Mgr. Lenka Krušinová, Pavel Jerie

Plán hlavních úkolů pro jednotlivé SPÚ byl po projednání v Koncepčním týmu dne 20. 2. 2002 rozeslán pod čj. 1080/2002 dne 28. 2. 2002. Garanti podle rozpisu u jednotlivých úkolů prováděli kontrolu plnění. Koncepční tým se sešel 2. 10. 2002 k pracovní poradě o problémech vyplývajících z organizační změny, která bude realizována 1. 1. 2003.

02. (91–10) **Dopracování Koncepce památkové ochrany kulturní krajiny v České republice (uzavření úkolu dlouhodobě zanedbaného ve státním ústavu, v rozsahu původního zadání ze dne 10. 12. 1996, č.j. 12.744/96, resp. ze dne 9. 12. 1996, k čj. 12.744); konečný termín: 15. 12. 2002**

Zodpovědná řešitelka: Ing. Božena Pacáková

Spoluřešitelé: garanti z SPÚ

Broumov, klášterní zahrada po I. etapě obnovy. (Foto Miloš Solář)

Program zpracování návrhu krajinných památkových zón na rok 2003 byl přiřazen k programu na rok 2002 a záležitost projednána s příslušnými regionálními pracovišti památkové péče s cílem dodržení závazných termínů. S jednotlivými SPÚ je individuálně projednáváno včasné odevzdání návrhů v rozsahu sloučeného programu, aby bylo možné realizovat korektury základního textu do stanoveného termínu odevzdání koncepce.

03. (20–03) **Trvalé personální posílení odborného úseku organizace o čtyři vysokoškolsky vzdělané pracovníky – památkáře pro agendu obnovy národních kulturních památek; termín: do 30. 4. 2002 (s navýšením celoročního přepočteného stavu zaměstnanců a mzdových nákladů ve schváleném příspěvku na činnost od zřizovatele)**

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Spoluřešitelé: Pavel Jerie, Ing. arch. Vladimíra Rákosníková, Ing. arch. Ondřej Šefců a EU

Od počátku roku byly přijaty dvě pracovnice. Specialistka na historické parky a zahrady ing. Ina Truxová a zkušená garantka pro stavební obnovu objektů NKP ing. Dagmar Šťovíčková. K 1. 10. 2002 bylo jedno z plánovaných míst obsazeno p. Mgr. Jiřím Křížkem. Na základě projednání s ředitelem odboru památkové péče MK ČR Ing. arch. Janem Kaiglem je čtvrté místo nově určeno pro rozšíření ekonomického odboru v souvislosti s plánovaným splynutím památkových ústavů od 1. 1. 2003.

04. (20–05) **Zpracování čistopisu a vyhlášení (stanovení) Plánu odborně metodického řízení a rozvoje odborných organizací státní památkové péče v České republice do roku 2005 (s modifikací priorit a upřesněním strategických cílů a nástrojů řešení s využitím zkušeností z roku 2001 a výsledků porady ředitelů organizací státní památkové péče se zřizovatelem konané dne 12. 12. 2001); termín: do 30. 3. 2002**

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Spoluřešitelé: Ing. arch. Dagmar Sedláková, Pavel Jerie

Aktualizovaný prováděcí plán byl zaslán MK ČR dne 29. 3. 2002 pod čj. 1618/2002. Aktualizace byla projednávána na pracovních poradách Koncepčního týmu státní památkové péče ve dnech 20. 2. a 21. 3. 2002; k připomínkám z jednotlivých státních památkových ústavů bylo přihlédnuto. Plnění plánu je kontrolováno jednotlivými guaranty úkolů. Zprávy o plnění hlavních úkolů za I. pololetí byly SÚPP předány pouze od několika SPÚ (SPÚ středních Čech v Praze, SPÚ v Ústí nad Labem, SPÚ v Brně a SPÚ v Ostravě), za II. pololetí všemi SPÚ. Postup plnění úkolů odpovídá kapacitním možnostem jednotlivých pracovišť.

05. (21–14) **Uspořádání nejméně čtyř „odborných dílen“ s cílem dalšího praktického vzdělávání vybraných odborných zaměstnanců územních organizací státní památkové péče (památkářů) v oblasti metod obnovy nemovitých kulturních památek (ve spolupráci s územními organizacemi státní památkové péče); kontrolní termín: 30. 6. 2002**

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Spoluřešitelé: Pavel Jerie, Ing. Ivana Kopecká, Ing. arch. Ondřej Šefců, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.

První „odborná dílna“ se konala dne 30. 5. 2002 na hradě Švihov. Byla věnována autenticitě památek jako stavebním

dokladům historického vývoje, oprávněnosti a míře zásahů do památek zpřístupněných veřejnosti a diskusi k provedeným úpravám na hradě Švihov.

Druhá „odborná dílna“ proběhla dne 18. 7. 2002 v Českém Krumlově. Byla věnována konzervaci fasád vápennou vodou. Teoretické část doplnila praktická ukázka předvedení prací z pojízdného lešení na západní stěně hradu. O obou odborných dílnách byly informace i závěry otisknuty v časopise Zprávy památkové péče.

Seminář věnovaný problematice restaurování, který SÚPP pořádá pravidelně pro pracovníky památkových ústavů zabývajících se touto problematikou již od roku 1991, se měl v září roku 2002 konat ve spolupráci s památkovým ústavem v Českých Budějovicích v Jižních Čechách. V důsledku povodní byla jeho realizace odložena na duben až květen 2003. Byly připraveny ještě dvě další „odborné dílny“, které proběhly do konce roku.

06. (22–01) Odborné zajištění změny koncepce památkové obnovy budovy špýcharu v areálu zříceniny hradu Švihova, včetně změny závadného tvaru rozestavěné střechy podle pokynu od zřizovatele ze dne 23. 11. 2001, k č.j. 11.670/2001; kontrolní termín: 30. 6. 2002
Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc
Spoluřešitelé: Pavel Jerie a odbor PP

Problému rekonstrukce střechy na Švihově byla věnována „odborná dílna“ dne 30. 5. 2002 – viz úkol 06. (22–01). Zúčastnění pracovníci všech SPÚ v přijatém závěru doporučili zachovat zbylou část krovu špýcharu a revidovat nově provedenou část tak, aby navázala na část zachovalou. S SPÚ v Plzni (ing. K. Drhovským i dalšími pracovníky) a projektantem byl projednán další postup. Byla zpracována nová projektová dokumentace a po dohodě s MK ČR byla podána dodatečná žádost o zařazení této akce do Programu zachrany architektonického dědictví na rok 2003.

07. (21–13) Zajištění veřejné zakázky na výrobu tabulek pro jednotné a plošné označení nemovitých kulturních památek v České republice, (závazný ukazatel pro čerpání v upraveném příspěvku na činnost od zřizovatele ve věcných nákladech max. 8.838,9 tis. Kč)
Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc
Spoluřešitelé: ON, EN, Ing. arch. Ondřej Šefců, Stanislava Jurošková

Zakázka je průběžně plněna. Vyrobené tabulky byly předány SPÚ v Českých Budějovicích pro nemovité kulturní památky v jihočeském kraji. Dále byly předány tabulky i SPÚ v Brně, Ostravě a Olomouci. Výroba je dokončena a veškeré předání SPÚ proběhlo do konce roku 2002. Tabulky s výrobními čísly 1 – 300 jsou uloženy v SÚPP (NPÚ – ÚP).

08. (61–31) Zvýšený odborný památkový dohled nad obnovou národních kulturních památek subvencovanou v rámci památkových programů Ministerstva kultury ČR
Zodpovědný řešitel: Pavel Jerie
Spoluřešitelé: odbor PP

Všichni odborní garanti pro NKP byli informováni o dotacích na jimi sledovaných objektech. Řešitel postupně navštívil akce probíhající u NKP, na které jsou dotace poskytovány. Viz kapitolu 7.

09. (99–14) Zpracování plánu (plánů) zásad památkové ochrany a hodnocení území vybrané části Pražské památkové rezervace (popř. některé z památkových zón městského typu v hlavním městě Praze), a to v součinnosti s pověřenými odbornými pracovníky Státního památkového ústavu v hlavním městě Praze s cílem jejich odborného proškolení, aby mohli v roce 2003 již samostatně zpracovat jeden plán tohoto druhu (v podmínkách NPÚ – ÚOP HMP jako součást monitoringu Pražské památkové rezervace); odevzdání dvou paré plánu zřizovateli: 15. 12. 2002

Zodpovědná řešitelka: Ing. arch. Dagmar Sedláková

Pro rok 2002 byl zpracován plán zásad ochrany památkových hodnot území pro lokalitu Petrská. Mapové podklady byly konzultovány s pracovníky SPÚ v hl. m. Praze, kteří zajišťují monitoring památky UNESCO a byly projednány na kontrolním dnu MK ČR. Čistopis byl odevzdán jak na vytištěných výstupech, tak na CD-ROM, kde jsou prezentovány všechny dosud zpracované plány pro území hl. m. Prahy.

10. (97–08) Vydání souhrnné zprávy o činnosti organizace (formou tištěné publikace) za rok 2001; termín: 30. 8. 2002, (závazný ukazatel pro čerpání ve schváleném příspěvku na činnost od zřizovatele ve věcných nákladech 70 tis. Kč)

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Spoluřešitelé: Ing. Hana Samková, Jana Abazidová a vedoucí úseků

Výroční zpráva o činnosti SÚPP za rok 2001 byla vydána v předepsaném termínu, tj. 30. 8. 2002. Úroveň zprávy byla zvýšena zejména uplatněním barevné obrazové dokumentace u jednotlivých kapitol a grafů v ekonomickém hodnocení práce SÚPP. Podrobněji byly zpracovány informace o poradních orgánech ředitele SÚPP, o NKP, které byly též zpestřeny 44 barevnými a černobílými obrázky. Rozšířena byla kapitola o Mezinárodní spolupráci o činnosti vykonávané kanceláří Culture 2000.

11. (98–10) Aktivní účast na oslavách Mezinárodního dne památek a sídel a Dnů evropského dědictví ve spolupráci s SHS ČMS zajištěním volného nebo zvýhodněného vstupného do palácových zahrad pod Pražským hradem pro vybrané skupiny návštěvníků.

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska podle podkladů ze SÚPP zařadilo Palácové zahrady do katalogu památek zpřístupněných v rámci Dnů evropského dědictví v roce 2002. Do katalogu napsal krátkou úvodní úvahu PhDr. J. Štulc jako prezident Českého národního komitétu ICOMOS. SÚPP se do obou akcí zapojilo. Zahájení, s ohledem na povodně, proběhlo v zahradách, místo v Prachaticích.

12. (96–20) Koordinace monitoringu kulturních statků zapsaných v České republice do Seznamu světového dědictví.

Zodpovědný řešitel: PhDr. Václav Váňa

Spoluřešitelé: jednotlivé SPÚ

Koordinace monitoringu byla prováděna formou instruktaží a konzultací. Provádění monitoringu, výměně zkušeností a analýze jednotlivých zpráv byla věnována celostátní porada, která se uskutečnila ve dnech 14. a 15. října v Telči.

Závěry a doporučení z porady byly zaslány ministerstvu kultury. Provádění monitoringu všech jedenácti památek zapsaných do Seznamu světového dědictví má vzestupnou úroveň, která se projevuje ve zvýšené systematičnosti přístupu k monitorování i ve věcné i formální úrovni zpracování jednotlivých zpráv. Souhrnná zpráva o plnění Úmluvy o ochraně světového dědictví a stavu zachování památek světového dědictví v České republice včetně doporučení dalšího postupu byla zpracována podle osnovy určené pro periodické zprávy a zaslána ministerstvu kultury dne 26. 6. 2002.

13. (99–09) Reidentifikace nemovitých kulturních památek (závazný ukazatel pro čerpání ve schváleném příspěvku na činnost od zřizovatele ve věcných nákladech 5200 tis. Kč, z toho min. 2400 tis. Kč pro převod do rozpočtů územních organizací státní památkové péče s předpokladem nákladů na nákupy dat z Katastru nemovitostí ve výši 2000 tis. Kč)

Zodpovědný řešitel: Ing. arch. Dagmar Sedláková
Spoluřešitelé: SPÚ a OÚ

Finanční prostředky byly rozděleny podle závazných ukazatelů v zadání úkolu. Práce probíhaly průběžně včetně školení pracovníků a osobních konzultací na jednotlivých SPÚ. Kabinetní příprava provedena téměř pro třetinu okresů, terénní průzkum probíhal podle omezené pracovní kapacity jednotlivých pracovišť pomaleji. Největší problém je elektronické zpracování a tedy i předávání dat do ÚSKP; na SPÚ není vyřešen problém absence takto kvalifikovaných lidí.

14. (97–02) Zajištění odborné, organizační a technicko-administrativní stránky systému institucionálně i účelově financovaného výzkumu a vývoje v památkové péči, včetně zajištění činnosti obou příslušných komisí zřízených ministerstvem kultury

Zodpovědný řešitel: Mgr. Jaroslav Urban
Spoluřešitelé: vedoucí úseků a odborů

Úkol byl naplňován v rámci institucionálně podporovaného projektu I. B 01. (97–02). Koordinace výzkumu a vývoje a zkvalitňování odborných činností státní památkové péče.

Náplní byla zejména koordinace úkolů výzkumu a vývoje, zajišťování odborné, organizační a technicko-administrativní stránky systému institucionálně i účelově financovaného výzkumu a vývoje památkové péče v ČR, včetně komplexního zajištění činnosti Rady programu pro účelově financovaný výzkum a vývoj v oblasti památkové péče Ministerstva kultury ČR a Komise Ministerstva kultury ČR pro hodnocení výzkumných záměrů a výsledků výzkumné činnosti odborných organizací v oblasti památkové péče, zprostředkování informací o výsledcích výzkumu a vývoje odborné veřejnosti, zvyšování odborné způsobilosti pracovníků, zkvalitňování odborných činností v památkové péči a aktualizace obecně závazných předpisů ve vztahu k památkové péči. Výstupy z řešeného úkolu jsou průběžně předkládány odboru památkové péče Ministerstva kultury ČR.

15. (92–06) Vydání deseti samostatných čísel 62. ročníku časopisu Zprávy památkové péče (závazný ukazatel pro čerpání ve schváleném příspěvku na činnost od zřizovatele ve věcných nákladech 1.100 tis. Kč).

Zodpovědný řešitel: Ing. Jan Sommer
Spoluřešitelé: Ing. Hana Samková, Mgr. Ivan Kruis

Vydávání časopisu bylo provázeno vážnými těžkostmi. Téměř celý rok byla kapacita redakce snížena nemocí jednoho pracovníka. Po pololetí ukončil svůj pracovní úvazek v SÚPP další pracovník, což bylo též citelné oslabení (administrativa, internetová příloha, redakce příloh a bibliografie). Vedením SÚPP byla s platností ke dni 31. 8. 2002 ukončena smluvní spolupráce s nakladatelstvím Jalta. Vyšlo všech 10 plánovaných čísel a přílohy (*Zpřístupněné hrady, zámky a další vybrané památkové objekty v České republice v roce 2002, Přehled restaurátorských prací realizovaných v České republice v roce 2000, Dendrochronologie a památková péče v roce 2000*) v celkovém rozsahu 316 číslovaných stran. Dále vyšla metodika Ivana KOPECKÁ a kol.: *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené*, Odborné a metodické publikace, svazek 25, 112 stran (ISBN 80-86234-28-2).

V návaznosti na časopis byla realizována mimořádná příloha, na jejímž vydání se redakce podílela jen částečně, a to MAXOVÁ Ivana, NEJEDLÝ Vratislav, ZAHRADNÍK Pavel: *Mariánské, trojiční a další světecké sloupy a pilíře v okrese Náchod*, příloha časopisu Zprávy památkové péče, roč. 62, 2002, 220 stran (ISBN 80-86234-24-X).

V redakci byla dále zpracována *Výroční zpráva SÚPP za rok 2001* a jeden svazek oborové bibliografie.

V závěru roku 2002 probíhaly ve spolupráci s novým nakladatelstvím Sprinter, spol. s r.o. přípravy změn, požadovaných redakční radou pro příští ročník (změna formátu a grafické úpravy časopisu, změna počtu čísel v ročníku na 6, zlepšení kvality ilustrací i celkové odborné úrovně).

Práci redakce v prosinci 2002 zkomplikovalo stěhování do menší místnosti v rámci budovy SÚPP na Valdštejském náměstí.

16. (20–06) Odborné a organizační zajištění nejméně čtyř porad ředitelů územních organizací státní památkové péče a jejich odborných náměstků ke koordinaci odborných činností v systému státní památkové péče (s předchozím projednáním programu každé porady se zřizovatelem)

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc
Spoluřešitel: Pavel Jerie

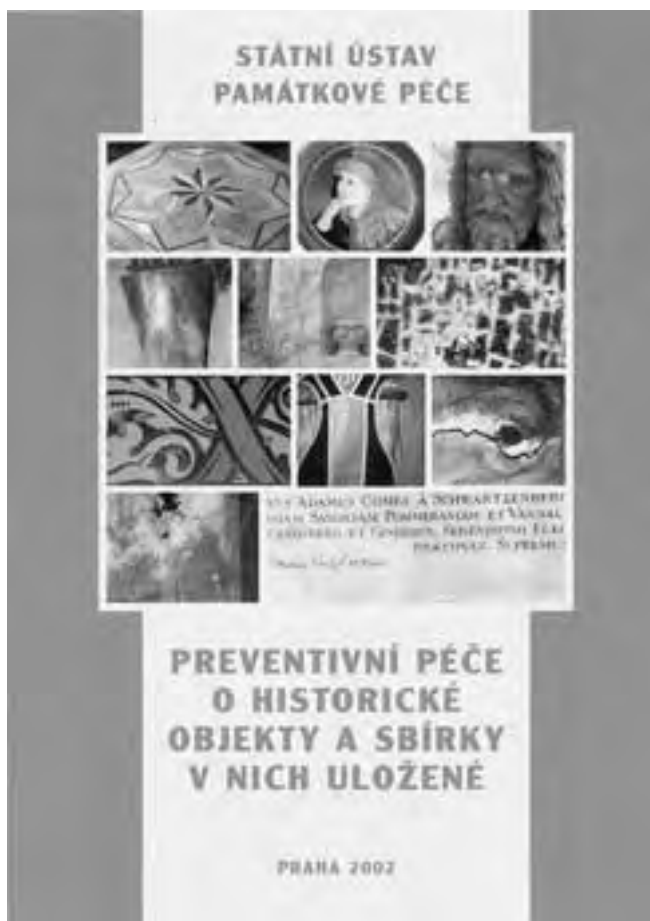
Po dohodě s MK ČR se konala porada ředitelů dne 7. 2. 2002. Další porada dne 27. 6. a 28. 6. 2002 v Jindřichově Hradci byla svolána MK ČR a zajišťována SPÚ v Českých Budějovicích. Čtvrtou poradu svolalo, s ohledem na reorganizaci odborných organizací památkové péče, MK ČR na 16. 12. 2002.

17. (96–09) Vydání dalších nejméně dvou odborně-metodických publikací v příslušné ediční řadě (pro sjednocování odborně-metodických východisek v systému státní památkové péče v České republice)

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc
Spoluřešitelé: autoři metodik a redakce Ř 5

Byly zpracovány texty dvou metodik zásadního významu: metodika *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené* a metodika *Předprojektové a projektové přípravy obnovy památek*.

První metodika byla vydána tiskem. Druhá metodika byla oponována v oponentním řízení. Navíc byla připravena aktualizace a rozšíření metodiky *Péče o střechy historických budov*. Vydání pouze jedné metodiky je zdůvodněno jejím zcela mimořádným rozsahem a šíří, které přesahuje několiknásob-

Obálka metodiky vydané v roce 2002. (Návrh Václav Šimice)

ně jiné metodiky vydané SÚPP. Úkol navazuje na činnost redakce (viz úkol 92–06 a 99–07), která průběžně navrhuje, konzultuje a nechává oponovat nové náměty metodik.

18. (21–17) Vydání dalšího sešitu bibliografie památkové péče (závazný ukazatel pro čerpání ve schváleném příspěvku na činnost od zřizovatele 40 tis. Kč)

Zodpovědný řešitel: Mgr. Milada Horynová

Spoluřešitelé: PhDr. Jiřina Dejmková a redakce Ř 5

Byla vydána *Bibliografie památkové péče za rok 1995*, Jiřina Dejmková (ed.), Státní ústav památkové péče, Praha 2002, 164 stran, formát A5, ISBN 80-86234-26-6. Byla dokončena bibliografie za rok 1996 (v rozsahu 1560 záznamů) a připravena k vydání.

III. OSTATNÍ HLAVNÍ ÚKOLY SÚPP

01. (91–01) Odborné sledování úkolů vyplývajících z plnění Úmluvy UNESCO o světovém kulturním dědictví. Plnění Úmluvy UNESCO o světovém kulturním dědictví. Zpracování návrhu na zařazení památek do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc

Spoluřešitel: Ing. arch. Věra Kučová

Informace o plnění úkolu je zahrnuta v části I. A 05. (21–04) Koordinace přípravy a spoluúčast na zajištění dokumen-

tace kulturních památek vybraných k nominaci do Seznamu světového dědictví (2001–2005) této kapitoly.

02. (91–02) Mezinárodní spolupráce a činnost sekretariátu ICOMOS

Zodpovědná řešitelka: Jana Poláková

Mezinárodní rada pro památky a sídla (ICOMOS) je světová nevládní organizace v rámci UNESCO, která shromažďuje odborníky v oboru poznávání a zachování stavebních památek z celého světa. Její hlavní náplní je vytváření a posilování vzájemných mezinárodních vztahů v oboru památkové péče, teorie a praxe, sdělování zkušeností a usilování o maximální památkovou kulturu. Toto svoje poslání naplňuje Český národní komitét ICOMOS svou činností.

9. února 2002 zemřel dlouholetý prezident Českého národního komitétu Doc. PhDr. et JUDr. Dobroslav Líbal, DrSc. Na 2. duben 2002 bylo svoláno plenární zasedání, kde byl zvolen novým prezidentem Českého národního komitétu ICOMOS PhDr. Josef Štulc a viceprezidentem prof. PhDr. Milan Togner, CSc. Zasedání členů Českého národního komitétu probíhalo pravidelně. V oblasti zahraniční spolupráce proběhla řada jednání a přijetí hostů.

03. (90–01) Výchova a vzdělávání pracovníků památkové péče

Zodpovědná řešitelka: PhDr. Hana Němečková

Spoluřešitelka: PhDr. Hana Řezníčková

Dvouleté studium památkové péče – 9. běh

V souladu se studijním plánem a učebními osnovami pokračoval v roce 2002 již devátý studijní běh dvouletého studia památkové péče (zahájen byl v září 2001, ukončen bude v červnu 2003). První ročník dokončilo 40 posluchačů ve skupině A a 39 posluchačů ve skupině B. O přerušení studia po I. ročníku požádal jeden student ze skupiny A a čtyři studenti ze skupiny B. Naopak o zařazení do 2. ročníku požádali 2 posluchači z 8. běhu. Ve druhém ročníku tak pokračuje celkem 76 posluchačů, ve skupině A 39 a 37 ve skupině B. Obě skupiny absolvovaly v rámci 10 studijních soustředění celkem 52 přednášek doplněných odbornými exkurzemi. V květnu se uskutečnila dvoudenní exkurze (Telč, Jindřichův Hradec, Slavonice a Landštejn) a v říjnu dvě jednodenní exkurze (Karlštejn, Český Šternberk). Během studijních soustředění proběhly prohlídky historických objektů a míst v Praze (kostely sv. Mikuláše, sv. Josefa a sv. Tomáše na Malé Straně, výstava Jana Kotěry, palácové zahrady, Staré Město, Uměleckoprůmyslové muzeum, NKP Vyšehrad, zámek Trója, kostel Neposkvrněného početí Panny Marie ve Strašnicích, Nostický palác). V průběhu roku vykonali všichni studenti úspěšně písemnou zkoušku z vývoje architektury a ústní zkoušku z práva. Dále studenti zpracovávali dvě seminární práce – téma: urbanismus a zahrady. Na přednáškách se podílelo 18 odborných pracovníků Státního ústavu památkové péče a 28 externistů. Naprostá většina posluchačů přistupuje ke svým studijním povinnostem s maximální odpovědností, účast na soustředěních se pohybuje kolem 90 % a hodnocení studia ze strany posluchačů je velmi pozitivní.

Jednoleté studium památkové péče pro vysokoškoláky – 1. ročník

Od ledna do prosince 2002 probíhal zkušební ročník jednoletého kurzu památkové péče pro vysokoškoláky z regionálních památkových ústavů, kteří nejsou v oboru zaměstnáni déle

než 3 roky. Kurz navštěvovali 33 posluchači ze všech státních památkových ústavů s výjimkou Olomouce. Závěrečnou zkoušku vykonalo 32 posluchačů (1 pracovnice SPÚ hl. města Prahy kurz nedokončila). Celkem se uskutečnilo 10 studijních soustředění, v jejich rámci proběhlo 178 hodin výuky. Z toho 62 hodin probíhalo přímo v terénu při exkurzích (SHP Celetná ul. a nám. Republiky, Podolská vodárna, zahrady pod Pražským hradem, Valdštejnský palác, restaurátorský ateliér doc. Siegla na AVU, Karlštejn, Břevnovský klášter, zámek Trója, Karlův most, Müllerova vila, Nostický palác, NKP Vyšehrad, Státní ústřední archiv, Pražský Hrad a zámek Český Krumlov). Na výuce se podílelo celkem 54 lektorů, z toho 29 externistů a 25 odborných pracovníků SÚPP. Podle hodnocení účastníků přispěl kurz značnou sumou nových poznatků k jejich dalšímu odbornému růstu. Výběr témat, se kterými se posluchači měli možnost v rámci kurzu seznámit, odpovídal praktickým potřebám terénního památkáře. Závěrečné pohovory proběhly formou odborných diskusí nad tématem, které si vybral každý posluchač ze svého pracoviště. Tyto diskuse ukázaly šířku i komplikovanost řešených problémů a potvrdily, že profese památkáře vyžaduje všestrannost a orientaci v mnoha disciplínách. Realizace kurzu připraveného podle projektu dr. Němečkové přispěla výrazně k rychlejšímu osvojení důležitých doplňujících znalostí začínajících památkářů.

Lze konstatovat, že hlavní úkol SÚPP na úseku vzdělávání v rámci programu celoživotního vzdělávání v oboru památkové péče byl v roce 2002 plněn úspěšně na velmi dobré úrovni s předpokladem úspěšného pokračování obou vzdělávacích akcí.

04. (92–11) **Zabezpečovací systémy na ochranu movitých památek**

Zodpovědný řešitel: Michal Padevět

V roce 2002 byl Státní ústav památkové péče posledním nositelem úkolu vytvořeného pro potřebu ochrany movitých církevních kulturních památek proti krádeži a poškození. Finanční prostředky sice již i v roce 2002 přecházely na církevní subjekty ze státního rozpočtu prostřednictvím ministerstva kultury, avšak SÚPP zajišťoval posouzení účelnosti zabezpečení, jeho způsobu i vyhotovení potřebných dokumentů (studie, rozpočet, smlouva o poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu) samostatně. Sloučením státních ústavů památkové péče do Národního památkového ústavu přechází k 1. 1. 2003 úkol ochrany církevních movitých památek plně na odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií MK ČR.

V roce 2002 měl SÚPP pro účely řešení ochrany movitých církevních památek k dispozici státním rozpočtem vyčleněných 7,710 mil. Kč investičních prostředků a na opravy a revize zařízení dalších 500 tis. Kč. Investiční dotace byla rozdělena mezi 41 církevních subjektů a vedla k zabezpečení 44 objektů (kostely, synagogy, fary). Neinvestiční prostředky byly rozděleny mezi 17 subjektů k opravě a revizím v 19 objektech vybavených elektronickým zabezpečovacím systémem. V roce 2002 se vlastnické subjekty podílely nejméně 10 % ceny realizace, takže do církevních objektů bylo vmontováno zařízení za 8,595 mil. Kč a opraveno zařízení včetně revizí za 580 tis. Kč. Smlouvy o projekci, dodávce, montáži a údržbě zabezpečovacího zařízení zprostředkoval SÚPP s 8 firmami.

Mezi 42 objekty, ve kterých byla v roce 2002 skutečně na instalaci elektronického zabezpečovacího systému (EZS), je také 5 objektů, které již byly v minulosti (v letech 1992–

1994) vybaveny EZS, ale vzhledem ke stavu instalace bylo třeba přikročit k rekonstrukci nebo k rozšíření systému. Tato okolnost bude důležitá i pro příští roky; instalace EZS má životnost zhruba 10 let a mnohé investice z doby před rokem 1994 již musí být obměňovány.

SÚPP měl v roce 2002 připraveny podklady z dalších 32 církevních objektů, jež vyžadují investice na zabezpečení, avšak pro nedostatek prostředků v roce 2002 nemohlo dojít k realizaci připravených plánů. Zároveň SÚPP evidoval téměř na 400 žádostí, které dosud nemohly být v místě objektu posouzeny.

Výběr objektů k přidělení státních prostředků prováděl SÚPP i v roce 2002 po dohodě s církvemi (diecézemi nebo církevními řády římskokatolické církve, židovskými obcemi atd.) a po konzultacích s místně příslušnými ústavy památkové péče. Potřeba zabezpečení církevních movitých památek mnohonásobně překračuje možnosti dané každoročně státním rozpočtem.

Na tomto místě je třeba znovu zdůraznit skutečnost, že potřeby církví podle zákona o církvích v hlavní míře pokrývá právě státní rozpočet, a proto v budoucnu musí nezbytně dojít k přehodnocení situace. Státní rozpočet by měl reagovat na opakované výzvy církevních subjektů, jejichž potřeby zabezpečení movitého kulturního dědictví církevní povahy každoročně mnohonásobně překračují jejich možnosti. Kromě nutnosti zabezpečit proti rostoucím vloupáním církevní objekty, které dosud nejsou nijak chráněny, je třeba znovu investovat do těch nejceněnějších objektů, které již sice byly v minulosti zabezpečeny jako první, ale v současné době jejich ochranné prvky již nefungují, nebo nejsou účinné proti novým metodám loupeží. Takových objektů evidoval jen v roce 2002 SÚPP nejméně 30.

05. (88–02) **Vedení Ústředního seznamu kulturních památek ČR**

Zodpovědný řešitel: Ing. Martin Lazák

Byla doplňována přehledová data ke kartotékám a příložené dokumentaci kartoték státních seznamů. Pokračovala výstavba datové základny informačního systému památkové péče v přímé vazbě na vedení Ústředního seznamu kulturních památek ČR. Prohlášení věcí kulturními památkami jsou zaznamenávána průběžně, včetně údajů z příslušných evidenčních listů od SPÚ. V uspořádání dokumentace se pokračovalo především kompletací stejnopisů prohlášení, včetně jejich srovnání a doplňování dat.

Dále byl vytvořen upgrade pro softwarové vybavení užívané při vedení ÚSKP, začleněné do komplexu SW aplikací SÚPP. Příprava dat a SW byla rovněž zacílena na podporu obnovy identifikace památkového fondu.

06. (95–01) **Zajišťování agendy zákona č. 71/1994 Sb.**

Zodpovědná řešitelka: Klára Vaňáková

Spoluřešitel: PhDr. Vítězslav Štajnoch, Ph.D.

Odborní pracovníci provádějí lustraci předmětů kulturní hodnoty v databázi SEUD a v rámci možností zjišťují, zda tyto předměty již nejsou zapsány v ÚSKP. Tato prověření jsou prováděna i na základě požadavků ostatních pracovišť SPÚ. Žádosti se vyřizují v databázi MacArtPro, která umožňuje přímou komparaci předmětů kulturní hodnoty s odcizenými předměty. V rámci zajišťování agendy zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, se zpracovávají návrhy na prohlášení předmětů kulturní hodnoty za kulturní památky.

S odd. PP4 jsou konzultovány žádosti k udělení certifikátu pro vývoz uměleckých předmětů a poskytována pomoc při zajišťování agendy zákona č. 71/1994 Sb. Např. dr. Štajnoch rekognoskoval řadu předmětů sakrální povahy navrhopných za kulturní památky a vypracoval znalecké posudky na řadu předmětů sakrální povahy. Pozoruhodná byla např. kolekce osmdesáti devočních křížků značného kulturněhistorického významu pocházející za zahraniční soukromé sbírky. Kolekce byla prohlášena za kulturní památku. (Spoluřešitel je řádným členem Komise pro posuzování předmětů kulturní hodnoty v režimu zákona č. 71/1994 Sb. při MK ČR.)

07. (80–05) **Zajištění činnosti knihovny**

Zodpovědná řešitelka: Mgr. Milada Horynová
Spoluřešitelé: PhDr. Jiřina Dejmková, Jaroslav Dušek, prom. fil., Pavla Matysová, Ing. Bohdan Rameš*, Ing. Stanislav Hostomský*, Tomáš Balatý (CVS, od 2. 9. 2003)

Průběžně byla zajišťována správa a provoz knihovny na úseku výpůjční a informační činnosti, katalogizace, akvizice, objednávky a evidence periodik, evidence faktur, statistiky, urgencí, vedení studovny. Počet návštěv knihovny činil 1398 uživatelů, z toho v půjčovně 839 a ve studovně 559 návštěv. Průběžně bylo poskytnuto cca 600 bibliografických, faktografických, orientačních, tematických a personálních informací. Bylo zapůjčeno 3487 knihovních jednotek, z toho 2112 prezenčně, vráceno 3389 knihovních jednotek. Celkem bylo vyexpedováno a založeno 8000 knihovních jednotek. V rámci kontinuální objednávky periodického tisku, kupovaného pro potřeby uživatelů knihovny, byla obnovena na rok 2003 objednávka 71 titulů v hodnotě cca 15 tis. Kč, pro potřeby jednotlivých oddělení a 6 titulů periodik v hodnotě cca 9 tis. Kč. Průběžně byla vystavována interní sdělení k došlým fakturám (39) a evidovány proplacené faktury (61). Byl sestaven přehled periodik získávaný knihovnou výměnou a dary a jednotlivé adresáře byly aktualizovány. Byla zajištěna expedice Výroční zprávy SÚPP a Bibliografie památkové péče, byl inovován kontaktní adresář formou štitkové databáze (139 institucí). Byl zajišťován prodej a expedice publikací Hugo Rokyta: *J. J. Winckelmann v Čechách* (zbývá 235 ks publikací) a Miloš Suchomel: *Záchrana kamenných soch*, II. (zbývá 75 ks publikací). Bylo rozesláno 60 upomínek knih a 30 upomínek časopisů. Byl přerovnan fond na regálech včetně oprav poškozených štitků, srovnány jednotky v kartonech signatury ID. Byla provedena abecední revize kartotéčních lístků jmenného katalogu.

Průběžně byly katalogizovány knihy, časopisy a sborníky získané koupí, dary a výměnou za časopis ZPP, výroční zprávy ústavů a bibliografie památkové péče a knihy zakoupené z grantů odborných pracovníků ústavu. Celkem bylo vyhotoveno 2077 katalogizačních záznamů pro jmenný katalog a katalog časopisů, pro předmětový katalog a pro kartotéku místního seznamu. Celkový přírůstek zpracovaných knihovních jednotek činil 577 jednotek. Průběžně byly pořizovány katalogizační záznamy z přírůstků knižního fondu za rok 2002 pro kartotéku *Novinek* (224 záznamů) s dalším využitím pro bibliografii památkové péče. V evidenčních listech docházejících časopisů bylo vypracováno 1200 záznamů. Bylo započato s tvorbou katalogizačních záznamů v automatizovaném knihovnickém systému T Series a zpracováno do databáze cca 300 záznamů z přírůstků knižního fondu. Pro potřebu Národní knihovny v Praze byly vypracovány katalogizační záznamy z přírůstků zahraničních publikací. V oblasti zahraniční výměny pokračovala spolupráce s 18 institucemi. Pravidelně byla

doplňována výstavka knižních přírůstků a nově došlých odborných periodik ve studovně knihovny.

Pokračovaly práce na systematické bibliografii prostřednictvím databázové aplikace SÚPP – byla zpracována Bibliografie památkové péče za rok 1995 (1446 analytických záznamů) a redakcí ZPP vydána formou tištěné ročenky, zároveň je přístupna na intranetu SÚPP. Byl dokončen i další ročník bibliografie za rok 1996 (1560 záznamů) a připraven k vydání. Průběžně byly poskytovány bibliografické údaje a přehledy podle potřeb ředitele a pracovníků ústavu.

Byla zabezpečena další etapa zpřístupnění datové základny vědeckých informací památkové péče a realizován projekt *Rozšířená zpřístupnění datové základny programu VISK3 z účelových dotací MK ČR na rozvoj veřejných informačních služeb knihoven*. S ohledem na redukovanou částku přidělené dotace ve výši 90 tis. Kč oproti žádosti se projekt uskutečnil v menším rozsahu. Byl pořízen modul softwarového systému T Series Správa seriálů a modul Multiki pro generování katalogizačních lístků. Vybavení HW bylo doplněno o 1 standardní PC stanici včetně tiskárny, skeneru, archivační a zálohovací jednotky. Servisní službou byla zabezpečena správa, administrace a prezentace databází tvořených knihovně. Průběžně byla prováděna aktualizace datové základny lístkového katalogu na serverech SÚPP a údržba katalogizační databáze v síťové aplikaci T Series. Byla provedena první etapa řešení softwarového generátoru odkazů pro hypertextovou navigaci v databázi lístkového katalogu včetně realizace výstupu do sítě intranet i do prostředí integrovaného portálu památkové péče na webových stránkách SÚPP. Vytvořena byla databáze úkolů výzkumu a vývoje v oboru památkové péče a její internetové výstupy byly zpřístupněny na intranetu a na webových stránkách SÚPP.

Podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), byla knihovna SÚPP zapsána do evidence knihoven vedené MK ČR, a to v kategorii *základní knihovna se specializovaným knihovním fondem*.

08. (90–05) (50–01) **Fotografická dokumentace památek**

Zodpovědný řešitel: Mgr. Ladislav Bezděk
Spoluřešitelé: Jan Lebeda, Helena Kodáliková, Zdena Jandusová, Taťána Binková, Marie Kočová

V roce 2002 byla vyhotovena v počtu 14 paré fotodokumentace k návrhu na zápis Třeboňského komplexu kulturního dědictví UNESCO, souběžně byla za stejným účelem při-

Rožmberský rybniční komplex, Lužnice rozvodí. (Foto Ladislav Bezděk)

pravována dokumentace města Slavonice. Systematicky pokračovala fotodokumentace morových a dalších světeckých sloupů v českých zemích (úkol 93–08), stejně jako pravidelný fotografický monitoring města Prahy v rámci programu sledování památek Světového kulturního dědictví. Koncem roku byla dokončena fotodokumentace exteriérových barokních a rokokových mříží (úkol 93–08), uzavřena byla rovněž práce na dokumentaci k projektu Přírodovědný průzkum soch na Karlově mostě. Souběžně poskytovalo fotooddělení běžný fotografický servis pro odborná pracoviště SÚPP.

Během roku 2002 zhotovilo fotografické oddělení SÚPP 196 barevných diapositivů 6 x 9 cm, 256 barevných diapositivů 4,5 x 6 cm, 800 barevných diapositivů na kinofilmu pro projekce k odborným přednáškám, 228 černobílých negativů 9 x 12 cm, 75 černobílých negativů 6 x 9(7) cm, 714 černobílých negativů 4,5 x 6 cm. Pro externí zájemce a k internímu užití bylo zhotoveno 3589 černobílých zvětšenin ve formátech různých velikostí. K pracovním či reprezentačním účelům a pro sledování města Prahy bylo dále pořízeno 938 barevných negativů formátu 24 x 36 mm.

09. (92–17) **Péče o sbírky fotografické dokumentace**

Zodpovědná řešitelka: Mgr. Monika Hocková

Spoluřešitelka: Hana Veselá

Cílem tohoto úkolu je péče o fotografickou sbírku, poskytování informací a zprostředkování výroby fotokopii z fondu negativů a originálních fotografií pro instituce či jednotlivé badatele.

V roce 2002 archiv navštívilo celkem 274 badatelů (132 interních, 142 externích), přijato bylo 94 zakázek (18 interních, 76 externích). Zpracováno bylo 146 ks negativů (reprodukcí originálních fotokopii) a 43 diapositivů formátu 6 x 7 cm. Pokračovalo zpracování fondu barokních sloupů ve spolupráci s dr. Nejedlým a práce na tematickém katalogu barokních sloupů v naší fotografické sbírce. Průběžně probíhaly práce na pořádání archivu SÚRPMO. Fotografie z našich sbírek byly využity např. v televizním cyklu Hledání ztraceného času – Vltava v obrazech a různých odborných publikacích.

10. (92–19) **Uspořádání a péče o sbírky plánové a grafické dokumentace**

Zodpovědný řešitel: Mgr. Jakub Synecký

Spoluřešitel: Tomáš Snopek

Řešitelé spravují dva plánové archivy, jednak vlastní plánový archiv SÚPP, jednak plánový archiv bývalého SÚRPMO, resp. od povodní v srpnu 2002 tu jeho část, která je depónována v sídle ústavu a v depozitáři na Pankráci a ušla tak zkáze při zatopení depozitáře v Holešovicích. Ke ztrátám a záchranným pracím v plánovém archivu SÚRPMO viz níže.

Ve vlastním archivu SÚPP v roce 2002 bádalo 298 badatelů (58 interních, 240 externích). Badatelům předloženo 3267 plánů 880 památkových objektů či měst. Pro badatele pořízeno 670 velkoformátových kopií.

V archivu SÚPP byly při zajišťování běžného provozu objeveny dva významné plány: plán části pražských Vinohrad z roku 1818, na němž je celkem podrobně zachycena zahrada Kanálka (jiný plán srovnatelně zachycující Kanálku není znám) a návrh průčelí celnice U Hybernů čp. 3/II a 1037/II v Praze-Novém Městě z roku 1810, který byl proveden v poněkud redukované podobě. Další významné objevy byly učiněny při revizi archivu SÚPP, k tomu (viz úkol 97–03) Vývoj

a tvorba evidenčního a dokumentačního systému digitalizovaných obrazových informací pro účely památkové péče.

V archivu SÚRPMO pozůstávajícím z archivu stavebně-historických průzkumů (SHP) a fondu „technické dokumentace“ bádalo 499 badatelů (91 interní, 408 externích).

Z archivu SHP badatelům bylo předloženo 730 pasportů (čili „čistopisů“ SHP), 403 položky z fondu matric k SHP, 39 velkoformátových „barevných vyhodnocení“ SHP, 44 položky z rukopisného fondu dr. Líbala *Průzkum historických obcí přilehlých ku Praze* a jedna položka z fondu rukopisů SHP. Pro badatele se pořídilo 85 velkoformátových kopií.

Z fondu „technické dokumentace“ bylo badatelům předloženo 25 zaměření či projektů (celkem 181 výkres). Pro badatele pořízeno bylo 46 velkoformátových kopií.

Proběhlo pořádání archivu SHP. V rozsahu Praha-Nové Město, Praha-Josefov, Praha-Vyšehrad byly uspořádány pasporty a zrevidována kartotéka převzatá ze SÚRPMO. V rozsahu Velké Prahy byl uspořádán rukopisný fond dr. Líbala *Průzkum historických měst přilehlých ku Praze* a zrevidována kartotéka převzatá ze SÚRPMO.

Za povodní v srpnu 2002 byl zcela zatopen depozitář Správního archivu Magistrátu hlavního města Prahy v Holešovicích, v němž byla uložena část plánového archivu SÚRPMO. Při následných pracích byla zachráněna asi čtvrtina zde uložených archiválií – část nejcennější výkresové dokumentace, téměř celý fond rukopisů SHP, asi třetina fondu velkoformátových „barevných vyhodnocení“ SHP. Po očištění byly tyto materiály zmrazeny v mrazárnách v Kladně provozovaných Mochovskými mrazárnami, a. s. Objem těchto materiálů činí asi 27 m³. Jejich další záchrana si vyžádá značné prostředky.

11. (61–31) **Odborná péče o prohlášené národní kulturní památky (průběžně)**

Zodpovědný řešitel: Ing. arch. Ondřej Šefců, Mgr. Lenka Krušinová

Spoluřešitelé: odbory PP a PA

Úkol je zaměřen na dílčí vyjádření spolu s PP a PT, zejména na účasti na jednáních a odborných archeologických komisích u NKP Bítov, Bečov nad Teplou, Břevnovský klášter, Bučovice, Horšovský Týn, Jindřichův Hradec, Kladruhy, Kolovratský a Malý Fürstenberský palác (rekonstrukce), Konopiště, Kouřim – opevnění, Kroměříž – Květná zahrada, Křivoklát, Kuks – Betlém, Litomyšl, Lipnice nad Sázavou, Manětín, Olomouc, Rabí, Rájec nad Svitavou, Říp, Sázava, Stará Boleslav, Staré Město u Uherského Hradiště, Strahovský klášter, Špilberk, Šternberk, Švihov, Tábor – Kotnov, Třeboň, Velké Losiny – papírna, Vítkov – Praha 3 (záměr stavby tunelu), Vyšehrad, Vyšší Brod, Zlatá Koruna a další.

12. (92–29) **Metodika a praxe přípravy a realizace památkových interiérových instalací a expoic na hradech a zámcích**

Zodpovědná řešitelka: PhDr. Květa Křížová

Spoluřešitelé: PhDr. Naděžda Kubů, CSc., PhDr. Eva Lukášová, Doc. PhDr. Marie Mžuková CSc., Mgr. Bořivoj Sokol, Ilona Bydžovská, MgA. Jaromír Novotný, PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D., PhDr. Libuše Ruizová

V průběhu roku 2002 byly zpřístupněny na řadě hradů a zámků další prohlídkové návštěvní okruhy, koncipovány nové interiérové instalace, zpracovány sbírkové fondy památkových depozitářů a vypracovány nové průvodcovské texty. Do tisku

Bečov nad Teplou, nově doplněná interiérová instalace ve 2. patře. (NPÚ – ÚOP v Plzni)

byly připraveny monografické texty památkových objektů, na jejichž interiérových instalacích a zhodnocení uměleckohistorických souborů odborní pracovníci odd. PP 4 pracovali.

Stejně jako v minulých letech pokračoval průzkum archivních materiálů – historických inventářů jednotlivých památkových objektů. Sledovány byly i historické sbírky dalších kulturních institucí – především muzeí a galerií, v nichž se nacházejí historické fondy pocházející ze sbírek českých hradů a zámků. Pracovníci odd. PP 4 organizovali kromě jiného i některé speciální výstavní akce v památkových objektech a spolupracovali na přípravě některých dalších přehlídek uměleckých děl minulých staletí z památkových fondů. Účastnili se seminářů zaměřených na vývoj historických interiérů a dějiny sbírek. V zámku v Litomyšli NKP a památce UNESCO zorganizovali setkání odborníků z regionů k otázkám prezentace historických interiérů a sbírkových fondů. Připravovali podklady pro jednání Komise pro problematiku hradů a zámků při SÚPP.

13. (86–13) Odborná metodická pomoc a dohled nad evidenčními pracemi na hradech a zámcích – historické sbírkové fondy

Zodpovědná řešitelka: PhDr. Libuše Ruizová

Spoluřešitelé: Ing. Elen Bútorová, Ilona Bydžovská, PhDr. Naděžda Kubů, CSc., PhDr. Eva Lukášová, Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc., MgA. Jaromír Novotný, Mgr. Bořivoj Sokol, PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D.

Základní evidence mobiliárních zámeckých fondů (dále ZEMF) je jedním z důležitých pilotních úkolů v rámci památkové péče.

Během roku 2002 pokračovala spolupráce s jednotlivými SPÚ a správami památkových objektů. Byly sledovány dokumentační práce, konzultovány dokumentační aktivity a aktualizovány údaje. Pro zajištění užší spolupráce s pracovníky památkové péče v regionech a kvalitní odbornou metodickou pomoc byli pro každý region určeni tito styční pracovníci:

Ing. Elen Bútorová – střední Čechy
 Ilona Bydžovská – východní Čechy
 PhDr. Naděžda Kubů, CSc. – západní Čechy
 PhDr. Eva Lukášová – jižní Morava
 Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc. – severní Morava
 MgA. Jaromír Novotný – severní Čechy
 Mgr. Bořivoj Sokol – památkový objekt SZ Sychrov
 PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D. – jižní Čechy

Založení centra pro zpracování a využití digitalizovaných informací

S ohledem na potřebu využití digitalizovaných informací z jednotlivých regionů zpracovávaných dosud v mnoha počítačových programech (FAND, MONUMIS, CASTELLO, EMO, DELPHI, CASTIS, UFAND, ACI a dalších) a pro zajištění plynulé spolupráce v rámci ISO (pilotní pracoviště v SÚPP – PO3), bylo založeno a budováno specializované centrum pro zpracování a využití digitalizovaných informací. Pracoviště bylo vybaveno výpočetní technikou s odpovídající kapacitou a technickou úrovní. Dále je postupně získáváno potřebné programové vybavení. Byl instalován program ZEM (J. Novotný), software pro zpracování textových, obrazových informací a tabelaci IRFAN, GIMP. (L. Ruizová, V. Štajnochr, J. Novotný).

14. (98–12) Odborná spolupráce s Policií ČR, Generálním ředitelstvím cel ČR a MK ČR při identifikaci a využití zadržených historických předmětů

Zodpovědná řešitelka: PhDr. Naděžda Kubů, CSc.

Spoluřešitelé: pplk. Jaroslav Zahálka*, pplk. František Prokopius*, Mgr. Petra Ulbrichová*, Pavla Hlaváčová*, Jan Rosendorfský*, Helena Holubová*

Průběžná, operativní spolupráce při identifikaci a dohledávání stovek zadržených předmětů značné kulturní hodnoty Policií ČR nebo na Celních úřadech ČR. Pravidelná účast regionálních policejních specialistů při přípravě instalací interiérů v památkových objektech. (K. Křížová, M. Mžýková, N. Kubů, J. Novotný, B. Sokol, E. Lukášová, I. Bydžovská, V. Štajnochr, L. Ruizová.)

V roce 2002 byla hlavní pozornost soustředěna na identifikaci a zabezpečení souboru předmětů kulturní hodnoty zadržených Policií Středočeského kraje a uložených v depozitáři na Kladně. Usnesením policejního orgánu služby kriminální policie a vyšetřování Středočeského kraje byly pak následně neidentifikované, ale evidentní předměty kulturní povahy, určené do správy památkových ústavů a Arcibiskupství pražského. SÚPP zajistil ve spolupráci s regionálními pracovišti uložení a další využití uvedených předmětů, na základě usnesení Krajského zastupitelství a v důsledku odvolání pachatelů krádeží však v konečné fázi k převzetí souboru předmětů v roce 2002 nedošlo.

S Policií ČR pokračuje dále spolupráce při zabezpečování památkových objektů, hradů a zámků (Náchod, Grabštejn, Letohrad, Brandýs n. L., Polička, Choltice, Jezeří, Chudenice, a další). V roce 2002 byli také odborní pracovníci oddělení hradů a zámků SÚPP požádáni o přednášku na celostátním školení příslušníků Policie, kteří pracují v oblasti ochrany kulturního dědictví (N. Kubů).

15. (92–26) Přehledy zpřístupněných hradů a zámků, jejich provoz a návštěvnost

Zodpovědná řešitelka: Ilona Bydžovská

Spoluřešitelé: Ing. Elena Bútorová, PhDr. Naděžda Kubů, CSc., PhDr. Květa Křížová

Vyšla 3. etapa základních informací o zpřístupněných hradech a zámcích formou přílohy časopisu Zprávy památkové péče v č. 2, roč. 62, 2002. Připravuje se 4. etapa pro rok 2003, ve které bude zařazeno jako každoročně cca 10 nových objektů (např. zámek Hluboš, Kunín, Nový Jičín, Červený Hrádek aj.)

Byl vypracován aktuální jmenný přehled kastelánů jednotlivých zpřístupněných objektů, včetně tel., faxů, popř. změn adres upravených do tabulek podle jednotlivých regionů. Tabulky sloužily informativně pro vnitřní potřebu oddělení i pro další zájemce.

Nový přehled pro rok 2003 již zahrnuje aktualizace telefonů, změny příslušnosti některých objektů vzhledem k regionům a jednotlivým NPÚ – ÚOP.

16. (95–91) **Záchranné archeologické výzkumy – provádění a vyhodnocení jejich výsledků za účelem publikace**

Zodpovědná řešitelka: Mgr. Zuzana Sklenářová

Spoluřešitelka: Mgr. Lenka Krušinová

SÚPP se účastnil jednání Pražské archeologické komise jako v předchozích letech, přijaté garance za provádění záchranných archeologických výzkumů se však neobrátily v realizaci, protože stavby byly odloženy nebo od nich investoři ustoupili. Proběhl pouze archeologický dohledu 1. etapy prací na stavbě rodinného domu v ul. Na Stráni, Praha 10-Vršovice (parcela č. 60, inženýrské sítě v ul. Smolenská – parcela č. 74). Při dohledu nebyly prozatím zjištěny archeologické situace, stavební práce budou pokračovat v roce 2003. Pokračovalo zpracování podkladů pro nálezové zprávy ze záchranného archeologického výzkumu na palácových zahradách (1995) a v Praze 9-Kyjích (1995), pro nedostatek kapacit však v minimálním rozsahu. Na základě rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje k odstranění havarijního stavu kanalizace v areálu NKP státní zámek Horšovský Týn byly do 31. 3. 2002 Mgr. L. Krušinovou dokončeny dokumentační a záchranné aktivity vyvolané stavebními pracemi, které navazovaly na záchranný archeologický výzkum sondy v jihozápadním rohu nádvoří zámku prováděný v roce 2001. Mgr. Krušinová zajišťovala průběžně odborné konzultace k provádění záchranného archeologického výzkumu na hlavním nádvoří a sond na západním nádvoří zámku vedeného Mgr. L. Foster-Čihákovou a PhDr. E. Kamenickou z SPÚ v Plzni. Bylo zajištěno uspořádání, převoz a uložení získaných movitých archeologických nálezů a vzorků z depozitáře ve Šlikově ulici do depozitáře v Soudní ulici v Praze, kde budou nálezy předmětem laboratorního zpracování, evidence a předběžného vyhodnocení.

17. (92–13) **Statutární činnosti odboru péče o archeologický památkový fond**

Zodpovědný řešitel: Pavel Jerie

Břecštejn, pozůstatky hradu odkryté archeologickým výzkumem. (Foto Zuzana Sklenářová)

Velká část kapacit odboru PA byla věnována naplnění závazků ze smluv uzavřených se spolupracujícími subjekty v rámci řešení projektu Státní archeologický seznam ČR v předchozích letech, kontrole obdržných podkladů, jejich digitalizaci a předání zpracovaných dat jednotlivým uživatelům. Dále byly plněny následující činnosti.

Zpracovávána zejména dílčí vyjádření k některým kulturním památkám, které jsou územím s archeologickými nálezy a pro územní plánování z hlediska péče o archeologické dědictví (zejména průběžně hl. m. Praha, město Telč, územní plány velkých územních celků: Žďárské vrchy, Liberecký kraj, Ústecký kraj); účast na komisích a místních šetřeních.

Zpracována odborná stanoviska v odvolacím řízení (NKP Libice nad Cidlinou – záměr stavby kolny; hradiště Praha-Hostivař – záměr stavby stájí).

Zpracovány připomínky k návrhu nového zákona o ochraně kulturních památek a památkové péči.

Naplnění povinností podle § 21 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, evidencí oznámení o zahájení archeologických výzkumů a po dokončení a zpracování archeologických výzkumů též evidencí zpráv o jejich výsledcích.

Účast na regionálních archeologických komisích.

Účast na konferenci „Krajina 2002 – od poznání k integraci“ v pracovní skupině historické mapování krajiny konané 29. až 31. 5. v Ústí nad Labem (M. Kolka, O. Bukovičová).

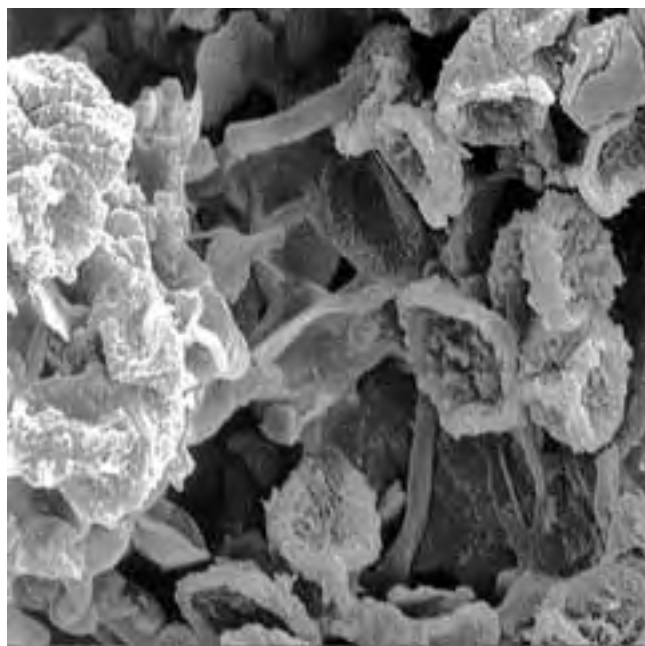
Účast na semináři archeologů v muzeích a v památkové péči v Plzni – ničení archeologických nalezišť a vykrádání archeologických nálezů.

Zpracování podkladu pro odpovědi na dotazník EAC k naplňování principů Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy (Maltské konvence).

18. (99–20) **Servisní činnost technologické laboratoře**

Zodpovědná řešitelka: Ing. Ivana Kopecká

Během roku 2002 bylo v technologické laboratoři analyzováno 569 vzorků historických materiálů ze 134 průzkumů.

Lišejník na povrchu kamene, zvětšení 1500 : 1. (Foto Rudolf Šlesinger)

19. (99–19) **Převzetí a zajištění převozu a uložení archivu SÚRP MO**

Zodpovědný řešitel: PhDr. Josef Štulc, Pavel Jerie, PhDr. Jiří Nováček

Fondy byly uloženy v základním depozitáři v Jankovcově ulici v Praze 7. Tato oblast byla postižena katastrofálními srpnovými záplavami. Pracovníci Oddělení zpřístupněných hradů a zámků SÚPP se obětavě podíleli na záchraně fondů ze zcela zaplaveného depozitáře, odborném ošetření a adjustaci fondů před jejich uložením do skladů v mrazárnách v Mochově. (PhDr. L. Ruizová, Mgr. B. Sokol, I. Bydžovská, MgA. J. Novotný). Dále viz úkol 10. (92–19).

20. (93–10) **Zajištění odborných činností pilotního pracoviště ISO**

Zodpovědný řešitel: Karel Dědek

V průběhu roku 2002 pilotní pracoviště ISO v SÚPP ve spolupráci s církví, regionálními státními památkovými ústavy a MK ČR pokračovalo ve shromažďování informací potřebných pro ochranu movitého kulturního dědictví ve smyslu usnesení vlády ČR č. 285 ze dne 9. 5. 1996.

V součinnosti s centrálním pracovištěm ISO MK ČR probíhala nadále aktualizace dat v databázi SEUD. Průběžně je naplňována centrální evidenční databáze MacArtPro, která slouží i k vyřizování žádostí o vydání certifikátů k vývozu uměleckých děl podle zákona č. 71/1994 Sb. Při využití dat získaných prostřednictvím databáze SEUD je zároveň prováděna lustrace těchto předmětů. Všechny informace evidované v pilotním pracovišti ISO jsou tedy využívány i k plnění dalších úkolů – (95–01) Zajišťování agendy zákona č. 71/94 Sb., a (97–01) Záchrana movitého kulturního dědictví.

Odborní pracovníci provádějí lustraci předmětů kulturní hodnoty v databázi SEUD a v rámci možností zjišťují, zda tyto předměty již nejsou zapsány v ÚSKP. Tato prověření jsou prováděna i na základě požadavků ostatních pracovišť SPÚ. Žádosti se vyřizují v databázi MacArtPro.

21. (02–08) **Odborná revize hranic městských památkových rezervací a městských památkových zón**

Zodpovědná řešitelka: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková

Celostní pojetí při analýze měst a nikoliv blokové hodnocení, tedy makrostruktura je pro základní stanovení významu hmotové skladby města důležitější než hodnocení jednotlivostí, domů, tedy mikrostruktury.

Tato bloková a územní systematika hodnocení automaticky přináší nejen jasné vymezení hranic rezervace či zóny ale i jejich dílčích charakteristických území. Makroprostor by tedy logicky byl vždy ohraničen řekou, komunikací, významnou hranou terénního reliéfu, lesem atd. a neměl by pouze kopírovat parcely památkově hodnotných objektů či bloků.

Výše naznačený přístup k hodnocení kompozice sídla musí být tedy mnohdy doprovázen i nutnou úpravou rozsahu chráněného území.

Důvodem jsou například:

1. Přiřazení významných okrajových částí sídel existujících již v mapách stabilního katastru.
2. Přiřazení kvalitních počínů urbanistické tvorby novějších časových období.
3. Zahrnutí přírodních prvků a prostorů, pokud jsou městotvornými prvky.

4. Zohlednění dějinných procesů a dějových skutečností významných pro existenci sídla.
5. Zohlednění významných archeologických situací, i když se architektonicky neprojevují.
6. Morfologie terénu, pozměněná lidskou činností na výrazný a specifický prvek města.
7. Strategie založení sídla, městská a obslužná zemědělská část.
8. Vazba městské památkové rezervace a městské památkové zóny.
9. Pohledová zranitelnost sídla atd.

(Jako nejvýraznější změnu v celosvětovém měřítku lze pozorovat důraz na komplexnost souboru kulturního životního prostředí a vyváženost a vzájemnou symbiózu prvků vytvořených a prvků přirozených. Teprve tehdy vzniká nejvyšší možná hodnota, tzv. „common heritage“, pro niž musí být vytvořen systém trvale udržitelného rozvoje.

Poslední dokumenty Rady Evropy – kulturní sekce – tuto strategii a cíle jasně definují.)

Především je tedy třeba chápat město jako třírozměrný model, jehož nezbytnou městotvornou součástí je terénní reliéf a vizuální a funkční definování. Takto stanovený celek vnímáme se všemi jeho historickými a estetickými prvky.

Jako významné součásti, tvořící památkovou hodnotu sídla jsou uznána území s výraznou morfologií terénu, přírodní městotvorné prvky vodních ploch, vazby na předlokační celky, společné ovlivňující se funkční prostory, historické funkce ověřitelné archeologickými výzkumy, dějinné procesy, které zanechaly svou stopu v obraze sídla a vývojově nové okrsky kvalitní zástavby.

Všechny složky, které tvoří výslednou vizuálně vnímanou či funkční strukturu, jsou uznány za součást základního území rezervace nebo zóny. Nelze jim zajišťovat ochranu pouhou formou ochranného pásma, ale zásadně vždy přiřazením do jádrového chráněného území.

Kolektiv urbanistů z regionálních památkových ústavů za přispění kolegů a s vědomím vedení ústavu se pokusil vyhodnotit dosud prohlášená sídla a stanovit zásadní závady v komplexním vyhodnocení souvislostí urbánní skladby a přírodního prvku a ve stanovení významných prostorotvorných i pohledových skutečností.

K prověření sloužily letecké fotografie, terénní průzkum a dosud vypracované mapové analytické podklady. Nejzávažnější pochybení byla upravena bez jakékoliv úvahy o reakci městského zastupitelstva, ve sporných případech byla zvažována i průchodnost změny v současném politickém kontextu.

Výsledný výčet stanovuje základní výběr měst, rezervací a zón, k přehlášení hranice. Způsob a termín nestanovuje. Stejně tak neřeší vztah rozšířené rezervace nebo zóny a již prohlášeného ochranného pásma. Ke změně bylo stanoveno 42 městských sídel, z toho rezervace Brno, Jičín, Olomouc, Příbor, Štramberk, Tábor, Ústěk a Žatec. Ke změně platné hranice byla tedy koncepčním týmem stanovena tato městská sídla: Bělá pod Bezdězem, Bechyně, Brno, Brušperk, Čáslav, Dašice, Holešov, Horažďovice, Hostinné, Chvalšiny, Jablonné nad Orlicí, Jablonné v Podještědí, Jaroměř, Jičín, Klášterec nad Ohří, Moravská Ostrava, Netolice, Nová Bystřice, Nový Knín, Odry, Olomouc, Opava, Poděbrady, Polička, Prostějov, Příbor, Rabí, Rožmitál pod Třemšínem, Sušice, Štramberk, Tábor, Trhové Sviny, Telč, Trutnov, Turnov, Týn nad Vltavou, Ústěk, Valtice, Velvary, Vidnava, Zlín, Žatec.

Seznam spoluřešitelů, kteří nejsou zaměstnání v SÚPP (*)

Adamec Martin

Adámková Blanka, Ing., SPÚ v Pardubicích

Baarová Zuzana, Mgr., Muzeum Vyškovska, Vyškov

Bém Mojžíš, Vlastivědné muzeum Olomouc

Beneš Jaromír, PhDr., Archeos Prachatice

Benešová Jana, Mgr., SPÚ v Pardubicích

Biňovec Karel, Ing. arch., SPÚ v Olomouci

Blažek Jan, Mgr., SÚAPPSZČ, Most

Bojarová Markéta, Mgr.

Brestovanský Petr, Bc., Severočeské muzeum, Liberec

Brouška Václav, Ing. arch., SPÚ v Českých Budějovicích

Břicháček Pavel, PhDr., Západočeské muzeum v Plzni, Milevské muzeum, Milevsko

Břízová Zuzana, PhDr., Muzeum Beskyd, Frýdek-Místek

Burdychová Hana, Mgr., Muzeum Podkrkonoší, Trutnov

Cejpová Miroslava, Mgr., OkÚ, Ústí nad Orlicí

Černý Zbyněk, Mgr., Chebské muzeum

Dobeš Miroslav, PhDr., SÚAPPSZČ, Most

Dragoun Bohumír, OM Orlických hor, Rychnov nad Kněžnou

Drdáček Miloš, Ing., CSc., Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, Praha

Drechsler Aleš, Mgr., Muzeum Komenského, Přerov

Drhovský Karel, Ing., SPÚ v Plzni

Dvořák Petr, PhDr., Městské muzeum a galerie, Břeclav

Effenberková Petra, Mgr., OVM, Český Krumlov

Fiedler Jiří, prom. fil., Židovské muzeum v Praze

Foster-Čiháková Linda, Mgr., SPÚ v Plzni

Fragner Tomáš, Ing. arch., SPÚ v Plzni

Fröhlich Jiří, Prácheňské muzeum, Písek

Frühaufová Jaroslava, SPÚ v Plzni

Gabriel František, PhDr., SPÚ v Ústí nad Labem

Glosová Michaela, Ing., SPÚ středních Čech v Praze

Grepl Emanuel, PhDr., OVM, Nový Jičín

Havlice Jiří, Mgr., SPÚ v Českých Budějovicích

Hermanová Hana, Mgr., SPÚ středních Čech v Praze

Hlava Miloš, Mgr., Muzeum Prostějovska, Prostějov

Hlaváčková Pavla, SPÚ v Plzni

Hrubý Petr, Mgr., Archeos Prachatice

Hudec Jaroslav, Mgr., Fluvius, občanské sdružení, Litomyšl

Hůrková Jindra, Mgr., Okresní muzeum Klatovy

Chorąży Bogusław, Mgr., Muzeum v Bialsko-Biale

Chotěbor Petr, Ing. arch., Kancelář prezidenta republiky

Chvojka Ondřej, Mgr., Jihočeské muzeum České Budějovice

Chybová Helena, Mgr., Muzeum Kroměřížska, Kroměříž

Janák Václav, PhDr., Slezská univerzita v Ostravě, Ústav historie a muzeologie – Archeologický seminář, Opava

Jirát Tomáš, Karlovarské muzeum, Karlovy Vary

Kalábek Marek, Mgr., Vlastivědné muzeum Olomouc

Kalferst Jiří, PhDr., Muzeum východních Čech, Hradec Králové

Kamenická Eva, Mgr., SPÚ v Plzni

Klanicová Evženie, PhDr., Městské muzeum a galerie, Břeclav

Klenovský Jaroslav, Ing. arch., Brno

Klsák Jiří, PhDr., Karlovarské muzeum, Karlovy Vary

Knotková Dagmar, Ing., CSc., SVÚOM, Praha

Kordíková Alena, Mgr., Západočeské muzeum v Plzni

Korený Rastislav, Mgr., Okresní muzeum Příbram

Kos Petr, Mgr., Ústav archeologické památkové péče Brno

Kotýza Oldřich, PhDr., Okresní vlastivědné muzeum, Litoměřice

Kovářková Jarmila, Mgr., SPÚ v Pardubicích

Krajčí Rudolf, doc. PhDr., CSc., Husitské muzeum, Tábor

Krčmář Igor, Ing., SPÚ v Ostravě

Kuča Karel, Ing. arch., Praha

Kudrnáč Jaroslav, PhDr., v důchodu, Praha

Kvasňová Markéta, Mgr., RM Teplice,

Macek Jaromír, UNICORN, a. s., Praha

Macek Lubomír, Ing., UNICORN, a. s., Praha

Menoušková Dana, Mgr., Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Metlička Milan, Bc., Západočeské muzeum, Plzeň

Michálek Jan, PhDr., Muzeum středního Pootaví, Strakonice

Motyková Karla, PhDr., DrSc., Polabské muzeum, Poděbrady

Nejezchlebová Eliška, SPÚ v Ústí nad Labem

Novotná Dana, Ing. arch., SPÚ v Brně

Obšusta Petr, Mgr., Západočeské muzeum, Třebíč

Páč Jiří, Ing. arch.

Parkman Marek, Prachatické muzeum, Prachatice

Pavelka Karel, Dr. Ing., FS ČVUT v Praze

Peša Vladimír, Mgr., Okresní vlastivědné muzeum, Česká Lípa

Peška Jaroslav, PhDr., Vlastivědné muzeum Olomouc

Pešta Jan, Ing. arch.

Podroužek Kamil, Mgr., PÚ Ústí nad Labem

Pochmanová Kateřina, Mgr., Muzeum T.G.M., Rakovník

Poláček Lumír, PhDr., CSc., ArÚ AV ČR Brno

Procházková Pavlína, Mgr., Vlastivědné muzeum Olomouc

Prokeš Bohuslav, Ing., SPÚ v Českých Budějovicích

Prokopius František, pplk., Policejní prezidium, Praha

Prostředník Jan, PhDr., Dr., OM Českého ráje, Turnov

Rameš Bohdan, Ing., Knihovna AV ČR

Rosendorfský Jan, Státní hrad a zámek Horšovský Týn

Rous Pavel, Mgr., Okresní vlastivědné muzeum, Havlíčkův Brod

Rozkošná Blanka, Mgr., Židovská obec pražská, Praha

Rybářová Klára, Mgr., Muzeum Vyškovska, Vyškov

Rychlý Milan, Javorník

Řehořová Ludmila, Králova Lhota

Sadílek Jaroslav, Archaia, Brno

Skoumalová Mirjam, Ing. arch., SPÚ v Ústí nad Labem

Stará Marcela, Severočeské muzeum, Liberec

Sybolová Monika, FF UK, Praha

Syrový Jiří, Ing. arch., architekt, Brno

Šebesta Pavel, PhDr., Chebské muzeum

Šenk Zdeněk, studující, Brno

Široký Radek, Mgr., Archaia, Plzeň

Škabrada Jiří, Ing. arch., CSc., FA ČVUT, Praha

Škojec Jaroslav, ArÚ AV ČR, Brno

Šlesingerová Lada, Mgr., Muzeum Boskovicka, Boskovice

Šumberová Radka, PhDr., ArÚ AV ČR, Praha

Švecová Renáta, Městské muzeum a galerie, Břeclav

Tůma Jan, Mgr., Okresní muzeum Náchod

Tvrdlík Radek, Mgr., Regionální muzeum Kolín

Ulbrichová Petra, Mgr., MK ČR, Praha

Urban Miroslav

Válek Jan, Ing., Ph.D.

Válek Martin, Ing., PhDr., zahraniční stáž, Skotsko

Valentová Jarmila, PhDr., Regionální muzeum Kolín

Valkony Jiří, studující, Plzeň

Vaškových Miroslav, Mgr., Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Vavřín Pavel, studující, Brno

Vích David, Mgr., Konice

Víchová Dagmar, Mgr., Brno

Vokáč Milan, studující, Brno

Vorlíčková Dagmar, Mgr.

Vosáhlo Karel, Ing. arch., SPÚ v Pardubicích

Waldhauser Jiří, PhDr., CSc., Okresní muzeum Mladá Boleslav

Wiesnerová Petra, Mgr., OM Brno-venkov, Muzeum Šlapanice

Wizovský Tomáš, Bc., SPÚ v Plzni
 Zahálka Jaroslav, pplk., Policejní prezidium, Praha
 Zelinková Markéta, Praha
 Zeman Tomáš, Mgr., SPÚ v Brně
 Zezula Michal, SPÚ v Ostravě
 Zimola David, Mgr., Muzeum Vysočiny, Jihlava

Přehled spolupracujících institucí a organizací

Archaia, občanské sdružení, Praha
 Archeologický ústav AV ČR v Brně
 Archeologický ústav AV ČR v Praze
 Archeos, občanské sdružení, Prachatice
 Fluvius, občanské sdružení, Litomyšl
 Husitské muzeum, Tábor
 Chebské muzeum, Cheb
 Jihočeské muzeum České Budějovice
 Magistrát hl. m. Prahy
 Městské muzeum a galerie, Břeclav
 Muzeum Boskovicka, Boskovice
 Muzeum hlavního města Prahy
 Muzeum Podkrkonoší, Trutnov
 Muzeum Prostějovska, Prostějov
 Muzeum středního Pootaví, Strakonice
 Muzeum východních Čech, Hradec Králové
 Muzeum T.G.M., Rakovník
 Muzeum Vysočiny, Jihlava
 Muzeum Vyškovska, Vyškov
 Národní filmový archiv, Praha
 Národní galerie v Praze
 Národní knihovna České republiky, Praha
 Národní muzeum, Praha
 Národní technické muzeum, Praha
 Okresní muzeum Českého ráje, Turnov
 Okresní muzeum Jindřichův Hradec
 Okresní muzeum Klatovy
 Okresní muzeum Mladá Boleslav
 Okresní muzeum Náchod
 Okresní muzeum Orlických hor, Rychnov nad Kněžnou
 Okresní muzeum Příbram
 Okresní muzeum, Brno-venkov
 Okresní úřad Beroun
 Okresní úřad Blansko
 Okresní úřad Brno-venkov (od roku 1997)
 Okresní úřad Bruntál
 Okresní úřad Břeclav
 Okresní úřad Česká Lípa (od roku 1998)
 Okresní úřad Český Krumlov
 Okresní úřad Havlíčkův Brod (od roku 1996)
 Okresní úřad Hodonín (od roku 1996)
 Okresní úřad Chrudim (od roku 1997)
 Okresní úřad Jablonec nad Nisou (od roku 1998)
 Okresní úřad Jihlava (od roku 1998)
 Okresní úřad Kladno (od roku 1998)
 Okresní úřad Klatovy
 Okresní úřad Kolín

Okresní úřad Kroměříž
 Okresní úřad Kutná Hora (od roku 1997)
 Okresní úřad Liberec (od roku 1998)
 Okresní úřad Litoměřice (od roku 1998)
 Okresní úřad Mělník (od roku 1996)
 Okresní úřad Mladá Boleslav
 Okresní úřad Náchod
 Okresní úřad Nový Jičín (2002)
 Okresní úřad Olomouc (od roku 1998)
 Okresní úřad Opava
 Okresní úřad Písek (od roku 1996)
 Okresní úřad Plzeň-jih
 Okresní úřad Plzeň-sever (od roku 1997)
 Okresní úřad Prachatice (od roku 1997)
 Okresní úřad Prostějov (od roku 1996)
 Okresní úřad Příbram (od roku 1998)
 Okresní úřad Rychnov nad Kněžnou (od roku 1997)
 Okresní úřad Semily (od roku 1997)
 Okresní úřad Sokolov
 Okresní úřad Strakonice (od roku 1998)
 Okresní úřad Svitavy (od roku 1997)
 Okresní úřad Trutnov
 Okresní úřad Třebíč (od roku 1997)
 Okresní úřad Uherské Hradiště
 Okresní úřad Ústí nad Labem (2002)
 Okresní úřad Ústí nad Orlicí (od roku 1997)
 Okresní úřad Vyškov (od roku 1998)
 Okresní úřad Znojmo (od roku 1996)
 Okresní úřad Žďár nad Sázavou
 Okresní vlastivědné muzeum Česká Lípa
 Okresní vlastivědné muzeum Český Krumlov
 Okresní vlastivědné muzeum Havlíčkův Brod
 Okresní vlastivědné muzeum Litoměřice
 Okresní vlastivědné muzeum Šumperk
 Orlické muzeum v Chocni
 Prachatické muzeum, Prachatice
 Prácheňské muzeum, Písek
 Severočeské muzeum, Liberec
 Slovácké muzeum, Uherské Hradiště
 Státní památkový ústav středních Čech v Praze
 Státní památkový ústav v Brně
 Státní památkový ústav v Českých Budějovicích
 Státní památkový ústav v Olomouci
 Státní památkový ústav v Ostravě
 Státní památkový ústav v Pardubicích
 Státní památkový ústav v Plzni
 Státní památkový ústav v Ústí nad Labem
 Státní památkový ústav v hl. m. Praze
 Státní ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech, Most
 Státní ústav archeologické památkové péče, Brno
 Regionální muzeum Kolín
 Regionální muzeum Teplice
 Technické muzeum, Brno
 Vlastivědné muzeum Olomouc
 Východočeské muzeum v Pardubicích
 Západočeské muzeum, Plzeň
 Západočeské muzeum, Třebíč

PŘEHLED VÝSTUPŮ UKONČENÝCH VÝZKUMNÝCH A VÝVOJOVÝCH ÚKOLŮ VČETNĚ DOKUMENTACE V ROCE 2002

Dílčí výstupy z výzkumných a vývojových úkolů předané uživatelům

I. A 03. (95–92) **Státní archeologický seznam ČR** (1995–2005)

Vedoucí projektu: Mgr. Lenka Krušinová

Spoluřešitelé: viz úkol I. A 03. (95–92)

Plnění úkolu viz I. A. 03. (95–92).

Fotografická dokumentace k hlavním úkolům SÚPP

V návaznosti na jmenovité úkoly je uveden seznam dokumentovaných lokalit s počtem pořízených negativů (před lomítkem) a barevných diapositivů (za lomítkem).

I. A 01. (93–08) **Morové sloupy v českých zemích** (1995–2010)

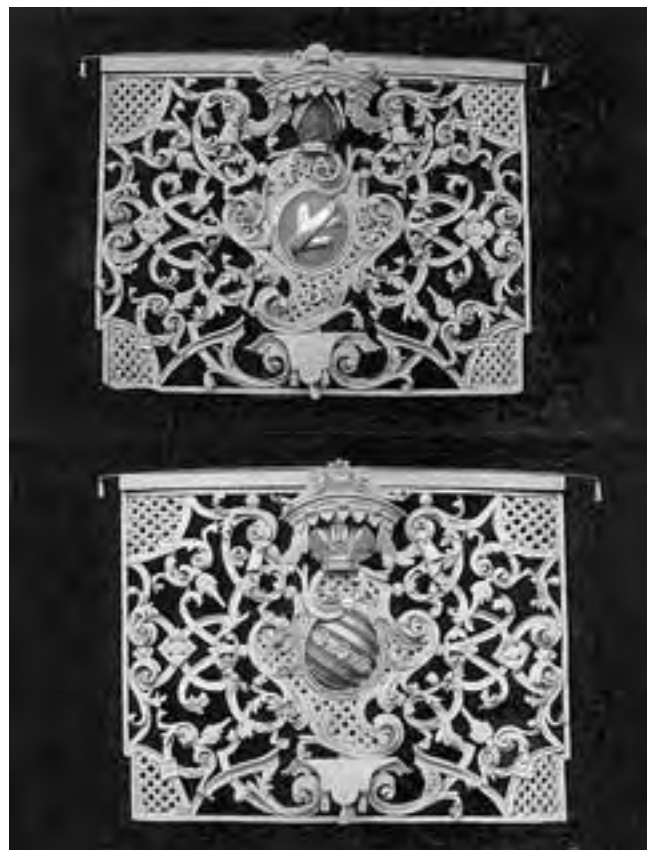
Zákupy, oblakový sloup se sousoším Nejsvětější trojice, sochami světců a nádržemi na vodu. (Foto Radomil Šolc)

Bakov nad Jizerou 9/7, Bezděčín 4/3, Blíževedly 19/4, Bohatice 10/0, Cvikov 14/0, Častolovice 4/0, Česká Lípa 49/6, Český Dub 19/1, Dobruška 4/0, Doksy 9/9, Dubá 15/5, Dubá-zámek Nový Bernštejn 8/1, Frýdlant 10/1, Hej-

nice 13/11, Hodkovice nad Mohelkou 37/14, Horka 5/6, Horní Libchava 17/25, Horní Police 15/7, Chrástava 25/5, Jablonné v Podještědí 32/19, Jenišovice 4/5, Jezvč 5/1, Kadeřavec 5/1, Kacanovy 6/2, Kněžičky 4/1, Kravaře 18/7, Krásná 17/2, Krompach 6/2, Kryštofovo Údolí 2/0, Lemberk 2/2, Liberec 22/25, Lomnice nad Popelkou 6/0, Loučná nad Nisou 4/0, Lučany nad Nisou 9/9, Lysá nad Labem 3/0, Malá Skála 4/0, Manušice 4/0, Mařenice 13/1, Mimoň 29/2, Mnichovo Hradiště 8/7, Netřebice 4/0, Nový Knín 6/0, Okřešice 14/4, Osečná 14/1, Pertoltice pod Ralskem 2/0, Prácheň 6/1, Rádlo 2/0, Rádlo 2/0, Roprachtice 6/0, Rovensko 8/0, Roztoky u Semil 5/3, Rychnov 2/0, Sadská 4/0, Sedlčany 3/0, Semily 9/0, Sloup 8/0, Stráž pod Ralskem 10/10, Světlá pod Ještědem-osada Vesec 5/1, Svárov 3/0, Svor 8/0, Škodějov 6/2, Teplice Lázně 18/3, Trávník 7/1, Třtí 3/5, Turnov 7/4, Vítkovice 3/2, Veselá 6/0, Víchová 4/0, Všeň 8/0, Vysoké nad Jizerou 13/15, Vyšehrad 12/9, Zákupy 9/1, Zdislava 6/3, Zlatá Olešnice 6/6, Žandov 4/2, Železný Brod 10/8.

I. A 04. (93–07) **Evidence a dokumentace exteriérových barokních a rokokových mříží** (1995–2001) – doplněk úkolu z roku 2001

Dobříš 17/0, Praha městská část Hradčany 14/0, Nové Město 17/0, Staré Město 114/0, Strahov 5/0, Vyšehrad 2/0.

Broumov, klášter, balkonová mříž po restaurování s barevnou polychromií. (Foto Miloš Solař)

I. A 04. (99–02) **Přírodovědný průzkum soch na Karlově mostě, dlouhodobé monitorování vlivu okolí na jejich stav** (1999–2004)

Sochy na Karlově mostě, celky a detaily 144/0.

II. 08. (96–20) **Koordinace monitoringu kulturních památek a památkově chráněných území v ČR zapsaných do Seznamu světového dědictví a přímý monitoring Pražské památkové rezervace**

Praha 583/0.

III. 01. (91–01) **Odborné sledování úkolů vyplývajících z plnění Úmluvy UNESCO o světovém kulturním dědictví**

Pro tento úkol V a V zajišťovalo fotooddělení kompletní technické zpracování fotografických příloh.

Spoluřešitel úkolu: Mgr. L. Bezděk:

Třeboňské rybníkářské dědictví

Fotodokumentace v terénu – 11 záběrů, technické zpracování (skeny, retuše, pozitivy) – zapůjčených diapositivů pro soubory fotografií a diapositivů – celkem dalších 20 záběrů, výsledné zvětšeniny fotografií 7 paré po 24 kusech, kompletní technické zpracování diapositivů – 20 ks v 7 paré, kompletně dokončeno v roce 2002.

Renesanční domy ve Slavonicích

Technická příprava záběrů pro soubor fotografií – skeny, úprava: diapositivы – 18 ks – 8 paré, reprodukce historických fotografií v archivu Městského úřadu.

Materiál bude dokončen v roce 2003.

Fotoreprodukce plánů stabilního katastru – Třeboň a okolí, Slavonice, Karlštejn, Velké Losiny.

ODBOURNÁ PÉČE O NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY

Praha

Anežský klášter – Praha 1, Staré Město čp. 811

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

Bývalý klášter klarisek a menších bratrů, dnes Národní galerie.

Po srpnových povodních, kdy přízemí kláštera bylo zaplaveno až do výše 3 metrů, byly prováděny vyklízení, nezbytné sanační a konzervační práce za stálého dohledu pověřené odborné komise. Mimořádně náročným úkolem byla úspěšná stabilizace povodní postižených původních opukových zdí a kamenických prvků.

Současně byly realizovány adaptační práce v interiérech bývalých obytných domů určených pro návštěvníky i pro provoz Národní galerie.

Betlémská kaple Praha 1, Staré Město čp. 255

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

V roce 2002 byla zpracována projektová dokumentace elektronického zabezpečení expozičních prostor v objektu Betlémské kaple.

Kostel Panny Marie před Týnem – Praha 1, Staré Město

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncer, PhDr. Alena Horynová, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.

V roce 2002 probíhalo dokončování obnovy interiéru – restaurování oltářů (památkový dohled zajištěn ve spolupráci se SPÚ v hl. m. Praze). V podkruhotí byla osazena nová kovaná mříž. Dohled nad restaurováním oltáře sv. Kryspína a Kryspiniána. Na základě průzkumu zjištěna starší barokní polychromie, která byla restaurována. Restaurování soch z oltáře a jejich povrchové úpravy – leštění běl. Restaurování povrchové úpravy bylo provedeno na základě průzkumu.

Kromě jiných restaurátorských zásahů se uskutečnila oprava kamenného ochozu pravé věže kostela. Po ošetření a doplnění kamenných profilů bylo kamenné úžlabí vyloženo olověným plechem, aby se snížila míra jeho dalšího poškození vlivem povětrnosti.

Klementinum – Praha 1, Staré Město čp. 190

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců

V rámci srpnových povodní byly zaplaveny suterény areálu Národní knihovny a došlo k poškození některých technologických zařízení (kotelna, transformátor, WC pod Zrcadlovou kaplí). Zásadní škody na památce nejsou identifikovány, nejsou vysledovány ani poruchy statiky, bez poškození jsou všechny cenné archivní fondy, převážná většina knihovních fondů, škody nejsou zaznamenány ani u obou kostelů a Vlašské kaple.

Dům umělců – Rudolfinum – Praha 1, Staré Město čp. 79

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr

V roce 2002 byla prováděna pouze běžná údržba. Z větších akcí je nutno jmenovat instalaci nového osvětlení nad

proskleným stropem Galerie Rudolfinum. Suterény budovy Rudolfinum byly zasaženy do výše 1,2 metru vodou při srpnové povodni a díky tomu došlo ke zničení části technologického vybavení z roku 1992. Po odčerpání vody a vysušení prostor byla technologie obnovena, což si vyžádalo posunutí termínu zahájení podzimní koncertní sezóny o cca jeden měsíc. Tato technologie nebyla součástí památkové podstaty budovy Domu umělců.

Karlův most – Praha 1, Staré Město, Malá Strana

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců, Ing. Karel Fantyš, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.

Praha 1-Malá Strana, Karlův most, schodiště po povodni v srpnu 2002. (Foto Ondřej Šefců)

V rámci srpnových povodní byl most vážně ohrožen enormními průtoky vody a splavenými předměty. Díky ochraňování mostu bagrem s výsuvným ramenem byl přímý kontakt mostu s plovoucími tělesy vyloučen. Dosud nejsou jasné škody způsobené povodní na podvodní části pilířů a stavu dna řeky. V roce 2002 byla zahájena I. etapa opravy mostu opravou schodiště do Saské ulice, ale dosud se nepodařilo vyřešit zásadní rozpor v realizačním projektu a z tohoto důvodu není možno zahájit rekonstrukci, jejíž potřebnost je nesporná.

Socha sv. Judy Tadeáše

Restaurování probíhalo podle závazného stanoviska Magistrátu hl. m. Prahy. Během zásahu se podařilo sejmuti drůhotné tmavé pozůstatky retuší z minulých restaurátorských zásahů.

Socha sv. Kryštofa

Po vyhodnocení průzkumů proběhl standardní restaurátorský zásah. V rámci něho došlo k osazení doplňku horní části hole, kterou světec drží. Doplněk byl zhotoven, vzhledem k tomu, že nebylo nutné upravovat místo osazení, jako sekaná kopie z přírodního kamene.

Socha sv. Antonína Paduánského

Bylo dokončeno dva roky trvající restaurování sousoší. Pozornost se soustředila na otázky výtvarné prezentace objektu. Doplnky byly realizovány v minimálním rozsahu.

Kostel Panny Marie Vítězné, Praha 1, Malá Strana (není NKP)

Garant SÚPP: PhDr. Alena Horynová

Konzultace a postup restaurování barokního oltáře Pražského Jezulátka. Restaurování mramorové oltářní architektury, dřevěných zlacených řezb a sochařské výzdoby.

Staronová synagoga – Praha 1, Josefov

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců

Praha 1-Staré Město (Josefov), Staronová synagoga, jižní předsíň po povodni. (Foto Ondřej Šefců)

Při srpnových povodních došlo k zaplavení interiéru synagogy do výšky cca 1 m. Následně byl vystěhován mobiliář a proběhl odborný restaurátorský zásah na kamenných prvcích a byl zajištěn odborný monitoring vnitřního klimatu za dohledu pracovníků památkové péče. Byla zajištěna dokumentace stavu po povodních. Na základě posledních vyhodnocení je možno označit stav synagogy jako uspokojivý s tím, že by následky povodně neměly mít zásadní vliv na stav památky a jejich hodnotných součástí.

Chrám sv. Mikuláše, Praha 1, Malá Strana

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, Mgr. Kateřina Círglová

Obnova západního průčelí pokračovala v roce 2002 obnovou pláště tamburu kupole, lucerny a východní fasády. Oproti západnímu průčelí se na základě nového výběrového řízení změnil dodavatel. Generálním dodavatelem se stala společnost Konstruktiva Konsit. Zároveň byla zahájena i oprava střech. Obnova pláště pokračovala obdobným způsobem jako u západního průčelí, a to včetně zpracování stavebně-historického průzkumu. Na tamburu jsou zachovány původní barokní omítky ve značném rozsahu (cca 80 %). Zjištění historických úprav korespondují se zjištěními učiněnými na západní fasádě. Je zřejmé, že nejstaršímu (baroknímu stavu) odpovídá pohledová omítky (omítky bez krycího nátěru). Konkrétní podobu povrchu se však zatím nepodařilo uspokojivě doložit. Existuje několik hypotéz, včetně názoru akad. soch. Živného, který restauroval štukové prvky, o možnosti barevné (freskové) úpravě do mokré omítky. Nejistota o konkrétní podobě fasád barokního období a rozdílnost v teoretických východiscích vedly k četným diskusím o vhodnosti zvolené-

Praha 1-Malá Strana, chrám sv. Mikuláše po obnově vnějšího pláště budovy. (Foto Miloš Solař)

ho postupu a k předložení problému Vědecké radě ředitele SÚPP, která se k podobě již dokončené obnovy tamburu měla vyjádřit. Na výslovnou žádost Vědecké rady SÚPP byl tambur opticky oživen barevným zvýrazněním některých prvků. Celkově lze výsledek dokončených prací hodnotit jako velmi zdařilý.

Restaurovány byly pouze sochařské a dekorativní prvky fasády tamburu a východního průčelí a veškeré kovářské a pasířské prvky. Zároveň byl proveden podrobný restaurátorský průzkum omítkových vrstev a případných povrchových úprav na kamenných prvcích.

Valdštejnský palác – Praha 1, Malá Strana čp. 17

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců, Ing. Božena Pacáková, Ing. Ina Truxová

Při srpnových povodních došlo k zaplavení celé zahrady, suterénu a části přízemí jízdárny, trafostanic a podlahy jednacího sálu Senátu (bývalá velkovévodská konírna). Díky včasnému zásahu pracovníků Kanceláře Senátu nedošlo k poškození historických prvků, nejvážnější škody byly zaznamenány na technickém vybavení objektu (např. vzduchotechnika jednacího sálu) a novém mobiliáři. Zahrada včetně zeleně a sochařské výzdoby je bez vážnějších škod a 1. 4. 2003 byla otevřena pro veřejnost. Suterén a výstavní sál jízdárny byly opraveny a otevřeny. Při obnově poškozených vnějších stěn budou provedeny nové omítky v soklových partiích.

Během celého roku 2002 byl prováděn dohled při dokončování památkové obnovy zahrady a po jejím dokončení posouzen program využívání.

Praha 1-Malá Strana, Valdštejnský palác, vysoušení jednacího sálu Senátu ČR. (Foto Ondřej Šefců)

Areál premonstrátského kláštera – Strahovský klášter, Praha 1, Hradčany

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

V hospodářské části kláštera byla dokončena II. etapa rekonstrukce klášterního pivovaru a provedeny celkové opravy původní výdlažby Strahovského nádvoří. Rekonstrukce hospodářského dvora na hotel byla investorem přerušena. V konventních budovách byla realizována oprava sakristie, včetně restaurování jejího mobiliáře, a zahájena obnova kapitulní síně. Dále byla připravena podrobná projektová dokumentace sanace poškozených barokních krovů.

Obecní dům – Praha 1, Staré Město

Garant SÚPP: Pavel Jerie

V roce 2002 mimo běžné údržby a drobných oprav poškození vzniklých provozem byla rozdělena obchodní jednotka v přízemí objektu na dvě. Úpravy se nedotkly exteriéru domu a v podstatě došlo k navrácení do stavu před rekonstrukcí Obecního domu.

Národní muzeum – Praha 1, Nové Město čp. 1700

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr, Mgr. Kateřina Círglová

V roce 2002 byla prováděna běžná údržba budovy a pokračovalo budování počítačové sítě pro vědecká pracoviště muzea. V tomto roce byly také restaurovány další ze tří vstupních dveří se zádveřím z rampy muzea. Bylo provedeno podrobné stavební zaměření budovy, jako první akce k připravované generální obnově budovy.

Národní divadlo – Praha 1, Nové Město

Garant SÚPP: Pavel Jerie, PhDr. Vratislav Nejedly, CSc.

V roce 2002 se v rámci postupného restaurování sochařské výzdoby budovy divadla uskutečnila oprava soch Kleio a Urania. Zásah se uskutečnil podle schválené metodiky, která spočívala po provedení a vyhodnocení průzkumů, v očištění sochařského díla, jeho zpevnění, vymodelování doplňků, dále v plastické a barevné retuši a závěrečné hydrofobizaci.

Klášter na Slovanech – Praha 2, Nové Město čp. 320

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců, PhDr. Alena Horynová

Konzultován byl postup restaurování beuronských nástěnných maleb v lodi kostela a proběhlo restaurování a částečná rekonstrukce její soklové části stěn.

Vyšehrad – Praha 2, Nové Město

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců, Ing. Božena Pacáková, PhDr. Vratislav Nejedly, CSc.

Byl zajišťován památkový dohled při konečných úpravách parku Karlachovy sady. Byla poskytnuta odborná součinnost při zpracování projektu pro územní řízení úprav Královské a knížecí akropole a vypracováno k němu odborné vyjádření. Průběžně byly posuzovány dílčí návrhy asanace dřevin v areálu.

V roce 2002 se uskutečnilo kompletní restaurování monumentu Slavína. V první fázi bylo provedeno statické zabezpečení kamenných bloků a položení vodorovných izolací tak, aby interiéry nebyly narušovány zatékáním. Teprve potom došlo k restaurování sochařské výzdoby exteriéru hrobky. Restaurátorský a z části rekonstrukční (mozaiky na stropěch a krycí desky hrobních komor) zásah se uskutečnil i v interiérech.

Zbraslav – klášter cisterciáků, Praha 5, Zbraslav čp. 1.A, 1.B

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr

V roce 2002 v areálu kláštera probíhala pouze běžná údržba spočívající v údržbě parku a interiérů expozice Orientálního umění NG v Praze. Na prelaturě byla provedena údržba prežtové krytiny. Suterény budovy kláštera byly zasaženy vltavskou vodou při srpnové povodni, přičemž došlo ke zničení části technologického vybavení. Po odčerpání vody a vysušení prostor byla technologie obnovena, což si vyžádalo uzavření expozice Národní galerie na sedm měsíců. Tato technologie nebyla součástí památkové podstaty budov kláštera.

Areál kláštera benediktinů – Břevnovský klášter, Praha 6, Břevnov

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek, Ing. Ina Truxová

Dokončena byla oprava krovu a výměna krytiny na východním křídle hospodářského dvora. Nejvýznamnější stavební akcí roku byla celková oprava Sartoriova domu (raně barokního konventu) na dům pro ubytování hostů kláštera.

V prostoru hřbitova pokračovala oprava původních ohradní zdí a byla dokončena oprava střech a fasád kaple sv. Lazara a márnice.

Koncem roku 2002 došlo k posouzení studie řešení rehabilitačních úprav předpolí kláštera.

Müllerova vila – Praha 6, Střešovice čp. 672

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr, Ing. Ina Truxová

V roce 2002 v Müllerově vile probíhala pouze běžná údržba interiérů expozice Muzea hl. m. Prahy. Na zahradě došlo k posouzení dílčích změn sortimentu pěstovaných rostlin.

Bojiště na Bílé Hoře s mohylou a letohrádek Hvězda s oborou, Praha 6, čp. 1, 86

Garant SÚPP: Mgr. Ludmila Koběřská, Ing. Ina Truxová

V roce 2002 byla zahájena s výjimkou finálního fasádního nátěru dokončena komplexní obnova „domu odborníka“ čp. 1 u Libocké brány. V jejím rámci byly m.j. odborně repasovány a restaurovány originální složky řemeslné a uměleckořemeslné výbavy, zhotoveny repliky schodišťových stupňů, zrekonstruovány historické tvary komínových hlav a provedeny instalace ústředního vytápění a kabelových rozvodů. Dále byla zajištěna projektová příprava pro realizaci V. a VI. etapy sanace ohradní zdi obory a zpracována koncepční studie na obnovu parteru před letohrádkem a dále posouzena studie rehabilitačních úprav dílčích území obory.

Středočeský kraj

Březnice – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Michaela Líčeníková

V roce 2002 byla provedena obnova obvodové zdi hospodářského dvora došlo k posouzení dílčího návrhu asanace dřevin v zámeckém parku.

Hořovice – Velká Víska – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková

Raně barokní novostavba ze třetí čtvrtiny 17. století, pozděně barokní úpravy z 18. století a pozděně klasicistní úpravy v 19. století. Současná podoba zámku je výsledkem stavebních úprav z roku 1922.

SÚPP převzal odbornou garanci k 1. 1. 2002, kdy byl zámek prohlášen za národní kulturní památku, a navázal na předchozí práci SPÚ středních Čech. V roce 2002 byla dokončena oprava krovů a stropů východního křídla zámku. Vzhledem k havarijnímu stavu stropní konstrukce byla zpracována projektová dokumentace na oprava krovu a stropů severovýchodní věže zámku. Dále byla prováděna pravidelná běžná údržba.

Hradiště a keltské oppidum Závist – Točná, Zbraslav, Lhota u Dolních Břežan

Garant SÚPP: Mgr. Zuzana Sklenářová

Koncem roku proběhlo s Okresním úřadem Praha-západ jednání o stanovení správce NKP, avšak vzhledem k ukončení činnosti okresních úřadů bez výsledku.

Kačina – areál zámku

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, PhDr. Eva Lukášová, Ing. Božena Pacáková, Mgr. Kateřina Círglová

Areál zámku Kačina, jehož správcem je Národní zemědělské muzeum, patří k nově prohlášeným národním kulturním památkám. Bohužel se s vlastníkem nepodařilo navázat efektivní spolupráci. Areál je celkově zanedbaný. Základním problémem je nesoulad mezi možnostmi, které tato památka nabízí, a názorem vlastníka na způsob jejího využití. I když se již před prohlášením národní kulturní památkou podařilo rehabilitovat piano nobile a zřídit v něm prohlídkovou trasu, existující přístup k využití areálu je neuspokojivý a v některých

jednotlivostech dokonce krajně nevhodný (konírna, hospodářský dvůr). Spíše užitkovému vztahu vlastníka k výjimečné architektuře odpovídá i malý zájem o údržbu a obnovu, který se v roce 2002 projevil nečinností a netečností. Jedinou, nicméně velmi významnou a přínosnou akcí tak bylo v roce 2002 zpracování záměru regenerace parkové krajiny, který zpracoval Ing. Vlastimil Koupal. Záměr za úrovni studie byl posouzen a bylo k němu zpracováno odborné vyjádření.

Karlštejn – hrad

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

V císařském paláci byla dokončena statická sanace stropních konstrukcí a výmalba interiérů. Restaurování audienční síně s ohledem na nová zjištění je připraveno až na rok 2003. Ve Velké věži, v prostoru nad kaplí sv. Kříže, byla po náročné přípravě zahájena výměna trámového stropu za masivní povalový. Současně se zajišťuje rekonstrukce nezbytných inženýrských sítí.

Kokořín – hrad

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková

SÚPP převzal odbornou garanci k 1. 1. 2002, kdy byl hrad prohlášen za národní kulturní památku. Objekt je ve stabilizovaném stavu, probíhá zde pravidelná průběžná údržba. Během roku 2002 nebyly prováděny stavební úpravy.

Kolín – areál chrámu sv. Bartoloměje

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, Mgr. Kateřina Círglová

Bylo provedeno zajištění kamenného zdiva pláště severní věže kostela včetně restaurování kamenných architektonických a sochařských prvků. Dále byl opraven krov věže, vyměněna krytina a restaurována korouhev. Kámen několika architektonických prvků (části nárožních přípor z tzv. kutnohorského mušlového vápence) byl bohužel natolik hloubkově degradovaný, že bylo nutné přistoupit, a to přestože se jedná o prvky pocházející z nejstarší etapy výstavby kostela, k jejich výměně za materiálové i tvarové kopie.

Kromě těchto prací byl také restaurován kovaný kříž – hodnotné kovářské dílo z přelomu 19. a 20. století – a obnovoeno zlacení kříže, kohouta i makovice. Archivní materiály nalezené ve schránkách v makovici, pocházející převážně z 20. a v menší míře z 19. století, byly zdokumentovány, vráceny do schránek a spolu se zprávou o právě realizované opravě opět uloženy do makovice.

Ve zvonici byly provedeny úpravy pro zpřístupnění objektu veřejnosti – doplnění madel, oprava schodišťových ramen, osvětlení apod.

Projektová dokumentace opravy pláště kostela a zvonice byla doplněna o řešení úprav spodní části zvonice.

Konopiště – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Jana Hančlová, Mgr. Jitka Vlčková, Ing. Božena Pacáková

Během roku 2002 byla dokončena oprava obou nádvořních fasád zámku na základě již dříve vydaného správního rozhodnutí. V závěru roku se SÚPP vyjádřil k rekonstrukci depozitářů, které by měly vzniknout během roku 2003. Rekonstrukce se týká depozitářů v podkrovním prostoru jižního křídla zámku. Do konce roku 2002 byla odkryta zhlaví trámů.

Vypracovány byly odborné posudky Lesního hospodářského plánu 2002 až 2011 pro lesnický obhospodařovaný částí zámeckého areálu, návrhu naučné stezky v zámeckém areálu a dílčích návrhů asanace dřevin v zámeckém areálu. Pro návštěvníkový provoz byly stanoveny podmínky.

Kouřim – městské hradby

Garant SÚPP: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková

V roce 2002 pokračovala obnova porušených částí středověkého opevnění v západní části města. Došlo k lokálnímu zřízení hradby na parc. č. 356/6 k. ú. Kouřim. Po havárii bylo provedeno nezbytné nové přezdění podle zvyklostí z předchozích etap realizace obnovy hradeb.

Křivoklát – hrad

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.

Uskutečnilo se restaurování a zhotovení sekané kopie z kamene gotického okna v severní stěně hradní kaple. Po vyhodnocení petrografických rozborů byl pro zhotovení kopie vybrán pískovec z lokality Vyhnanov, který splňuje předpoklady dlouhé trvanlivosti a umožňuje dobré zpracování detailů okenních kružeb.

Kutná Hora – chrám sv. Barbory

Garant SÚPP: Pavel Jerie, Ing. Dagmar Michoinová, Ing. Božena Pacáková

Po dokončení opravy střechy byly v roce 2002 odstraněny novodobé asfaltové izolace z ochozů chrámu a zřízena nová izolace z olověného plechu s pochozími dřevěnými rošty a dokončení oplechování svislé spodní části střešního pláště. Součástí akce bylo očištění kružbových balustrád od asfaltových nátěrů. Na třech polích jižní strany lodi bylo postaveno lešení, proveden stavebně-restaurátorský průzkum a s ohledem na havarijný stav opěrného systému chrámu byly podepřeny některé oblouky výdřevou a sejmuty uvolněné části fiál a výzdoby.

K dílčímu návrhu asanace dřevin v parku u chrámu sv. Barbory byl vypracován odborný posudek.

Kutná Hora – Vlašský dvůr

Garant SÚPP: Pavel Jerie

Pokračovala obnova fasád další etapou, která zahrnuje vnější fasádu východní části včetně vstupní věže. Omítky jsou zpevňovány, čištěny a doplňovány; součástí je restaurování kamenných prvků, repase či výměny oken, včetně restaurování prosklení do olova, mříží a další výzdoby. Byla opravena měděná krytina věže a restaurována hrotnice.

Liběchov – zámecký areál (v návrhu na NKP)

Garant SÚPP: PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D., PhDr. Alena Horynová

Vypracování a podání návrhů dvou souborů uměleckých děl k prohlášení za kulturní památky – 1. soubor čtyř odlitků modelů devočních soch Václava Levého (1820 – 1870) z autorovy umělecké pozůstalosti, deponovaných v liběchovském zámku; 2. soubor čtyř devočních obrazů pocházejících z kostela Svatého Ducha a Božího Hrobu v Liběchově

(asi z roku 1780). Oba soubory byly postiženy povodní. Navrženo restaurování děl a vypracován záměr instalace v bývalém zámeckém votivním oratoriu.

V období srpnové povodně se garant zúčastnil na preventivním zabezpečení expozic a dalších mobiliářů budov zámeckého areálu a podílel se i na likvidaci následků povodně. Při likvidaci následků vypomohli pracovníci oddělení PP4 PhDr. Libuše Ruizová a MgA. Jaromír Novotný.

V přízemí zámku probíhalo zajištění nástěnných maleb od Josefa Navrátila poškozených záplavami v srpnu 2002.

Lidice – pietní areál

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová

V roce 2002 byla realizována oprava dešťových svodů z gloriety do kanalizační sítě. S ohledem na nedostatek finančních prostředků byly svody vedeny po vnějšku pilířů. Po získání finančního krytí budou odstraněny původní svody uvnitř pilířů – dnes ucpané – spolu s dnešním provizorním řešením a nahrazeny novými svody vedenými vnitřkem pilířů. Barevně byla řešena vnitřní plocha podhledu střechy gloriety, doplněny, očištěny a barevně sjednoceny pískovcové desky obkladu gloriety. Bazén před muzeem byl očištěn, doplněn o chybějící pískovcové díly, barevně sjednocen, hydrofobizován a upraveny byly propady vody.

Železobetonová konstrukce plánovaná pro nový památník z 80. let 20. století v bezprostřední hranici s pietním územím byla odstraněna.

Mnichovo Hradiště – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Holeček

V roce 2002 byly prováděny jen práce běžné údržby.

Přemyslovské hradiště Levý Hradec – Žalov

Garant SÚPP: Mgr. Zuzana Sklenářová

Zpracovávána odborná vyjádření ke stavbám a úpravám (především rekonstrukce a přestavby rodinných domků, inženýrské sítě, osazení pítka; záměr znovuvybudování hostince – odloženo do zpracování celkové koncepce NKP). Proběhlo několik místních šetření.

Příbram – poutní areál Svatá Hora

Garant SÚPP: Mgr. Michaela Ličeníková, Mgr. Kateřina Círglová

Probíhaly konzultace před a v průběhu osazování transferů nástěnných maleb na klenbách klášterního ambitu.

V rámci statického zajištění terasy pod poutním kostelem Nanebevzetí Panny Marie byla realizována oprava pláště terasy z žulových kvádrů, schodišť a dlažby. Během těchto prací muselo dojít k demontáži a zpětnému osazení balustrového zábradlí včetně bohaté dekorativní a sochařské výzdoby. Na tyto práce by v letošním roce mělo navazovat restaurování balustrády včetně výzdoby.

Sázava (Černé Budy) – klášter Sázavský, čp. 1

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc., Ing. Božena Pacáková

Byl restaurován jeden z pilířů a navazující klenebný oblouk torza klášterního kostela. Postupné restaurování torza kostela si klade za cíl zpomalení degradace silně narušených,

železitých pískovců. Pro objekt fary byla rozpracována projektová dokumentace vnitřních rozvodů a řešení odvlhčení konstrukcí.

Pro jižní zahradu klášterního komplexu byly stanoveny podmínky postupu její úpravy a posouzen návrh ošetření dřevin.

Slovanské hradiště Slavníkovců Libice nad Cidlinou – Libice nad Cidlinou

Garant SÚPP: Mgr. Zuzana Sklenářová

Ve spolupráci s ArÚ AV ČR Praha řešeno odvolání u záměru vybudování stavby v prostoru zčásti již dříve zničeného opevnění předhradí (potvrzeno negativní závazné stanovisko).

Stará Boleslav – areál kostela Nanebevzetí Panny Marie

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, Ing. Božena Pacáková, PhDr. Alena Horynová

Obnova pláště baziliky Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi pokračovala finálním vápenným nátěrem severní věže a zahájením opravy věže jižní. Zároveň začala oprava fasády presbyteria včetně restaurování vitrážových oken.

Stará Boleslav – areál kostelů sv. Václava a sv. Klimenta

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, Mgr. Kateřina Círglová, PhDr. Alena Horynová

Byly restaurovány oba vstupní kamenné portály do románského kostelíka sv. Klimenta. Sledován byl průběh restaurování středověkých nástěnných maleb v presbytáři a lodi kostela.

Začala také obnova volných ploch areálu sanací vegetace, snížením terénu ve vstupní partii a jeho novou povrchovou úpravou. Tyto práce jsou nezbytné pro architektonickou a technickou (odvlhčení) rehabilitaci obou chrámů. Při výkopových pracích probíhal archeologický výzkum.

Veltrusy – zámek

Garant SÚPP: Ing. Jana Hančlová, Mgr. Jan Holeček, Ing. Ina Truxová

Bylo dokončeno restaurování egyptského mostku se sfingou a provedena I. etapa obnovy oranžérie v blízkosti hlavní zámecké budovy. Oprava sestávala ze sanace krovu a ze statického zajištění objektu. Projekčně byla pro rok 2003 připravena II. a závěrečná etapa obnovy objektu, který bude po rekonstrukci využíván jako lapidárium; částečně v něm bude provozováno též občerstvení pro návštěvníky zámekského areálu. Po havárii proběhlo první zajištění poškozených konstrukcí mostku v okružní aleji. Projekčně a restaurátorsky byla připravena jeho obnova.

V srpnu 2002 byl celý areál NKP zámek Veltrusy těžce poškozen záplavami. Obnovné práce v areálu byly zastaveny a okamžitě započalo první odstraňování škod a mapování jejich rozsahu. V různé míře byly zasaženy prakticky všechny objekty hlavního zámekského areálu tvořící spolu s hlavní budovou čestný dvůr, objekty hospodářského dvora a většina objektů v parku. Bezprostředně po jejich vyčištění byly projednávány a odsouhlaseny kroky vedoucí k úpravě klimatu v jednotlivých objektech v průběhu zimního období (vytápění, režim větrání, instalace klimatických jednotek zajišťujících rovnoměrnou teplotu, instalace odvlhčovačů). Pro usnad-

nění vysoušení zámku byly v některých prostorách odstraněny dřevěné podlahy. Byly odstraněny vnitřní omítky v přesně vymezeném rozsahu, přičemž se jednalo v naprosté většině o novodobé omítky pocházející z oprav provedených v 80. a 90. letech 20. století.

Bylo zahájeno nepřetržité sledování stavu areálu; jednotlivé budovy byly posouzeny statikem a určeny byly objekty ke stálému statickému sledování. Byly osazeny geodetické body, vyneseny sádrové pásy a za účelem zjištění statických poměrů vybraných konstrukcí byla provedena řada sond. Prakticky okamžitě byly prováděny výdřevy a provizorní zajišťování havarijních konstrukcí. První statické zajištění se týkalo Laudonova pavilonu, hájovny, sušárny a některých prostor severozápadního bočního křídla zámku.

Veltrusy, zámek při srpnové povodni. (Foto záchranný tým)

Na základě vyhodnocování výsledků průběžného sledování statického a stavebního stavu objektů započala příprava celkové koncepce obnovy areálu NKP. V roce 2003 budou zahájeny konkrétní projekční a rekonstrukční práce u jednotlivých objektů areálu.

V těžce poškozeném zámeckém parku bylo okamžitě po povodni prováděno armádou České republiky odstraňování naplavené zeminy. Začala obnova hráze a dosypávání odplavené zeminy z přilehlého prostoru a zahájeno odstraňování rozsáhlých polomů v parku.

V podzimním období roku 2002 se uskutečnila výměna části okružní aleje v povodněmi nezasažené části zámekského parku.

Žleby – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková

V roce 2002 byla provedena terénní a parková úprava vnitřního zámekského nádvoří, a to převážně v intencích ikonografických materiálů z první poloviny 20. století. Celoplošný posyp pískem byl v části nádvoří z provozních důvodů nahrazen valounovou dlažbou, kladenou svisle. Tento způsob úpravy byl nalezen při terénních úpravách jako pravděpodobně celoplošná úprava nádvoří v historickém období asi osmnáctého až devatenáctého století. Zároveň došlo k významnému objevu podzemních prostor u jižního křídla, zatím interpretovaných jako cisterna středověkého hradu.

Jihočeský kraj

Červená Lhota – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

Na vlastním zámeckém objektu nebyly v roce 2002 prováděny žádné rekonstrukční práce; objekt je v dobrém stavu. V předpolí zámku proběhla rekonstrukce fasády hospodářského stavení.

České Budějovice – Linec (česká část) – Koněšpřežní železnice

Garant SÚPP – Ing. arch. Eva Dvořáková

Holkov čp. 8, přepřažní stanice koněšpřežní železnice. Obnova střech. (Foto Eva Dvořáková)

Pozůstatky 1. nejdelší koněšpřežní železnice na evropském kontinentě. V roce 2002 pokračovaly stavební práce na zajištění objektu přepřažní stanice čp. 8 v Holkově – vyzdění kleneb a dokončena celková rekonstrukce střechy (objekt stodoly). Byl zpracován projekt na stavební povolení obnovy domu čp. 66 v České ulici v Českých Budějovicích. Po povodni v srpnu 2002 byla znovu obnovena část restaurace v objektu bývalého zájezdního hostince U zelené ratolesti, čp. 5 v Husově ulici v Českých Budějovicích a zahájeny projekční práce konverze objektu. Protože ostatní součásti NKP, zejména terénní pozůstatky nejsou ve zcela dobrém technickém stavu, byla provedena v roce 2001 jejich rekognoskace a vytipovány 3 mostky, u kterých se v roce 2002 předpokládala jejich konzervace, která ale nebyla realizována.

Český Krumlov – hrad a zámek

Garant SÚPP: Pavel Jerie, Ing. Božena Pacáková

Hlavní akcí byla obnova nádvoří Hrádku včetně izolace sklepních prostor pod nádvořím proti protékání vody. Na základě archeologických odkryvů zde byla znovu sestavena a doplněna oblázková dlažba, byly restaurovány sgrafitová výzdoba fasád, kamenné prvky, doplněny či repasovány výplně otvorů a pavlač. Proběhlo restaurování první poloviny stropní malby v průjezdu mezi druhým a třetím nádvořím, byly upraveny byty v některých objektech u prvního nádvoří a prováděny další drobné údržbové práce.

Po první etapě obnovy fasád Horního hradu v roce 2001 byla konzervována jižní polovina západní stěny hradu. K této akci byla uspořádána i „odborná dílna“.

Ateliér GIRSA AT zpracoval projekt obnovy interiéru tzv. Lékárny, akce byla zahájena vyklízením a bude prováděna v roce 2003.

Ve spolupráci se správou zámku Český Krumlov a SPÚ v Českých Budějovicích byly zpracovány zadávací podmínky ke studii památkové obnovy zámeckých zahrad v Českém Krumlově.

Letní povodeň, která postihla zejména město, zničila cestu pod Plášťovým mostem a odplavila terén části komunikací na severní straně zámku při řečišti Chvalšinského potoka. Po povodni došlo k nejnnutnějším opravám, v další etapě je nezbytné práce dokončit do definitivní podoby.

Dačice – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

V roce 2002 prováděny jen práce běžné údržby. V areálu parku byla provedena oprava technologického vybavení rybníka a oprava mostku.

Hluboká nad Vltavou – zámek

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr

Původně královský hrad založený ve 13. století nazývaný Frohnburg, později zámek. V letech 1661 až 1945 byla Hluboká v majetku knížat ze Schwarzenbergu. V letech 1840 – 1871 byla provedena rozsáhlá přestavba do dnešní podoby v duchu romantického historismu podle návrhu architekta F. Beera knížecím stavitelem D. Deworetzkým, při které přechází zámek téměř zanikl. Hluboká se řadí k nejvýznamnějším novogotickým zámkům v České republice. V roce 2002 na zámku Hluboká probíhaly tyto rekonstrukční a restaurátorské práce: byla provedena celková památková obnova, včetně restaurátorských prací, fasád hlavní zámecké věže, prvního a druhého nádvoří zámku. Zároveň byla z důvodu havárie přeložena historická dlažba druhého nádvoří. Dále byl zpracován projekt na obnovu staré oranžerie pod zámkem s novým využitím jako obřadní síň městského úřadu Hluboká.

Holašovice – vesnická památková rezervace v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO

Garant SÚPP: PhDr. Pavel Bureš

Ojediněle zachovaná jihočeská vesnice s rozlehlou návsi obklopenou pravidelně rytmičovanou řadou bran a štítových průčelí usedlostí zdobených malebným lidovým štukovým dekorem. Půdorysná osnova sídla i jednotlivých usedlostí zůstaly dochovány prakticky beze změn od doby založení vsi pravděpodobně počátkem 13. století v průběhu tzv. vnitřní kolonizace.

Dnešní vzhled selských usedlostí je vzácně jednotným a kompaktním dokladem přestavby jihočeské vesnice během prvních dvou třetin 19. století i tvůrčího ducha jejích obyvatel.

I v roce 2002 pokračovala průběžná postupná údržba a obnova památkově chráněného sídla, výrazně finančně dotovaná ze státních prostředků. Šlo zejména o opravy fasád, střešních plášťů, vrat apod. Na základě požadavku MK ČR byl SPÚ v Českých Budějovicích a SÚPP v Praze zpracován Plán zásad památkové ochrany pro památkovou rezervaci v Holašovicích, který by se měl po schválení MK ČR stát

Holašovice, kaplička na okraji vsi. (Foto Pavel Bureš)

strategickým materiálem pro další regeneraci a rozvoj obce. Na stanovení odpovídajících regulačních opatření stavební činnosti má rovněž značný vliv souběžně probíhající proces přípravy, tvorby a schvalování územně plánové dokumentace obce Jankov s Holašovicemi.

Husinec – rodný dům Mistra Jana Husa, čp. 36

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček, PhDr. Pavel Bureš

Nevelký areál kamenných přízemních staveb situovaný v místech původního rodného domu Mistra Jana Husa pochází pravděpodobně z první čtvrtiny 17. století. V jádře renesanční budova prošla složitějším stavebním vývojem a v roce 1952 zde byla vybudována první expozice věnovaná životu a dílu slavného rodáka. Nynější muzeum vlastní a spravuje obec Husinec.

V roce 2002 nebyly prováděny žádné stavební a konzervační práce.

Jindřichův Hradec – zámek, čp. 1

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

Proběhla první etapa restaurování nástěnných maleb a historických omítek v krbové místnosti Starého paláce.

Areál NKP byl rozšířen o část území na severovýchodě a jeho součástí se tak mimo jiné stal bývalý mlýn „U čtrnácti“ – renesanční stavba upravena v 19. století na elektrárnu. V roce 2002 byla fakticky dokončena stavební část rekonstrukce tohoto objektu, která zahrnovala též obnovu a zprovoznění původní Křižkovy elektrárny.

Obnoven byl prostor hospodářského dvora v areálu NKP (provedení archeologického průzkumu v prostoru dvora a nová úprava jeho povrchu).

Kájov – areál poutního kostela

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

Bývalé proboštství cisterciáckého kláštera ve Zlaté Koruně, v současné době poutní místo se řeholním domem.

Původní chlévy byly adaptovány na záchody pro návštěvníky areálu. Dále byla zajištěna běžná údržba. Nad její rámec byla opravena zvonová stolice.

Kratochvíle – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců, PhDr. Alena Horynová

V rámci srpnových povodní byla zaplavena část bývalých hospodářských objektů a ohradních zdí. Na památku nevznikly

podstatnější škody. Jsou poškozeny některé omítky a koryto přilehlého potoka. V minulém roce byla dokončena restaurátorská obnova východního průčelí vily.

Písek – most

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková

Nejstarší raně gotický kamenný most v Písku byl postaven přes řeku Otavu po pol. 13. století královskou zvíkovskou stavební hutí. Jeho kompletní rekonstrukce byla dokončena v roce 1999. V srpnu 2002 byl velmi těžce poškozen povodní. Až do konce roku probíhaly velmi urychleně práce na jeho obnově, které budou dokončeny na jaře roku 2003.

Rožmberská rybniční soustava

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková

Rožmberský rybniční komplex, Zlatá stoka s výpustí. (Foto Věra Kučová)

Rožmberská rybniční soustava podél tzv. Zlaté stoky a Nové řeky – umělých vodních toků byla budována v 16. století renesančními staviteli Jakubem Krčínem z Jelčan a Štěpánkem Netolickým. Areál byl prohlášen národní kulturní památkou nařízením vlády ČR č. 337/2002 s účinností od 1. srpna 2002. V průběhu II. pololetí roku probíhaly nezbytné opravy hrází rybníků a toků, které byly poničeny povodní v srpnu 2002. Největší akcí bylo zpevnění hráze Nové řeky, které bude dokončeno v roce 2003. Byla zpracována projektová dokumentace zajištění obnovy bezpečnosti přelivu rybníka Svět.

Strakonice – hrad

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců

V rámci srpnových povodní byla zaplavena severní strana hradu ležící při řece Otavě. Částečně byly zaplaveny přízemní prostory, tekoucí voda poškodila vážněji fragmenty fortifikací při řece. Vlastní hrad a jeho nejceněnější části kolem kapitulní síně, sbírky muzea ani fondy Šmidingerovy knihovny nebyly nijak poškozeny.

Tábor – hrad Kotnov s pivovarem, čp. 127

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

V roce 2002 byla zahájena první etapa obnovy areálu. Proběhla oprava střech staré a nové sladovny, na kterou v závěru roku navázala kompletní výměna střešní krytiny tzv. hradního křídla. Byla provedena oprava nového i starého parkánu před Kotnovskou věží. Započala obnova východní a jižní fasády sta-

ré sladovny včetně sanace a restaurování starých omítkových vrstev a pozůstatků renesančních sgrafit. Byla provedena kompletní obnova pláště Kotnovské věže, byl obnoven vyhlídkový ochoz věže a provedena oprava krovu a výměna střešní krytiny. Jako součást obnovy byly provedeny průzkumové práce sestávající ze zaměření pláště věže; vybrané části a podstatné architektonické prvky byly fotogrammetricky zdokumentovány.

Souběžně s probíhajícími pracemi probíhala též rozsáhlá projekční příprava dalších rekonstrukčních prací v areálu NKP. Byl zpracován projekt obnovy objektu čp. 132 situovaného při vstupu do areálu. Byla zpracována a orgány památkové péče odsouhlasena celková studie rekonstrukce a využití areálu a v závěru roku byla předložena projektová dokumentace rekonstrukce hlavní pivovarské budovy v severovýchodní části areálu.

Tábor – Bechyňská brána

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

V roce 2002 nebyly prováděny žádné rekonstrukční práce.

Tábor – radnice čp. 1

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

V roce 2002 byla prováděna jen běžná údržba.

Trocnov – rodiště a památník Jana Žižky z Trocnova

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček, PhDr. Pavel Bureš

Krajinářsky upravený areál rodiště Jana Žižky s pozůstatky Žižkova a Mikšova (strýc) dvorce ze 14. století, Žižkovou sochou od J. Malejovského a s expozicí o životě slavného husitského vojevůdce umístěnou v bývalém poplužním dvoře přebudovaném na hájovnu. Muzeum zde bylo instalováno v roce 1960 a v současnosti je jeho vlastníkem a správcem Krajský úřad Jihočeského kraje.

V roce 2002 nebyly prováděny žádné stavební a konservační práce.

Třeboň – augustiniánský klášter (čp. 125) s kostelem sv. Jiljí v Třeboni

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

V roce 2002 proběhlo restaurování nástěnné malby sv. Kryštofa s donátory a restaurování hlavního vstupního portálu včetně malby Korunování Panny Marie v jeho tympanonu. Byla připravována obnova dvorní fasády konventu.

Třeboň – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček

Projekčně byla připravována a v závěru roku průzkumovými pracemi zahájena obnova prostoru bývalé Luteránské kaple v předdvorí zámku.

Vyšší Brod – areál cisterciáckého opatství

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

Pro nedostatek finančních prostředků byly stavební práce omezeny pouze na údržbové práce. V návaznosti na zabezpečení ohrožených budov pivovaru byla provedena výdřeva oranžerie a podepřením zajištěn úsek renesanční ohradní zdi. V průběhu roku byla připravena projektová dokumentace na celkovou opravu administrativní budovy, která má být

zahájena v roce 2003 za pomoci zahraničního sponzora. V druhé polovině roku byly provedeny neodkladné sanační popovodňové úpravy klášterního rybníka a části poškozené klášterní stoky a zpracován projekt definitivní úpravy.

Zlatá Koruna – areál bývalého cisterciáckého kláštera, čp. 1

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek, Mgr. Kateřina Círglová, PhDr. Alena Horynová

Pokračovaly opravy fasád konventního kostela (západní fasáda hlavní a boční lodi) spojené s restaurováním vnějšího pláště kostela, které probíhalo v tomto roce na horní části (severní ?) boční fasády. Při restaurování byly realizovány práce na kamenných ostěních oken, a to včetně dochovaných povrchových úprav a nápisů. Stejně jako při opravě omítek byla respektována poslední významná úprava kostela arch. Šebkem ve 40. letech 20. století.

V návaznosti na restaurování interiérů opatství v roce 2001, a to především v prostorách hostinského domu a ve sklepení, tyto práce pokračovaly v místnostech vlastní opatské rezidence. Některé významné nálezy, zjištěné v souvislosti s prováděním prací, jsou v restaurovaných interiérech prezentovány, konkrétní povrchové úpravy stěn z 16. – 19. století a historické dveře. Současně byl připraven projekt na nové záchody pro veřejnost v prostorách bývalého pivovaru.

Plzeňský kraj

Horšovský Týn – areál hradu a zámku, čp. 1

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, Mgr. Lenka Krušinová, Ing. Ina Truxová, Mgr. Linda Foster-Čiháková*, Ing. Jan Andrlé*

Na hradě v Horšovském Týně se v roce 2002 pokračovalo v zajištění základů kaplové věže a rekonstrukci kanalizačního a odvodňovacího systému. Při tom se přikročilo i k vyspádování, odvodnění a opravě štetové dlažby na zadním nádvoří. Při výkopových pracích byl prováděn archeologický výzkum. Provedení archeologického výzkumu a stavebně-historického průzkumu a pomoc doc. Tomáše Durdíka při jejich interpretaci vedly k významnému prohloubení znalostí o stavebně-historickém vývoji vstupní partie hradu. V roce 2002 byla dále zahájena oprava střech jižního křídla. Maximální pozornost se při tom věnovala co nejcitlivějšímu přístupu k opravě unikátního renesančního krovu. Pro omezenost finančních prostředků je oprava této střechy rozdělena na více postupných etap. V uplynulém roce byl krov opraven ve spodní partii, tedy v úrovni vazných trámů. Výsledek všech prováděných úprav je pozitivní.

Bohužel řada problémů, včetně havarijního stavu zahrady a staveb na zahradě, zatím zůstává neřešena z důvodu nedostatku peněžních prostředků. V rámci údržbových prací v areálu se uskutečnilo posouzení návrhu asanace dřevin v zámeckém parku.

Kladruby – areál bývalého benediktinského opatství, čp. 1

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

Pokračovala oprava interiérů vstupního křídla kláštera. Současně v rozsahu umožněném výší finanční dotace byly realizovány zabezpečovací práce a údržba, včetně údržby historického kanalizačního systému.

Kozel – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová, Ing. Ina Truxová

V roce 2002 byla dokončena pokládka břidlicové krytiny na hlavní objekt zámku. Pro okolí kaple byla zpracována dokumentace k úpravě terénu. V prostorech pod kaplí byly dokončovány sanitární úpravy. Došlo k posouzení revitalizačních zásahů na území zámeckého parku. Část rybníků byla vyčištěna. Překládky dopravní komunikace a plánovaných kanalizačních sítí byly v důsledku finančního deficitu přerušeny a odloženy na rok 2003. V důsledku povodní byla poškozena část příjezdové komunikace s jižní částí areálu zámku.

Manětín – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

Dokončena byla oprava východního křídla hospodářského dvora (mimo fasády) a projekčně připravena oprava křídla jižního.

V areálu farního kostela byl připraven program údržby a dílčích oprav.

Plasy – areál bývalého cisterciáckého kláštera, čp. 2

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

I v roce 2002 pokračovala oprava krovu a výměna krytiny nad severním křídlem konventu.

V kostele byly zahájeny interiérové práce v západní části trojlodí, a to v souvislosti s celkovou opravou varhan.

Plzeň – katedrála svatého Bartoloměje

Garant SÚPP: PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D.

Konzultace druhé fáze projektového záměru architektonické introdukce nové liturgické výbavy v historickém interiéru katedrály. Zařízení projektoval plzeňský Ateliér SOUKUP, s. r. o. Obtížný architektonický úkol introdukce nových hmot, tj. nově nivelizovaného presbytáře, nového oltáře, ambonu, křtitelnice, biskupské katedry, stolic koncelebrantů, stolic kanovníků aj., musí být řešen nejen v liturgických intencích II. Vatikánského koncilu, ale i v intencích památkové ochrany historického interiéru NKP.

Přímda – hrad

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncner

V roce 2002 realizována třetí fáze postupného statického zajištění donjonu – stabilizace jihovýchodního nároží. Dokončením této fáze byla prozatím stabilizována zhruba polovina objektu a v následujících letech zbývá dokončit severní a východní část objektu. Objekt donjonu je prozatím pro veřejnost nepřístupný.

Rabí – hrad

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncner

V roce 2002 byly práce na obnově samotného hradního areálu vzhledem k nedostatku finančních prostředků omezeny pouze na nezbytnou údržbu. Byl posouzen projekt na vybudování nového skladu správy objektu, který vznikne v souvislosti s likvidací rozsáhlého stavebního dvora umístěného prozatím při severozápadní části hradního areálu. Tím vznikne bezproblémový a návštěvnický atraktivní procházkový okruh kolem vnějšího hradního opevnění.

Starý Plzenec – Slovanské hradiště Hůrka

Garant SÚPP: Mgr. Olga Bukovičová

Pokračovala jednání o projektu záchrany a rekonstrukce základů kostelů sv. Vavřince a sv. Kříže, byly zahájeny první záchranné práce spojené s geofyzikálním výzkumem a dokumentací stávajícího zdiva kostela sv. Vavřince.

Švihov – hrad

Garant SÚPP: Pavel Jerie, Ing. arch. Dagmar Šťovíčková

Švihov, hrad, středověká kuchyně se souborem historického nádobí, bylin a koření. (Foto Jaromír Novotný)

Unikátní středověký vodní hrad, založený v roce 1480 Půtou Švihovským. Na výstavbě vnitřního obranného prstence se podílel Benedikt Rejt. SÚPP převzal odbornou garanci k 1. 1. 2002, kdy byl hrad prohlášen za národní kulturní památku a navázal na předchozí práci SPÚ v Plzni.

V roce 2002 byla provedena rekonstrukce černé kuchyně, která je včetně podkaplí součástí rozšířeného prohlídkového okruhu. Dále byla rozšířena stávající instalace EZS.

Na přípravě interiérové instalace a zhodnocení sbírkových fondů, určených k vystavení se podílela PhDr. Naděžda Kubů. Ateliér MURUS vypracoval projekt změny střechy špýcharu, přepokládaná realizace v roce 2003.

Hrad Švihov byl postižen srpnovými povodněmi, během kterých došlo k zatopení celého nádvoří, sklepů u některých objektů a části přízemí.

Velhartice – zřícenina hradu

Garant SÚPP: Ing. arch. Jana Hančlová, Mgr. Jitka Vlčková

Rok 2002 probíhal bez stavebních zásahů, případné práce byly v rámci běžné údržby.

Karlovarský kraj

Bečov nad Teplou – hrad a zámek

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncner

V roce 2002 realizován rozvod elektrických a inženýrských sítí od budovy zámku v části tzv. horního hradu. Dále proběhla výměna střešní krytiny a oprava krovu na objektu bývalé lesní správy čp. 11 a z větší části byla realizována oprava dvorní fasády Pluhovského paláce. Dokončena byla rekonstrukce z pře-

vážné části zaniklého schodiště vedoucího z objektu zámku do zahrad, které umožní plynulejší návštěvníkový provoz.

Kynžvart – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková

SÚPP převzal odbornou garanci k 1. 1. 2002, kdy byl zámek prohlášen za národní kulturní památku.

Zámek je po rozsáhlých stavebních úpravách, které proběhly v minulých letech pod odbornou garancí SPÚ v Plzni, ve velmi dobrém stavu. V průběhu roku 2002 probíhala pravidelná běžná údržba.

Ústecký kraj

Benešov nad Ploučnicí – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová, Ing. Ina Truxová

V roce 2002 byla dokončena úprava západní fasády objektu čp. 54 a podhledy ve vyšších nadzemních podlažích. V střešních prostorech bylo provedeno vyčištění a zateplení. Mezi Horním a Dolním zámekem byla dokončena úprava terénu včetně zídek a schodů. K věži Horního zámku, která vykazuje statické poruchy, byla zpracována projektová dokumentace.

V průběhu roku došlo i k posouzení dílčích návrhů asanače dřevin v zámeckém areálu.

Duchcov – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková

SÚPP převzal odbornou garanci k 1. 1. 2002, kdy byl zámek prohlášen za národní kulturní památku a navázal na předchozí práci SPÚ v Ústí nad Labem.

V roce 2002 byla zahájena oprava krovů a stropů jihozápadního nároží zámku, práce budou pokračovat i v roce 2003. Před zahájením opravy krovu byl proveden restaurátorský průzkum omítek, který prokázal existenci klasicistních nástropních a nástěnných maleb. V průběhu roku 2002 byla prováděna pravidelná údržba a vymalována chodba a kuchyně v části zázemí správy zámku.

Kadaň – františkánský klášter

Garant SÚPP: Ing. arch. Ondřej Šefců, PhDr. Alena Horynová

Kadaň, klášter, chodba se sklípkovou klenbou během obnovy. (Foto Ondřej Šefců)

V roce 2002 probíhaly záchranné práce potřebné k zachování omítek a stavebních detailů v úrovni 1. patra včetně zajištění nezbytných inženýrských sítí. Dále záchrana dřevěných konstrukcí, včetně fošnových podlah, dveřních výplní a dalších prvků.

Krásný Dvůr – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Jana Hančlová, Mgr. Jitka Vlčková, Ing. Ina Truxová

Byla provedena nová instalace EZS, EPS, CCTV, která si vynutila provedení restaurátorského průzkumu v místech předpokládaného osazení prvků daných systémů. Restaurátorem byly v okenních špaletách odkryty a zdokumentovány původní barokní výmalby. Od začátku roku 2002 je připravována rekonstrukce krovu a střechy hlavní zámecké budovy. Prostor bývalé kočárovny byl do konce roku přebudován za účelem přípravy stavebních prací na provizorní depozitář. Z důvodu obnovy zámecké kaple zajistil SPÚ v Ústí nad Labem průzkum omítek a vyhodnocení příčin vlhkosti zdiva. Záměr obnovy zámecké kaple nebyl do konce roku předložen.

Došlo k posouzení návrhu obnovy zámeckého parku a dílčích asanačních zásahů.

Libochovice – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová

V prostoru zahrady u skleníku byl zbudován objekt pro těžkou mechanizaci. Byl posouzen projekt opravy stropu a krovu pro hlavní budovu zámku. Z hlediska statiky byl vznesen požadavek na jeho dopracování. Vzhledem k rozdílnému názoru na úroveň dopracovaného statického projektu byly požádány SÚPP Praha a Státní památkový ústav v Ústí nad Labem, aby našly nejvhodnější postup řešení. Na objektu čp. 89 byla realizována oprava krovu a krytiny.

Osek – areál cisterciáckého opatství, čp. 486

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

V loňském roce byla stavební činnost minimalizována na provádění běžné údržby a drobné opravy (brána areálu). Práce na opravě fasád kostela byly přerušeny.

Ploskovice – zámek

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, Ing. Dagmar Michoninová

Byla dokončena oprava bytu pro rodinu paní kastelánky v severozápadní části přízemí zámku. Pro památkovou obnovu objektu gloriety byla vypracována projektová dokumentace pro stavební povolení. Započala projektová příprava plynofikace objektů a zajištění „úřednického domu.“

Terezín – Malá pevnost

Garant SÚPP: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková

Malá pevnost, stejně jako celé město Terezín, byla zasažena povodní v srpnu 2002. Objekty byly zatopeny do výšky asi 1,5 metru. Katastrofální bylo zaplavení 4. dvora, kde dosahovala voda až nad střechy věžeňských cel, vestavěných do pevnostního ravelinu. Zvýšení záchranných aktivit v tomto období dosáhlo vrcholu v podzimním období. Nezbytné vybourání betonových podlah v přízemí objektů a odstranění odpadávajících omítek bylo provedeno

v nejnútnejší míře. Ošetření mobilního a vestavěného interiéru běžnými sanačními prostředky proběhlo ihned po opadnutí vody. Vysoušení předmětů a zdiva je však dlouhodobou záležitostí a jejich restaurování bude náplní příštích období.

Terezín, Malá pevnost, věžeňské cely na 4. nádvoří po povodni. (Foto Vladimíra Rákosníková)

Liberecký kraj

Bezděz – hrad

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncner

V roce 2002 byla realizována I. etapa zajištění a konzervace interiéru královského paláce a výměna střešní břidlicové krytiny na purkrabském paláci. Zároveň byla zahájena oprava a stabilizace objektů přístupové cesty. Na Vědecké radě ředitele SÚPP byl kladně projednán záměr zastřešení manského (templářského) paláce. Památkový dohled byl zajištěn ve spolupráci se SPÚ v Ústí nad Labem, do jehož správy hrad nově přešel z Okresního úřadu Česká Lípa od 1. 1. 2002.

Frýdlant – hrad a zámek

Garant SÚPP: Pavel Jerie

Z havarijních důvodů byla zahájena oprava teras zámku. Pod asfaltovými izolacemi byly odkryty historické kamenné

dlažby, které budou po provedení nových izolací obnoveny. Akce bude dokončena v roce 2003.

V hlavním objektu hospodářského dvora pokračovala obnova. Byla dokončena oprava všech fasád včetně nátěru. Byl zpracován projekt obnovy obytné budovy dvora, akce bude zahájena v roce 2003.

Hrubý Rohozec – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Jana Hančlová

V roce 2002 se pokračovalo v nátěrech oken na jižní fasádě nádvoří a byla provedena výmalba provozních místností zámku v přízemí a v 1. patře a oprava měděných žlabů a svodů v nádvoří zámku.

Lvová – zámek Lemberk

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, Mgr. Kateřina Círglová

V přízemí východního traktu zámku byly vymalovány tři sály správy zámku. V souvislosti s natáčením byly vymalovány místnosti v přízemí bredovského letohrádku. V nádvoří zámku pokračovala oprava podokapních žlabů a zpevnění jejich uchycení.

Byla zpracována projektová dokumentace nejohroženějších konstrukcí zámeckého areálu, tj. opravy kamenných mostků, úprav pro odvedení srážkové vody ze spodních partií hlavní věže, statického zajištění stropu nad Rytířským sálem a opravy ohradní zdi zahrady bredovského letohrádku. Připravuje se dokumentace pro vnější bezpečnostní systém a nasvětlení zámku.

Sychrov – zámek

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr, Ing. Božena Pacáková

V roce 2002 na Sychrově probíhaly tyto rekonstrukční práce: rekonstrukce krovu a břidlicové střechy nad domem čp. 9, pokračování rekonstrukce ohradní zdi v zásobní zahradě, instalace osvětlení čestného dvora a nádvoří zámku.

Byla realizována dílčí obnovná a údržbová opatření v zámeckém parku. Týkala se zejména aleje pyramidálních dubů, modelace průhledu, vyčištění ploch za vodárenskou věží, arboristického ošetření dřevin. Byl posouzen projekt obnovy lokality s čínským jezírkem a stanoveny zásady pro jeho stavebně-technické řešení.

Trosky – zřícenina hradu

Garant SÚPP: Mgr. Michaela Ličeníková

V roce 2002 bylo provedeno statické zabezpečení jižní hradební zdi.

Zákupy – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncner

V roce 2002 byly zahájeny práce na celkové obnově a restaurování dvorních fasád zámku, jejichž dokončení se předpokládá v roce 2003. Rovněž byly dokončeny stabilizační a restaurátorské práce na mostě před vlastním objektem zámku. Velkým problémem zůstává stav barokních terasových zahrad a havarijní stav obrovského a historicky cenného hospodářského dvora, který však není součástí národní kulturní památky. Památkový dohled byl zajištěn ve spolupráci se SPÚ v Ústí nad Labem, do jehož správy zámek nově přešel z Okresního úřadu Česká Lípa od 1. 1. 2002.

Královéhradecký kraj

Betlém – skalní skulptury

Garant SÚPP: Mgr. Michaela Líčeníková, Ing. Ina Truxová

Posouzení záměru terénních úprav v rámci dlouhodobého úkolu záchranných prací v celém areálu, zejména odvodnění terénu v okolí plastik M. B. Brauna.

Broumov – Benediktinské opatství sv. Václava

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, PhDr. Alena Horynová, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc., Ing. Ina Truxová

Poskytnutí příspěvku z PZAD umožnilo pokračovat v opravě fasád. V roce 2002 byla dokončena obnova fasád nádvoří prelatury vápenným nátěrem v červenobílé kombinaci. Úspěšně byly provedeny restaurátorské práce, zejména restaurování sousoší Ukřižování v prostoru před klášterním kostelem, restaurování dvojice vstupních portálů, portálu prelatury ze strany čestného nádvoří a I. etapa restaurování zahradního portálu prelatury. Dále byly z důvodu havarijního stavu odborně sneseny a zabezpečeny sochy z balustrády čestného nádvoří, které hrozily zřícením. Restaurován byl soubor barokních kovaných balkónových zábradlí v čestném nádvoří. V návaznosti na předchozí etapy byl na mřížích rekonstruován barevný nátěr. Dokončena byla obnova oplocení zahrádky jižně od čestného dvora.

Broumov, klášter, nádvoří prelatury. (Foto Miloš Solař)

V roce 2002 byla dále zahájena obnova zpustlé klášterní zahrady. První etapa rehabilitace zahrady byla zaměřena na ošetření vegetace, odstranění náletových dřevin, vyčištění ploch, opravu opěrných zdí a schodiště vstupní části a celkovou stabilizaci. Výsledek provedených úprav je velmi pozitivní. Za úspěch je třeba považovat jak zlepšení stavu zahrady, tak ohlas a zájem, který obnova vyvolala u širší veřejnosti. Došlo k posouzení revitalizačního záměru s asanací dřevin v klášterní zahradě.

Dobrošov – areál pevnostního systému

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková

Soubor pevnostního systému v Dobrošově dnes slouží jako areál pro muzejní účely. V roce 2002 probíhaly pouze údržbové práce.

Hospital Kuks

Garant SÚPP: Mgr. Michaela Líčeníková, PhDr. Alena Horynová

V roce 2002 proběhla obnova fasády severozápadního křídla hospitalu a obnova prostor pro potřeby farmaceutického muzea včetně sanace stropních konstrukcí v severovýchodním křídle hospitalu. Byl proveden průzkum omítkových vrstev. Na podestě schodiště a v přízemní části chodby hospitalu byly restaurovány nástěnné barokní malby.

Hradec Králové – Městské muzeum, čp. 465

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová, Ing. Lenka Kunrátková

V roce 2002 byla dokončena rekonstrukce vnitřních prostor muzea. V rámci rekonstrukce vnitřních prostor byly restaurovány dochované uměleckořemeslné prvky a mobiliář – interiérová fontánka, ozdobné závěsy a kryty před radiátory, svítidla, interiér ředitelny, přednáškového sálu, kabinetů. Práce byly předány koncem dubna 2002.

Byla dokončena oprava interiérů muzejní budovy zahrnující řešení odvlhčení většiny stěn, instalaci vnitřních rozvodů, restaurování uměleckořemeslných prvků stavby i mobiliáře. Na konci jara byla do restaurovaných prostor instalována výstava „Jan Kotěra“.

Připravuje se restaurování Suchardových plastik Historie a Průmyslu umístěných na hlavním průčelí.

Ze strany majitele objektu, města Hradec Králové, byl i v roce 2002 v průběhu rekonstrukčních a restaurátorských prací vznesen požadavek o maximální úspornost finančních nákladů. V důsledku nedostatečně zabezpečeného finančního krytí plánované rekonstrukce ze strany majitele zůstal u objektu muzea stavebně nedořešen prostor zadního dvora s parapetem a jeho napojením na schodiště, konečné úpravy příjezdové komunikace v zadním traktu objektu s přílehlou plochou vegetace. V prosinci 2002 byly na objektu muzea zjištěny závady: hluboké trhliny restaurovaných dveří v kabinetech, odfoukávání kopií tapet, neodstranitelné mapy na nové podlahové krytině prohlídkových sálů, nefunkční kopie plynových lamp.

Havarijní stav poškozených keramických plastik v hlavním průčelí objektu i zatékání střešních světlíků má za následek poškozování opravených vnitřních interiérů. Urychlená oprava světlíků a rekonstrukce soch s přílehlým zdívem jsou nezbytností.

Hrádek u Nechanic – zámek

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr, Ing. Ina Truxová

Zámek je postaven v duchu romantického historismu jako rozměrná dvoukřídlá stavba doplněná traktem divadla a jízdárny. Disponuje hodnotnými historickými stavebními detaily přenesenými z jiných staveb. V roce 2002 na zámku Hrádek u Nechanic probíhaly tyto rekonstrukční a restaurátorské práce: byla provedena celková památková obnova fasád věže Kardinálky včetně restaurátorských prací. Zároveň byla provedena rekonstrukce plechové krytiny z mědi na střeše této věže. Touto památkovou obnovou byla po padesáti letech věži navržena historická barevnost fasád, totiž červená s šedými špaletami a přiznanými pískovcovými prvky. Také byl připravován projekt na generální památkovou obnovu teras před zámkem.

Hrádek u Nechanic, zámek, celkový pohled. (Foto Karel Ksandr)

Došlo k posouzení návrhu asanace dožilého ovocného sadu v areálu národní kulturní památky a přeměny tohoto území na golfové hřiště.

Náchod – zámek

Garant SÚPP: Jarmila Radová

V rámci přípravy 2. patra hlavní budovy zámku pro rozšíření zámecké expozice, na kterou byl poskytnut příspěvek z PZAD, byla ve 3. NP provedena povrchová úprava prkených podlah ve čtyřech místnostech. V hlavní budově zámku byla provedena úprava odkrytého spojovacího služebního schodiště mezi 2. a 3. NP a prostoru, do kterého schody ústí.

V místnostech budoucích depozitářů v křídle Kuronských ve 3. NP byly opravovány vnitřní omítky. Připravována byla nová instalace zabezpečovacího systému areálu zámku včetně projektu EZS a EPS. Ve 4. čtvrtletí bylo započato s I. etapou realizace v prostorách budoucích depozitářů v traktu Kuronských.

V rámci statického zabezpečení opěrných zdí, na které byl rovněž poskytnut příspěvek z PZAD, bylo provedeno zabezpečení tzv. „Velkého kola“ pod jižní vyhlídkovou terasou a statické zabezpečení narušené vyšší a nižší opěrné zdi zámeckého příkopu, nyní „Medvědária“. Byl zpracován projekt na I. etapu statického zajištění teras západního svahu (pod vyhlídkovou terasou).

Na vstupním objektu do Piccolominské zahrady byly instalovány dešťové žlaby a svody včetně tří trativodů a odvodňovacího rigolu, do kterých jsou svody napojeny. Do té doby dešťové vody podmáčely vstupní objekt, který se

následkem toho dostal do špatného stavebně-technického stavu.

Opočno – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncner

Vzhledem k probíhajícím soudním sporům ohledně restitucí nároků na vydání objektu zámku byly v roce 2002 práce na obnově omezeny pouze na nezbytnou údržbu. Na objektu bývalé soudní budovy čp. 2, která je v majetku města, pokračovaly práce na obnově střechy a krovu.

Ratibořice – NKP Babiččino údolí

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková, Jarmila Radová

V průběhu roku 2002 na objektech, které jsou součástí NKP, byly prováděny pouze údržbové práce v rámci provozu. Z větších prací to byly nátěry šindelových střech mlýna a bělidla.

V budově zámku byla v závěru roku provedena oprava vlhkých omítek v několika místnostech v expozici, zvláště v dámském, přijímacím a grafickém salónu. Vlhké omítky byly otlučeny a nahrazeny dvouvrstevnými sanačními omítkami.

Probíhaly a byly dokončeny práce na revitalizaci náhonu.

Smiřice – zámecká kaple Klanění Tří králů (Zjevení Páně)

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař

Po několik desítek let trvající obnově byla zámecká kaple Zjevení Páně ve Smiřicích dne 29. května 2002 slavnostně otevřena pro veřejnost. Práce však zdaleka není dokončena. Zbývá restaurovat boční oltáře, dokončit navazující obnovu budovy tzv. Důchodu a zahájit obnovu navazující spojovací chodby. Dále bude nutno přistoupit k celkové obnově vnějšího pláště, jehož stav je technicky i architektonicky neuspokojivý. Problémy pramenící v administrativně chybném vyhlášení této národní kulturní památky se bohužel nepodařilo napravit ani revizí tohoto prohlášení.

Třebechovice pod Orebem – Třebechovický betlém

Garant SÚPP: PhDr. Alena Horynová

Muzeum Betlémů – podklady pro případné přemístění NKP tzv. Proboštova Betlému. Konzultace při údržbě jednotlivých řezeb.

Pardubický kraj

Kladruby nad Labem – Národní hřebčín

Garant SÚPP: Ing. arch. Jana Hančlová

V roce 2002 byla zpracována studie a projektová dokumentace pro stavební řízení opravy střechy a krovu bývalého císařského hostince (poštovního dvora) čp. 23. Rekonstrukce bude probíhat etapově. V roce 2002 byla již provedena I. etapa, tj. oprava poloviny střechy a krovu, která byla zařazena do PZAD. V dalších etapách bude probíhat postupně rekonstrukce celého objektu. Objekt je součástí areálu Národního hřebčína s. p. Kladruby nad Labem. Představuje hodnotný příklad daného typologického druhu (venkovský hostinec), včetně zachovaných pozůstatků starších vývojových etap, zachycených na dochované historické plánové

dokumentaci v prostředí na pomezí dvorského a venkovského stavitelství. Z urbanistického hlediska tvoří objekt velmi důležitý prvek kladrubské návsi, jako předprostoru historického areálu hřebčína. Dále bylo realizováno napájecí zařízení pro koně do nádvoří, které je hlavním prostorem souboru objektů kladrubských stájí.

Kladruby nad Labem, Národní hřebčín, klenuté stáje bývalého císařského hřebčína. (Foto Miloš Solář)

V průběhu roku 2002 bylo pokračováno ve zpracování stavebně-historického průzkumu celého areálu autorským týmem SÚPP v Praze.

Ležáky – areál pietního území

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová, Ing. Božena Pacáková

V roce 2002 byla realizována rozsáhlá probírka vegetace v areálu celého pietního území. Restaurována byla část kamenných pomníků, tzv. „hrobodomů“ s přilehlými úpravami terénů a svahovými partiemi. Byl vyčištěn, obnoven a zpevněn nový náhon a osazeny byly dvě nové lávky nad vodotečí. V rámci finančních možností investora, bude zpracována další etapa projektové dokumentace pro restaurování a rekonstrukci současných objektů. K zjednodušenému projektu vegetačních úprav pietního území bylo vypracováno odborné vyjádření.

Složité majetkoprávní vztahy v rámci celého areálu ztěžují a brzdí postupy obce Miřetice, Krajského úřadu Pardubického kraje i bývalého SPÚ v Pardubicích.

Litomyšl

Garant SÚPP: Mgr. Petr Štoncner, PhDr. Alena Horynová

Areál zámku je zapsán v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V roce 2002 byly dokončeny práce na opravě eskarpové části zahradního pavilonu – salletu. Ve 2. patře zámku byl proveden průzkum nástěnných maleb a jeho vyhodnocení. Na základě průzkumu určeny prostory, v nichž je možné malby restaurovat a prezentovat. Zároveň probíhalo i restaurování a lokální rekonstrukce nástěnných maleb v altánu v zámeckém parku. V objektu bývalého zámeckého pivovaru, který je v majetku města a je součástí areálu NKP, byla v přízemí v západní části jižního traktu zahájena další etapa náročné obnovy této části, která navazuje na již adaptované čtyři místnosti pro potřeby nově zřízovaného evropského centra společnosti YMCA. Uvedená nově obnovená prostora má sloužit jako sochařská dílna restaurátorské školy. V řešení západního průčelí pivovaru ne-

došlo prozatím ke shodě se záměrem projektanta. Návrh tohoto řešení, jehož maketa zde byla instalována, bylo i jedním z bodů výjezdního zasedání Vědecké rady ředitele SÚPP. Zároveň byly projednávány a posouzeny další fáze obnovy a adaptace tohoto objektu pro jeho nového funkčního využití.

Pardubičky – pietní území Zámeček

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová, Ing. Božena Pacáková

Pietní území nacistického teroru tvoří ohrazený prostor s pomníkem ve zvlněné konfiguraci terénu se sadbovou úpravou květin, stromů, keřů, pochozí komunikace, s jezírkem a se vstupním objektem. Na základě zanedbaného stavu pietního území do roku 2002 byly vzneseny požadavky pro zpracování podrobné projektové dokumentace pro rekonstrukci pietního areálu z hlediska opravy všech objektů: památníku, kamenných desek, pietních desek, vstupního objektu, ohradní zdi, exteriérového mobiliáře a parkových ploch (probírky dřevin, úprava mlátových chodníků, výběr odpovídajícího sortimentu rostlin, ošetření stromů, obnova funkce jezírka). Ke studii úprav pietního areálu byl vypracován posudek.

Slatiňany – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Jana Hančlová

V roce 2002 bylo provedeno osazení nové kovové mříže, obdobné, která již byla uplatněna v jiné části zámku. Dále byly zahájeny práce na opravě vnějších omítek, a to spojující chodbě mezi zámeckou budovou a oratoří kostela sv. Martina, v horní partii zámecké věže a na komínových tělesech zámecké budovy.

Kraj Vysočina

Havlíčková Borová – rodný dům K. H. Borovského, čp. 163

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová

Objekt podélné dispozice slouží jako muzeum i jako knihovna. V roce 2002 byly dva samostatné provozy objektu odděleny novými dveřmi řešenými jako kopie funkčních dveří. Dveře v středním traktu objektu byly opraveny. Pravidelná údržba je prováděna průběžně během celého roku.

Jaroměřice nad Rokytnou – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Jana Hančlová, Mgr. Jitka Vlčková

V areálu zámku se po celý rok pokračovalo v opravě fasád jižního průčelí. Jednalo se o II. etapu obnovy fasád zámku, která spočívá v návratu k původní barevné struktuře, tj. z období 17. století (vzor klášter v Melku – J. Prandtauer). Při opravě štítu rizalitu jižního průčelí byla objevena malba patřící zřejmě k původním mechanickým hodinám. Nález byl vzhledem ke své torzovitosti zdokumentován, zakonzervován a znovu překryt novou omítkou. Z celého jižního průčelí byla dokončena pouze část 1. a 2. patra, kde proběhly výměna nevyhovujících oken a restaurování barokních medailonů. Prostor přízemí zůstává i nadále odhalen; došlo pouze k dílčím výpravkám. Zdivo trpí nadměrnou vlhkostí. Vzhledem k současné situaci lze studovat charakter původní renesanční stavby (dochované arkády). V přízemní části západního bočního traktu byl opraven dřevěný vstup do sally tereny, na opačné straně

pak nahrazeny stávající dveře shodnými s dveřmi západního traktu. Tento vstup je slepý, s jeho obnovou se nepočítá.

Lipnice nad Sázavou – zřícenina hradu

Garant SÚPP: Mgr. Jitka Vlčková, Mgr. Kateřina Círglová

V místnosti před tzv. erbovním sálem v Thurnovském paláci došlo k průzkumu a restaurování omítek. Byla dokončena další etapa rekonstrukce jižního paláce (Kapitulní, též Trčkovský), při níž byly restaurovány pozůstatky historických omítek paláce. V souvrství dochovaných původních podlah a okenních výklenků byly objeveny zlomky středověkých kachlí s prořezávanou čelní vyhlávkou stěnou. Na věži Samson proběhla oprava poškozené šindelové krytiny. Druhé patro Thurnovského paláce a věže Samson s podkrovím bylo během roku 2002 zpřístupněno novými dřevěnými schodišti. V prostoru přízemí vrátnice a prvního patra věže Samson byly vybourány nevhodné novodobé betonové podlahy. Od druhé poloviny roku 2002 probíhá rekonstrukce 1. patra věže Samson. V tzv. soudní síni byly odstraněny novodobé sedile, u nichž byla restaurována a prezentována původní situace, začistěny a obnoveny veškeré truhlářské prvky. Do konce roku byla položena nová dřevěná podlaha. V prvním patře vrátnice byly restaurovány historické omítky, obnoveny truhlářské prvky a položena nová topinková podlaha. V přilehlém převetu byla objevena původní cihelná dlažba, která je nyní návštěvníkům objektu prezentována.

Náměšť nad Oslavou – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Ludmila Koběrská, Pavel Jerie

V roce 2002 byla realizována I. etapa obnovy zámecké věže, konkrétně oprava krovu a bednění, výměna prkenného záklopu nad posledním patrem věže, provedení nového opláštění bání z měděného plechu a osazení hrotnice s makovicí. Současně byl proveden restaurátorský průzkum omítek věže, dále průzkum a projekt opravy krovu, komínových těles a výměny krytiny hlavní budovy, jako příprava pro další etapu obnovných prací v roce 2003.

Pernštejn – areál hradu

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, Mgr. Kateřina Círglová

Na jaře 2002 byla dokončena oprava střech hradního jádra a pochozí střechy, dokončeno zajištění hranolové věže. Na bloku „B“ byly staticky zajištěny objekty břitové věže a schodišťové věže. V souvislosti s tím byla podél tras táhel restaurátorsky provedena fixace sgrafit na fasádě do nádvoří. Dále bylo zajištěno plášťové kamenné zdivo nad hradním příkopem v rozsahu od vchodu do nástupního schodiště paláce po byt kastelána a napuštěná šindelová krytina břitové hodinové věže.

Telč – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková

Oranžerie v zámeckém parku byla v letech 2001 a 2002 osazena novou prosklenou čelní stěnou jako přesnou kopií původní, zcela destruovanou plísní a hnilobou. Zároveň se provedly nezbytné zásahy v krovu, a to v částech, přiléhajících k havarované čelní stěně. Práce budou pokračovat restaurováním fasád, obnovou interiéru a přeložením střešní krytiny.

Práce na zámecké konírně nepokračovaly, je třeba vyčkat dokonalého vysušení vlhkého a zasoleného zdiva po odbourání vnitřních zasolených cementových omítek a části

betonové podlahy z 60tých let. Sledováním stavu zdiva byla potvrzena správnost volby odvětrání obvodového kanálu provizorně až nad střechu. Po stabilizaci vlhkostních poměrů a sanaci zdiva bude svislé odvětrání znovu řešeno.

Třebíč – židovský hřbitov

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová

Židovský hřbitov s obřadní síní byl v roce 2002 zapsán do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Před jeho prohlášením byl hřbitov důsledně očištěn od nežádoucí vegetace. Na hřbitově se pohřbívá dodnes. Celý prostor hřbitova je průběžně udržován.

Žďár nad Sázavou – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

Garant SÚPP: Pavel Jerie

Po obnově ambíků s kaplemi a branami byla upravena přilehlá část pozemků včetně okružní cesty a prostorů před branami. V poutním kostele byl proveden soupis prvků i mobiliáře a dílčí restaurátorské průzkumy. Byly dohledány troje původní vstupní dveře deponované v areálu zámku, které byly vyjmuty při minulé opravě kostela. Další vyjmuté prvky se většinou ztratily! Původní dveře byly restaurovány a podle nich a dohledané fotodokumentace byly vytvořeny jejich kopie včetně nadsvětlíků, z nichž se dochovala některá barevná skla. Novodobé dveře z poslední opravy byly odstraněny. V prvním i druhém ochozu byly restaurovány podlahy z cihel, keramických tvarovek a umělých „kamenů“ z doby výstavby chrámu.

Jihomoravský kraj

Bitov – hrad

Garant SÚPP: Mgr. Jitka Vlčková

V roce 2002 byla plánována přestavba přístavku a úprava dvorku při západním konci jižního křídla (třípodlažní terasa kavárenského typu s vyhlídkou na řeku). Archeologická sonda v prostoru dvorečku potvrdila předpoklad, že na místě probíhalo středověké opevnění hradu, a tím vyloučila možnost snížit zdejší terén ve prospěch plánované stavby. Bylo doporučeno, aby byl pozemek využit jako klidový víceúčelový (atrium spojené s vyhlídkou). V konkursu vybraný zájemce ustoupil od pronájmu objektu a přestavba přístavku včetně využití prostoru dvorečku nebyla v roce 2002 realizována.

Brno – hrad a pevnost Špilberk, čp. 208

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek, Ing. Ina Truxová

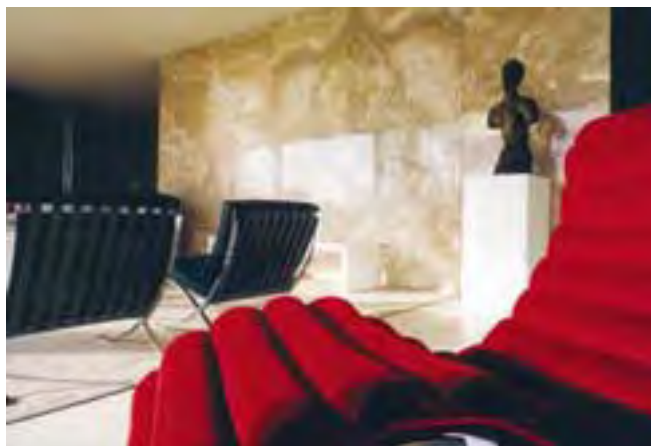
Byly dokončeny interiéry východního křídla hradu s královskou kaplí (osvětlovadla, mobiliář) a zahájena výroba vitráží. Zahájena byla rekonstrukce jihozápadního bastionu odtěžením závalu a realizací záchranného archeologického výzkumu. Přitom byly nalezeny původní konstrukce bastionu (výška až 6 m) a úseky fragmentárně a v plném profilu dochovaných chodeb. V průběhu výzkumu byl dopracován projekt pro stavební povolení. V rámci údržby bylo opravováno spárování cihelných plent hradebních zdí, a to především u východních a jižních úseků.

V parku se pokračovalo s realizací II. etapy (jižní svah) a byla zahájena celková oprava vyhlídkového altánu. V rámci

těchto prací došlo k posouzení dílčích regeneračních úprav v areálu.

Brno – vila Tugendhat, čp. 237

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr, Ing. Ina Truxová

Brno, vila Tugendhat, interiér. (Foto Karel Ksandr)

Modernistická vila patří mezi deset nejslavnějších vil na světě, a to od antiky až po současnost. Její význam tkví především v myšlence „volně plynoucího prostoru“. Prostředky vyjádření byly do krajnosti jednoduché a střídme ve smyslu Roheho hlavní zásady, že „méně je více“. Vila byla v prosinci 2001 zapsána do Seznamu Světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a je dnes přístupná veřejnosti.

V roce 2002 se prováděla pouze běžná údržba objektu a po bouři v říjnu 2002 byly odstraněny čtyři přelomené stromy. Bc. Karel Ksandr působil po celý rok jako místopředseda Poradního sboru Rady města Brna pro vilu Tugendhat. Poradní sbor připravoval pro Radu města Brna podmínky pro veřejnou obchodní soutěž na trojstupňovou projektovou dokumentaci památkové obnovy vily Tugendhat a přilehlé zahrady.

Brno – Petrov

Garant SÚPP: Mgr. Jan Holeček, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.

Byla dokončena II. etapa rekonstrukce objektu čp. 621, Petrov 3 – tzv. dům choralistů a varhaníka. Pokračovala obnova kamenných prvků vnějšího pláště katedrály sv. Petra a Pavla. Projektově byla zpracována a provedena I. etapa obnovy spojovací uličky mezi ulicí Petruskou a Denisovými sady zahrnující obnovu povrchů komunikace, přilehlých fasád a konstrukcí opěrných zdí včetně cihelné zdi středověkého původu před objektem Petrov 2.

Probíhala další – IV. etapa restaurování vnějšího pláště katedrály sv. Petra a Pavla, která se týkala jižní strany a části závěru včetně pozůstatků středověkých stavebních součástí. Restaurování postupovalo podle metodiky ověřené v předcházejících etapách. V rámci restaurování byly sejmuty dvě originální gotické sochy umístěné na vnější straně jižní předsíně.

Bučovice – zámek

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková

Byly provedeny oprava omítek na fasádách arkádového nádvoří a omítky severozápadní věže.

Pro výstavní účely byl vyklizen a upraven sál ve 2. poschodí jižního zámeckého křídla. V souvislosti s touto úpravou došlo ke kontrole stropu nad sálem a v prostoru mezi tímto druhot-

Bučovice, zámek, kašna na nádvoří při restaurování. (Lenka Kunrátková)

ně vloženým stropem a stropem pod podlahou půdy byl odkryt malovaný nástěnný vlys. Před plánovaným restaurováním kašny na nádvoří byl proveden archeologický průzkum k zjištění eventuálního bazénu a vodního systému. Nález bazénu a základové desky z několika vrstev cihel je na fotografii firmy Molat. V severní části předzámčí byla provedena oprava obvodového pláště a vnějších schodišť objektu lesovny.

Byla zpracována projektová dokumentace opravy krovů a střešního pláště zámecké budovy. Ve sklepích zámku, v zahradě a arkádovém nádvoří byl prováděn průzkum, aby došlo ke zjištění zdroje vody, která zatápí obě podlaží sklepů.

Kunštát – zámek, čp. 1

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková

SÚPP převzal odbornou garanci k 1. 1. 2002, kdy byl zámek prohlášen za národní kulturní památku. Součástí areálu NKP jsou objekty Horního a Dolního zámku. Areál zámku byl v roce 2002 ve vlastnictví Ministerstva vnitra ČR. V objektu je pracoviště Moravského zemského archivu a kromě badatelů není zpřístupněn veřejnosti.

K záměru opravy krovu SÚPP vypracoval vstupní podmínky. V průběhu roku 2002 byla prováděna pouze bezpodmínečně nutná běžná údržba. Horní zámek je ve velmi neuspokojivém stavebně-technickém stavu a vyžaduje rozsáhlou obnovu.

Lednice – zámek

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc., Ing. Dagmar Michoinová, Ing. Ina Truxová

Barokní zámek s dodnes zachovalou jízdnou postavenou v letech 1688 – 1690 podle návrhu vídeňského architekta Jana Bernarda Fischera z Erlachu byl zámek znovu přestavěn v klasicistním stylu. Místo zbořeného gotického kostela byla ke starému zámku jako jeho křídlo přistavěna kaple téhož zasvěcení zároveň s protilehlým křídlem s osobními pokoji knížete. Výraznou etapou stavebních proměn lednického zámku je novostavba zimní zahrady – skleníku. Jedná se o jedinečnou klasicistní

stavbu se železnou konstrukcí doplněnou ozdobnými litinovými články a detaily rostlin ze zinku, která nemá v současnosti v Evropě srovnání. Wingelmüllerova přestavba zámku patří k nejvýznamnějším projevům novogotické architektury ovlivněné anglickými vzory na našem území. Zámek v Lednici se skleníkem, konírnami a anglickým parkem se solitéry je nedílnou součástí památkové zóny Lednicko-valtického areálu zapsaného do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Lednice, zámecký skleník po celkové obnově. (Foto Karel Ksandr)

V roce 2002 v areálu zámku Lednice probíhaly následující rekonstrukční a restaurátorské práce: generální rekonstrukce zámeckého skleníku (rekonstrukce rostlinného osázení nadzemní části skleníku, rekonstrukce venkovních odvlhčovacích kanálů kolem skleníku), další etapa rekonstrukce fasád zámku – obnova objektu vlnkové věže, další etapa rekonstrukce teras zámku, III. etapa rekonstrukce střech a krovů nad barokními jízdárnami, restaurování Modrého sálu v přízemí zámku. Jednou z nejdůležitějších akcí bylo dokončení památkové obnovy 1. patra zámku – prostor po Národním zemědělském muzeu – pro instalaci druhého prohlídkového okruhu zámku. Tato instalace byla slavnostně otevřena a zpřístupněna veřejnosti jako druhý prohlídkový okruh zámku 28. dubna 2002. Tétoho dne byla také otevřena nadzemní část s rostlinami zámeckého palmového skleníku, jako I. dokončená etapa obnovy tohoto skleníku. Dále vznikl projekt pro obnovu prostor bývalé kotelny a tzv. Katakomb a terasy nad nimi, což představuje poslední – nedokončenou etapu obnovy zámeckého skleníku.

Po celý rok 2002 docházelo k odbornému posuzování dílčích částí zpracovávaného projektu obnovy zámeckého parku. V rámci nezbytných údržbových prací došlo k posouzení dílčích návrhů asanace dřevin v zámeckém parku.

V rámci probíhajících rozsáhlých oprav objektu byla zpracována odborná vyjádření k restaurování štukové výzdoby, umělých mramorů, dřevěného obložení a dřevěných vyřezávaných součástí interiérů 1. patra objektu, kde byl zřízován návštěvnický okruh. Zároveň byla zpracována odborná stanoviska k restaurování vikýřů, komínů a dalších kamenných prvků střešního pláště. Restaurátorské zásahy prováděné na uvedených částech objektu byly průběžně konzultovány a korigovány.

Lysice – zámek

Garant SUPP: Ing. Lenka Kunrátková, Mgr. Kateřina Círglová

Podél nádvoří v přízemí zámku byl instalován systém Elkinet pro zajištění odvlhčení zdiva. Poté byly obnoveny omítky a restaurovány kamenné prvky arkád a soklů a tím dokončeny opravy fasád nádvoří. Do nik v opěrné stěně v zámecké zahradě byly osazeny restaurované plastiky trpaslíků – alegorií měsíců.

Na objekty v severní části zámku byly osazeny prvky bezpečnostního kamerového systému.

Byly plynofikovány objekty jižního předzámčí a lesovny.

Milotice – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Jitka Vlčková

V areálu zámku byla provedena rekonstrukce doposud neopravené oranžérie. V prosinci roku 2002 se díky zájmu obce Milotice konalo jednání ve věci zřízení Centra Mikroregionu Nový dvůr a Živé dílny řemesel v areálu zámku. K tomuto účelu by měly být využity prostory bývalé jízdárny (dnes v havarijním stavu) a tzv. „staré pošty“.

Nový Hrádek – zřícenina hradu

Garant SÚPP: Mgr. Karin Kahancová

Zřícenina Nový Hrádek je komplexem dvou hradů – Předního a Zadního, které mají datování výstavby od 14. do 16. století. V 16. století byl Přední hrad spojen obvodovou zdí velkého předhradí se Zadním hradem, a tím vytvořil stavební soubor dnešního rozsahu.

V roce 2002 byla provedena statická obhlídka a učiněna podrobná doporučení pro zpracování podkladů pro realizaci rekonstrukce hájovny, která je v havarijním statickém stavu. Bylo zpracováno doporučení pro projektovou dokumentaci k obnově klenební konstrukce, která nedostatečně izoluje srážkovou vodu a narušuje statiku Předního zámku. V rámci finančních možností majitele – tehdejší SPÚ v Brně jsou prováděny údržbové práce v terénu komplexu i u jednotlivých objektů.

Rájec nad Svitavou – zámek

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, Mgr. Kateřina Círglová

V průběhu roku byla prováděna postupná obnova zámecké kaple – oprava omítek, výmalba, restaurování konsekračních křížů, osazení restaurovaných náhrobníků, obnova nátěrů dveří a začala oprava kruchty. Zámecké zahradnictví bylo převedeno na plynové topení. Pro modernizaci toalet pro návštěvníky byla zpracována projektová dokumentace.

Slup – vodní mlýn

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková

Mlýn byl založen církevní vrchností ženského kláštera cisterciáků v Oslavanech u Brna ve 13. století. Dnešní podobu získal mlýn přestavbou v 1. polovině 17. století, kdy byly vlastníky hrabata z Althanu. V současné době je ve správě Technického muzea v Brně a je zde prezentována expozice dějin mlýnářství. V roce 2002 zde probíhala oprava vodních kol, česlí a lávky poškozené srpnovou povodní.

Uherčice – zámek

Garant SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, Mgr. Michaela Líčeníková

Stavební aktivity v areálu zámku se týkaly několika objektů. Byl opravován krov a položena nová krytina na severním křídle při arkádovém nádvoří. Na střeše jižního křídla při téže nádvoří byla opravena štenýřová konstrukce hodinové věže, proveden nový plechový plášť věže a zprovozněny hodiny. V kuchyňské zahradě v západní části areálu byla zajištěna ohradní zeď včetně nárožních věžiček a zahradního pavilonu. Oranžerie za starým palácem dostala novou krytinu.

Valtice – zámek

Garant SÚPP: Bc. Karel Ksandr, Ing. Ivana Kopecká

Valtické panství patřilo od 14. století do roku 1945 rodu Liechtensteinů. Nejvýznamnějším prostorem zámku je zámekská kaple. Zámek Valtice s parkem je nedílnou součástí památkové zóny Lednicko-valtického areálu zapsaného do Seznamu kulturního a přírodního světového dědictví UNESCO. V roce 2002 na zámku ve Valticích probíhaly tyto rekonstrukční a restaurátorské práce: další etapa rekonstrukce statiky narušených stropů nad 2. patrem zámku, další etapa rekonstrukce krovu a střechy zámku a jízdního, další etapa rekonstrukce fasád zámku a terasy u jižní fasády, rekonstrukce hotelových pokojů v hotelu Hubertus.

Vranov nad Dyjí – areál státního zámku se zříceninou Nový Hrádek

Garant SÚPP: Mgr. Ludmila Koběřská, Mgr. Karin Kahancová

V roce 2002 byl zpracován a odsouhlasen projekt na rekonstrukci a modernizaci návštěvnických WC v bývalé hospodářské budově za hlavní branou, včetně povrchů, sítí a sanace přilehlé jižní terasy.

Olomoucký kraj

Bouzov – hrad, čp. 8

Garant SÚPP: Mgr. Ludmila Koběřská

Na sklonku roku 2002 byly zahájeny práce související s instalací přehledového kamerového systému na vnějším hradebním obvodu 2. nádvoří v předhradí.

Klášteří Hradisko, čp. 38

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc., PhDr. Alena Horynová

Areál bývalého benediktinského a později premonstrátského opatství Klášteří Hradisko slouží již 200 let potřebám vojenské nemocnice. V roce 2002 probíhala úprava další části lůžkových oddělení. Smyslem této úpravy je zlepšení komfortu pacientů zmenšením místností, zmenšením počtu lůžek v pokoji a doplněním chybějícího sociálního zařízení. Tyto úpravy jsou sice z hlediska památkové péče problematické, ale ve spolupráci s vlastníkem jsou vyloučeny nevratné zásahy. Všechny sporné úpravy jsou prováděny tak, aby bylo možno kdykoliv obnovit původní stav. Dochované historické prvky a povrchy jsou důsledně respektovány. V souvislosti s obnovou pokojů dochází k rehabilitaci přilehlých chodeb včetně restaurování zdobných štukových patek kleneb. V roce 2002 se uskutečnilo restaurování dalších úseků nástěnných maleb v předsálí Slavnostního sálu. Šlo o malby východní stěny s nikou se sochou Naděje a stěn severozápadního nároží se sochami Pokory a Statečnosti. Stav maleb umožnil provedení rekonstrukcí dekorativních partií.

Javorník – zámek Jánský Vrch

Garant SÚPP: Pavel Jerie, Mgr. Michaela Ličeníková, Ing. Božena Pacáková

V roce 2002 pokračovala obnova dřevěné konstrukce krovu a šindelové krytiny. Ve velkém nádvoří byla prováděna nová splašková a dešťová kanalizace; z těchto důvodů zde

byl proveden záchranný archeologický výzkum. V roce 2002 proběhla oprava fasád malého nádvoří s prezentací nálezů a dílčími rekonstrukcemi barevnosti z konce 18. století. Byla zahájena oprava služebního bytu v budově tzv. Muzea.

Vypracován byl odborný posudek dílčího návrhu asanace dřevin v zámeckém parku.

Olomouc – areál bývalého Přemyslovského hradu – Arcidiecézní muzeum

Garant SÚPP: Ing. arch. Miloš Solař, Mgr. Kateřina Círglová

Součástí areálu NKP bývalého Přemyslovského hradu v Olomouci jsou budovy Kapitulního děkanství, které se přestavují pro potřeby Arcidiecézního muzea. V roce 2002 se prohloubil nesoulad mezi odborným názorem SÚPP a stanoviskem investora. Vzhledem k právním podkladům není názor památkového ústavu respektován.

V rámci celkové rekonstrukce hlavního objektu v areálu bývalého kapitulního děkanství byly v loňském roce realizovány některé významné restaurátorské práce. Na severní fasádě severního křídla se pokračovalo v restaurování dochovaných omítek a kamenných okenních ostění. V interiéru byly prováděny detailní restaurátorské průzkumy omítek i výmaleb.

V hlavním sále a ve třech přilehlých místnostech 1. patra západního křídla byla restaurována velmi hodnotná pozdně barokní figurální štuková výzdoba stropů s mytologickými motivy, u hlavního sálu mimořádně dobře zachované původní polychromie s detaily „zlacenými“ plátkovou mědí.

Olomouc – soubor barokních kašen a sloupů

Garant SÚPP: Mgr. Ludmila Koběřská, PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.

V roce 2002 bylo dokončeno restaurování Merkurovy, Herkulovy, Caesarovy a Neptunovy kašny a kašny Tritonů. Uskutečňovaly se pravidelné konzultační dny, v rámci nichž byly řešeny otázky dalšího postupu restaurování. Nepodařilo se najít shodu v zabezpečování kašen v zimním období.

Šternberk – hrad, čp. 170

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovičková

Původně středověký hrad pocházející z druhé poloviny 13. století. Významné renesanční stavební úpravy v 16. století. Současná podoba hradu pochází z rozsáhlé romantické přestavby, která byla zahájena v roce 1886 a pokračovala až do 20. let 20. století. SÚPP převzal odbornou garanci k 1. 1. 2002, kdy byl hrad prohlášen za národní kulturní památku a navázal na předchozí práci SPÚ v Olomouci.

Předprojektová a projektová příprava – odstranění zbytků středověkého pilíře (SÚPP nesouhlasil), odstranění druhého zazdívký ve východním křídle předhradí, odstranění vestavby WC v podkroví severního křídla předhradí, studie a následně projekt rehabilitace severního a východního křídla předhradí, stavební úpravy koupelny (SÚPP nesouhlasil), modernizace plynové kotelny, stavební úpravy parkánu a terasy pod kaplí, provizorní zastřešení terasy pod kaplí, oprava krovů a stropů na posledním NP u objektů předhradí (SÚPP nesouhlasil), statické zajištění východní stěny východního křídla předhradí atd.

V průběhu roku 2002 došlo k odstranění střechy nad jímkou u malého nádvoří a těles ústředního topení ve východ-

ním křídle předhradí. Neuspokojivý stavebně-technický stav hradu je důsledkem dlouhodobě zanedbávané běžné údržby.

Na přelomu roku 2001 a 2002 byla bez stavebního povolení zahájena oprava krovů severního a východního křídla předhradí.

Při průzkumu omítek východního křídla předhradí byl odhalen fragment renesanční omítky a freska bosáže.

Velké Losiny – zámek, čp. 268

Garant SÚPP: Pavel Jerie, Mgr. Michaela Ličeníková

Obnova pláště Vysokého zámku pokračovala rozsáhlou opravou krovu tzv. empírového křídla, kde byla položena nová břidlicová krytina. Na fasádách byly odkryty a zajištěny rozsáhlé zbytky dekorativní úpravy s iluzivními pilastry v přízemí i patře a fasády byly doplněny jádrovou omítkou; dokončení se předpokládá v roce 2003. V areálu zámku byla opravena tzv. Leďárna, na níž byl největší částí vyměněn krov, bylo provedeno dozdění a zajištění obvodového zdiva i klenby, a archeologicky byla odkryta zasypaná prostora na uložení ledu.

Velké Losiny – papírna

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková

Velké Losiny, papírna na ruční papír. (Foto Ladislav Bezděk)

Ruční papírna ve Velkých Losinách založená na konci 16. století na náhonu říčky Desná prošla mnoha přestavbami. Nejhodnotnější budovy dochovaného areálu nesou stopy barokního stavitelství doplněného o klasicizující prvky. Další objekty byly postaveny na konci 19. století. Areál byl prohlášen národní kulturní památkou nařízením vlády ČR č. 132/2001, které nabylo účinnosti dne 1. 1. 2002. V roce 2002 probíhala výměna šindelových střešních nad hlavním traktem, výměna eternitové krytiny a opravy krovu a fasád budovy čerpání a sušáren, oprava střešních a stropů budovy klížírny. Byla dokončena celková rekonstrukce vytápění. Dále byla provedena sanace zdiva a výměna podlah v objektu Galerie. V hlavní budově byly opraveny dřevěné stropy nad holandry a opraveny omítky v suterénu. Byla zpracována dokumentace požární a elektronické signalizace. Areál byl zařazen mezi památky a soubory České republiky vybrané k nominaci do Seznamu světového dědictví.

Moravskoslezský kraj

Bruntál – zámek, čp. 1

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková, Ing. Božena Pacáková

SÚPP převzal odbornou garanci k památce 1. 1. 2002, kdy byl zámek prohlášen za národní kulturní památku a navázal na

předchozí odbornou práci SPÚ v Ostravě. V průběhu roku 2002 byly prováděny udržovací práce spočívající zejména v opravě plotových polí, doplnění střešní krytiny a dále byla provedena výmalba výstavní síně. Připravovala se projektová dokumentace ke stavebním úpravám hygienického zařízení pro návštěvníky.

Byla poskytnuta odborná součinnost při zpracování návrhu rehabilitačních úprav zámeckého parku a posouzena studie této úpravy.

Fulnek – bratrský sbor, památník Jana Amose Komenského

Garant SÚPP: PhDr. Pavel Bureš

Fulnek, bratrský kostel. (Foto Pavel Bureš)

Zděná patrová budova bývalého sboru českých bratří s připojenou gotickou kaplí byla průběžně stavebně upravována v období od 15. do 18. století. Uvnitř je umístěna expozice Okresního vlastivědného muzea v Novém Jičíně věnovaná životu a dílu světoznámého učenice, pedagoga a humanisty Jana Amose Komenského, který zde v letech 1618 – 1621 pobýval a působil na bratrské škole. V roce 1991 byla provedena reinstalace expozice a celková obnova památníku.

V roce 2002 nebyly prováděny žádné stavební a konzervační práce.

Hodslavice – rodný dům a památník Františka Palackého, čp. 108

Garant SÚPP: PhDr. Pavel Bureš

Rodný dům význačné postavy našich dějin je zděná lidová stavba se sedlovou střechou pokrytou šindelem, stojící uprostřed obce poblíž roubeného kostela sv. Ondřeje. Byla postavena roku 1796 učitelem, krejčím a písmákem Jiřím Palackým, otcem historika Františka Palackého jako evangelická vesnická škola s bytem učitele. Dům slouží jako památník a muzeum slavného rodáka a je spravován Okresním vlastivědným muzeem v Novém Jičíně. Je v dobrém stavebně-technickém stavu.

V roce 2002 nebyly prováděny žádné stavební a konzervační práce.

Hradec nad Moravicí – zámek, čp. 1

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková, PhDr. Alena Horynová, Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.

SÚPP převzal odbornou garanci za objekt k 1. 1. 2002, kdy byl zámek prohlášen za národní kulturní památku a navázal na předchozí práci SPÚ v Ostravě.

V průběhu roku 2002 byla prováděna pravidelná běžná údržba zámku a rozsáhlého parku. Byla odstraněna zastaralá

technologie v objektu kotelny u Červeného zámku a dokončena hrubá stavba v interiérech 2. NP u východního a severního křídla Bílého zámku.

Projektová příprava 1. etapy EPS Bílého zámku.

Konzultace o nové interiérové instalaci a zejména pak prezentaci nástěnných a nástropních maleb ve 2. NP Bílého zámku s pracovníky SÚPP.

SÚPP vykonával památkový dohled ve spolupráci s PhDr. D. Kouřilovou, PhDr. L. Mezerovou a PhDr. D. Kolářovou ze SPÚ v Ostravě.

Opava – Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Garant SÚPP: Ing. arch. Dagmar Šťovíčková

Cihlové síňové trojlodí se dvěma věžemi z 13. století. Zaklenutí kostela a úpravy věží jsou výsledkem barokních zásahů v průběhu 18. století.

V roce 2002 byla vypracována přípravná projektová dokumentace k zamýšlené celkové obnově a SÚPP stanovil vstupní podmínky pro vypracování projektové dokumentace ke stavebnímu řízení. Během roku 2002 v objektu neprobíhaly žádné obnovovací práce.

Stavebně-historický průzkum zpracovávají PhDr. D. Kouřilová a PhDr. A. Grůza ze SPÚ v Ostravě.

Ostrava – areál bývalého kamenouhelného dolu Michal, Ostrava 2-Michálkovice

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková

Areál se dochoval v autentické podobě včetně movitého zařízení. Dnes slouží jako průmyslové muzeum Ostravska. Slavnostně bylo otevřeno v dubnu 2000. V roce 2002 byla provedena kompletní oprava střech na objektu jámové budovy, zakrytí prostupu těžní věže a vyčištění jámové budovy od uhlého prachu. Dále došlo k částečné opravě dešťové kanalizace. Průběžně probíhaly udržovací práce nutné k zajištění zpřístupnění areálu.

Ostrava – důl Hlubina a vysoké pece a koksovna Vítkovických železáren

Garant SÚPP: Ing. arch. Eva Dvořáková

Rozsáhlý areál zahrnující důl Hlubinu a část Vítkovických železáren situovaný v dolní oblasti Vítkovic vznikl jako první vysokopecní koksárenský provoz v rakouské monarchii. Postupný vývoj a nepřetržitá kontinuita výroby zanechala po zastavení provozu v roce 1998 jedinečný stavební doklad technologického toku od těžby uhlí až po finální výrobu železa. Areál byl prohlášen národní kulturní památkou nařízením vlády ČR č. 337/2002 s účinností od 1. 8. 2002. V průběhu II. pololetí roku 2002 byly zpracovány projekty na opravu střech areálu dolu Hlubina a projekt obnovy jámové budovy s těžní věží. Areál byl zařazen mezi památky a soubory České republiky vybrané k nominaci na Seznam světového dědictví.

Zlínský kraj

Buchlovice – zámek

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

Realizována byla rekonstrukce zásobní zahrady, a to výstavbou nového skleníku. Na objektu zámku a v ostatních budovách byla prováděna pouze údržba.

Buchlov – hrad

Garant SÚPP: Ing. arch. Zdeněk Chudárek

Prováděna byla pouze běžná údržba, především opravy šindelové krytiny.

Kroměříž – areál zámku s Podzámeckou a Květnou zahradou

Garanti SÚPP: Ing. Lenka Kunrátková, Mgr. Jan Holeček, Mgr. Kateřina Círglová, Ing. Dagmar Michoinová, Ing. Ina Truxová

Na vstupní fasádě zámku byl restaurován monumentální raně barokní pískovcový portál a kamenné sokly v zámeckém nádvoří.

V Podzámecké zahradě byly upraveny parkové cesty a dokončeno restaurování kamenného pláště Stříbrného mostku.

V objektu Rotundy v Květné zahradě probíhal průzkum stavu kamínkových mozaik a byla pořízena fotodokumentace „kamínkových místností“, nejvíce poškozené části mozaiky v jedné z těchto prostor byly transferovány. V Holandské zahradě byl prováděn archeologický průzkum, který zachytil podzemní konstrukce objektů známých z grafického ztvárnění zahrad ze 17. a 18. století. V Květné zahradě byla posouzena studie řešení tzv. Holandské zahrady a dále rozpracována projektová dokumentace, v jejímž rámci došlo posouzení možných pěstebních opatření a zásahů směřujících k rehabilitaci zahrady jako celku. Došlo k zpracování souborného materiálu hodnotícího současný stav obou areálů s návrhem rehabilitačních úprav.

Prostřední Bečva – areál Pusteven

Garant SÚPP: PhDr. Pavel Bureš

Prostřední Bečva, areál Pusteven, interiér v objektu Maměnka. (Foto Pavel Bureš)

Areál dřevěných staveb arch. Dušana Jurkoviče z roku 1899 je situován v horské poloze na hřebeni sedla mezi vrcholy Radhoště a Tanečnice v Beskydech. Jurkovič vytvořil svérázný a osobitý architektonický styl s prvky secese a lidového stavitelství, jehož vrcholným reprezentantem jsou dřevěné stavby na Pustevnách. Všechny stavby jsou dřevěné, vynikají pozoruhodnou dřevěnou výzdobou a výraznou barevností v exteriéru i interiéru. Od počátku byly určeny a využívány pro účely turistického ruchu.

Od roku 1995, kdy je do své správy převzalo Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm probíhá jejich náročná celková stavební obnova zařazená do PZAD.

V roce 2002 pokračovaly stavební práce na památkové regeneraci objektu Maměnky podle schválené projektové dokumentace a harmonogramu. Byla dokončena výměna napadených a poškozených dřevěných prvků konstrukcí tesařským způsobem a rovněž skončila kompletní konzervace celé konstrukce a její statické zajištění. Hlavní úsilí bylo věnováno restaurování původní barevnosti a dekorativní výzdobě interiérů, jimž byla navracena jejich někdejší podoba na základě dochovaných plánů a kreseb D. Jurkoviče. S využitím zachovaných zbytků mobiliáře a staré ikonografické dokumentace byly zhotoveny prototypy a vzorové kusy nábytku a doplňky vnitřního vybavení citlivě přizpůsobené budoucím potřebám nestandardního ubytovacího zařízení. Obnova je vedena snahou minimalizovat zásahy a výměny původních konstrukcí, které jsou v případě nutnosti nahrazovány materiálovými a tvarovými kopiemi zhotovenými tradiční technologií.

Rožnov pod Radhoštěm – Valašské muzeum v přírodě

Garant SÚPP: PhDr. Pavel Bureš

Rožnov pod Radhoštěm, Valašské muzeum v přírodě, interiér kuchyně. (Foto Pavel Bureš)

Rozsáhlý komplex muzea lidové architektury v přírodě, v sezóně hojně navštěvovaný, organizačně členěný na odborný, administrativní a výrobní úsek, se skládá se ze tří různě tematicky zaměřených a odděleně situovaných expo-

zičních areálů. Nejstarším souborem staveb je Dřevěné městečko, evokující obraz původního rožnovského náměstí. Technické a výrobní vesnické stavby jsou soustředěny v Mlýnské dolině a největší plochu zaujímá na stráni nad městem Valašská dědina. Podle schváleného koncepčního záměru se muzeum neustále rozšiřuje a probíhá průběžná údržba exteriérů i interiérů objektů. Jedná se o nejstarší zařízení tohoto typu ve střední Evropě a nejrozsáhlejší u nás.

Během roku 2002 pokračovala výstavba rozsáhlé vozovny z Ostravice poblíž budoucího vstupního centra, v níž bude po dokončení umístěna expozice lesnictví; v areálu Dřevěného městečka se uskutečnila výstavba 5 dřevěných prodejních stánků a hygienického zařízení, citlivě přizpůsobených svým vzhledem i materiálem prostředí; pokračovala rekonstrukce a rehabilitace tzv. Hrdličkovy vily z konce 19. století v centrální části muzea pro účely ředitelství a administrativního zázemí; pokračovala postupná výměna dožilých šindelových krytin na vybraných muzeálních objektech; byla dokončena projektová příprava rekonstrukce a rehabilitace tzv. Sušáku – textilní manufaktury, který bude sloužit jako reprezentativní vstupní objekt muzea, a bylo zahájeno jeho vyklízení a sanace; pokračovaly rutinní průběžné údržbové a konzervační práce ve všech částech areálu muzea.

Staré Město u Uherského Hradiště – soubor pozůstatků velkomoravské sídelní aglomerace

Garant SÚPP: Ing. arch. Vladimíra Rákosníková

Několikaleté spory o podobu kostela Svatého Ducha, zasahujícího dílčím způsobem na území NKP, byly tvrdě a nekompromisně ukončeny se strany stavebníka a investora zahájením realizace spodní stavby kostela, a to bez vědomí garanta NKP. Právní zpochybnění platnosti zásahů SÚPP do výsledné podoby stavby bude v případě její realizace podle projektu znamenat nenapravitelné poškození prostředí národní kulturní památky a celého sídla.

Vizovice – zámek

Garant SÚPP: Mgr. Jitka Vlčková, Mgr. Kateřina Círglová

V druhé polovině roku 2002 byly restaurovány spolu s podstavci dvě nadživotní figury gladiátorů pravděpodobně z dílny významného pozdně barokního moravského sochaře Ondřeje Schweigla. Kompletní dokončení restaurování soch by mělo proběhnout za vhodných klimatických podmínek v první polovině roku 2003. V rámci údržbových prací proběhly obnova dřevěného plotu mezi zámeckým parkem a pronajatým pozemkem u benzinové pumpy, vybudování zábradlí kolem přístupového chodníku k budově předzámčí z ulice Štěpánská, výmalba chodeb, schodiště zámku a chlapeckého pokoje, nátěr vrat západního průčelí zámku, ošetření a obnova podlah v instalaci, doplnění zříceně části ohradní zidky v parku. Bylo zpracováno odborné vyjádření a vydáno závazné stanovisko k obnově tří vrat v západním průčelí předzámčí. Jejich realizace bude dokončena počátkem roku 2003.

Činnost Českého národního komitétu ICOMOS

ICOMOS - International Council on Monuments and Sites – Mezinárodní rada pro památky a historická sídla je mezinárodní nevládní sdružení specialistů v oboru konzervace a restaurování, kteří jsou zastoupeni v národních komitétech více než 100 zemí světa.

Pravidelná zasedání členů Českého národního komitétu ICOMOS

Mezinárodní den památek a sídel (18. duben) byl ustaven organizací ICOMOS v roce 1982 a poté schválen Generální konferencí UNESCO; tento den dává příležitost seznámit veřejnost s rozmanitostí kulturního dědictví, snažou chránit a zachovat je a upozornit na jeho zranitelnost.

Během slavnostního zasedání byla udělena cena za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2001 městu Nový Jičín. Státní cena za památkovou péči byla udělena dvěma osobnostem – Janu Mukovi a Bohuslavu Slánskému, oběma in memoriam.

V prosinci proběhlo ve Španělsku 13. Generální zasedání ICOMOS, kde se konaly volby. Novým prezidentem se stal opět Michael Petzet (SRN), generálním sekretářem Dinu Bumbaru (Kanada) a pokladníkem Giora Solar (Izrael).

Pro centrum ICOMOS v Paříži byl v rámci celosvětového průzkumu kulturního dědictví 20. století vypracován rozsáhlý materiál za Českou republiku. Dále byla vyhotovena podrobná zpráva o škodách, které způsobily srpnové záplavy na významných památkách v Čechách a na jižní Moravě, (www.supp.cz).

Program Evropské unie pro podporu kultury Culture 2000

Sekce pro kulturní dědictví České kanceláře programu Culture 2000 ve Státním ústavu památkové péče zajišťovala v průběhu roku 2002 šíření informací o programu a možnostech účasti v něm v oblasti nemovitého, movitého i nemateriálního kulturního dědictví. Informace byly určeny státním i soukromým vlastníkům památek, vlastníkům památek v majetku měst a obcí, církví a jiných organizací, a subjektům, jež o ně pečují, nadacím, veřejně prospěšným společnostem, občanským sdružením, zájmovým organizacím, odborným, vzdělávacím i sbírkotvorným institucím v oblasti kulturního dědictví, dále pracovištím a vzdělávacím institucím zabývajícím se ochranou kulturního dědictví, jeho restaurováním a prezentací. Informace byly rovněž poskytovány příslušným složkám státní, regionální i místní správy, jednotlivcům zajímajícím se o program a dalším.

Databáze zájemců o program

Sekce vede širokou databázi zájemců o program Culture 2000 a mezinárodní spolupráci z řad jednotlivců a institucí. Tato databáze je stále rozšiřována. Účastníkům, kteří si přejí být evidováni v databázi, jsou adresně mailem, či písemnou

formou zasílány veškeré aktuální informace o programu Culture 2000 i o některých dalších programech na ochranu kulturního dědictví Evropské Unie či mezinárodních organizací. Adresně, podle tématu zamýšlené aktivity, jsou jim zasílány nabídky na spoluúčast v konkrétním projektu jiných subjektů českých i zahraničních, pokud jsou nabídky do sekce zaslány s žádostí o oslovení možných partnerů.

Další šíření informací o programu Culture 2000 a konzultace

Vedle účastníků databáze jsou informace adresně rozesílány na příslušné složky státní správy. V roce 2002 mj. na okresní a krajské úřady, síť institucí památkové péče, vysoké a vyšší odborné školy příslušného zaměření, sbírkotvorné instituce. V roce 2002 sekce dále průběžně poskytovala konzultace jednotlivým zájemcům o program, telefonickou formou i formou osobních rozhovorů.

Spolupráce se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Sekce spolupracuje se SHS ČMS, které dále šíří informace zpracované a zasláné sekcí všem svým členům, tj. většině českých a moravských historických měst a obcí, pro něž jsou významná v rámci programu Culture 2000 nejen témata kulturního dědictví, ale i živého umění.

Rok 2002 – výzvy pro předkládání projektů

V průběhu roku byly rozeslány následující výzvy: Březen 2002 – informace o zřízení serveru AGORA pro vyhledávání partnerů v rámci programu Culture 2000 a informace o programu – celý adresář, Červen 2002 – informace o vyhlášení výzvy pro předkládání projektů pro rok 2003 – celý adresář, Září 2002 – informace o European Union Prize for Cultural Heritage/Europa Nostra Awards, informace o vyhlášení výběrového řízení pro specifické projekty – projekty ke 300. výročí založení města Petrohradu – celý adresář, Září 2002 – informace o vyhlášení výběrového řízení pro projekty laboratoří kulturního dědictví – vybrané instituce – cca 30 subjektů.

Propagace programu

Sekce průběžně šířila informace formou brožury o programu Culture 2000 pro oblast kulturního dědictví, do které byly zpracovány aktuální přílohy. Publikovala informace ve Zprávách památkové péče, na webových stránkách sekce a Státního ústavu památkové péče a na webových stránkách mezinárodního portálu pro kulturní dědictví – CULTIVATE – české větvi.

Přednášky o programu

Sekce připravila a uskutečnila přednášky na téma Program Evropské Unie Culture 2000 pro celostátní workshop programu Cultivate v areálu Státního ústředního archivu v Praze na Chodovci, pro sympozium Soukromých vlastníků hradů a zámků v Arcibiskupském paláci v Praze, pro konferenci Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska v Kadani a v rámci samostatného semináře na toto téma uspořádaného ve spolupráci s Regionálním informačním střediskem EU v Liberci.

Spolupráce v rámci činnosti sekce

Sekce průběžně spolupracovala s Českou národní kanceláří v Divadelním ústavu, která je hlavním kontaktním místem programu při získávání a výměně informací, při účasti na semináři o programu, při jednáních Rady České kanceláře programu Culture. Sekce spolupracovala s ostatními Cultural Contact Points, zřízenými pro program v zemích, účastnících se programu. Zástupkyně sekce se účastnila mezinárodních jednání Cultural Contacts Points a mezinárodní konference pořádané maďarskými partnery. Sekce zpracovala a předala připomínky k návrhu výzvy programu Culture 2000 pro rok 2002 týkající se oblasti kulturního dědictví, jež předložila Evropské komisi zástupkyně Management Committee.

Sekce dále spolupracovala s dalšími kontaktními místy programů EU, a to při V. rámcovém programu pro vědu a výzkum v Technologickém centru AV ČR, programu Sapard na MMR ČR, programu Cultivate v Náprstkově muzeu, s Informačním centrem EU v Praze, s Informačním centrem neziskových organizací, s Nadací občanského fóra ad.

Informace o dalších grantových možnostech v oblasti kulturního dědictví

Sekce shromažďuje a předává informace i o jiných grantových programech a dotacích pro podporu, ochranu, restaurování a prezentaci památek, jež jsou udělovány státními a nestátními subjekty v ČR i mezinárodními subjekty. V roce 2002 sekce zpracovala a rozeslala materiály o grantových programech Světového památkového fondu (World Monuments Fund), materiál o oceněních a vypsaných grantech federace Europa Nostra i výzvy dalších subjektů. Velká část těchto informací byla zaměřena na granty udělované českými i zahraničními subjekty jako pomoc pro kulturní památky poškozené povodněmi v létě 2002.

Mezinárodní spolupráce

Dvořák Martin, Ing.: Konzervace nálezu z lokality Abu Sír, kolokvium Českého národního egyptologického centra, FF UK Praha, 6/2002.

Havlíková Alena: Průzkum oplechovaných dveří kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou, Památkářské dny v Jihlavě, workshop věnovaný průzkumům a restaurování poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, 11/2002.

Havlíková Alena: Stabilizace archeologických železných nálezů siřičitanovou a hydrazinovou metodou, Technické muzeum v Brně, workshop AMG – skupiny kovů, 12/2002.

Jerie Pavel (Kučová Věra): Účast při jednání s p. José Maria Ballesterem, odborníkem na kulturní dědictví Rady Evropy – prezentace povodňových škod v ČR po záplavách v srpnu 2002, 10/2002.

Jerie Pavel: Přístupy k opravě hradních zřízení v Českých zemích, přednáška, sympozium k záchraně torzální hradní architektury, Lotyšsko, zámek Rundale, 4/2002.

Jerie Pavel: Budovy Českých a Moravských mincoven, přednáška na konferenci EUROMINT, Portugalsko, Porto, 11/2002.

Jerie Pavel: Památky poškozené povodní v České republice v roce 2002, přednáška na konferenci ICOMOS, Španělsko, Madrid, 11 až 12/2002.

Kopecká Ivana, Ing.: Organisation de la Protection du Patrimoine en République Tchèque, le Département Technologique d'Institut, seminář pro přírodovědce, pracovníky muzeí a památkové péče, Rumunsko, Sibiu, 5/2002.

Kopecká Ivana, Ing.: Biologické poškození historických silikátových materiálů, Seminář o poškození památek holuby, Praha, 12/2002.

Kopecká Ivana, Ing., (Rudolf Šlesinger, Miloš Drdáký, Vladimír Havlín, Jiří Vacík): Ethanol solutions of polymers for impregnation of wood, mezinárodní konference Art et chimie – les polymeres, Paříž, 10/2002.

Ksandr Karel, Bc.: Konzultace k restaurování Tugendhatovy vily s prof. Leslie van Duzer, Arizonská univerzita, USA, Praha, 6/2002.

Kučová Věra, Ing. arch.: Účast při jednáních s expertem UNESCO při jeho misi k posouzení nominace české památky s názvem Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči, 6/2002.

Kučová Věra, Ing. arch. (Jerie Pavel): Účast při jednání s p. José Maria Ballesterem, odborníkem na kulturní dědictví Rady Evropy – prezentace povodňových škod v ČR po záplavách v srpnu 2002, 10/2002.

Michoinová Dagmar, Ing.: New Materials for Safeguarding Cultural, Proceedings of ARIADNE workshop's New Materials for Safeguarding Cultural, Třešť, 4/2002.

Michoinová Dagmar, Ing.: Druhá památkářská dílna na téma Konzervační způsob obnovy památek, pořadatel SÚPP v Praze, Český Krumlov, 7/2002.

Michoinová Dagmar, Ing.: Analýza pucolánových příměsí v historických maltách, 4. ročník studentské postgraduální konference, VÚT, Brno, 5/2002.

Michoinová Dagmar, Ing.: Konzervace vápennou vodou z pohledu technologa konzervačních technik, Druhá památkářská dílna na téma Konzervační způsob obnovy památek, pořadatel SÚPP v Praze, 7/2002.

Michoinová Dagmar, Ing.: Přínos materiálového průzkumu pro zajištění a konzervaci hradu Bausky, téma Renesance historických řemesel a syntéza tradičních a moderních technologií při konzervaci zřícenin hradu Bauska, pořadatel Bauska Pils, 11/2002.

Pacáková Božena, Ing.: Odborná součinnost a posouzení studie, rehabilitace zámeckého parku Vrchotovy Janovice v rámci česko-německé spolupráce.

Rákosníková Vladimíra, Ing. arch.: Spolupráce s Technische Universität v Berlíně. Průběžně byly konzultovány práce studentů, týkající se rehabilitace Terezína, v době po povodni byly svolávány akční schůzky zaměřené na pří-

pravy záchranných projektů a informování odborné mezinárodní veřejnosti o nastalých škodách na významné památce, zařazené na indikativní seznam UNESCO.

Rákosníková Vladimíra, Ing. arch.: Při soukromé dovolené jsem v Mnichově informovala o problematice Terezína prezidenta ICOMOS, Dr. Michaela Petzeta. V diskusi vyjádřily své názory prof. Astrid Debold-Kritter z Technische Universität v Berlíně a Arch. Ursula Mandel z mnichovské Denkmalpflege, obě dobré znalkyně místa a jeho hodnoty, 5/2002.

Rákosníková Vladimíra, Ing. arch.: Po povodni v srpnu 2002 proběhla řada jednání s Embassy of Switzerland, zastoupenou p. Hugo Gislerem, věnovaná pomoci Terezínu. Pro možnou finanční pomoc poskytl SÚPP podrobný výpis škod na stavbě a mobiliáři 4. dvora Malé pevnosti a zpracoval podrobný tematický návrh na restaurování, 8/2002.

Syrová Zuzana, Ing.: Monographie du Bâtiment, Ecole d'Architecture de Versailles, Versailles, Francie, 4/2002.

Syrová Zuzana, Ing.: Histoire de l'Inventaire dans les pays tcheques, Université de Paris, Paříž, Francie, 5/2002.

Zahraniční stipendia a studijní cesty pracovníků

Bureš Pavel, PhDr. (Markéta Hanzlíková, Pavel Jerie): slavnostní otevření výstavy Drevena sakralna architektúra v strednej Európe (SR, ČR, Polsko, Maďarsko) – českou část zpracoval SÚPP, Dolný Kubín, Slovensko, 5. 4. – 6. 4. 2002. (Služební cestu hradil SÚPP.)

Zhodnocení cesty:

Služební cesta se uskutečnila na základě pozvání Pamiatkového úradu v Žilíně u příležitosti slavnostního otevření výstavy Drevená sakralna architektúra v strednej Európe. SÚPP pořídil fotografickou dokumentaci a texty k vybraným nejhodnotnějším dřevěným kostelům v ČR.

Garanty a pořadatelé výstavy bylo MK SR, Pamiatkový úrad v Bratislave a Oravská galéria v Dolnom Kubíne a instalována byla v Župnom dome v Dolnom Kubíne. Součástí vernisáže byla odborná diskuse se zástupci slovenské památkové péče na téma ochrana památek a transformace slovenské památkové péče na státní orgány s výkonnou pravomocí. Dále byl v doprovodu a s odborným výkladem slovenských kolegů navštíven Oravský hrad, Múzeum oravskej dediny Zuberec-Brestová a rezervace lidové architektury oravského domu v Podbieli. Jednalo se sice o krátkou, ale výše uvedeným programem zcela vyplněnou cestu.

Dvořák Martin, Ing.: odborná technologická spolupráce při terénním výzkumu, Abu Sír, Egyptská arabská republika, 10. 3. – 3. 4. 2002. (Služební cestu hradilo České národní egyptologické centrum.)

Zhodnocení cesty:

Odkoušení a aplikace materiálu TERA KO vyvinutého v laboratoři SÚPP ve specifických klimatických podmínkách na památce špičkového významu (Intiho hrobka 5. dynastie cca 2400 př. n. l.), odebrání vzorků historického srovnávacího

materiálu – dřevo, textil, papyrus, kámen, kovy, pigmenty, malty a omítky – pro databázi laboratoře. Publikování výsledků práce a propagace práce SÚPP v odborných i populárních sbornících, časopisech a médiích, např. Ve službách archeologie II., National Geographic, Discovery Channel TV, National Geographic TV, ČT 1, ČR 1 apod.

Dvořák Martin, Ing.: spolupráce na mezinárodní archeologické expedici, Giza, Egiptská arabská republika, 2. 11. – 6. 12. 2002. (Služební cestu hradilo České národní egyptologické centrum při FF UK.)

Zhodnocení cesty:

Ve spolupráci s Nejvyšší egyptskou radou pro památky byla připravena koncepce další prezentace archeologických nálezů v prostorách Iufaaovy hrobky, v laboratoři SÚPP byly analyzovány na komerční bázi cenné vzorky historických materiálů z lokality Abu Sír.

Publikování výsledků práce a propagace práce SÚPP v odborných i populárních sbornících, časopisech a médiích, např. Ve službách archeologie III. (v tisku), ČT 1, National Geographic, Discovery Channel TV, výstava Osudy staré 4000 let (Fragnerova galerie). Navázání spolupráce se světovými odborníky – D. Schorsch MET NY, USA, S. Balachandrian.

Pavel Jerie: sympozium Konzervace středověkých architektonických památek, účast a přednesení příspěvku, Lotyšsko, Bauska, 18. 4. – 20. 4. 2002. (Služební cestu hradila přijímající strana.)

Zhodnocení cesty:

Sympozium věnované záchraně torzální architektury bylo součástí mezinárodního projektu věnovaného konzervaci pevnosti Bauska. Přednesený příspěvek byl věnován vývoji přístupu k záchraně zřícenin od 19. do 20. století. SÚPP byl do projektu aktivně zapojen i pokud jde o technologii, pojetí doplňků a oprav pevnosti Bauska. Akce ukončená koncem roku 2002 zahrnovala i seznámení lotyšských konzervátorů s jednotlivými akcemi přímo na našem území a napomohla jejich orientaci v památkové péči. Ta byla v minulosti zajišťována v Lotyšsku ze zahraničí a projekt podporoval výchovu místních odborníků.

Pavel Jerie: mezinárodní konference Euromint, Portugalsko, Porto, 13. 11. – 17. 11. 2002. (Služební cestu hradil Euromint město Kutná Hora.)

Zhodnocení cesty:

Účast na závěrečné konferenci konané v souvislosti s ukončením několikaletého projektu, do kterého se zapojilo město Kutná Hora. Přednesením příspěvku o mincovnách v ČR a péči o ně byla popularizována naše památkové péče v zahraničí.

Pavel Jerie: zasedání poradního výboru a Generální shromáždění ICOMOS, mezinárodní sympozium ICOMOS na téma Heritage at Risk, Španělsko, Madrid, 29. 11. – 6. 12. 2002. (Služební cestu hradil ICOMOS Spain.)

Zhodnocení cesty:

Účast na zasedání a shromáždění, přednesení odborného příspěvku na sympoziu – viz cesta PhDr. J. Štulce.

Kopecká Ivana, Ing.: EC-project LiDo – příprava agendy pro 3. zasedání, Francie, Paříž, 27. 2. – 3. 3. 2002. (Služební cesta byla hrazena z grantu EC 21-06 LiDo.)

Zhodnocení cesty:

Cesta byla uskutečněna v rámci mezinárodního projektu LiDo (Light Dosimeters for Monitoring Cultural Heritage EVK4-2000-00517), který probíhá v rámci 4. programu EU a jehož je technologická laboratoř SÚPP spoluřešitelem. Na schůzce v Paříži jednotliví řešitelé prezentovali své dosavadní výsledky, na jejich základě korigovali následující postup a připravovali agendu pro 3. zasedání, které se konalo v říjnu 2002 v Praze za účasti dvou pozorovatelů z Bruselu. Účast na řešení evropských projektů znamená pro organizaci jak finanční přínos, tak zahraniční reprezentaci.

Kopecká Ivana, Ing.: seminář – účast a přednášky, Rumunsko, Sibiu, 18. 6. – 24. 6. 2002. (Služební cestu hradilo Muzeum Astra a SÚPP z grantu 21-01.)

Zhodnocení cesty:

Setkání přírodovědců a vysokoškolských pedagogů pracujících v oblasti ochrany kulturního dědictví v Rumunsku. Hosty byli pracovníci obdobných institucí z Maďarska a ČR. Byla diskutována struktura těchto pracovišť, návaznost na legislativu a pedagogická činnost. Ze strany rumunských kolegů byl zájem zejména o strukturu organizace památkové péče, o systém vzdělávání v oboru restaurování, technologické zázemí oboru a legislativní rámec památkové péče (přednáška). Akci lze hodnotit spíše jako pomoc sesterské instituci, přínosem může být poznání, do jaké míry může špatná, nedostatečná či neexistující legislativa v oblasti památkové péče zdecimovat kulturní dědictví země.

Kopecká Ivana, Ing.: mezinárodní kolokvium „Art et Chimie – les polymères“, Francie, Paříž, 14. 10. – 17. 10. 2002. (Služební cesta byla hrazena z grantu 21-01 a ICOM.)

Zhodnocení cesty:

Kongres byl zaměřen především na použití polymerních materiálů při restaurování (laky, konsolidanty, hydrofobizační látky aj.) a na jejich možnosti, výhody i rizika použití. Zahrnoval dva dny přednášek a velmi obsáhlou posterovou sekci. Na kongresu jsem prezentovala poster, týkající se této problematiky (Ethanolic solutions of polymers for impregnation of wood), a navázala odborné kontakty. Odborné poznatky byly prezentovány prostřednictvím Českého výboru ICOM, který cestu finančně podpořil a jsou samozřejmě využívány v technologickém odboru.

Kotalíková Jana, PhDr.: The Attingham 50th Anniversary Conference, Velká Británie, Londýn, 4. 10. – 10. 10. 2002. (Služební cestu hradila přijímající strana.)

Zhodnocení cesty:

Ve dnech 4. – 10. 10. 2002 jsem se na pozvání a náklady pořádající strany zúčastnila výroční konference k 50. výročí založení tzv. Attingham Summer School, která od 60. let zvala každoročně i jednoho českého stipendistu, mezi nimiž jsem byla roku 1991 i já. Na výroční konferenci jsem oživila tehdy navázané kontakty, reprezentovala naši instituci v četných rozhovorech s kolegy z Velké Británie a USA a měla možnost slyšet zásadní referáty na téma budoucnosti hradů

a zámků v 21. století v různých zemích Evropy. Protože problematika hradů a zámků je mi stále blízká, přestože momentálně pracuji na jiných úkolech, doufám, že podněty získané na této konferenci budu mít příležitost uplatnit při své další praxi v oblasti památkové péče.

Ksandr Karel, Bc.: odborná konference Bayosan, Německo, Hindenlang-Bavorsko, 22. 1. – 26. 1. 2002. (Služební cestu hradila přijímající strana.)

Zhodnocení cesty:

Předmětem semináře byly odborné přednášky kolegů z Německa a Polska věnované problematice stavební obnovy památek a technologickým otázkám. Seminář byl pro nás prospěšný jak z hlediska prohloubení odborné kvalifikace v oboru stavebnictví, tak z hlediska poznání způsobu zajištění rozsáhlé zahraniční konference. Jednoznačně lze účast na kongresu označit za akci inspirativní a přínosnou.

Ksandr Karel, Bc.: mezinárodní vědecká konference Účelové budovy muzeí včera, dnes a zítra, Slovensko, Košice, 28. 5. – 1. 6. 2002. (Služební cesta byla hrazena SÚPP.)

Zhodnocení cesty:

Ve dnech 28. 5. – 1. 6. 2002 jsem se zúčastnil mezinárodní vědecké konference Účelové budovy muzeí včera, dnes a zítra. Seminář pořádalo slovenské ministerstvo kultury a Muzeum v Košicích. Na konferenci jsem přednesl referát nazvaný: „Historická budova Národního muzea v Praze“. Referát byl doplněn diapositivy sedmi zachovaných soutěžních návrhů a historických záběrů budovy Národního muzea po jeho dokončení 1891 zhotovených autorem budovy Josefem Schulzem. Referát zaujal odborné publikum především z Polska. Celkové vyznění akce je z našeho pohledu impozantní a příkladné svojí precizní organizací, kvalitním materiálovým a technickým vybavením.

Křížová Květa, PhDr. (Jaromír Novotný, Bořivoj Sokol, Ilona Bydžovská): prohlídka nových expozic, Rakousko, Vídeň, 21. 6. 2002. (Služební cesta byla hrazena SÚPP z grantu 96-13.)

Zhodnocení cesty:

Prohlídka Harrachovského paláce se sezónní výstavou „Barokní zátiší z evropských sbírek“ a nových expozic výtvarného umění 19. století při Kunsthistorickém muzeu. Cesta souvisela s průzkumem a instalačním využitím analogických fondů z památkových souborů (např. Fürstenberská sbírka, obrazový fond v Náchodě a další).

Křížová Květa, PhDr. (Jaromír Novotný): studijní cesta, Litva, Lotyšsko-Rundale, Jelgava, 21. 9. – 29. 9. 2002. (Služební cesta byla hrazena z grantu 96-13.)

Zhodnocení cesty:

Studijní zájezd po památkových objektech Litvy a Lotyšska. Návštěva galerií, muzeí a expozic památkových objektů s historickými sbírkami. Organizace prohlídky zámků spojených s historií památkových objektů (Náchod, Ratibořice a další) – Rundale, Jelgava. Navázání pracovních kontaktů s vedením památkových objektů (dr. Y. Lancmanis – zámek Rundale a další).

Kubů Naděžda, PhDr., CSc.: studijní cesta, Rakousko, SRN, Ambrass – zámek, Mnichov, 20. 9. – 22. 9. 2002. (Služební cestu hradila osobně PhDr. N. Kubů.)

Zhodnocení cesty:

Ve dnech 20. 9. – 22. 9. byla uskutečněna cesta na zámek Ambrass u Innsbrucku a do Mnichova. Vzhledem k historickým souvislostem mezi objekty zámků Ambrass a Březnice, které mají mimo jiné i totožná místa původu řady předmětů kulturního mobiliáře z období života Ferdinanda Tyrolského. Hlavním zájmem studijní cesty bylo seznámit se se sbírkami zámku Ambrass a se současnou prezentací. Získané informace budou využity v materiálech zpracovávaných pro zámek Březnice.

Lukášová Eva, PhDr.: mezinárodní konference Vliv rozšiřování Evropské unie na možnosti kulturní spolupráce v rámci Evropy, Maďarsko, Budapešť, 14. 2. – 17. 2. 2002. (Služební cestu hradil Cultural Contact Point Hungary.)

Zhodnocení cesty:

Jednání bylo zaměřeno na možnosti spolupráce v komunitárních programech a strukturálních fondech EU pro členské a kandidátské země v oblasti kultury a kulturního dědictví, získání grantů a finanční podpory pro české subjekty. Byla prezentována situace v této oblasti v jednotlivých kandidátských zemích.

Lukášová Eva, PhDr.: jednání zástupců Národních kanceláří programu Culture 2000, Španělsko, Madrid, 9. 4. – 14. 4. 2002. (Služební cesta byla hrazena z prostředků Culture 2000.)

Zhodnocení cesty:

Proběhlo pravidelné zasedání zástupců národních kanceláří zemí zúčastněných v Programu Culture 2000, přednášky zástupců Evropské komise s nejnovějšími informacemi o průběhu a úpravách programu Culture 2000, práce v sekcích, byly předneseny návrhy v oblasti kulturního dědictví pro program a ty zapracovány do společných závěrů.

Lukášová Eva, PhDr.: Attingham Summer School pro hrady a zámky, Velká Británie, Attingham, 4. 7. – 23. 7. 2002. (Služební cestu hradil Attingham Summer School a SÚPP z grantu 95-50.)

Zhodnocení cesty:

Na základě uděleného stipendia absolvovala účastnice postgraduální studium „Attingham Summer School for Historic Country Houses“ zaměřené na poznání vývoje historického interiéru a sbírek hradů a zámků. Dosažené znalosti a práce in situ na několika desítkách anglických hradech a zámcích jsou východiskem pro komparativní práci v rámci probíhajícího grantu i přípravy historických interiérových instalací.

Lukášová Eva, PhDr.: jednání zástupců Národních kanceláří programu Culture 2000, Dánsko, Kodaň, 30. 11. – 4. 12. 2002. (Služební cestu hradila Evropská komise.)

Zhodnocení cesty:

Proběhlo pravidelné zasedání zástupců národních kanceláří zemí zúčastněných v programu Culture 2000, přednášky zástupců Evropské komise s nejnovějšími informacemi o průběhu a úpravách programu, byly pro něj prezentovány spo-

lečné návrhy. Zasedání probíhalo společně se zasedáním Management Committee (zástupce MK ČR).

Michoinová Dagmar, Ing.: technologické konzultace, odběr vzorků, Lotyšsko, Bauska, 26. 7. – 28. 7. 2002. (Služební cestu hradila Bauska Castle Museum.)

Zhodnocení cesty:

Služební cesta se konala na pozvání řešitelů grantového úkolu programu EU Culture 2000 „Renesance historických řemesel a syntéza tradičních a moderních technologií při konzervaci zřícenin hradu Bauska“, jehož nositelem bylo Bauskas pils muzejs (Muzeum zámku v Bausce, Lotyšsko) a spoluřešiteli GIRSA AT, spol. s r. o., restaurátor M. Gavenda (Česká republika) a atelier AARE-5 (Španělsko). Cílem cesty bylo podílet se na shrnutí a vyhodnocení výsledků projektu v oblasti materiálových průzkumů a zpracováním a prezentací odborného příspěvku se aktivně podílet na závěrečném sympoziu. Přínosem cesty bylo zejména navázání spolupráce a představení práce našeho pracoviště.

Mžýková Marie, Doc., PhDr., CSc.: studium německé malby 19. století, konzultace ke zpracovávanému materiálu z vybraných sbírek v rámci grantu 99-06 – Poznání interiéru a autenticita významných sbírek 19. století; návštěva výstavy „200 Jahre Rheinromantik“, Německo, Bonn, 2. 4. – 9. 4. 2002. (Služební cestu hradila Doc. M. Mžýková, diety z grantu 99-06.)

Zhodnocení cesty:

Prohloubení studia dosud komplexně nezpracovávané německé malby 19. století, navázání pracovního kontaktu s odborem německého umění v zahraničí (s pověřencem Spolkové vlády pro záležitosti kultury), jednání o přípravě německo-české komise historiků umění (kulturní vlivy a vztahy, spojnice v umění).

Mžýková Marie, Doc., PhDr., CSc.: pozvání přednášet na téma „Les châteaux tcheques entre public et privé dans la nouvelle république“, Francie, Paříž, 14. 10. – 17. 10. 2002. (Služební cestu hradila přijímající strana a SÚPP z grantu 99-06.)

Zhodnocení cesty:

V reprezentativním prostředí Louvru před odbornou i širší veřejností došlo k prezentaci nové správy hradů a zámků po změně politického systému v Československu v roce 1989 a propagaci nejreprezentativnější kulturní základny, jakou tvoří kontinuálně uchovávané kulturně-historické dědictví v podobě hradů a zámků.

Mžýková Marie, Doc., PhDr., CSc.: studium srovnávacího materiálu a atribuce sbírkových předmětů ze sbírek, jež jsou předmětem výzkumu, Německo, Francie, 18. 10. – 29. 10. 2002. (Služební cestu hradila Doc. Mžýková, pobyt byl hrazen z grantu 99-06.)

Zhodnocení cesty:

Navázání pracovních kontaktů s konkrétními odbornými pracovišti, muzei a galeriemi v Německu a ve Francii, vedoucí k prohloubení znalostí zpracovávaného sbírkového materiálu z našich hradů a zámků, připravovanému k prezentaci pro veřejnost.

Nejedlý Vratislav, PhDr., CSc.: konference Technologie und Restaurierung Barocker Wand- und Deckenmalerei, Rakousko, Vídeň, 6. 3. – 9. 3. 2002. (Služební cesta byla hrazena z grantu SÚPP 93-08.)

Zhodnocení cesty:

Na konferenci (účast na 150 zástupců 12 evropských zemí) jsem prezentoval na posteru a v diskusi u něho nová uměleckohistorická a technologická zjištění učiněná při restaurování nástěnných maleb ve Valdštejnském paláci v Praze. Představeny byly také výsledky restaurování. O konferenci jsem referoval v příspěvku publikovaném in: ZPP, roč. 62, s. 143-144 a v bulletinu Uměleckohistorické společnosti. Účast byla přínosná z několika důvodů. Jedním z nich bylo, že se jednalo o jedinou prezentaci České republiky na této celoevropské akci (i když máme mnoho barokních nástěnných maleb srovnatelných přinejmenším se sousedním Rakouskem nebo Německem). Nepodstatné nejsou ani odborné informace na konferenci získané, které byly publikovány ve zhuštěné formě v citovaném příspěvku v ZPP.

Novotný Jaromír, MgA.: studium památkových staveb, interiérůvých instalací a expozic, Německo, Kassel, Wilhelmshöhe, 27. 6. – 28. 6. 2002. (Služební cesta byla hrazena SÚPP z grantu 96-13.)

Zhodnocení cesty:

Z hlediska problematiky řešené Oddělením zpřístupněných hradů a zámků byla přínosná návštěva zámku Wilhelmshöhe se státní sbírkou starého umění, muzea historických tapet, vrchu Carlsberg s monumentální historizující architekturou. U těchto a dalších objektů bylo sledováno také uzpůsobení historických staveb pro výstavní účely. Dovezené publikace: Geschichte der Tapette.

Poláková Jana, Lukášová Eva, PhDr.: Program CULTURE 2000, Lotyšsko, 15. 3. – 17. 3. 2002. (Služební cestu hradila přijímající strana.)

Zhodnocení cesty:

Proběhla konzultace plnění jednotlivých etap projektu Culture 2000 k restaurování hradu Bauska, zástupkyně Sekce pro kulturní dědictví programu Culture 2000 vysvětlila lotyšským účastníkům způsob vedení rozpočtu projektu podle pokynů z DG pro kulturu v Bruselu, konzultovala formální i odborné záležitosti grantu.

Rákosníková Vladimíra, Ing. arch., Syrová Zuzana, Ing. arch.: informační systém památkové péče, Slovinsko, Ljubljana, 24. 2. – 28. 2. 2002. (Služební cesta byla hrazena SÚPP z grantu 21-02.)

Zhodnocení cesty:

Ministerstvo kultury Slovinska má dobře vyvinutý systém a subsystémy dokumentace kulturního dědictví. Návštěva v centrálním plně digitalizovaném evidenčním středisku přinesla podněty k podobné práci v odboru PP, či spíše ke korekci našeho počátečního přístupu k digitální evidenci prostorů památkově chráněných měst. Podněty byly využity při práci na institucionálním úkolu č. 21-02 „Prostorová identifikace památkově chráněných území v ČR“. Zároveň byly navázány vstřícné konzultace pro studium lidových staveb a obecně pro eventuální další spolupráci.

Steinová Iva, prom. hist.: výroční konference Attingham Trust, Velká Británie, Londýn, 3. 10. – 9. 10. 2002. (Služební cestu hradil The Attingham Trust.)

Zhodnocení cesty:

Konference s mezinárodní účastí zhodnotila památkový fond několika evropských zemí a vyzdvihla zkušenosti zejména anglických objektů v soukromém vlastnictví. Vzhledem ke své současné specializaci jsem během pobytu v Anglii navštívila nejstarší zdejší dochovanou sefardskou synagogu z počátku 18. století a Židovské muzeum.

Šefců Ondřej, Ing. arch.: odborný seminář Bayosan, Německo, Hindenlang, Bavorsko, 22. 1. – 26. 1. 2002. (Služební cestu hradila přijímající strana.)

Zhodnocení cesty:

Cílem cesty byl seminář firmy Bayosan, kde jsem měl jako jediný z českých účastníků přednášku Psychologie vnímání barev, čímž jsem reprezentoval nejen Českou republiku, ale i Státní ústav památkové péče. Přednáška se setkala s dobrým ohlasem ze strany přítomných našich i zahraničních odborníků. Předmětem semináře byly dále odborné přednášky kolegů z Německa a Polska věnované problematice stavební obnovy památek a technologickým otázkám.

Šefců Ondřej, Ing. arch.: studijní exkurze, Německo, Regensburg, 19. 4. 2002. (Služební cesta byla hrazena Magistrátem hl. m. Prahy.)

Zhodnocení cesty:

Cílem cesty byla prohlídka kamenného mostu v městě Regensburg, kde proběhl výklad kolegů německých památkářů ohledně problematiky opravy mostu, jeho průzkumů a dalších aspektů. Návštěva byla zaměřena na opravu mostu s ohledem na připravovanou rekonstrukci Karlova mostu, který představuje srovnatelnou konstrukci historicky i stavebně. Návštěva byla velmi podnětná a vytvořila základ jednak pro spolupráci s německými odborníky, jednak pro odborné posouzení rekonstrukce mostu.

Štulc Josef, PhDr.: konference a výroční zasedání CIVVIH – mezinárodní vědecký výbor pro historická města a vesnice – ICOMOS. Přednesen odborný příspěvek. Řecko, Korfu, 16. 4. – 22. 4. 2002. (Služební cestu hradil SÚPP.)

Zhodnocení cesty:

Cesta splnila svůj účel. Troufám si říci, že jsem českou památkovou péči úspěšně reprezentoval. Mám příslib aktivní pomoci nového prezidenta CIVVIH v případě ohrožení hodnot historické Prahy, kterou účastníci svorně označovali za nejkrásnější město světa. Pan Luxen mne požádal, abych jej zastoupil na konferenci v Kamenci-Podolském ve dnech 25. – 28. 4. 2002, což jsem byl nucen zdvořile odmítnout. Příští sezení CIVVIH se konalo u příležitosti Generálního shromáždění ICOMOS na počátku prosince 2002 v Madridu.

Štulc Josef, PhDr.: mezinárodní sympozium ICOMOS 2002 Conservation of the XXth Century Architectural and Industrial Heritage. Na konferenci navázalo výroční jednání prezidentů ICOMOS evropského regionu, Turecko, Istanbul, 17. 5. – 27. 5. 2002. (Služební cesta hrazena SÚPP.)

Zhodnocení cesty:

Cesta splnila svůj účel, přednesen byl referát k danému tématu. Dále viz služební cesta do Řecka v dubnu 2002.

Štulc Josef, PhDr.: konference zemských konzervátorů SRN, Německo, Wiesbaden, 16. – 21. 6. 2002. (Ubytování hradila přijímající strana, diety a cestovné hradil SÚPP.)

Zhodnocení cesty:

Myslím, že cesta v plné míře splnila svůj účel. Soudě podle následných ohlasů o přestávkách vzbudil můj příspěvek o památkové péči v ČR v období transformace značnou pozornost. Spolu s ostatními hlavními referáty bude otištěn ve sborníku konference.

Účasti na konferenci jsem využil jednak k jednání s prof. Petzetem (prezident ICOMOS) o finančním příspěvku z Messerschmidtovy nadace pro cestu některého z členů ČNK ICOMOS do Madridu k účasti na generálním shromáždění ICOMOS a na volbách, jednak k dotazu na přítomné zemské konzervátory či prezidenty zemských památkových úřadů, zda spolkové země zpracovávají a jejich vlády se usnesly na zvláštní politice konzervace podle článku 10 Granadské konvence z roku 1985. Kontaktoval jsem zástupce Hessenska, Saska, Saska-Anhaltska, Braniborska, Bavorska, Bádensko-Württemberska a Duryňska. Vesměs jsem dostal negativní odpověď s odkazem, že konzervace je dostatečně zakotvena v zemských památkových zákonech a institucionální struktuře.

Štulc Josef, PhDr.: zasedání poradního výboru Generálního shromáždění ICOMOS a mezinárodní sympozium ICOMOS na téma Heritage at Risk, Španělsko, Madrid, Sevilla, Granada, 27. 11. – 6. 12. 2002. (Služební cestu hradil ICOMOS Španělsko.)

Zhodnocení cesty:

Cesta v plném rozsahu splnila svůj účel. Všichni čeští účastníci generálního shromáždění naplnili svou předem (v ČNK ICOMOS) projednanou povinnost zúčastnit se a zastoupit celkem 18 členů ČNK na volbách. Zároveň v průběhu všech jednání všichni zúčastnění svými příspěvky na sympoziu český komitét a potažmo i Českou republiku dobře reprezentovali. ČNK ICOMOS budeme o průběhu Generálního shromáždění a výsledku voleb podrobně informovat na jeho nejbližší schůzi v polovině ledna 2003.

Štulc Josef, PhDr.: ICCROM, Itálie, Řím, 17. 12. – 22. 12. 2002. (Služební cestu hradil ICCROM.)

Zhodnocení cesty:

Cesta splnila svůj účel. Věřím, že recentní zkušenosti české památkové péče s katastrofálními povodněmi v letech 1997 a 2002 přispěly ke zkvalitnění přípravy pro výuku k prevenci.

Truxová Ina, Ing.: mezinárodní porota, hodnocení zeleně, Francie, Irsko, Velká Británie, 19. 7. – 28. 7. 2002. (Služební cestu hradila hostitelská země.)

Zhodnocení cesty:

Cesta po Francii, Irsku a Velké Británii společně s experty dalších deseti evropských zemí byla velkým odborným obohacením, měla jsem možnost sledovat jejich metody práce, poznat úroveň vědomostí a především srovnávat systém péče o historická sídla a zelené plochy jejich území. Část takto získaných informací lze již nyní využívat v mé práci a mnohé zůstává jako zdroj inspirace, jenž bych ráda použila v budoucnu.

Akreditované studium památkové péče

Přednášky pracovníků SÚPP v rámci dvouletého studia památkové péče v roce 2002

<i>Jméno</i>	<i>Téma přednášky</i>	<i>Datum</i>
PhDr. Eva Lukášová	Správa a ochrana mobiliárních fondů. Historické prameny. Historická dokumentace. Základní evidence mobiliáře. Uchovávání mobiliárních fondů v současnosti. Preventivní péče o mobiliární fondy.	4. 3. 2002 18. 3. 2002 5. 3. 2002 19. 3. 2002
Mgr. Jakub Synecký	Historický urbanismus v období baroka. Exkurze: Zámek Trója – historie a problematika restaurování z konce 80. let 20. století. Principy utváření barokních zahrad na příkladu zahrady zámku Trója.	4. 3. 2002 18. 3. 2002 10. 9. 2002
Ing. arch. Věra Kučová	Památkový urbanismus a jeho principy.	6. 3. 2002 20. 3. 2002
Ing. arch. Dagmar Sedláková	Evidence a dokumentace památek. Ústřední seznam kulturních památek ČR.	8. 4. 2002 22. 4. 2002
Michal Padevět	Inventarizace mobiliárních fondů z hlediska ochrany a správy majetku.	8. 4. 2002 22. 4. 2002
Ing. Petr Macek	Systémy průzkumu v památkové péči. Stavebně-historický průzkum.	9. 4. 2002 23. 4. 2002
Ing. arch. Vladimíra Rákosníková	Problematika plošné ochrany měst. Prohlašování městských památkových rezervací, zón a ochranných pásem.	9. 4. 2002 23. 4. 2002
PhDr. Václav Váňa	Monitoring památek UNESCO.	9. 4. 2002 23. 4. 2002
Mgr. Karin Kahancová	Teoretická a metodická východiska památkové péče: Problematika péče o NKP.	11. 6. 2002 25. 6. 2002
Mgr. Jitka Vlčková	Exkurze: Zámek Trója – historie.	24. 9. 2002
PhDr. Josef Štulc	Teoretické otázky hodnot a hodnocení památek. Teoretické základy a zásady koncepcí památkové péče.	21. 10. 2002 4. 11. 2002
PhDr. Pavel Bureš	Systém péče o památky lidového stavitelství. Vesnické památkové rezervace – zásady ochrany.	7. 10. 2002 18. 11. 2002
Pavel Jerie	Systém ochrany a péče o národní kulturní památky v ČR.	6. 11. 2002 25. 11. 2002
Mgr. Zuzana Sklenářová	Systém památkové ochrany archeologických památek.	5. 11. 2002 19. 11. 2002
Ing. arch. Eva Dvořáková	Systém péče o industriální kulturní dědictví – zásady památkové ochrany.	2. 12. 2002 9. 12. 2002
Iva Steinová, prom. hist.	Péče o památky judaismu (židovské hřbitovy).	3. 12. 2002 10. 12. 2002
PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D.	Péče o movité církevní památky.	3. 12. 2002 10. 12. 2002
Ing. arch. Zdeněk Chudárek	Péče o nemovité církevní památky – monastýry.	3. 12. 2002 10. 12. 2002

Přednášky pracovníků SÚPP v jednoročním studiu pro VŠ v roce 2002

Jméno	Téma přednášky	Datum
PhDr. Josef Štulc	Teoretické otázky hodnot a hodnocení památek.	15. 1. 2002
Ing. Petr Macek	Vývoj památkové péče – Stavebně-historický průzkum. Exkurze: Staré Město, Celetná ulice, nám. Republiky.	16. 1. 2002
Ing. arch. Věra Kučová	Památkový urbanismus.	13. 2. 2002
Ing. arch. Vladimíra Rákosníková	Péče o městské památkové rezervace a městské památkové zóny.	13. 2. 2002
Ing. arch. Eva Dvořáková	Systém péče o industriální památky. Exkurze: Podolská vodárna.	12. 3. 2002
Mgr. Lenka Krušinová	Systém péče o archeologické památky.	13. 3. 2002
PhDr. Vítězslav Štajnochr, Ph.D.	Estetika sakrálního umění.	13. 3. 2002
PhDr. Pavel Bureš	Systém péče o památky lidového stavitelství. Vesnické památkové rezervace.	14. 3. 2002
Ing. Božena Pacáková	Program obnovy a údržby historických zahrad a parků v současnosti – Krajinné památkové zóny. Exkurze: zahrady pod Pražským hradem.	16. 4. 2002
Ing. arch. Dagmar Sedláková	Ústřední seznam kulturních památek v České republice.	17. 4. 2002
PhDr. Eva Lukášová	Historické prameny a historická dokumentace.	17. 4. 2002
PhDr. Naděžda Kubů, CSc.	Prezentace zpřístupněných památek.	17. 4. 2002
Ing. arch. Ondřej Šefců	Stavební materiály používané na historických objektech. Exkurze: Valdštejnský palác.	21. 5. 2002
Ing. Ivana Maxová	Kámen – konzervace kamene, údržba kamenných soch.	22. 5. 2002
Ing. arch. Zdeněk Chudárek	Stavební práce při statickém zajištění poruch historických objektů. Exkurze: Karlštejn.	23. 5. 2002
PhDr. Naděžda Kubů, CSc.	Management zpřístupněných památkových objektů. Problematika instalací v historických objektech. Průvodcovská služba. Exkurze: Karlštejn.	23. 5. 2002
PhDr. Vratislav Nejedly, CSc.	Vývoj oboru restaurování.	18. 6. 2002
Mgr. Jakub Synecký	Břevnovský klášter, jeho historie a vývoj.	19. 6. 2002
Ing. Martin Dvořák	Dřevo – materiálová podstata, způsoby degradace, ochrana před biologickým poškozením dřeva.	25. 9. 2002
PhDr. Jakub Vítovský	Restaurování nástěnné malby z pohledu historika umění.	26. 9. 2002
Ing. Ivana Kopecká	Restaurování nástěnné malby z pohledu technologa.	26. 9. 2002
Bc. Karel Ksandr	Ukázka restaurátorských zásahů na památce moderní architektury. Exkurze: Müllerova vila.	27. 9. 2002
Ing. arch. Věra Kučová	Monitoring památek UNESCO.	27. 9. 2002
Mgr. Jitka Vlčková	Restaurování barokní památky. Způsoby likvidace škod po povodni v historické zahradě. Exkurze: Trójský zámek.	27. 9. 2002
PhDr. Eva Lukášová	Evidence, správa a ochrana mobiliárních fondů, ukázka vzorových druhových depozitářů, restaurátorské zásahy na starých textiliích.	24.10. 2002
Ing. Ivana Kopecká	Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené.	24. 10. 2002
Alena Havlínová	Ochrana památkových objektů a sbírek proti živelním katastrofám.	24. 10. 2002
Pavel Jerie	Ukázky restaurátorských zásahů na NKP hradu a zámku Český Krumlov.	25. 10. 2002
Ing. Dagmar Michoinová	Kovy – problematika uchovávání, údržby a restaurování kovových předmětů.	12. 11. 2002

V rámci jednoletého studia památkové péče pro vysokoškoláky proběhl speciální seminář na téma: **Mobilární fondy hradů a zámků. Správa, ochrana, preventivní péče v historických interiérových instalacích a depozitářích.** Organizační zajištění, spoluúčast na přednáškách a praktických ukázkách in situ. Uspořádal SÚPP ve spolupráci se Státním památkovým ústavem v Českých Budějovicích a Správou zámku Český Krumlov, Český Krumlov 24. - 25. 10. 2002 (PhDr. Eva Lukášová).

Semináře organizované Státním ústavem památkové péče

1. Konference „Obnova památek 2002 – Střechy historických budov a půdní vestavby v památkových územích“, spolupráce Studio AXIS

Praha – Masarykova kolej, 26. a 27. března 2002
(Bc. Karel Ksandr, Ing. arch. Miloš Solář)

Odborná konference byla určena pro pracovníky památkových ústavů, okresních a krajských úřadů. Konference se zúčastnilo více jak 150 účastníků. První den bylo předneseno celkem šestnáct odborných referátů na které navázala diskuse. Přednášky byly doplněny dopředu vydaným sborníkem (*Obnova památek 2002 – Střechy historických budov a půdní vestavby v památkových územích*, ISBN: 80-238-8485-9) a výstavkou historických krytin. Během konference se druhý den uskutečnila odborná exkurze na Malé Straně, v Nostickém paláci a v rezidenci primátora v Městské knihovně.

2. „Dřevěná architektura – průzkum, dokumentace, ochrana, využití“

Rožnov pod Radhoštěm, 11. – 13. 9. 2002
(PhDr. Pavel Bureš, Mgr. Markéta Hanzlíková, Ing. Vojtěch Hřeček, Mgr. Šimon Eismann)

Již téměř 20 let organizuje SÚPP v Praze (dříve SÚPPPOP) odborné celostátní semináře tematicky zaměřené na širší problematiku poznání a ochrany původního lidového stavitelství, vesnických sídel a kulturní krajiny venkova, na jejichž pořádání se pravidelně podílejí regionální pracoviště památkových ústavů i další instituce. Letošní, v pořadí již 17. seminář, hostil ve dnech 11. – 13. 9. Rožnov pod Radhoštěm a jeho spolupřáteli byly Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Státní památkový ústav v Ostravě a Okresní úřad ve Vsetíně.

Dřevo je prastarý, v některých krajích dokonce pravděpodobně nejstarší přírodní stavební materiál a dřevěná architektura je výmluvným a přesvědčivým dokladem řemeslného mistrovství našich předků, svědectvím o jejich životě i charakteristickou součástí krajiny. Bohužel je však často ohrožena nevhodnou nebo nedostatečnou údržbou a necitlivým přístupem stavebníků, nebo je přímo likvidována s poukazem na její neperspektivnost, překonané stavebně-technické parametry, obtížné přizpůsobování soudobým požadavkům, archaičnost a podobně. Cílem všech 36 referujících i řady diskutujících bylo vyslovit se k těmto problémům a současně ukázat dřevěnou architekturu ve všech jejích proměnách a souvislostech, včetně způsobů záchran, konzervace a dokumentace ohrožených staveb a dále upozornit na alternativní přístupy i prakticky realizované příklady rehabilitace a vhodného využití. Mezi zhruba 150 účastníky semináře byli zastoupeni přední specialisté z oblasti

památkové péče i ochrany přírody a krajiny z České republiky, početná skupina kolegů ze Slovenska a zástupci řady dalších odborných institucí, státní správy i místní samosprávy.

3. „Odborný ekonomický seminář“

Jiřetín pod Bukovou, květen 2002
(Ing. Karel Kalvoda)

Odborný seminář zaměřený na zákony č. 218/2000 Sb., č. 199/1994 Sb., č. 563/1991 Sb.

4. „Odborný ekonomický seminář“

Jiřetín pod Bukovou, říjen 2002
(Ing. Karel Kalvoda)

Pracovní jednání mezi SÚPP a SPÚ o problematice zřízení Národního památkového ústavu.

6. „Soubor seminářů zaměřených na využívání počítačových sítí, internetu s SW aplikací v památkové péči“

Praha, rok 2001 a únor 2002

(Ing. Martin Lazák)

Dokončena byla série celkem 9 jednodenních školení (sedm v roce 2001 a dvě v roce 2002) v ad hoc vytvořené počítačové učebně zapojené do lokální sítě SÚPP, včetně připojení na internet. Školení pro státní památkové ústavy, krajské a okresní úřady se zúčastnilo celkem 109 pracovníků z 56 organizací. Na závěr se v únoru 2002 uskutečnilo školení ve dvou termínech pro zájemce z řad uživatelů SW aplikací SÚPP z ministerstva kultury a SÚPP, kterého se zúčastnilo celkem 19 pracovníků.

Semináře pořádané sekci Culture 2000

Liberec, Krajská vědecká knihovna, 24. 4. 2002

(PhDr. Eva Lukášová)

Seminář na téma „Program Evropské unie Culture 2000 a jeho zaměření na oblast kulturního dědictví“. Další mezinárodní programy na podporu kulturního dědictví. Uspořádala sekce pro kulturní dědictví Národní kanceláře Culture 2000 (SÚPP) ve spolupráci s Regionálním informačním centrem EU v Liberci a Informačním centrem Evropské unie v Praze.

Další informace o seminářích a akcích sekce CULTURE 2000 jsou uvedeny v kapitole 8.

Semináře spolupořádané Státním ústavem památkové péče

1. „2. Mezinárodní seminář o technickém dědictví v rámci stavebního veletrhu ibf. v Brně – Bydlení ve starých továrnách a konverze objektů industriální architektury“

Brno – Výstaviště Brno, Technické muzeum v Brně, duben 2002
(Ing. arch. Eva Dvořáková)

Seminář SÚPP, Kolegia pro technické památky ČKAIT a SPÚ v Ostravě pod patronací Technického muzea v Brně ve spolupráci s NTM, ČKA, ČKAIT, ČSSI, OA, SHS ČMS, BAYOSAN ČR za účasti inženýrských komor zemí Visegrádské čtyřky, soubor přednášek pro pracovníky památkové péče a členy inženýrských komor.

2. Preventivní péče o mobiliární fondy

SPÚ České Budějovice, říjen 2002

(Ing. Ivana Kopecká, Alena Havlíková a technologická laboratoř SÚPP)

Ve spolupráci s SPÚ České Budějovice byl připraven a realizován seminář na téma preventivní péče o historické mobiliární fondy v interiérových instalacích i depozitářích hradů a zámků uskutečněný v Českém Krumlově pro účastníky jednorozhodného studia památkové péče – absolventy VŠ.

Semináře organizované STOP a SÚPP

1. „Sádra v památkové péči“

Praha, Národní muzeum, 21. března 2002, odborný seminář Ing. arch. Ondřej Ševců.

2. „Kašny a fontány“

Praha, Národní muzeum, 16. května 2002, odborný seminář Ing. arch. Ondřej Ševců.

3. „Netradiční způsoby oprav historických tesařských konstrukcí“

Křivoklát, 19. září 2002, odborný seminář Ing. arch. Ondřej Ševců.

4. „Plechové doplňky střech“

Praha, Národní muzeum, 14. listopadu 2002, odborný seminář Ing. arch. Ondřej Ševců.

Poznámka: Jména přednášejících a názvy přednášek jsou uvedeny v kapitole 9.

Symposia a semináře organizované Českým národním komitétem ICOMOS jsou uvedeny v kapitole 8.

SPOLUPRÁCE NA VÝSTAVÁCH, EXPOZICÍCH A INSTALACÍCH

Výstavy

„Historické pohledy na zámky a parky rodu Chotků“, výstava uspořádaná ve spolupráci se Státním ústavem památkové péče středních Čech a Správou zámku Veltrusy, Veltrusy, 28. 6. – srpen 2002 (výstava byla ukončena z důvodu záplav). (PhDr. Eva Lukášová)

„Dřevěná sakrální architektura ve střední Evropě“, příprava textů a fotografií dřevěných kostelů, pořadatelé Ministerstvo kultury SR a Pamiatkový ústav SR v Bratislave, partner a spolupráce za ČR Státní ústav památkové péče, Oravská galéria Dolný Kubín, zahájení putovní výstavy 5. 4. 2002. (PhDr. Pavel Bureš)

Panel na výstavě lidové architektury. (Foto Pavel Bureš)

Památkové interiérové instalace, expozice a výstavy v hradech a zámcích

Bečov nad Teplou – zámek, likvidace interiérové instalace prvního patra Dolního zámku na základě požadavku SPÚ v Plzni pro potřeby doprovodné expozice k prezentaci reliquiáře sv. Maura. Kmenové zámecké sbírky, zejména obrazového charakteru, byly v maximální možné míře uplatněny v náhradních prostorách, ostatní předměty bečovského souboru musely být převezeny do centrálního depozitáře nebo na další památkové objekty. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc.)

Bělá po Bezdězem – zámek, na žádost vedení průzkum sbírkového fondu depozitáře (včetně valdštejského historického souboru), realizace expozice ve Velkém zámecném sále, 8. června slavnostní vernisáž. (PhDr. Květa Křížová, MgA. Jaromír Novotný, Ilona Bydžovská, Mgr. Bořivoj Sokol)

Bezruč – zámek, konzultace záměru využití a možné expoziční náplně hradního křídla se současným majitelem Bay-ton služby, a. s. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ v Plzni)

Brandýs nad Labem – zámek, konzultace o budoucí expozici, věnované dějinám habsburského sídla, průzkum místních sbírkových muzejních fondů aj. (PhDr. Květa Křížová, MgA. Jaromír Novotný)

Červený Hrádek u Chomutova – výběr mobiliáře ze svozu Červený Hrádek pro zápůjčku na původní kmenový objekt, vytipování předmětů pro restaurování, prostřednictvím Ministerstva zahraničí ČR a Českého centra jednání s německými partnery pro sponzorování restaurátorských prací. (Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.)

Děčín – zámek, účast na jednáních o využití a obnově zámeckého areálu, průzkum děčínské thunovské sbírky a fondů svozů v dalších depozitářích, archivní studium, účast na mezinárodním sympoziu. (PhDr. Květa Křížová)

Grabštejn – zámek, příprava další části interiérové instalace v prostorách horního patra, zhodnocení sbírkového souboru, vypracování textu pro monografii objektu. (PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, MgA. Jaromír Novotný, Mgr. Bořivoj Sokol)

Hluboš – zámek, konzultace s majiteli zámku ohledně prezentace objektu (zpřístupnění veřejnosti s historickou expozicí, zaměřenou na dokumentaci majitelů objektu), zejména se zaměřením na T. G. Masaryka. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., PhDr. Květa Křížová, MgA. Jaromír Novotný)

Hradec nad Moravicí – účast na kontrolním dnu (28. 11.) týkajícím se stavebních a rekonstrukčních prací a obnovy interiérů, vyhodnocení dosavadních restaurátorských průzkumů. (Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.)

Hrubý Rohozec – zámek, příprava expozice v přízemí objektu, zhodnocení souboru svozů v depozitáři NKP, průzkum fondu malíře K. Stoevinga. (MgA. Jaromír Novotný, PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, Mgr. Bořivoj Sokol)

Humprecht – zámek, doplnění a úpravy zámecké instalace v přízemí a prvním patře zámku, pozornost byla soustředěna zejména na zabezpečení obrazových fondů. Interiéry byly doplněny o textilie (záclony, závěsy, přehozy, koberce). Vzhledem k tomu, že zámek je v majetku města Sobotka, byla také zabezpečena účast na jednání Zámecké rady, kde jsou pravidelně se zástupci města konzultovány odborné záležitosti týkající se správy objektu. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc.)

Chudonice – zámek, úpravy a doplnění nynější interiérové instalace prvního patra zámku, rozšíření zpřístupněných prostor o další nově nainstalované interiéry (malý Andělský pokoj a apartmá se salonkem a ložnicí) vybavené pů-

- vodními černínskými mobiliárními fondy. Spolupráce s Policií ČR při dokončení zabezpečení objektu EZS. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ v Plzni)
- Chyš – zámek, soukromý majetek, konzultace o doplnění současné instalace zámeckých interiérů. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ v Plzni)
- Jabkenice – muzeum B. Smetany, konzultace se zástupci Muzea hudby o využití sbírkového fondu jabkenické myslivny, prezentace muzejního a památkového fondu. Dekorace oken výstavních sálů textilem. (PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská)
- Jezeří – proběhla identifikace prostor zámku podle fideikomisního inventáře z počátku 19. století, pokračovalo studium historických inventářů z 19. století, identifikace vhodného svozového mobiliáře. (PhDr. Eva Lukášová)
- Jičín – pokračovala spolupráce s OMG na úpravách expozice zámku. (PhDr. Eva Lukášová)
- Kačina – pokračovaly práce na identifikaci mobiliárních fondů a sbírek a na úpravách interiérové instalace a expozice zámku, studium chotkovských archiválií k novodvorskému panství. (PhDr. Eva Lukášová)
- Karlštejn – hrad, příprava a realizace instalace tzv. Malé obrazárny v prostorách Císařského paláce, v součinnosti s dalšími odborníky řešení akutních problémů s vybudováním depozitářů. Příprava na instalaci dalších prostor ve Velké věži, které do budoucna rozšíří druhý návštěvní okruh. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ středních Čech v Praze)
- Kašperk – hrad, spolupráce se správou objektu, který náleží do majetku města Kašperské Hory, při úpravách nynější historické expozice (dojednání zápůjček, realizace kopií některých předmětů aj.), konzultace a postupná příprava expozičního záměru v zabezpečených interiérech věží. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ v Plzni)
- Kladruby – klášter, reinstalace opatského bytu, zejména haly před opatským bytem, přijímacího sálu a jídelny, doplnění o zrestaurované obrazové fondy, soubor kameninového nádobí aj. Dále byla zrealizována instalace zimního refektáře se souborem rekonstruovaného souboru židlí, obrazovou galerií církevních hodností apod. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ v Plzni)
- Kokořín – hrad, NKP, jednání o využití tzv. Brožíkova sálu, průzkum kmenového fondu a souboru krajomalby v depozitářích památkových objektů. (PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, MgA. Jaromír Novotný, Mgr. Bořivoj Sokol)
- Praha – kostel sv. Jana Křtitele Na prádle, konzultace o úpravě interiéru, uměleckých předmětech, práce Fr. Bílka doporučeny k zápisu jako kulturní památky, dekorativní úpravy prostoru textiliemi a další. (PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, MgA. Jaromír Novotný)
- Košumberk – v purkrabství hradu pokračovala spolupráce s vlastníkem zámku – obec Luže – na identifikaci sbírky hradního muzea a úpravách expozice. (PhDr. Eva Lukášová)
- Křivoklát – hrad, NKP, konzultace o vystavení exponátů v tzv. stříbrnici, návrh varianty vitrín a další. (MgA. Jaromír Novotný, PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, Mgr. Bořivoj Sokol)
- Liběchov – zámek, pomoc správě objektu během záchranných akcí při zátopách, záchrana sbírkového fondu. (PhDr. Libuše Ruizová, MgA. Jaromír Novotný, PhDr. Vítězslav Štajnoch Ph.D.)
- Litomyšl – zámek, NKP, návrh řešení textilního vybavení prostor, konzultace o obnově místností, příprava další části interiérové instalace, zpracování textu o interiérech a sbírkách zámku. (PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, MgA. Jaromír Novotný, Mgr. Bořivoj Sokol)
- Letohrad – zámek, návrh interiérové instalace místností horního zámeckého patra, zhodnocení fondu uměleckého odkazu malířů rodiny Umlaufů, R. Faltuse a A. Muchy. (MgA. Jaromír Novotný, PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, Mgr. Bořivoj Sokol)

Letohrad, nová interiérová instalace s díly rodiny malířů Umlaufů. (Foto Jaromír Novotný)

Manětín – zámek, v interiérech prvního patra zámku byla provedena základní reinstalace interiérů tak, aby byl využit a zhodnocen v maximální míře původní mobiliární fond. V průběhu roku byl uskutečněn také archivní průzkum inventářů a dalších historických pramenů jako základ pro následné instalační práce, které budou podle provozních možností objektu postupně realizovány v příštích letech v návaznosti na postup stavebních prací. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ v Plzni)

Náchod – zámek, NKP, vypracování koncepce druhé prohlídkové návštěvní trasy zámku, zhodnocení fondu krajomalby, portrétního souboru, sbírky zátiší a holandských žánrů, slavnostní zpřístupnění nové interiérové instalace. (PhDr. Květa Křížová, Ilona Bydžovská, MgA. Jaromír Novotný, Mgr. Bořivoj Sokol)

Náchod, zámek, velký sál s portrétní galerií. (Foto Jaromír Novotný)

Švihov, hrad, interiér fraucimoru. Zde trávila volný čas společnost hradní paní. (Foto Jaromír Novotný)

Náměšť na Hané – práce na projektu nové instalace, zpracovávání obrazových fondů 19. století z Muzea umění v Olomouci pro trvalou expozici na zámku Náměšť na Hané, který byl v restituci vrácen obci. Příprava nové instalace je komplikována skutečností, že na správu bylo podáno trestní oznámení správou hradů Bouzov a Šternberk. (Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.)

Nové Hrady u Vysokého Mýta – zámek, konzultace o vybavení interiérů objektu, zajištění souboru vedut aj. (MgA. Jaromír Novotný, PhDr. Květa Křížová, Mgr. Bořivoj Sokol, Ilona Bydžovská)

Ploskovice – zpracovávání tématu Ferdinand V. a jeho doba pro expozici v druhém patře zámku, spolupráce s pracovníci muzea v Litoměřicích. (Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.)

Raduň – posuzování instalace se současným využitím mobiliáře zámku Náměšť na Hané, práce na přípravě instalace s kulturně-historickým zaměřením na napoleonskou éru a dobu Blücherů. V souvislosti s tím by došlo k vyčlenění historicky nesouvztažné zápůjčky ottahalovského mobiliáře ze zámku Náměšť na Hané, kde by se spíše měl v budoucnu objevit v instalaci. (Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.)

Slavkov – byly zahájeny konzultace a heuristický průzkum možností reinstalace zámku. (PhDr. Eva Lukášová)

Stekník – zámek, průzkum kmenového fondu, zajištění dokumentace interiérů a sbírek, vypracování přehledů svezů. (PhDr. Květa Křížová, MgA. Jaromír Novotný, Ilona Bydžovská, Mgr. Bořivoj Sokol)

Šternberk – návštěva hradu Šternberk, posuzování nové instalace a vypracování podkladové zprávy pro Ministerstvo kultury ČR. (Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.)

Švihov – hrad, instalace rekonstruovaných interiérů (středověké kuchyně, fraucimoru, strážnice, hradního sklepení, správní kanceláře hejtmantství) a reinstalace doposud zpřístupněné prohlídkové trasy s přihlédnutím k prezentaci životního stylu v pozdním středověku (hodovní síň, síň

hradní paní, zbrojnice). (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., SPÚ v Plzni)

Valdštejn – hrad, instalace interiérů romantického hradního traktu s využitím předmětů, které byly postupně vykoupěny na trhu starožitností a které nahradily nedochované původní zařízení. Vznikly tak: prostorná černá kuchyně, Valdštejnův rytířský sál předků, zbrojnice a lovecké síně s loveckou chodbou. Proběhla také základní příprava instalačních záměrů a konzultace o využití předního zámku, který prochází v současné době stavební rekonstrukcí. (PhDr. Naděžda Kubů, CSc., MgA. Jaromír Novotný, PhDr. Květa Křížová)

Velké Losiny – zámek, řešení podkladů pro restituci jedné třetiny svezu ze zámku Bludov, umístění na zámku Velké Losiny, vyhodnocení mobiliárního fondu a zpracovávání podkladů pro novou instalaci. (Doc. PhDr. Marie Mžýková, CSc.)

Veltrusy – pokračovala příprava na úpravy současné interiérové instalace, studium historických inventářů a dokumentace, identifikace předmětů kmenového mobiliárního fondu, identifikace rodových památek hrabat Chotků, příprava a realizace výstavy chotkovských vedut a portrétů v prostoru chotkovského divadla ve Veltrusích. Práce in situ byly přerušeny v srpnu 2002 z důvodu záplav. (PhDr. Eva Lukášová)

Vrchotovy Janovice – ve spolupráci s Národním muzeem v Praze je připravováno rozšíření expozice. Pokračovaly heuristické práce – studium archivních dokumentů a historických inventářů, identifikace rodových mobiliárních fondů, identifikace interiérových prostor podle dochovaných archiválií. (PhDr. Eva Lukášová)

Preventivní péče o mobiliární fondy

Probíhala spolupráce s odd. ing. Ivany Kopecké na přípravě metodiky *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené* formou pravidelných konzultací a připomínkování textu, přípravy fotodokumentace v terénu ve spolupráci s SPÚ v Českých Budějovicích.

- Bureš Pavel, PhDr.: „Památky venkovského prostoru a jejich ochrana“, přednáška pro absolventy kurzu dalšího vzdělávání pedagogů geografie, Přírodovědecká fakulta UK Praha – Albertov, 14. 6. 2002.
- Bureš Pavel, PhDr.: „Několik poznámek a úvah k problematice podstaty, zachrany a další existence vodních mlýnů“, přednáška, seminář Vodní mlýny, Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě, Vysoké Mýto, 18. – 19. 6. 2002.
- Bureš Pavel, PhDr.: „Vesnice roku 2001 v Programu obnovy venkova“, soutěž pořádaná každoročně Spolkem pro obnovu venkova, člen Ústřední hodnotitelské komise v celostátním kole soutěže – hodnocení dvanácti vítězů krajských kol, 16. – 20. 9. 2002.
- Bureš Pavel, PhDr.: „Ochrana památek lidové architektury a muzea v přírodě“, přednáška, Konference ke 30. výročí Souboru lidových staveb Vysočina, SLS Vysočina, Hlinsko, 16. – 17. 10. 2002.
- Bydžovská Ilona: „Interiérové památkové instalace, evidence mobiliárních fondů“, přednáška, tzv. Odborná dílna – seminář pracovníků státních památkových ústavů a vedení objektů, zámek Litomyšl, 4. 12. 2002.
- Dvořák Martin, Ing.: „Konzervace nálezu z lokality Abu Sír“, přednáška, kolokvium Českého národního egyptologického centra, FF UK Praha, červen 2002.
- Dvořák Martin, Ing.: „Dřevo“, Studium památkové péče, přednáška, SÚPP, Praha 2002.
- Dvořáková Eva, Ing. arch.: „Technické památky a jejich postavení v památkové péči“, přednáška pro studenty VŠE, Vodárenské muzeum v Praze-Podolí, 19. 12. 2002.
- Dvořáková Eva, Ing. arch.: „Typologie technických památek a systém péče o industriální dědictví“, přednášky pro Studium památkové péče, SÚPP, Praha, 2. 12. 2002 a 9. 12. 2002.
- Dvořáková Eva, Ing. arch.: „Technické památky a možnosti jejich ochrany“, přednáška pro Jednoleté studium památkové péče pro vysokoškoláky, SÚPP, Vodárenské muzeum v Praze-Podolí, 12. 3. 2002.
- Dvořáková Eva, Ing. arch.: „Technické památky, jejich historie a postavení v oblasti památkové péče“, přednáška pro studenty VOŠIS v Praze, 3. 10. 2002.
- Havlíková Alena: „Průzkum oplechovaných dveří kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou“, Památkářské dny v Jihlavě – workshop, věnovaný průzkumům a restaurování poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, listopad 2003.
- Havlíková Alena: „Základy konzervace kovů a preventivní péče o ně“, přednáška, Pomaturitní kurz Starožitnictví a sběratelství při Středním odborném učilišti uměleckých řemesel v Podkovářské ul. v Praze, 2002.
- Chudárek Zdeněk, Ing. arch.: „Stavební proměny žďárského kláštera v průběhu 13. – 16. století“, přednáška, Vědecká konference u příležitosti oslav 750. výročí založení kláštera, zámek Žďár nad Sázavou, 5. 9. 2002.
- Chudárek Zdeněk, Ing. arch.: „Obnova ambitu kostela sv. Jana Nepomuckého ve Žďáře nad Sázavou“, přednáška (společně s J. Vinařem), Památkářské dny Vysočiny – Jihlava 2002, Jihlava, 14. 11. 2002.
- Chudárek Zdeněk, Ing. arch.: „Stavební podoba mnišských nemocnic ve středověku“, přednáška, Centrum mediavistických studií AV ČR a UK v Praze, diskusní setkání na téma Klášterní nemocnice, Praha, 16. 12. 2002.
- Chudárek Zdeněk, Ing. arch.: „Typologie monastických areálů“, přednášky, Studium památkové péče, SÚPP, 3. 12. 2002, Praha, 10. 12. 2002.
- Jerie Pavel: „Památkově chráněné budovy a jejich restaurování“, přednáška, II. sympozium o hradech a zámcích v Praze, 7. 3. 2002.
- Jerie Pavel: „Historická jádra měst a nové využití památkových objektů“, příspěvek v panelové diskusi na konferenci Czech Real v Praze, 25. 6. 2002.
- Kahancová Karin, Mgr.: „Urbanistický a architektonický vývoj Vyšehradu od 10. do 20. století“, přednáška, Studium památkové péče, SÚPP, Praha 2002.
- Kahancová Karin, Mgr.: „Založení a vývoj Vyšehradského hřbitova“, přednáška, Studium památkové péče, SÚPP, Praha 2002.
- Kopecká Ivana, Ing.: „Základy klimatologie a preventivní konzervace“, přednáška, Pomaturitní kurz Starožitnictví a sběratelství při Středním odborném učilišti uměleckých řemesel v Podkovářské ul., Praha 2002.
- Kopecká Ivana, Ing.: „Technologie a průzkum nástěnných maleb“, přednášky Studium památkové péče, SÚPP, Praha 2002.
- Kopecká Ivana, Ing.: „Průzkumy historických materiálů“, přednášky, postgraduální studium na FA ČVUT, Praha, 2002.
- Koukal Petr, PhDr.: „Problémy slezského varhanářství 17. a 18. století“, referát, mezinárodní muzikologická konference Hudební centra ve střední Evropě v 17. a 18. století, 2002.
- Koukal Petr, PhDr.: „Orgeldenkmalpflege in Böhmen“, referát, Sächsisch-Böhmische Orgelbaukonferenz, SRN – Liechtenstein 2002.

Koukal Petr, PhDr.: „Olomouc a varhany“, referát, muzikologická konference Olomouc a hudba, Olomouc 2002.

Krušinová Lenka, Mgr., Bečvář Ladislav: „Official List of Archaeological Sites in the Czech republic“, přednáška v anglickém jazyce včetně komentované ukázky aplikace Archeologie 1.1 v prostředí geografických informačních systémů (GIS) při příležitosti návštěvy prezidenta Evropské archeologické rady (EAC) Adriana Oliviera z English Heritage v SUPP, Praha, 11. 2. 2002.

Krušinová Lenka, Mgr., Volfík Petr, Ing.: „Státní archeologický seznam ČR – průběžné výsledky výzkumného úkolu“, přednáška včetně komentované ukázky aplikace Archeologie 1.1 v prostředí geografických informačních systémů (GIS) v rámci přednášek pro studenty Západočeské univerzity v Plzni. Sál Západočeského muzea v Plzni, 20. 3. 2002.

Krušinová Lenka, Mgr., Volfík Petr, Ing.: „Státní archeologický seznam ČR – výsledky výzkumného úkolu“, přednáška včetně komentované ukázky aplikace Archeologie 1.1 v prostředí geografických informačních systémů (GIS) dne 27. 5. 2002 v rámci konference „Počítačová podpora v archeologii“ konané v Pohansku ve dnech 27. 5. – 29. 5. 2002.

Krušinová Lenka, Mgr.: „Podpora výzkumu a vývoje – základní dokumenty“, přednáška 16. 10. 2002 a koreferát k příspěvku Ing. Barbory Dykové „Informatika v památkové péči“, 18. 10. 2002 v rámci konference „Muzea a změna/The Museum and Change“, konané v Praze ve dnech 16. 18. 10. 2002.

Křížová Květa, PhDr.: „Historický vývoj interiéru“, přednáškový cyklus, Fakulta architektury ČVUT, obor památková péče, Praha, duben 2002.

Křížová Květa, PhDr.: „Historický vývoj anglického interiéru“, přednáška, Muzeum hlavního města Prahy – Müllerova (Loosova) vila, přednáškový cyklus, únor až březen 2002.

Křížová Květa, PhDr.: „Obnova a prezentace historických interiérů, evidence mobiliárních fondů“, přednáška, Státní památkový ústav v Ústí nad Labem, Muzeum Ústí nad Labem, 29. 1. 2002.

Křížová Květa, PhDr.: „Historický interiér 19. století s přihlédnutím k některým thunským objektům“, přednáška, zámek Děčín, Státní oblastní archiv, Muzeum Děčín, Symposium s mezinárodní účastí, 30. – 31. 5. 2002.

Křížová Květa, PhDr.: „Novogotika a zámek Sychrov“, – Kamil Rohan (1801-1892) a Jindřich Eckert (1833-1905), přednáška, seminář, NKP zámek Sychrov, 13. 11. 2002.

Křížová Květa, PhDr.: „Interiérové památkové instalace, evidence mobiliárních fondů“, přednáška, tzv. Odborná dílna – seminář pracovníků státních památkových ústavů a vedení objektů, NKP zámek Litomyšl, 4. 12. 2002.

Křížová Květa, PhDr.: „Valdštejnský palác – NKP“, přednáška spojená s prohlídkou pro Pražskou informační službu, Praha, 23. 5. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Historická budova Národního muzea“, přednáška, Hovory o Praze, Klub Za starou Prahu, 13. 2. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Architektura 2. poloviny 19. století v českých zemích“, Univerzita 3. věku, Praha, 20. 3. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Netradiční historické krytiny“, přednáška, konference Obnova památek – II. ročník, podtitul: „Střechy historických budov a půdní vestavby v památkových územích“, Praha, 26. 3. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Historická budova Národního muzea“, přednáška, Klub přátel výtvarného umění, Beroun, 4. 4. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Historická budova Národního muzea v Praze v evropském kontextu“, přednáška, Účelové budovy muzeí – včera, dnes a zítra, mezinárodní vědecká konference, Košice, Slovensko, 30. 5. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Výsledek stavebně-historického průzkumu a koncepce památkové obnovy současné stavby zámeckého skleníku v Lednici“, přednáška, Mezinárodní seminář Státního památkového ústavu v Brně, Lednice, 18. 6. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Význam socialistického realismu v dějinách architektury na příkladu hotelu Internacional v Praze 6-Dejvicích“, přednáška, Poválečná totalitní architektura a otázky její památkové ochrany, mezinárodní seminář v Ostravě, 18. 9. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Josef Hlávka – vídeňský stavitel a český architekt“, přednáška, Pondělky ve věži, Klub Za starou Prahu, 14. 10. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Vila Tugendhat v Brně“, přednáška, Spolek přátel starožitností, Muzeum Hlavního města Prahy, 31. 10. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Fasáda nádvoří zámku Sychrov navržená architektem Bernardem Gruberem a její památková obnova“, přednáška, seminář, Kníže Kamil Rohan – novogotika a zámek Sychrov, 13. 11. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Vliv památek na život společnosti, aneb význam kvalitní památkové obnovy“, přednáška, Život památek – památky v životě – život v památkách, debatní setkání, Praha, 5. 12. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Význam socialistického realismu v dějinách architektury na příkladu hotelu Internacional v Praze 6-Dejvicích“, přednáška, Vysoká škola uměleckoprůmyslová, Praha, 10. 12. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Hotel Internacional“, přednáška o historii této stavby doplněná prohlídkou a rozhovorem s jeho tvůrci, hotel Hollyday Inn (dříve Internacional), Praha, 16. 12. 2002.

Ksandr Karel, Bc.: „Müllerova vila“, přednášky a prohlídky pro státní památkové ústavy a další odborníky během celého roku 2002.

- Kubů Naděžda, PhDr., CSc.: „Karlštejn“, přednášky k problematice hradu, prezentaci a vývoji jeho historických expozic spojené s prohlídkami objektu. Určeno pro: Jednoleté studium památkové péče pro vysokoškoláky, SÚPP; Studium památkové péče, SÚPP; pro Střední umělecko-průmyslovou školu Praha-Žižkov; pro skupinu pracovníků amerických muzeí a galerií a další speciální i odborné pracovníky a skupiny během celého roku 2002.
- Kubů Naděžda, PhDr., CSc.: „Hrad Karlštejn a zámek Březnice“, přednáška pro veřejnost, Muzeum v Berouně, listopad 2002.
- Kubů Naděžda, PhDr., CSc.: „K problematice kulturního mobiliáře hradů a zámků ČR. Evidence, inventáře, dokumentace, ochrana atd.“, přednáška pro ústřední školení pracovníků Policie ČR, Solenice, říjen 2002.
- Kučová Věra, Ing. arch. (Kuča Karel, Ing. arch.): „Památkový urbanismus a jeho principy“, tři přednášky v rámci Studia památkové péče, SÚPP, Praha 2002.
- Kučová Věra, Ing. arch.: „Světové kulturní a přírodní dědictví – Mezinárodní úmluva o jeho ochraně“, „Seznam světového dědictví a účast České republiky na jeho sestavování“, přednášky v rámci Studia památkové péče, SÚPP, Praha 2002.
- Ličeníková Michaela, Mgr.: exkurze v terénu s odborným výkladem pro nadaci Fondazione Benetton Studie ricerche, Kuks, Jičín, 1. 10. 2003.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Správa a ochrana mobiliárních fondů hradů a zámků“, „Historické prameny“, „Historická dokumentace“, přednášky, Studium památkové péče, SÚPP, Praha, 4. a 18. 3. 2002.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Správa a ochrana mobiliárních fondů“, „Základní evidence mobiliárních fondů“, „Uchovávání historických mobiliářů v současnosti“, „Preventivní péče o mobiliární fondy“, přednášky, Studium památkové péče, Praha, SÚPP, 5. a 19. 3. 2002.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Správa a ochrana mobiliárních fondů. Historické prameny. Historická dokumentace“, přednáška v Jednoletém studiu památkové péče pro vysokoškoláky, SÚPP, Praha, 17. 4. 2002.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Správa a ochrana mobiliárních fondů. Mobiliární fondy hradů a zámků. Základní evidence mobiliárních fondů. Správa a ochrana, preventivní péče. Zásady správného uchovávání mobiliárních fondů v interiérových instalacích a depozitářích v současnosti“, přednáška v rámci praktického semináře v Jednoletém studiu památkové péče pro vysokoškoláky v prostorách zámku Český Krumlov, 24. a 25. 10. 2002.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Historic Country Houses in the Czech Republic. History of their Ownership, Collections and Furnishing“, přednáška pro zástupce Europa Nostra, Obecní dům, Praha, 3. 9. 2003.
- Lukášová Eva, PhDr.: „The European Union Programme Culture 2000 and the Support of Culture Heritage through its Implementation“, přednáška pro sympozium „Hrady a zámky“, uspořádané soukromými vlastníky hradů a zámků, Arcibiskupský palác, Praha, 7. 3. 2002.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Program Evropské Unie Culture 2000 – možnosti přípravy projektů a získání grantu v oblasti kulturního dědictví“, přednáška na Informačním dni Národního portálu programu EU CULTIVATE, Státní ústřední archiv, Praha-Chodovec, 16. 4. 2002.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Program Evropské unie Culture 2000 a jeho zaměření na oblast kulturního dědictví. Další mezinárodní programy na podporu kulturního dědictví“, přednáška na semináři uspořádaném Sekcí pro kulturní dědictví Národní kanceláře Culture 2000 ve spolupráci s Regionálním informačním centrem EU v Liberci a Informačním centrem Evropské unie v Praze, Krajská vědecká knihovna, Liberec, 24. 4. 2002.
- Lukášová Eva, PhDr.: „Program Evropské unie Culture 2000, možnosti přípravy projektů a získání grantu v oblasti kulturního dědictví. Informace zaměřené na samosprávné subjekty v ČR“, přednáška na Konferenci Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Kadaň, 23. 5. 2002.
- Michoinová Dagmar, Ing.: „Specifika restaurování kovových historických objektů“, Studium památkové péče, SÚPP, Praha 2000.
- Mžýková Marie, Doc. PhDr., CSc.: „Šlechta ve službách diplomacie III. Dánsko, Polsko, Německo, Francie, SMOM“, organizování výstavy, spolupráce SÚPP s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Toskánský palác v Praze, 11. 12. 2001 – 10. 2. 2002. Přednáška spojená s prohlídkou pro SÚPP v Praze, 7. 1., 4. 2. 2002.
- Mžýková Marie, Doc. PhDr., CSc.: „K novým atribucím obrazů z rohanské portrétní galerie“, přednáška, seminář Novogotika a zámek Sychrov, Sychrov, 13. 11. 2002.
- Mžýková Marie, Doc. PhDr., CSc.: „Les châteaux tcheques entre public et privé dans la nouvelle République.“ Na základě vyzvání Musée du Louvre byla uskutečněna přednáška ve francouzském jazyce v Auditoriu Musée du Louvre, jež se týkala zámků v České republice v návaznosti na specifický vývoj naší země po roce 1989. Byly uvedeny jednotlivé typy nové správy hradů a zámků. Na závěr přednáškového cyklu, jehož se účastnili zástupci českých muzeí a galerií, proběhla diskuse s veřejností moderovaná redaktorem Le Mondu. Paříž, 16. 10. 2002.
- Mžýková Marie, Doc. PhDr., CSc.: „Lumieres et ténèbres, art et civilisation du Baroque en Bohème“ pro Musée des Beaux-Arts, v rámci přípravy výstavy a spolupráce na jejím katalogu, Lille 2000.
- Nejedlý Vratislav, PhDr., CSc.: „František Thun ml. a památková péče“, přednáška, sympozium Zámek Děčín v dějinách a kultuře Čech a Střední Evropy, Děčín, 30. – 31. 5. 2002.
- Nejedlý Vratislav, PhDr., CSc.: „Kašny a jejich ochrana“, přednáška, seminář Kašny a fontány, STOP, Praha, 16. 5. 2002.

Nejedlý Vratislav, PhDr., CSc.: Přednášky tematicky zaměřené na dějiny restaurování, dějiny památkové péče, metodiku a teorii restaurování, Ateliér restaurování uměleckých děl Akademie výtvarných umění v Praze. Dotace 4 – 8 hodin měsíčně, tj. cca 12 – 24 hodin za semestr, Praha 2002.

Nejedlý Vratislav, PhDr., CSc.: Přednášky tematicky zaměřené na dějiny restaurování, dějiny památkové péče, metodiku a teorii restaurování, Institut restaurování a konzervačních technik, o. p. s., Litomyšl. Dotace 4 – 8 hodin měsíčně, tj. cca 12 – 24 hodin za semestr, Litomyšl 2002.

Pacáková-Hošťálková Božena, Ing.: „Péče o historické zahrady a parky, problémy a formy řešení“, referát na sympoziu Tvář naší země (referát otištěn ve sborníku ze semináře), Průhonice 2002.

Pacáková-Hošťálková Božena, Ing.: „Zámecký park na Sychrově“, referát na semináři Kamil Rohan, Sychrov 2002.

Rákosníková Vladimíra, Ing. arch.: Přednášky na různá témata z územní ochrany v ČR, Jednoleté studium památkové péče pro vysokoškoláky, SÚPP, Praha 2000.

Rákosníková Vladimíra, Ing. arch.: „Renovation of City Centers as a Fight of the New and of the Old. Prevention Care and Urban Planning in Historic Towns“, přednáška na Mezinárodním sympoziu UNESCO v Maďarsku, Pecs, 8. 11. 2002.

Sedláková Dagmar, Ing. arch.: „Právní předpisy ochrany památkového fondu“, přednáška v cyklu studia „Památková péče“, Fakulta architektury ČVUT, Praha, 8. 1. 2002.

Sedláková Dagmar, Ing. arch.: „Jaké perspektivy otevírá nebo zavírá nepřijetí návrhu nového památkového zákona“, přednáška, seminář Obnova památek, AXIS, SÚPP, Praha, 18. 2. 2002.

Sedláková Dagmar, Ing. arch.: „Evidence kulturních památek, Ústřední seznam kulturních památek ČR“, přednáška Dvouletého studia památkové péče, SÚPP, Praha 8. 4. 2002.

Sedláková Dagmar, Ing. arch.: „Evidence kulturních památek, Ústřední seznam kulturních památek ČR“, přednáška Jednoletého studia památkové péče pro vysokoškoláky, SÚPP, Praha, 17. 4. 2002.

Sedláková Dagmar, Ing. arch.: „Listy kulturních památek – možný krok k účinnější péči o památkový fond v České republice“, referát na konferenci Tvář naší země 2002, Průhonice, 9. 10. 2002.

Sedláková Dagmar, Ing. arch.: „Právní předpisy ochrany památkového fondu“, přednáška v cyklu studia „Památková péče“, Fakulta architektury ČVUT, Praha, 8. 10. 2002.

Sedláková Dagmar, Ing. arch.: „Možné příčiny mimoběžnosti diskusí (nejen) o památkách“, referát diskusního fóra Život památek, Michnův palác, Praha, 5. 12. 2002.

Steinová Iva, prom. hist.: „Judaismus a symbolika“, přednáška, Studium památkové péče, SÚPP, Praha, prosinec 2002.

Sklenářová Zuzana, Mgr.: „Doba bronzová v ČR a na Slovensku“, přednášky, Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou, Filozofická fakulta UK, Praha, letní semestr 2001/2002.

Sklenářová Zuzana, Mgr.: „Terénní teorie“ – část (památková péče, archeologická památková péče, zpráva o výsledcích výzkumu, příbuzná témata; s J. Prostředníkem, OMČR Turnov), přednášky Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK, Praha, letní semestr 2001/2002.

Sklenářová Zuzana, Mgr.: „Eneolit“, „Doba bronzová“, přednášky v rámci kurzu Dějiny pravěku pro denní studium, Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou, FF UK, Praha, 31. 10., 7. a 14. 11. 2002.

Sklenářová Zuzana, Mgr.: „Archeologická památková péče“, přednáška na Vyšší odborné škole informačních služeb, Pacovská ul., Praha 4, 11. 4. 2002.

Solař Miloš, Ing. arch.: přednáška, konference Obnova památek, AXIS, SÚPP, Praha, 2002.

Solař Miloš, Ing. arch.: „Přirozené stárnutí fasádních barev“, „Plechové doplňky na historických střeších“, seminář STOP, Praha 2002.

Solař Miloš, Ing. arch.: „Historický prostor“, konference UHS, 2002.

Syrová Zuzana, Ing. (Syrův Jiří): Dymná komora domu čp. 49 v Hronově, přednáška, I. konference SHP na téma Vývoj a funkce topenišť, 4. – 6. 6. 2002.

Šefců Ondřej, Ing. arch.: „Vnímání barev“, přednáška, Mezinárodní kongres v Hindelangu, 23. – 25. 1. 2002.

Šefců Ondřej, Ing. arch.: „Hodnoty, které se nedají měřit“, přednáška, konference Sdružení historických měst a sídel Čech, Moravy a Slezska, Kadaň, 23. – 24. 5. 2002.

Šefců Ondřej, Ing. arch.: „Pohled památkáře na historické tesařské technologie“, přednáška, seminář Netradiční způsoby oprav historických tesařských konstrukcí, Křivoklát, 19. 9. 2002.

Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Keramologie“, čtyřsemestrální přednášky, Ústav (katedra) etnologie Filozofické fakulty UK, Praha, letní semestr 2001/2002.

Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Historické technologie textilu“, čtyřsemestrální přednášky, Ústav (katedra) etnologie Filozofické fakulty UK, Praha, letní semestr 2001/2002.

Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Ikongrafie křesťanských reálií“, dvousemestrální přednášky, Ústav (katedra) etnologie Filozofické fakulty UK, letní semestr 2001/2002.

Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Ikongrafie mytických reálií“, dvousemestrální univerzitní přednášky, Ústav (katedra) etnologie Filozofické fakulty UK, Praha, zimní semestr 2002/2003.

- Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Úvod do estetiky sakrálního umění“, výběrová přednáška pro Studium památkové péče, SÚPP, Praha, 13. 3. 2002.
- Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Úvod do české hagiografie“, výběrová přednáška pro Studium památkové péče, SÚPP, Praha, 11. 6. 2002.
- Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Péče o movité církevní památky“, výběrové přednášky pro Studium památkové péče, SÚPP, Praha, 3. 12. a 10. 12. 2002.
- Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Historie a ikonografie vánočního stromu“, výběrové přednášky pro Studium památkové péče, SÚPP, Praha, 3. 12. a 10. 12. 2002.
- Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Úvod do keramologie“, výběrové přednášky, Rudolfská akademie při Asociaci starožitníků, Praha, 9. 1. a 12. 1. 2002.
- Štajnochr Vítězslav, PhDr., Ph.D.: „Úvod do problematiky památkové péče“, výběrové přednášky, Rudolfská akademie při Asociaci starožitníků, Praha, 15. 5. a 18. 5. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Památková ochrana střech – její význam, úspěchy i prohry“, přednáška, konference Střechy a půdní vestavby, FA ČVUT a AXIS, Praha, 26. 3. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Projects endangering the Integrity of the Historic Core of Prague, mezinárodní symposium Preservation, Development and Monitoring of Historic Cities“, přednáška, ICOMOS – CIVVIH, Řecko, Korfu, 20. 4. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Two selected Examples of the Care for the Architecture of the 20th Century in the Czech Republic“, přednáška, mezinárodní symposium 20th Century Architectural and Industrial Heritage, Turecko, Istanbul, 20. 5. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Historic Prague – a thousand years of its town-planning, architectural and artistic development“, přednáška na ČVUT pro postgraduální studenty Roger Williams University, Rhode Island, USA, Praha, 6. 6. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Tschechische Denkmalpflege und ihre Erfahrungen mit der Kategorisierung der Denkmäler“, přednáška na Jahrestagung 2002 der Vereinigung der Landesdenkmalpfleger, SRN, Wiesbaden, 20. 6. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Czech Castles and Country Houses – their glorious Past, current Situation and Perspectives for the Future“, přednáška na slavnostní konferenci k 50. výročí založení The Attingham Trust, Velká Británie, Londýn, 4. 9. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Ochrana památek v České republice, její tradice a současné problémy“, přednáška na konferenci Le patrimoine tchèque après la révolution de velours, Louvre, Francie, Paříž, 16. 10. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „Teoretické základy péče o architektonické památky“, habilitační přednáška pro studenty FA ČVUT, Praha, 29. 10. 2002.
- Štulc Josef, PhDr.: „The Floods in the Czech Republic and their Impact on Cultural Heritage“, přednáška, mezinárodní symposium ICOMOS, Španělsko, Madrid, 4. 10. 2002.
- Váňa Václav, PhDr.: „K problematice ochrany světového kulturního dědictví v České republice“ – přednášky a semináře pro katedru mezinárodních vztahů VŠE v Praze a Univerzitu J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2002.
- Vítovský Jakub, PhDr.: „Úvod do problematiky péče o památky středověkého nástěnného malířství“, přednášky pro posluchače Studia památkové péče, SÚPP, Praha a IRKT Litomyšl, o. p. s., 2002.

- Bureš, Pavel: *Fotografická dokumentace lidového stavitelství ve fondech SÚPP*. In: sborník referátů ze semináře Lidové stavitelství na starých fotografiích, Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě 30. – 31. 10. 2001, Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě, únor 2002, s. 21 – 26. ISBN 80-238-8334-8.
- Bureš, Pavel: *Několik poznámek a úvah k problematice podstaty, záchrany a další existence vodních mlýnů*. In: sborník referátů ze semináře Vodní mlýny, Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě 18. – 19. 6. 2002, Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě, prosinec 2002, s. 85 – 90. ISBN 80-238-9879-5.
- Dejmková, Jiřina: *Bibliografie památkové péče za rok 1995*. SÚPP, Praha 2002. ISBN 80-86234-26-6.
- Dvořák, Martin: *Digitalizace sochy sv. Vojtěcha z Karlova mostu*. Televizní pořad Vědník ČT 1, květen 2002.
- Dvořák, Martin: *Konzervace nálezu z hrobky hodnostáře Intiho*, In: sborník Ve službách archeologie II., vydalo Moravské muzeum Brno a Masarykova univerzita Brno, 2002.
- Dvořák, Martin (Ladislav Bareš, Květa Smoláriková, Eugen Strouhal): *The shaft tomb of Iufaa at Abusir in 2001*. ZAS 129, 2002, s. 97 – 108.
- Dvořáková, Eva: *Muzeum pražského vodárenství ve vodárně v Podolí*. ZPP, 62, 2002, č. 9, s. 4. obálky. ISSN 1251-5538.
- Dvořáková, Eva: *SORELA – Mezinárodní konference věnovaná poválečné totalitní architektuře a otázkám její památkové ochrany v Ostravě*. ZPP, 62, 2002, č. 10, 2. obálky. ISSN 1251-5538.
- Dvořáková, Eva: *Olomoucko-pražská dráha dnes*. Stavební listy, 8, 2002, č. 8 – 9, s. 12 – 13. ISSN 1211-4790.
- Dvořáková, Eva (Matěj, Miloš): *Technische und Industriedenkmäler in der Tschechischen Republik, Staatliches Denkmalamt in Ostrau 2002*.
- Dvořáková, Eva: *Informační servis obce architektů – průběžné krátké informace*, Praha 2002.
- Dvořáková, Eva: *Technische Erbe und wissenschaftliche Forschung*. In: Industrie-kultur, 19 Heft, Ausgabe 2/2002, s. 4. ISSN 0949-3751.
- Dvořáková, Eva: *Encyklopedická hesla*. In: Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, I. a II. díl. Libri, Praha 2002. ISBN 80-7277-043-8.
- Havlíková, Alena (Šilhová, Alena): *Mezinárodní výstava „Střed Evropy okolo roku 1000“ z pohledu restaurátorů*. ZPP, 62, 2002, č. 7, s. 207 – 208. ISSN 1210-5538.
- Havlíková, Alena: *Vybrané kapitoly*. In: I. Kopecká a kol.: Preventivní péče o historické budovy a sbírky v nich uložené, SÚPP & LAURUS PRESS SERVIS, spol. s r. o., samostatná příloha ZPP, sv. 25, Praha 2002. ISBN 80-86234-28-2.
- Chudárek, Zdeněk: *Stavební opravy hradu Karlštejna*. Stavební listy, 8, 2002, č. 7, s. 21. ISSN 1211-4790.
- Chudárek, Zdeněk: *Stavební dějiny hradu Karlštejna*. Stavební listy, 8, 2002, č. 8 – 9, s. 29 – 31. ISSN 1211-4790.
- Chudárek, Zdeněk: *Oprava stropů na hradě Karlštejně z pohledu památkové péče*. Stavební listy, 8, 2002, č. 12 – 13, s. 31 – 33. ISSN 1211-4790.
- Chudárek, Zdeněk: *Založení a budování cisterciáckého kláštera ve Žďáru v letech 1252-1309*. In: Sedm a půl století, stati o historii, kultuře a umění žďárského kláštera. Sborník, Žďár nad Sázavou 2002, s. 66 – 92.
- Jerie, Pavel: *Opravy a úpravy Obecního domu*. In: Kolektiv: Město a jeho dům, Obecní dům a Archiv hl. m. Prahy, Praha 2002, s. 213 – 225.
- Kopecká, Ivana: *Problems of Indoor Climate in Exhibition Halls in the Czech Republic Survey*. Proceedings of ARIADNE workshop's, Indoor climate and tourism effects. <http://www.arcchip.cz>
- Kopecká, Ivana a kol.: *Preventivní péče o historické budovy a sbírky v nich uložené*. SÚPP & LAURUS PRESS SERVIS, spol. s r. o., samostatná příloha ZPP, sv. 25, Praha 2002. ISBN 80-86234-28-2.
- Koukal, Petr: *Zu den Begriffen „Böhmischer, mährischer und schlesischer Orgelbau“ Mitteleuropäische Aspekte des Orgelbaus und der geistlichen Musik in Prag und den böhmischen Ländern*. Konferenzbericht Prag 2000. Edition IME, Band 8, Sinzig 2002, s. 125 – 130.
- Koukal, Petr: *Problémy slezského varhanářství 17. a 18. století*. (v tisku).
- Koukal, Petr: *Orgeldenkmalpflege in Böhmen*. (v tisku).
- Koukal, Petr: *Olomouc a varhany*. (v tisku).
- Kruis, Ivan: *Dům navrácený životu*. (rec.), ZPP, 62, 2002, č. 8, s. 228. ISSN 1210-5538.
- Krušinová, Lenka: *The Czech Republic*. In: Examples of current national approaches Europe's Cultural Landscape: archaeologists and the management of change. EAC Occasional Paper 2, 182-185, edited by Graham Fairclough and Stephen Rippon, 2002.
- Křížová, Květa: *Jiří Kuthan: Aristokratická sídla období romantismu a historismu*. (rec.) Castellologica Bohemica, 8, 2002, s. 567.
- Křížová, Květa: *K výzdobě interiérů zámku Lnáře*. ZPP, 62, 2002, č. 2, s. 31 – 34. ISSN 1210-5538.
- Křížová, Květa: *Nová interiérová instalace na Grabštejně*. ZPP, 62, 2002, č. 3, s. 54 – 58. ISSN 1210-5538.
- Křížová, Květa: *Otázka krajinomalby*. Antique, 1, 2002, s. 3 – 4.

- Křížová, Květa: *Nábytkové sestavy na akvarelech XIX. století*. *Antique*, 4, 2002, s. 28 – 32.
- Křížová, Květa: *Lotyšský zámek Rundale*. ZPP, 62, 2002, č. 10, 4. s. obálky. ISSN 1210-5538.
- Křížová, Květa: *Nostická obrazárna*. In: Setkání staletí v Nostickém paláci (úvodní část). Metrostav, Praha 2002.
- Ksandr, Karel: *Obnova a restaurování Müllerovy vily v Praze*. In: Müllerova vila v Praze – průvodce, Muzeum hl. m. Prahy, Praha 2002, s. 109 – 114. ISBN 80-85394-41-3/1.
- Ksandr, Karel: *The renovation and restoration of the Müller Villa in Prague*. In: The Müller Villa in Prague – Guide, Muzeum hl. m. Prahy, Praha 2002, s. 109 – 114. ISBN 80-85394-41-3/2.
- Ksandr, Karel: *Erneuerung und Restaurierung des Hauses Müller in Prag*. In: Haus Müller in Prag – Begleiter, Muzeum hl. m. Prahy, Praha 2002, s. 109 – 114. ISBN 80-85394-41-3/3.
- Ksandr, Karel: *The National museum – historic building in Prague in european context*. In: sborník referátů z Mezinárodní vědecké konference, Východoslovenské muzeum, Košice 2002, s. 41 – 60. ISBN 80-86010-43-0.
- Ksandr, Karel: *Sorela v Ostravě – konference k památkové ochraně totalitní architektury*. *Architekt*, 48, 2002, č. 12, s. 58. ISSN 0862-7010.
- Ksandr, Karel: *Význam socialistického realismu v dějinách architektury na příkladu hotelu Internacionál v Praze 6-Dejvicích*. In: sborník příspěvků z mezinárodního semináře Poválečná totalitní architektura a otázky její památkové ochrany, Státní památkový ústav v Ostravě, Ostrava 2002, s. 15 – 18. ISBN 80-85034-27-1.
- Ksandr, Karel: *Konstrukční detail – stahovací okno mezi dámským salonem a obytným pokojem – Adolf Loos, Karel Lhota*. In: Adolf Loos a rekonstrukce Müllerovy vily, J. H. & Archy s.r.o., Praha 2002, s. 50. ISBN 80-903050-0-8.
- Ksandr, Karel: *Loosovy pražské realizace vzniklé za přispění Karla Lhoty*. In: Adolf Loos a rekonstrukce Müllerovy vily, J. H. & Archy s.r.o., Praha 2002, s. 34 – 39. ISBN 80-903050-0-8.
- Ksandr, Karel: *Müllerova vila*. In: Kniha o Praze 6, Milpo, Praha 2002, s. 48 – 49. ISBN 80-86098-28-1.
- Ksandr, Karel: *Pohnuté osudy rudolfinské dvorany*. *Rudolfinum Revue*, II, 2002, č. 2, s. 1. ISSN 1213-6247.
- Ksandr, Karel: *Rudolfinum jak ho neznáme*. *Rudolfinum Revue*, II, 2002, č. 3, s. 1. ISSN 1213-6247.
- Ksandr, Karel: *Výsledek stavebně-historického průzkumu a koncepce památkové obnovy současné stavby zámeckého skleníku v Lednici*. In: Lednice na Moravě – Zámecký palmový skleník, Státní památkový ústav v Brně, Brno 2002, s. 64 – 85. ISBN 80-85032-90-2.
- Kučová, Věra: *Památky České republiky vybrané pro nominaci k zapsání do Seznamu světového dědictví UNESCO v příštích letech*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 24 – 25. ISSN 1210-5538.
- Kučová, Věra: *Seznam světového dědictví*. *Časopis Společnosti přátel starožitností*, 110, Muzejní a vlastivědná práce, 40, 2002, č. 2, s. 93 – 104.
- Kučová, Věra (Kuča Karel, Suk Richard): *Lidová architektura a folklorní slavnosti v České republice* (odborná mapa s texty v anglické a německé verzi). Česká centrála cestovního ruchu, Praha 2002.
- Lukášová, Eva: *Zámek Veltrusy*. ZPP, 62, 2002, č. 7, 4. strana obálky. ISSN 1210-5538.
- Lukášová, Eva: *Culture 2000. Program Evropské Unie pro kulturu a kulturní dědictví. Výzva k podání projektů na r. 2003*. In: Sborník z konference Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Praha 2002.
- Michoinová, Dagmar: *Konsolidace vápennou vodou I*. ZPP, 62, 2002, č. 5, s. 130 – 134. ISSN 1210-5538.
- Michoinová, Dagmar: *New Materials for Safeguarding Cultural*. Proceedings of ARIADNE workshops, New Materials for Safeguarding Cultural, Třešť. 4/2002 URL: <http://www.arcchip.cz>
- Michoinová, Dagmar: *Analýza pucolánových příměsí v historických maltách*. In: Sborník 4. ročníku Studentské postgraduální konference, 2002, VÚT, Brno. 5/2002.
- Michoinová, Dagmar (Václav Girs): *Prosazujeme v praxi konzervaci omítek vápennou vodou. (Druhá památkářská dílna)*. ZPP, 62, 2002, č. 7, s. 209 – 211. ISSN 1210-5538.
- Michoinová, Dagmar: *Přínos materiálového průzkumu pro zajištění a konzervaci hradu Bausky*. In: sborník konference projektu „Renesance historických řemesel a syntéza tradičních a moderních technologií při konzervaci zřícenin hradu Bauska“, Bauska Pils 2002.
- Michoinová, Dagmar: *Research on the building materials of Bauska Old castle*. In: sborník konference The problems of historical ruin conservation, Bauska 2002. ISBN 9984-19-398-5.
- Mžýková, Marie: *Lumières et ténèbres, art et civilisation du Baroque en Bohème. Art et civilisation baroque en Bohème*. Spolupráce na katalogu, Palais des Beaux-Arts, Lille – Národní galerie, Praha 2002, s. 82-83.
- Mžýková, Marie (s P. Maškem a S. Kasíkem): *Lobkowiczové. Dějiny a genealogie rodu*. Spolupráce na knize, Praha, 2002.
- Mžýková, Marie: *Umění, šlechta a diplomacie*. Ateliér, 2002, č. 3, s. 16.
- Nejedlý, Vratislav: *Brno, novostavba „obchodní galerie Velký Špálíček“*. ZPP, 62, 2002, č. 3, s. 4. obálky. ISSN 1210-5538.
- Nejedlý, Vratislav: *Restaurování malířské a sochařské výzdoby v letech 1998 až 2001*. In: Valdštejnský palác v Praze, s. 341 – 465, Gema Art, Praha 2002. ISBN 80-86087-35-2.
- Nejedlý, Vratislav (I. Maxová a P. Zahradník): *Mariánské, trojiční a další světecké sloupy a piliře v okrese Náchod*. Samostatná příloha ZPP, 62, 2002. ISBN 80-86234-24-X.

- Nejedlý, Vratislav (spolu s I. Maxovou a P. Zahradníkem): *Mariánské, trojiční a další světecké sloupy a pilíře v okresech Chrudim a Pardubice*. Samostatná příloha ZPP, 62, 2002. ISBN 80-86046-42-7.
- Nejedlý, Vratislav: *Několik poznámek k natírání povrchů uměleckých a uměleckořemeslných kamenosochařských děl při jejich opravách. (Případ opravy Pilgramova portálu brněnské Staré radnice, uskutečněné v roce 1997)*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 13 – 18. ISSN 1210-5538.
- Nejedlý, Vratislav: *Obrysy přístupů k památkové péči na Moravě do poloviny 20. století*. In: Památková péče na Moravě (150 let od vzniku první státní instituce na ochranu památek), Brno 2002, s. 9 – 111. ISBN 80-85032-82-1.
- Nejedlý, Vratislav: *Mezinárodní kolokvium „Barokní nástěnná malba – technologie a restaurování“*. Bulletin 1, 2002, Umělecko-historická společnost v českých zemích, s. 10 – 11, Vídeň 2002.
- Nejedlý, Vratislav: *Poster na sympoziu „Barokní nástěnná malba – technologie a restaurování“*. Vídeň 2002.
- Nejedlý, Vratislav: *Erwin Emmerling, Detlef Knipping, Franz Niehoff: Das Westportal der Heiliggeistkirche in Landshut. Ein Symposium zur Geschichte und Farbigeit des spätgotischen Figurenportals, Arbeitshefte des Bayerischen Landesamt für Denkmalpflege, Bd. 106, München 2001. (rec.)*, ZPP, 62, 2002, č. 3, s. 71. ISSN 1210-5538.
- Němečková, Hana: *Studium památkové péče pořádané Státním ústavem památkové péče*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 26 – 27. ISSN 1210-5538.
- Ottová, Michaela: *Poznámky k sochařství na moravských výstavách „Od gotiky k renesanci. Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400-1550“*. ZPP, 62, 2002, č. 5, s. 135 – 143. ISSN 1210-5538.
- Pacáková-Hošťálková, Božena: *Gardens, parks and Arboretums*. In: Welcome to the Heart of Europe. Review of the Czech Republic, Vol. 9, No 4/2002.
- Pacáková-Hošťálková, Božena: *Jardins, parcs et arboretums*. In: Bienvenue dans le Coeur de l'Europe. Revue de la République Tchèque. Année IX, No 4/2002.
- Pacáková-Hošťálková, Božena: *Gärten, Parks und Arboreten*. In: Willkommen im Herzen Europas. Zeitschrift der Tschechischen Republik, Jg. 9, Nr. 4/2002.
- Radová, Jarmila: *Po povodních potřebují pomoc i památky*. ZPP, 62, 2002, č. 6, s. 4. obálky. ISSN 1210-5538.
- Rákosníková, Vladimíra: *(Smutné) Památkové žertování IV. Povodňová geometrie v Terezíně*. ZPP, 62, 2002, č. 8, s. 4. obálky. ISSN 1210-5538.
- Rákosníková, Vladimíra: *Památkové „žertování“ III*. ZPP, 62, 2002, č. 5, s. 4. obálky. ISSN 1210-5538.
- Rákosníková, Vladimíra: *Památkové žertování II*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 4. obálky. ISSN 1210-5538.
- Řezníčková, Hana: *Jednoroční kurz památkové péče pro vysokoškoláky*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 27. ISSN 1210-5538.
- Sedláková, Dagmar: *Historické jádro Prahy – světová památka UNESCO v ohrožení*. In: sborník konference Tvář naší země, krajina jako kulturní prostor, Praha 2002, s. 92 – 104.
- Sklenářová, Zuzana (et M. Buchvaldek): *Pravěké stavby a počátky urbanizace ve střední Evropě*. In: Dřevěné domy v bytové výstavbě (Stavební kniha 2002), Brno 2002, s. 43 – 55. ISBN 80-7293-048-6.
- Sklenářová, Zuzana (et K. Sklenář, M. Slabina): *Encyklopedie pravěku v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Libri, Praha 2002. ISBN 80-7277-115-9.
- Solař, Miloš: *Obnova fasád Broumovského kláštera začala*. ZPP, 62, 2002, č. 2, s. 29 – 30. ISSN 1210-5538.
- Solař, Miloš: *Vegetace jako prvek kulturního prostředí*. Zpravodaj STOP, sv. 4, č. 2, 2002, s. 6 – 9. ISSN 1212-4168.
- Solař, Miloš: *Význam vápenných nátěrů pro uchování architektonického dědictví*. In: Vápenné nátěry – jejich možnosti a omezení v památkové péči. Sborník pracovního setkání STOP, 12. září 2002, s. 10 – 13.
- Solař, Miloš: *Stárnutí fasádních nátěrů na památkových objektech*. In: Přirozené stárnutí fasádních barev, sborník semináře STOP, 10. října 2002, s. 4 – 9.
- Solař, Miloš: *Kasárna na náměstí Republiky – vážné pochybení*. Architekt, č. 7, 2002, s. 76 – 77. ISSN 0862-7010.
- Solař, Miloš: *Co tvoří hodnotu historického interiéru*. Bulletin Umělecko-historické společnosti, 14, 2002, č. 2, s. 16 – 18.
- Solař, Miloš: *Příprava obnovy střech historických staveb*. In: Obnova památek 2002, sborník příspěvků z konference konané 26. 3. 2002, Praha 2002. ISBN 80-238-8485-9.
- Sommer, Jan: *Dobroslav Líbal zemřel*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 28. ISSN 1210-5538.
- Sommer, Jan: *Oprava velké jižní věže a restaurování gotické mozaiky nad vstupní bránou katedrály sv. Víta v Praze*. ZPP, 62, 2002, č. 6, s. 149. ISSN 1210-5538.
- Sommer, Jan: *Památkový zákon*. Bulletin Klubu kultury Syndikátu novinářů ČR, 11, 2002, č. 1/2, s. 8 – 9.
- Sommer, Jan: *Pozdně románský pilířek s kubickou hlavicí v muzeu v Písku (Z práce na katalogu sbírky Lapidária Prácheňského muzea v Písku)*. In: Prácheňské muzeum v Písku. Zpráva o činnosti za rok 2001, Písek 2002, s. 47 – 51.
- Sommer, Jan: *Věže kostela sv. Mikuláše v Chebu*. Hláska. Zpravodaj Klubu Augusta Sedláčka, zvláštní číslo věnované konferenci Dějiny staveb, Nečtiny 4. 4. – 7. 4. 2002, s. 9 – 10.
- Sommer, Jan: *Příspěvek ke způsobům publikování měřické dokumentace architektonických článků*. Hláska. Zpravodaj Klubu Augusta Sedláčka. Zvláštní číslo věnované konferenci Dějiny staveb, Nečtiny 4. 4. – 7. 4. 2002, s. 11.
- Sommer, Jan: *Modelová rekonstrukce?* ZPP, 62, 2002, č. 4, s. 4. obálky. ISSN 1210-5538.

- Sommer, Jan: *Vítězství konzervačního přístupu na Švihově (První památkářská dílna)*. ZPP, 62, 2002, č. 5, s. 145 – 146. ISSN 1210-5538.
- Sommer, Jan, (Adámek, Jan a Všecková, Zuzana): *Kostel Panny Marie v Písku*. Časopis Společnosti přátel starožitností, 110, 2002, č. 2, s. 117 – 123.
- Sommer, Jan: *Dílčí poznatky o vzniku a stavebních úpravách zámku ve Veltrusích*. Průzkumy památek, 9, 2002, č. 1, s. 135 – 141.
- Sommer, Jan: *Dobroslav Libal: Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek (rec.)*. Archeologické rozhledy, 54, 2002, č. 2, s. 536 – 539.
- Stabrava, Pavel: *Výsledky záchranného archeologického výzkumu na parcele č. 2415/24 v Úvalně, okres Bruntál*. In: BA za roky 1999-2000, Katowice 2002, s. 90 – 94.
- Stabrava, Pavel, Teryngerová, H.: *Záchranný výzkum v Hlučíně, okres Opava*. In: BA za roky 1999-2000, Katowice 2002, s. 316 – 319.
- Stabrava, Pavel: *Archeologie – její možnosti a limity v rámci památkového ústavu*. In: Sborník SPÚ v Ostravě za rok 2001, Ostrava 2002, s. 153 – 155.
- Steinová, Iva: *Náhrobky a osudy, Kohnovi z Brandýsa nad Labem*. In: Roš chodeš. Věstník židovských náboženských obcí v českých zemích a na Slovensku, 64, 2002.
- Steinová, Iva: *Náhrobky a osudy, Menachem Meller*. In: Roš chodeš. Věstník židovských náboženských obcí v českých zemích a na Slovensku, 64, 2002.
- Steinová, Iva: *Náhrobky a osudy, Šmuel Löwy*. In: Roš chodeš. Věstník židovských náboženských obcí v českých zemích a na Slovensku, 64, 2002.
- Suchomel, Miloš, Zahradník, Pavel: *Nové poznatky o sochařské tvorbě Jana Hájka a kosmonoských Jelínků*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 1 – 9. ISSN 1210-5538.
- Šefců, Ondřej: *Metodika a zhodnocení obnovy paláce*. In: Valdštejnský palác v Praze, kapitola 8, Gema Art, Praha 2002.
- Štajnochr, Vítězslav: *Obyčejové právo v kanonickém právu*. In: Sborník příspěvků z konference karpato-logické komise pro lidové obyčaje MKKK v Martině – Vrútkách, SR, 2001. Etnologický ústav AV ČR, Praha 2002, s. 60 – 75. ISBN 80-85010-43-7.
- Štajnochr, Vítězslav: *Ničil jsem letohrádek... (Kritická poznámka ke stavu devastace letohrádku Kinských na Smíchově v Praze.)*. ZPP, 62, 2002, č. 3, s. 65 – 66. ISSN 1210-5538.
- Štajnochr, Vítězslav: *Funkcionalistická studia keramiky v historických technologiích mléčných produktů*. Disertace. Filozofická fakulta UK v Praze, Ústav etnologie, 328 s. textu, 774 vyobrazení, Praha, 2002.
- Štulc, Josef: *Památková ochrana střech historických budov – její význam, úspěchy i prohry*. In: sborník příspěvků konference Střechy a půdní vestavby v památkových územích, AXIS, Praha 2002, s. 3 – 6.
- Štulc, Josef: *Za Dobroslavem Libalem*. ZPP, 62, 2002, č. 2, s. 48. ISSN 1210-5538.
- Štulc, Josef: *Projects endangering the Integrity of the Historic Core of Prague as World Heritage Site*. In: sborník sympozia Preservation, Development and Monitoring of Historic Cities, Korfu – Athény 2002, s. 58 – 59.
- Štulc, Josef: *Za Dobroslavem Libalem*. Architekt, 4, 2002, s. 54 – 55.
- Štulc, Josef (et alii): *Endangered and Unused Cultural Heritage in the Czech Republic, Heritage at Risk*. In: ICOMOS World Report 2001/2002 on Monuments and Sites in Danger, Paris 2002, s. 77 – 83.
- Štulc, Josef: *Two selected Examples of the Care for the Architecture of the 20th Century in the Czech Republic*. In: sborník sympozia 20th Century Architectural and Industrial Heritage, Istanbul 2002, s. 20 – 21.
- Štulc, Josef: *Chraňme páva, co snáší zlatá vejce*. Projekt, VI, 2002, č. 7 – 8, (rozhovor), s. 48 – 49.
- Štulc, Josef: *Striktně zachovávat či benevolentně bourat?* In: Development News, V, 2002, č. 6, (rozhovor), s. 46 – 48.
- Štulc, Josef: *Třicáté výročí Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví – hrdá bilance i vážné stíny*. ZPP, 62, 2002, č. 10, s. 241 – 246. ISSN 1210-5538.
- Urbánek, Ladislav: *Zachráněná madona*. ZPP, 62, 2002, č. 10. ISSN 1210-5538.
- Záhorka, Jindřich: *Baroko na Kolínsku*. In: katalog výstavy RM Kolín, Kolín 2002.
- Zahradník, Pavel (Miloš Suchomel): *Archivní prameny o sochařských a malířských dílech kosmonoských Jelínků*. Průzkumy památek, 9, 2002, č. 1, s. 31 – 60.
- Zahradník, Pavel (Petr Macek, Jan Beránek): *Bývalý klášter obutých augustiniánů v Pšovce u Mělníka*. Průzkumy památek, 8, 2001 (vyšlo 2002), č. 2, s. 7 – 40.
- Zahradník, Pavel: *Dějiny Valdštejnského paláce*. In: Valdštejnský palác v Praze, Gema Art, Praha 2002, s. 49 – 87.
- Zahradník, Pavel (Ivana Maxová a Vratislav Nejedlý): *Mariánské, trojiční a další světecké sloupy a pilíře v okrese Náchod*. Samostatná příloha ZPP, 62, 2002, 220 s. ISBN 80-86234-24-X.
- Zahradník, Pavel (Ivana Maxová a Vratislav Nejedlý): *Mariánské, trojiční a další světecké sloupy a pilíře v okresech Chrudim a Pardubice*. Samostatná příloha ZPP, 62, 2002, 164 s. ISBN 80-86046-42-7.
- Zahradník, Pavel (Miloš Suchomel): *Nové poznatky o sochařské tvorbě Jana Hájka a kosmonoských Jelínků*. ZPP, 62, 2002, č. 1, s. 1 – 9. ISSN 1210-5538.
- Zahradník, Pavel: *O vzniku zámku ve Veltrusích*. Průzkumy památek, 8, 2001 (vyšlo 2002), č. 2, s. 85 – 96.

OBNOVA A PROVOZ AREÁLU PALÁCOVÝCH ZAHRAD POD PRAŽSKÝM HRADEM

1. Provoz zahrad

Palácové zahrady byly pro veřejnost otevřeny od dubna do konce měsíce října 2002. Během této doby navštívilo zahrady 74 795 platících návštěvníků, tento pokles návštěvníků oproti letům předchozím byl způsoben letními záplavami, které postihly nejenom Prahu, ale celé území naší republiky. Lokalita zahrad se nachází v oblasti Malé

Strany, která byla z důvodů povodní uzavřena do konce srpna.

V zimní období byla pro návštěvníky otevřena pouze galerie.

Státnímu ústavu památkové péče bylo rozpočtovým opatřením č. 17 ze dne 6. 12. 2002 přiděleno MK ČR 436 tis. Kč na provozní údržbu zahrad. Tato finanční částka byla použita na restaurátorské práce v sále teréně a na běžné opravy způsobené návštěvníky zahrad.

2. Návštěvnost zahrad v roce 2002

Návštěvnost v roce 2002 klesla o téměř 46 tisíc návštěvníků ve srovnání s rokem předchozím, tj. na 62 %.

Počet návštěvníků zahradního areálu v roce 2002:

Leden	334	otevřena pouze galerie
Únor	57	otevřena pouze galerie
Březen	2 246	
Duben	12 157	
Květen	19 017	
Červen	9 720	
Červenec	10 952	
Srpen	5 936	
Září	9 214	
Říjen	4 839	
Listopad	240	otevřena pouze galerie
Prosinec	83	otevřena pouze galerie
Celkem	74 795	platících návštěvníků

3. Ekonomické hodnocení

V důsledku rozsáhlých záplav vykázal provoz areálu zahrad pod Pražským hradem v roce 2002 ztrátu 1 025 711,30 Kč.

Náklady:	(v Kč)
ostraha	538 009,60
údržba	938 087,20
zahradnické práce	896 056,40
úklid	450 620,15
pojistné	102 994,00
vodné a stočné	30 382,00
ostatní	768 417,00
Celkem	3 724 566,30
Výnosy:	
tržby z komerční činnosti	2 698 855,00
náklady celkem	3 724 566,30
Celkem ztráta	-1 025 711,30

4. Prezentace zahrad a komerční činnost

V areálu Palácových zahrad se uskutečnilo 9 svatebních obřadů, 6 divadelních vystoupení, 14 koncertů Hudby Hrad-

ní stráže, 19 společenských akcí a v galerii 12 výstav. Všechny akce byly zajišťovány ve spolupráci s firmou UNICA, s. r. o.

ArÚ AV ČR = Archeologický ústav Akademie věd České republiky	MPF = movitý památkový fond
ArÚ SAV = Archeologický ústav Slovenské akademie věd	MPR = městská památková rezervace
AV ČR = Akademie věd České republiky	MPZ = městská památková zóna
BA = Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w latach 1999-2000	MŘÚ = mimořádně řízené úkoly
CCTV = dálkový přístup přes internet prostřednictvím web-kamer do prostoru (firem i domácností)	MŠMT ČR = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
CD (compact disc) = kompaktní disk	MŽP ČR = Ministerstvo životního prostředí České republiky
CIVVIH = Mezinárodní vědecký výbor pro historická města a vesnice ICOMOS	NFA = Národní filmový archiv
CEP = Centrální evidence projektů	NG = Národní galerie v Praze
CES = Centrální evidence sbírek	NIM = nehmotný investiční majetek
CEZ = Centrální evidence výzkumných záměrů	NK = Národní knihovna
CRGDG = Centre de Recherches sur la Conservation des Documents Graphiques	NKP = národní kulturní památka
ČKA = Česká komora architektů	NKÚ = Nejvyšší kontrolní úřad
ČKAIT = Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě	NM = Národní muzeum v Praze
ČNK = Český národní komitét ICOMOS	NMR = nukleární magnetická rezonance
ČR = Česká republika	NP = nadzemní podlaží
ČSPS = časopis Společnosti přátel starožitností	NPÚ = Národní památkový ústav
ČSSI = Český svaz stavebních inženýrů	NTM = Národní technické muzeum v Praze
ČÚZK = Český ústav zeměměřičský a kartografický	OA = Obec architektů
ČVUT = České vysoké učení technické	OBIS VTEI = Oborové informační středisko vědecko-technických a ekonomických informací
ČT = Česká televize	OkÚ = Okresní úřad
DP = důchodové pojištění	OM = Okresní muzeum
EAC (Europae Archaeologiae Concilium) = Evropská archeologická rada (oficiální poradní sbor Evropského parlamentu)	OON = ostatní mzdové náklady
ECU = [eky] mezinárodní měnová jednotka užívaná v evropském platebním styku	OPP MK ČR = Odbor památkové péče MK ČR
EHD (Europe Heritage Days) = Dny evropského dědictví	OPP/O = Odbor památkové péče MK ČR, oddělení ochrany
EK = Evropská komise	OPP/R = Odbor památkové péče MK ČR, oddělení regenerace
EPS = elektronický protipožární systém	OPP MHMP = Odbor památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy
ES = Evropské společenství	OÚR MHMP = Odbor územního rozhodování Magistrátu hl. m. Prahy
ESA = emisní atomová spektrometrie	OVM = Okresní vlastivědné muzeum
EU = Evropská unie	OZ = obrazové záznamy
EZS = elektronický zabezpečovací systém	PC (personal computer) = počítač (osobní)
FA ČVUT = Fakulta architektury Českého vysokého učení technického	PCO = pult centralizované ochrany (Policie ČR)
FA SVUT = Fakulta architektury Slovenského vysokého učení technického	PHF = Prague Heritage Found
FF UK = Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	PP = památková péče
FMV VŠE = Fakulta mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické	PPR = Pražská památková rezervace
FS ČVUT = Fakulta stavební Českého vysokého učení technického	PŘ/ARCH = Příručka archeologického odboru
GA ČR = Grantová agentura České republiky	PSISO = počítačový subsystém integrovaného systému kulturního dědictví
GIS = Geografický informační systém	PSSZ = Pražská správa sociálního zabezpečení
GSM = přenos signálu pro mobilní telefony	PZAD = Program záchrany architektonického dědictví
GPS = Global Position System	rec. = recenze
HIM = hmotný investiční majetek	REGIS = Útvar pro místní a regionální kulturu
HW = hardware	RIP = Registr informací o publikacích ve výzkumu a vývoji
ICAHM = Výbor pro management archeologického dědictví, založen 1985	RIV = Registr informací o výsledcích státem podporovaného výzkumu a vývoje
ICCROM = International Centre for the Study of Preservation and Restoration of Cultural Property, Rome	RM = Regionální muzeum
ICOM = Mezinárodní rada muzeí	SAS ČR = Státní archeologický seznam České republiky
ICOM-CC = Mezinárodní rada muzeí – komise pro konzervování	SEM = (skenovací) elektronová mikroskopie
ICOMOS = Mezinárodní výbor pro památky a sídla	SEUD = systém evidence uměleckých děl
ICOMOS/IFLA = Mezinárodní výbor pro historické zahrady a krajinu	SH = státní hrad
IMS MV ČR = Institut místní správy Ministerstva vnitra České republiky	SHP = stavebně-historický průzkum
IM = investiční majetek	SHS ČMS = Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska
IMIP = Institut městské informatiky hl. m. Prahy	SLS = Soubor lidových staveb
IPOS = Informační a poradenské středisko pro místní kulturu	SOA = Státní oblastní archiv
IR = spektroskopie v IR (infračervené) oblasti	SOKA = Státní okresní archiv
IRKT = Institut restaurování a konzervačních technik	SPS = Státní památková správa
IŠO = Integrovaný systém ochrany	SPÚ = Slovenský pamiatkový ústav
JČU = Jihočeská univerzita	SPÚ = Státní památkový ústav (regionální)
KPZ = krajinná památková zóna	SR = státní rozpočet
KrÚ = Krajský úřad	SSKP = Státní seznam kulturních památek
KSPPOP = Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody	STOP = Společnost pro technologie ochrany památek
KÚSČ = Krajský úřad středních Čech	SÚA = Státní ústřední archiv
MěÚ = Městský úřad	SÚAPP = Státní ústav archeologické památkové péče
MF ČR = Ministerstvo financí České republiky	SÚAPPOL = Státní ústav archeologické památkové péče v Olomouci
MK ČR = Ministerstvo kultury České republiky	SÚAPPSČ = Státní ústav archeologické památkové péče středních Čech
MMR ČR = Ministerstvo místního rozvoje České republiky	SÚAPPSZČ = Státní ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech
	SÚPP = Státní ústav památkové péče v Praze
	SÚPPPOP = Státní ústav památkové péče a ochrany přírody
	SÚRPMO = Státní ústav pro rozvoj památkových měst a objektů

SVÚOM = Státní výzkumný ústav ochrany materiálů
SVUT = Slovenské vysoké učení technické
SW = software
SZ = státní zámek
TM = Technické muzeum
ÚAN = území s archeologickými nálezy
ÚDU AV ČR = Ústav dějin umění Akademie věd České republiky
UHS = Uměleckohistorická společnost
UNESCO = Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
Upg (upgrade) = přechod na vyšší stupeň programu (aktualizace programu)
ÚRPMP = Útvar rozvoje hl.m. Prahy
ÚSKP ČR = Ústřední seznam kulturních památek ČR
V a V = výzkum a vývoj
V4 = země Visegrádské čtyřky

VOŠIS = Vyšší odborná škola informačních služeb
VPR = vesnická památková rezervace
VPZ = vesnická památková zóna
VŠE = Vysoká škola ekonomická
VÚGTK = Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický
VZP = Všeobecná zdravotní pojišťovna
WTA = Wissenschaftlich-Technische Arbeitsgemeinschaft, založen 1976, od 6/1988 MV ČR schválilo WTA CZ = Vědeckotechnické společnosti pro sanaci a péči o památkové objekty
ZAIV = základní archeologická informační vrstva
ZAS = základní archeologická situace
ZE = základní evidence
ZEMF = základní evidence mobiliárních fondů
ZEM = základní evidence mobiliáře
ZPP = Zprávy památkové péče

STÁTNÍ ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2002

Vydal: Národní památkový ústav – ústřední pracoviště
v roce 2003

Editor: Ing. Hana Samková

Obálka a grafická úprava: PhDr. Václav Šimice

Odpovědné redaktorky: Ing. Hana Samková, Jana Abazidová

Technická redakce: Mgr. Ivan Kruis

Adresa nakladatelství: SPRINTER, spol. s r. o., nakladatelství
a vydavatelství, Václavská 12, 120 00 Praha 2,
tel./fax: 221 460 221-4, 221 460 117,
e-mail: havlova@sprinterstudio.cz

Tisk: PB Příbram, Prokopská 8, 261 02 Příbram

Adresa redakce a vydavatele: Národní památkový ústav –
ústřední pracoviště, Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1,
tel.: 257 010 144, 257 010 145, 257 010 551, e-mail:
redakce@supp.cz, Kruis.I@supp.cz, www.supp/html/zpp

Uzávěrka výroční zprávy 31. 3. 2003

NEPRODEJNÉ

Obr. na 1. straně obálky: Praha 1-Malá Strana, Ledeburský palác, Valdštejnské nám. 3/162. (Foto Jan Lebeda)

Obr. na 4. straně obálky: Nátěr na dřevěném šindeli v UV světle, zvětšení 60 : 1. (Foto Dagmar Michoinová)